ZOOTEHNICA

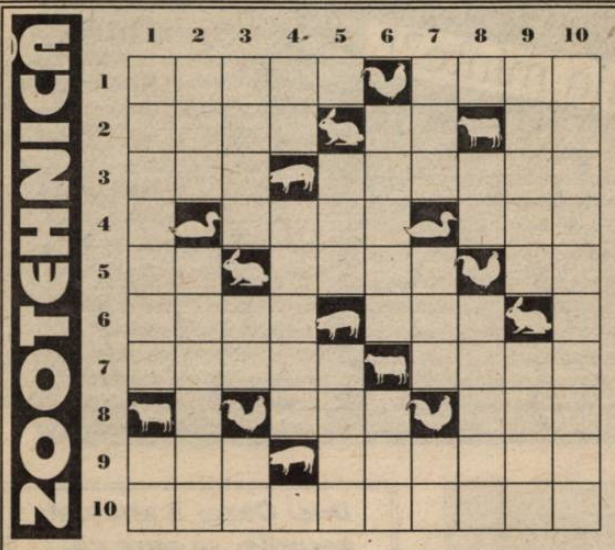

ORIZONTAL: 1) Expresie bovină - Femela taurului. 2) Substanța grasă din lînă - Primele rațe! - Posed. 3) Oi cu lîna neagră - Cenușie - Rase de rumegătoare (sg.). 4) La coada vacii - Moartea bobocilor. 5) Elena Jitaru - Boală parazitară a pielii la ovine - Căței de la stînă! 6) Păscutul oilor în pădure - Țesătură din lînă. 7) Porc (fig.) - Miel între unul și trei ani. 8) Un fel de porcine - Strigăt de abatere al vitelor (reg.). 9) Animal de tracțiune - Taină. 10) Calificative în domeniul zootehnic.

VERTICAL: 1) Întreprindere de colectare a laptelui (pl.) - Comparativ la cai. 2) Intrare - Bou sau taur între trei și patru ani. 3) Limbă de porc - Nicu Frunză - Primii lipițani! 4) Zar - Fac prinsoare pe cai (sg.). 5) Crescuți de avicultor - Crescătoare de pui. 6) Loc în pădure unde pot paște animalele - Folosit de căruțași în Oltenia. 7) Șișitarul pentru lapte - Cuprins de teamă! - Primele sirepe! 8) În șubă! - Leguminoasă folosită în hrana porcilor. 9) Fiecare dintre cele două părți ale unei piei de animal tăiate în jumătate - Păstor. 10) Proces de creare a noi rase de animale.

DICȚIONAR: RUNC, NIA, PIL, EAM

LUCIAN STĂNCESCU
Bîrlad

Soluția careului **„D-ALE GURII"**

Orizontal: **ROBINET - TG - ARU - A - ACRA - SACI - IREAL - LACOM - ITA - S - LIMBA - AG - ATA - UIMIRI - RA - USA - DIO - U - EMOTIE - A - TENOR - MARS - AMOR - SALVA.**

Mozaic

◆ Primul record automobilistic (45 km/oră) a fost obținut în 1888 pe un automobil acționat cu aburi: De Dion-Bouton. Un an mai tîrziu automobilul electric condus de Jenatzy depășea 100 km/oră iar în 1927 un automobil Sunbeam, acționat cu benzină, pilotat de Henry Seagrave cucerește recordul mondial de 328 km/oră.

◆ Cel dintîi care a recomandat o soluție pentru curățarea dinților a fost doctorul latin Scribonius Largus în secolul I. Acest strămoș al pastei de dinți era un amestec de oțet, miere, sare și sticlă pisată fin.

PAR (anormale) de POSTOLACHE

TEST PSI

EȘTI UN TIP METODIC?

În viață, ca să reușești trebuie să ai o metodă bună, ca să nu mai vorbim și de organizare. Persoanele care reușesc să aibă o bună organizare mentală știu cu atît mai bine să gestioneze oportunitățile și căile spre succes și viceversa. Important e ca întotdeauna să nu exagerezi, să nu devii sclavul atitudinilor rigide care nu lasă loc creativității. Verifică, în acest test, gradul tău de „metodicitate". Ești un tip metodic sau un împrăștiat?

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Înainte de a pleca la cumpărături, faci o listă a cumpărăturilor? 1 2 3 4 5

2) Se spune despre tine că ești un tip tipicar? 1 2 3 4 5

3) Te certi cu partenerul sau cu părinții pe motivul că sînt dezordonați? 1 2 3 4 5

4) Cînd ți se dă o muncă de făcut, ceri să ți se spună o dată a scadenței? 1 2 3 4 5

5) Găsești repede documente cum ar fi chitanțe, contracte, prospecte? 1 2 3 4 5

6) Îți notezi în agendă întîlnirile, telefoanele urgente, prețuri? 1 2 3 4 5

7) Pe masa ta de lucru este ordine? 1 2 3 4 5

8) Detești improvizațiile? 1 2 3 4 5

Confruntă-ți punctajul

De la 8 la 18 puncte: **În viața ta se pare că domnește dezordinea. Ești haotic și aproximativ și îți place așa cum ești.**

De la 19 la 31 puncte: **Ești metodic atît cît trebuie, fără să fii un maniac. Uneori, ca o joacă, îți permiți să fii și dezordonat.**

De la 32 la 40 puncte: **Ești un tip foarte metodic și nu pricepi cum unele persoane pot trăi în haos. Ai grijă să nu cazi în oala cu obsesii!**

Umor

☺ *De ce nu te însori cu fata șefului tău? E putred de bogată!*

- Bine, dar am văzut-o pe stradă șchiopătînd. E un accident sau așa șchioapătă ea mereu?

- Nu! Numai cînd merge.

☺ *Ce mi-ai făcut astăzi de mîncare, iubito?*

- Nu știu, dragule! Eticheta de pe cutia de conserve era deslipită!

☺ *Grăbește-te Gigele! Trebuie să mergem la dentist!*

- Nu merg, mămico! Mi-e frică!

- De ce? Doar nu-ți face nimic!

- Atunci de ce să mai merg?

☺ *O să vă prescriu o rețetă de slăbire, spune medicul pacientei sale.*

- Cum, doctore, sînt așa de grasă?

- Nu, dar pentru greutatea dumneavoastră sînteți mai scundă cu 30 de centimetri.

☺ *Un explorator povestește prietenilor la care este invitat la masă:*

- Trei ani am trăit numai printre canibali!

- Vai, și noi nu avem decît curcan! se lamentează gazda.

Verificați-vă cunoștințele

1. Cine a descoperit Marea Barieră de Corali din Oceanul Pacific?

2. Cine este autorul tabloului „Calea Victoriei pe ploaie"?

3. Unde a fost ucis regele Filip al II-lea, tatăl lui Alexandru Macedon?

4. Ce înseamnă în traducere „Edicule", numele celebrei închisori din Istanbul, unde, printre alții, au fost închiși Constantin Brâncoveanu cu cei patru fii și sfetnicul său Ianache?

5. Cînd au apărut gasteropodele?

6. Cine a inventat alcoolmetrul?

7. Cine este protagonista filmului „Fata bătrînă", realizat în 1939 în regia lui Edmund Goulding?

8. Cine este autorul primei lucrări medicale științifice în limba română, tipărită în 1821, privind apele minerale de la Arpătoc, Boboc și Covasna?

9. Cine a scris libretul operei „Don Juan" de Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)?

10. Unde se observă, pe planeta noastră, cea mai mare frecvență a aurorelor boreale?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Interiorul bisericii mănăstirii Agapia a fost pictat de Nicolae Grigorescu. 2) Cel mai vechi oraș cunoscut este Jerihonul aflat la 8 km nord de Marea Moartă și 22,5 km nord-est de Ierusalim. 3) În mitologia romană Suada (Suadella), pomenită și de poeții Eunius și Horațiu, era zeița înduplecării (lat. suadere = a îndemna, a convinge). 4) Numele fîntînilor arteziene vine de la regiunea Artois din nordul Franței, unde aceste fîntîni au țîșnit în urma unor săpături făcute cu mai bine de 800 de ani în urmă. 5) Sir George Everest (1790-1866), militar și geodez englez, guvernatorul general al Indiei, a condus lucrările de triangulație geodezică în India și a măsurat altitudinea vestitului vîrf. 6) Cel mai înalt nor este Cirrus ajungînd la 13 km înălțime în zonele temperate și la 18 km în zonele intertropicale. 7) Fondatorul și primul director al Conservatorului din București a fost Alexandru Flechtenmacher (1825-1898). 8) Constelația „Dragonul" se află în emisfera boreală, între Ursa Mare și Ursa Mică. 9) Autorul dramei „Asasinul din catedrală" este poetul, dramaturgul și eseistul englez Thomas Stearns Eliot (1888-1966), laureat al Premiului Nobel în 1948. 10) Singurele plante care există în Antarctica sînt forme extrem de simple: mușchi, lichени, fungi și alge. *(IRINA STOICA)*

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„ARGOU"

MESAJE		HOLDE		SFERA MICĂ		OLIMPIA!		A FACE TREABĂ	
PICIOARE FALSE		LISTE		DUMNEALOR		PEDEAPSĂ		ASIA!	
						INSECTĂ		REACTIV	
							BOLDURI		
CREMĂ								AMĂRI!	
INSECTĂ								PUȘI LA CURENT	
							FIRE		
DOS, LA PARTER!				INDIGNAT			UMEDĂ		
OCNĂ				BĂTUT ÎN CAP					
						VEDETE			
						DEGET SCUMP...			
CARE!					LEGAT DE ROMA				
CUCI!			UNELTE						
RANG					BRĂZDAT				
		BOLOVAN					DIN CAZAH!		
		DEPOZIT DE MIERE							
	STOC EPUIZAT			BILET MEDICAL					DIN SONET!
	10/10 (pl.)			DIN CAROTĂ!					
							LA URECHE		
							TOC GOL!		
FIREȘTI						PRIMUL SCAUN			
CASA DE VACANȚĂ									
CUFĂR					ARATĂ QSTILITATEA				

Dezlegarea integramei **„INTRO"**

I - F - A - A - N - F - INDRAGOSTITE - CREPUSCULAR - TREZIRE - R - CP - ESA - INOTA - A - ENU - EDILITAR - GRAVA - ITITE - HAITA - STATE - T - IDILA - ALA - HUPTAVI - STAR - RAI - APA - OJA - CANCER - SIRET.

Perspicacitate

Cubul

Care din cele patru cuburi (numerotate) corespunde cu cel prezentat mai sus, dar desfășurat?

(Soluția în numărul viitor)

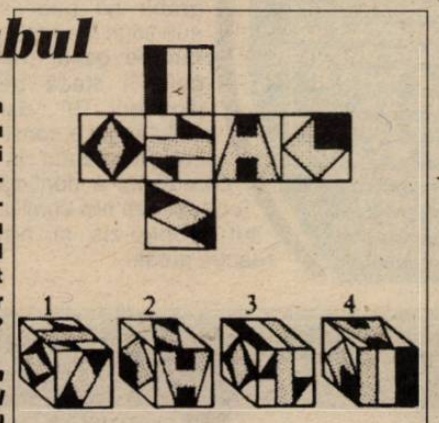

Soluția testelor din numărul trecut:

Trei diferențe

1) Pălăria; 2) Coada; 3) Pipa.

Intrusul

„Intrusul" se află în pătratul A cu numărul 16, unicul dintre cele care nu se divide cu cifra 7.

Mozaic

◆ Vrăjitoria, condamnată de Vechiul Testament, a constituit un obiectiv de luptă al creștinismului. Bula papală din 1484 condamna practicile vrăjitorești, acuzînd și o serie de persoane nevinovate, antrenate pur și simplu în altfel de activități decît cele strict canonice. În Europa și în coloniile britanice a urmat o prigoană de cîteva sute de ani, procese răsunătoare, urmate de execuții, prigoană care a început să scadă abia în secolul al XVIII-lea, o dată cu slăbirea credinței în practicile vrăjitorești.

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	4700 LEI	❑ 4 LUNI	18800 LEI
❑ 2 LUNI	9400 LEI	❑ 5 LUNI	23500 LEI
❑ 3 LUNI	14100 LEI	❑ 6 LUNI	28200 LEI
		❑ 12 LUNI	56400 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN" S.R.L., P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, însoțit de copia chitanței de plată a mandatului, la adresa mai sus menționată, pentru expedierea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

STELE

În... nămol!

Cine sînt oare cei doi domni care se ajută reciproc să se ungă cu.. nămol? Dacă vă uitați cu atenție veți recunoaște două mari vedete: Sting și Dustin Hoffman! Aflați în vacanță în Turcia împreună cu familiile lor, ei au făcut o croazieră de-a lungul coastei țării, poposind și în localitatea balneară Dalyan, un cunoscut centru termal vestit prin nămolul său binefăcător. Poate într-o zi vor ajunge și la Eforie Sud.

UN REGE „CALM"

Regele Suediei, Carol XVI Gustav, care a plecat împreună cu regina la o vînătoare de prepelițe, s-a văzut nevoit să se angajeze într-o luptă corp la corp cu o echipă de filmare a unei televiziuni, care intenționa să fixeze pe peliculă vînătoarea regală. Mai întîi, regele a încercat să-i pună la locul lor pe filmagii prin mijloace pașnice, dar insistențele verbale nu s-au dovedit eficiente și majestatea sa i-a îmbrîncit cu toată hotărîrea. Ziarele bulevardiere s-au grăbit să publice sub titluri mari relatări de genul „regele îi atacă pe reporterii TV", dar cuplul regal a considerat incidentul închis și nu a dorit să comenteze nici conflictul propriu-zis și nici reacția presei.

În numărul viitor

- **Fascinația științei: Scrierea, milenara memorie a omului**
- **Incursiune în paranormal: Invadați de extratereștri?**
- **Spiritism: Invizibila violență**
- **Anatomia secundei: Omul bionic**
- **Medicina la zi: Un proces contra fragilizării organismului**
- **Medicul vă răspunde**
- **Glob: Aeropolisurile nipone**
- **Terra X: Templul Borobudur**
- **Amprente ale spiritualității românești**
- **Comoara piratului Barbă-Neagră**
- **Idoli: Sharon Stone, specialistă în instincte primare**

Ce le trece unora prin minte?!

Memoria omului reprezintă unul din cele mai captivante mistere ale personalității lui, iar unii semeni ai noștri au realizat performanțe care cu greu pot fi depășite. Tibetanul Bhandanta Vicitsara poate recita 16000 (șaisprezece mii) de pagini din cărțile sacre ale buddhismului. Chinezul Gu-Yangling, mai prozaic, a învățat pe de rost 15000 de numere de telefon, adică pe toate din localitatea Harbin. La rîndul lui, americanul Creighton Carvello a dat un spectacol de memorie cu cărțile de joc. El a rugat un arbitru să amestece toate cele 312 figuri din 6 pachete și apoi să le desfășoare. După o vizionare de mai puțin de un minut, Carvello a reprodus ordinea lor, comițînd numai patru erori - din care prima la figura nr.139! De asemenea, sînt mai multe persoane care pot „recita" peste o mie de zecimale ale bizarului număr pi...

Dacă specialiștii apreciază în cazurile de mai sus memoria vizuală, despre oamenii-computer se feresc să dea calificative, considerîndu-i „supranaturali". Spuneți și dv., cum reușește olandezul Willem Klein să extragă mental radical de ordinul 13 dintr-un număr cu o sută de cifre? Și asta în numai un minut și douăzeci și opt de secunde! Dar și el și-a găsit nașul. Indianca Shakuntala Devi a salvat prestigiul Asiei, înmulțind mental două numere de cîte 13 cifre și dînd rezultatul corect după 29 de secunde! (pentru citirea produsului trebuie inventate cuvinte noi, avînd 26 de cifre). Geaba s-au format comisii peste comisii de investigații, cel mai nimerit ar fi fost o statuie la Muzeul Figurilor de Ceară pentru toți acești ciudați inofensivi.

NU urmați acest exemplu!

Aceste cuvinte ar putea deveni slogan în Guineea, unde o gravă criză economică împiedică populația să-și procure carne de vacă. În fiecare zi, după cum se remarcă în „Science & Nature", la Conacry sosesc camioane cu tone de carne afumată de maimuță (mai ales de cynocephale și cimpanzei). „Nici o lege nu ne interzice să lăsăm să pătrundă în capitală camioane de carne afumată, necesară alimentației cetățenilor", explică un agent al securității locale. Deocamdată, protecția maimuțelor în Guineea se rezumă la

un proiect al Uniunii europene cu privire la crearea unei stațiuni permanente de studii, care ar putea permite ca în termen de trei ani să se stabilească, în sfîrșit, un plan de conservare a cimpanzeilor. Dacă pînă atunci aceștia vor mai exista.

Vă prezentăm TURNUL Terrei

Concepții de arhitecții francezi Nicolas Normier, Jean-Marie Hennin și Daniel Lelievre, „turnul Terrei", așa cum vă scriam în urmă cu cîteva numere de revistă, va rivaliza cu celebrul turn Eiffel. În vreme ce turnul Eiffel este construit din metal, turnul Terrei va fi o versiune ecologică ultramodernă, el urmînd să fie construit aproape în întregime din lemn, pentru sărbătorirea anului 2000. Turnul Terrei va avea o înălțime de 200 metri, un diametru la bază de numai 15 metri și un diametru în vîrf de 8 metri, urmînd să fie construit în estul Parisului, în apropiere de Biblioteca Națională Franceză. Vizitatorii vor avea prilejul să admire „orașul luminilor" de la înălțimea de 90 metri, de pe patru terase suspendate. Proiectul a fost aprobat de Misiunea Paris 2000 - organism însărcinat cu organizarea manifestărilor pentru sărbătorirea anului 2000.

Deși Cezar a aruncat zarurile, se pare că...

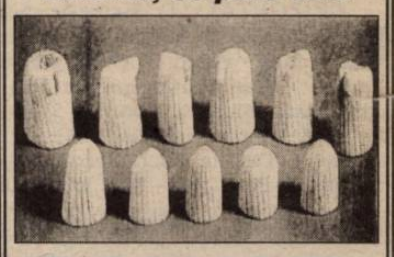

ROMANII cunosteau si jocul de ŞAH!

Conform datelor oficiale, jocul de șah a fost inventat de arabi, mai precis de persani (în persană „șah" înseamnă rege, suveran), deși unele voci susțin că patria de origine a fabulosului joc ar fi India. Certă părea a fi, pînă nu de mult timp, data apariției sale: secolul VI d.Ch. Istoricii considerau că jocul minții a fost adus în Europa cu cîteva secole mai tîrziu, respectiv în jurul anului 1000, fiind menționat la curțile califilor arabi din Spania. Iată însă că o stupefiantă descoperire vine să tulbure apele deja „liniștite" în jurul acestui subiect. Concret, este vorba despre găsirea, într-un mormînt roman datînd din secolul III d.Ch. a 18 figurine stilizate, din os, despre care specialiștii nu au nici un dubiu că reprezintă piese de șah. Ei au găsit piese perechi, reprezentînd regii, reginele, turele, un cal, trei nebuni și șapte figuri identice, pionii. Diferențierea pieselor se făcea nu prin culoare, ci printr-un procedeu inedit: unele piese sînt zgîriate, cu dungi verticale, pronunțate, în vreme ce altele sînt șlefuite. De remarcat că figurile au fost îmbibate cu un soi de lac, pentru a le face mai rezistente, dar și pentru a le da o estetică mai aparte. Producătorii de jocuri sportive n-au stat cu mîinile încrucișate, ci au prins ideea din zbor: fabricarea unor jocuri de șah cu piese identice cu cele descoperite în vechea criptă latină s-a bucurat de un larg succes pe piață, italienii grăbindu-se să-și înlocuiască figurile clasice cu cele care, într-un patriotism local specific locuitorilor din „Cizmă" au fost numite (se putea altfel?), „Șah roman"...

În imagine, piesele unui joc pe care probabil și Cezar l-a jucat...

Crescătorie de bondari

În Israel s-a reușit punerea la muncă a bondarilor în scopuri productive. Bondarul (*Bombus Terresta*, pe numele său științific), „văr" al albinei de 20 de ori mai greu decît aceasta, lipsit de ac și ne-producător de miere, nu părea să-i intereseze decît pe entomologi, dar zootehniștii *kibbutz*-ului Yad Mordehay s-au gîndit la foloasele pe care el le-ar putea aduce. Ei au reușit să crească bondari cărora le-au accelerat reproducerea. „Munca" lor în slujba omului constă în fecundarea tomatelor cultivate în sere. Pînă acum, C.A.P.-ul Yad Mordehay a exportat peste 10000 de bondari în Japonia și Coreea de Sud.

Fotografia săptămînii

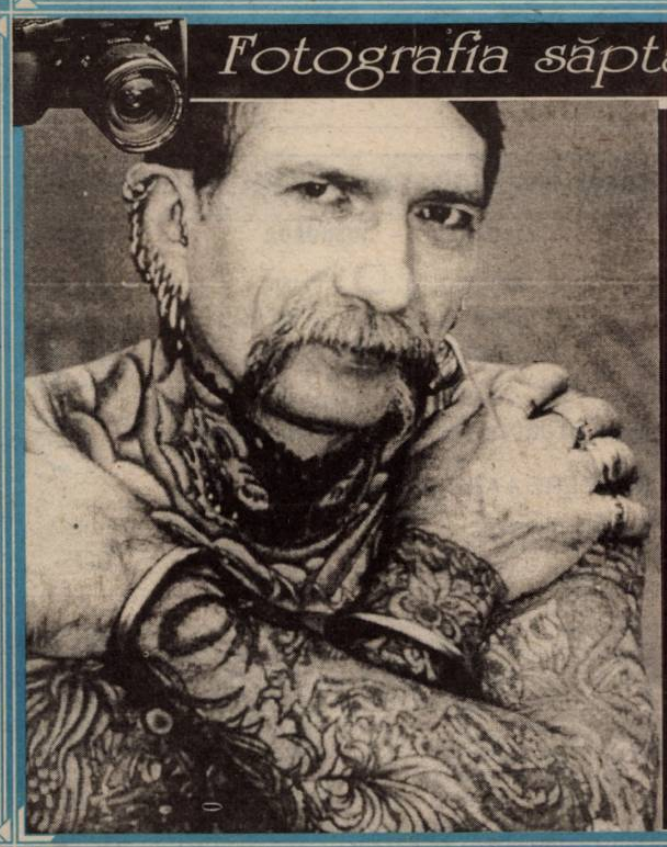

Horst, într-o ipostază șocantă, a fost ales pentru a face reclamă Sărbătorii tatuaților care a avut loc în această primăvară la Frankfurt am Main și care a reunit artiști din toată lumea specializați în această insolită artă. În afară de față și mîini, Horst este complet acoperit cu tatuaje exotice.

la sfîrșit de săptămînă METEO

TOT ZILE DE TOAMNĂ

VINERI și *SÎMBĂTĂ*, vremea va fi în general închisă. Cerul va fi mai mult acoperit în zona extracarpatică și temporar noros în rest.

În majoritatea regiunilor vor cădea precipitații locale. Vor fi ploi, iar la munte și lapoviță și ninsoare. Răzleț vor fi posibile precipitații mixte și în zonele mai joase din nordul Moldovei.

În zonele joase din sudul și estul țării se va mai produce ceață, chiar persistentă, iar local va burnița, mai ales în prima zi. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse, în general, între -5º și 5ºC iar maximele se vor încadra, în marea lor majoritate, între 2º și 10ºC.

DUMINICĂ nebulozitatea se va accentua în jumătatea vestică a țării, unde va ploua pe arii relativ extinse. Vîntul va prezenta intensificări temporare din sector sudic, mai ales în Cîmpia de Vest. În regiunile estice cerul va fi temporar noros și doar izolat se va mai semnala ceață dimineața în zonele joase.

ADRIANA SIMA
(Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie)

PREMIILE PENTRU SUPERTOMBOLA FIDELITĂȚII

Cum v-am anunțat, stimați cititori, pe lîngă avantajele pe care le oferă abonarea direct la redacția noastră (vezi talonul din pagina a 15-a), cei care s-au abonat deja vor participa la o Tombolă a Fidelității, iar primii 5000 de cititori care se vor abona PE TOT ANUL 1998, direct la redacție, vor participa la o Supertombolă a Fidelității.

NU UITAȚI!

Abonarea, acum, direct la redacție, PE TOT ANUL1998, vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale prețului revistei. Pe cei care vor să se aboneze, direct la redacția „Magazin" îi informăm că prețul abonamentului pe 12 luni este de numai 56.400 lei.

PREMIILE

Primii 5000 de cititori care s-au abonat pe întreg anul 1998 vor participa la tragerea la sorți a Supertombolei Fidelității, premiile fiind TREI TELEVIZOARE COLOR care se vor acorda la sfîrșitul lui ianuarie 1998. Pentru toți ceilalți cititori care s-au abonat la redacția revistei noastre, indiferent de perioada abonamentului, se vor acorda, tot prin tragere la sorți, TREI premii în valoare de UN MILION DE LEI, fiecare.

Biblioteca Județeană

SERIE NOUĂ - 343 • ANUL XL • 4 DECEMBRIE 1997 • 16 PAGINI • 1300 LEI Nr. 49 (2093)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 355 ANI

adică pe data de 4 decembrie 1642, un marinar olandez pe nume Abel Janszoon Tasman, 39 ani, descoperă Noua Zeelandă, la numai patru luni după ce descoperise Tasmania, pe care el o botezase Ţara lui Van Diemen, după numele guvernatorului general al Indiilor de est olandeze.

NU UITAŢI!
Premiile Supertombolei Fidelităţii
3 televizoare color
(Tragerea la sorţi, la sfîrşitul lunii ianuarie 1998)

SCRIEREA, milenara memorie a omului

pagina 3

OMUL BIONIC

5

Programele posturilor bucureştene de televiziune
TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM

Incursiune în paranormal 4
- Invadaţi de extratereştri?
- Cîte Émilie Sagée au existat?

Medicina la zi 7
- Călirea, un proces contra fragilizării
- Medicul vă răspunde

Glob 8
- Aeropolisurile nipone
- Baikalul, un lac în criză

Terra X Dosarele planetei 10
Amprente ale spiritualităţii româneşti

12 *Idoli*
SHARON STONE

- Femina club
- Întîmplări adevărate
- Horoscop

POZITIV PE RASTER

Despre O.Z.I.-uri

GEORGE CUŞNARENCU

În urma unei emisiuni televizate la care am participat, în care îmi exprimam neîncrederea faţă de cei care declară că au văzut extratereştri, eventual că au fost răpiţi de ei şi aşa mai departe, am primit la redacţie o scrisoare a unui cititor din Braşov care îmi spune de la obraz: "printre generaţiile de umanoizi care s-au perindat pe Terra, unii (extrem de puţini) au avut surpriza ca sub o formă sau alta să fie contactaţi de vietăţi cosmice pe care biata minte omenească este departe de a le egala atît ca inteligenţă, cît şi ca civilizaţie. Aceştia diferă de noi fundamental atît ca materie, cît şi ca tipologia formei şi au cunoştinţe ultraevoluate în raport cu cunoştinţele noastre. Extratereştrii care ne contactează sînt reprezentanţii unui imperiu cosmic de proporţii uriaşe. Pesimişti-ca dumneavoastră s-au găsit de cînd lumea şi se vor mai găsi destui. Gîndirea simplistă, îmi scrie cititorul iubitor de extratereştri, nu ajută la nimic. Eu vă sfătuiesc să nu combateţi ceea ce nu cunoaşteţi...Extratereştrii există!..." Este dreptul fiecăruia să creadă în OZN-uri venite din îndepărtatul imperiu intergalactic sau în paranormal, atîta vreme cît gîndirea fiecărui om este liberă să se manifeste, dar ceea ce mi se pare mie simptomatic în unele atitudini de acest gen, este puterea pe care iraţionalul o exercită asupra unora în detrimentul logicii, al raţionalului. Acceptăm cu multă uşurinţă impostura, şi foarte greu explicaţia logică. Zic explicaţia logică şi nu faptul ştiinţific, pentru că de multe ori acesta este şi el revizionabil. Recunosc, poate pentru sufletul unui individ, această credinţă în piticuţi extratereştri, inteligenţi şi ultracivilizaţi, rodul unor lecturi mai vechi, este de multe ori benefic pentru imaginaţie, face bine stării mentale. Dar parcă e mai preferabil să nu accepţi o minciună pentru a suporta, după aceea, un adevăr, pentru că atunci parcă un castel din cărţi de joc se prăbuşeşte în tine. Mă gîndesc la cazul Roswell, cel demascat după 50 de ani, la cazul OZN-urilor extraterestre văzute în Europa şi demascate acum cîţiva ani, nu fuseseră decît zece ani de testări nocturne ale avionului american invizibil "Stealth". Deocamdată, nimeni nu are interesul să transforme OZN-urile în OZI-uri, adică în obiecte zburătoare identificate. Observ că în privinţa paranormalului, oamenii de ştiinţă s-au exprimat: totul este o escrocherie. Şi cu toate astea, sînt sigur că tot iraţionalul va învinge în lupta cu logica expusă de oamenii de ştiinţă. De ce? Probabil că iraţionalul şi credinţa în el sînt un medicament mult mai bun pentru psihic decît logică şi adevărul raţional. Să fie, oare, minciuna un adevăr perfect?

DISCURI pentru eternitate

In Rock - DEEP PURPLE

Este albumul care i-a ridicat pe *Blackmore, Lord, Gillan, Paice* şi *Glover* la nivelul celor de la *Led Zeppelin!* Conţine *„Speed King”, „Bloodsucker”, „Child In Time”, „Flight Of The Rat”, „Into The Fire”, „Living The Fire”, „Living Wreck”* şi *„Hard Lovin'Man”*, compoziţii care fac din *„In Rock”* un monument al hard-rock-ului, un amestec extraordinar între părţile lirice şi delicate şi explozia furioasă a solourilor de chitară! De ascultat obligatoriu şi *„Machine Head”* albumul celebrului *„Smoke On The Water”*...

DE TOATE, PENTRU TOŢI

● Săptămîna trecută s-a petrecut un eveniment de excepţie în lumea rockului! Este vorba de lansarea dublului CD al legendarilor *Led Zeppelin*, care conţine melodii needitate pînă acum, cele mai multe dintre ele făcînd parte din sesiunile de înregistrări efectuate de *Led Zepp* în studiourile *BBC* la începutul anilor '70! S-a anunţat oficial că trupa se va reuni în martie 1998 pentru a participa la concertul prilejuit de împlinirea a 50 de ani de la fondarea casei de discuri *Atlantic*. Între timp *Jimmy Page* şi *Robert Plant* vor fi lansat noul lor album...

● *Mark Morrison* continuă să frecventeze sălile de tribunal, de această dată fiind acuzat de a fi condus maşina fără a avea asigurare! Dacă am avea şi noi legislaţia britanică...

● Vechiul hit al grupului *Hot Chocolate* - *„You Sexy Thing”* are toate şansele să mai spargă încă o dată toate topurile! Acum melodia a fost remixată şi apare în coloana sonoră a noului film de succes - *The Full Monty”*...

● Cunoscutul producător britanic *Jonathan King* prezice că *Spice Girls* se va destrăma anul viitor! Rămîne de văzut dacă are dreptate, cert este că albumul lor de debut a ajuns la 20 de milioane de copii vîndute în lumea largă!...

● Publicaţia britanică *The Star* anunţă că *Oasis* lucrează împreună cu *Julian Lennon* la un album care va apărea anul viitor!!! Semnele de exclamaţie nu sînt deloc întîmplătoare: *Oasis* tocmai afirmaseră că nu vor mai înregistra nimic,.. De-ale show-biz-ului...

● *George Michael* a dat în judecată casa de discuri americană *Dreamworks* acuzînd-o de sabotarea distribuirii noului său album...

● *Kylie Minogue* vrea să abandoneze muzica şi să se întoarcă la serialul *„Neighbours”* (cu care s-a lansat), afirmă *The Sun*, aceeaşi revistă dezvăluind că fostul ei partener din „Vecinii” - *Jason Donovan* - pregăteşte lansarea unui nou album! Parcă ieri cîntau împreună *„Especially For You”*... O, tempora!

TOLBA CU SCRISORI

Dan Pascal - Constanţa: Componentă *Rammstein* - *Till Lindemann* (4.1.1966 Leipzig), *Paul Block* (9.12.1966, Berlin), *Richard Z. Kruspe* (24.6.1967, Wittenberg), *Cristoph Schneider* (11.5.1966, Berlin), *Flake Lorenz* (16.11.1966, Berlin) şi *Oliver „Olli” Riedel* (11.4.1971, Schwerin). Îţi recomand două albume - *„Herzeleid”* şi *„Sehnsucht”*.

Diana Stavropol - Orşova: Anunţului tău îi lipseşte elementul cel mai important - adresa! Revino şi fii mai atentă, este păcat de timpul pierdut...

Nicolae Robu - Iaşi: Că aveţi ceva cu puzderia de reviste de integrame, este problema dumneavoastră, dar să afirmaţi că sînt făcute doar pentru o anumită categorie de dezlegători „pe care nu-i duce capul” (v-am citat) mi se pare a fi cel puţin deplasat! Comparaţi integramele cu careurile de definiţii personale şi greşiţi...

Diana Florescu - Zimnicea: Cel mai nou single semnat *'N Sync* este *„For The Girl Who Has Everything”*. Componenţa trupei este următoarea: *Joey Fatone* (28.1.1977, Brooklyn), *Chris Kirkpatrick* (17.10.1971 Clarion), *Justin Timberlake* (31.1.1981, Memphis), *James „Lance” Bass* (4.5.1979, Laurel), *Joshua „JC” Chasez* (8.8.1976, Washington).

George Bradea - Sibiu: Corecteză componenţa grupului *Mr. Big-Paul Gilbert* (chitară, 6.11.1966), *Eric Martin* (vocal, 10.10.1960), *Billy Sheehan* (bass, 19.3.1953) şi *Pat Torpey* (tobe, 13.12.1959). Încă ceva, *„To Be With You”* este din 1991 nu din 1992 iar albumul său este *„Lean Into It”*...

Top Singles

1. How Come How Long - Babyface & Stevie Wonder
2. He's Comin' - Nana
3. As Long As You Love Me - Backstreet Boys
4. 4 Seasons Of Loneliness - Boyz II Men
5. Because It's Love - The Kelly Family
6. You Have Been Loved - George Michael
7. Foolish Game - Jewel
8. Semi-Charmed Life - Third Eye Blind
9. Honey - Mariah Carey
10. Angel Of Mine - Eternal

PROPUNERI: Ain't That Just The Way - Lutricia McNeal, Stand By Me - Oasis, Ooh La La - Coolio, RU Ready - Salt'N'Pepa

Săptămînalul „Magazin”
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.
magazin
Înmatriculat la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac” S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore (222.83.21); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Ilie Elena (1282); Irina Stoica, Paul Ioan, Şerban Filip, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Şerban Filip
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

Albumul Săptămînii — Butterfly - MARIAH CAREY

Recunosc că am aşteptat cu mare interes noul album al fostei chelneriţe din New York, proaspăt divorţată de Numărul Unu al firmei *Sony* pentru America - *Tommy Mottla*... Că aşteptarea mi-a fost înşelată, este, vai, altă chestie! Motivele? Schimbarea spre un sound *black* nepotrivit interpretei, un sound care nu mai pune în valoare vocea de 4 octave a celei care debuta în 1990 fulminant cu *„Vision Of Love”*! Primul extras pe single este edificator pentru linia sonoră a „Fluturelui”, primul extras pe single *„Honey”* fiind pus în evidentă inferioritate de clipul său care i-a demonstrat fragilitatea în sens negativ! O melodie fără cap şi fără coadă, mult sub valoarea artistică a clipului... *„Butterfly”* este, din păcate, primul rateu din cariera cunoscutei soliste de peste Atlantic iar faptul că a ajuns, totuşi, în fruntea topului american, pentru o săptămînă, nu mă împiedică să-i dau o notă proastă! Primind interesele comerciale şi neavînd vreun parti pris în această afacere, cronicarul trece *„Butterfly”* la categoria rateuri...

Calendar 5.12 - 11.12

5 - JJ Cale (1938), Jim Messina (1947), Jack Russell (1960, Great White);
6 - Peter Buck (1956, REM), Ulf Ekberg (1970, Ace of Base), Ben Watt (Everything But The Girl, 1964);
7 - Claudia Brucken (1963, Propaganda);
8 - Phil Collen (1957, Def Leppard), Gregg Allman (1947), Sammy Davis Jr (1925 - 16.6.1990), Jim Morrison (1943 - 3.7.1971);
9 - Joan Armatrading (1950), Zach Folny (1970, EMF); 10 - Chris Kefford (1946, Move), Tommy Schleh (1964, Masterboys);
11 - Booker T. Jones (1944), Brenda Lee (1944), Jermaine Jackson (1954), Nikki Sixx (1958, Motley Crue).

POP-ROCK, de la A la Z

CROWD

Pe 11 mai 1985 se petrecea pe stadionul din Bradford una dintre cele mai mari tragedii din istoria fotbalului: o tribună se prăbuşea omorînd 50 de persoane (din care 11 copii...) alte 200 fiind rănite! Din dorinţa de a ajuta familiile lovite de soartă un grup de 50 de muzicieni britanici a editat un single numit *„You'll Never Walk Alone”*. Originalul data din 1945 şi fusese scris de cuplul *Rodgers - Hammerstein* pentru musicalul *„Carousel”*... După 40 de ani, *„You'll Never Walk Alone”* ajungea Number One în topul britanic, printre cei 50 de membri ai grupului fiind şi *Kiki Dee, Paul McCartney, Phil Lynott, Rick Wakeman, Smokie* şi *Johnny Logan*..

CROWDED HOUSE

Componenţă: *Neil Finn* (27.5.1958, vocal/chitară/pian), *Tim Finn* (25.6.1952, vocal/clape), *Nick Seymour* (bass), *Paul Hester* (tobe), *Craig Hooper* (chitară). Noua Zeelandă este locul apariţiei lor dar Australia va fi rampa de lansare! Cei doi fraţi *Finn* şi *Paul Hester* fondau în 1985 grupul *Split Enz* iar un an mai tîrziu îi cunoşteau pe *Seymour* şi pe *Hooper*, an în care alegeau noul nume al grupului - *Crowded House!* După plecarea lui *Craig* ei scoteau, în toamna lui 1986, albumul de debut care avea să propulseze două smash hituri în fruntea topurilor - *„Don't Dream It's Over”* (locul 2 în ianuarie 1987) şi *„Something So Strong”* (locul 7 în mai 1987). După patru ani *Crowded House* revenea cu un excelent album - *„Woodface”*, intrat în primele zece ale topului englez, de pe el fiind extrasă pe single cea mai cunoscută melodie a lor de pînă acum - *„Weather With You”*... (februarie 1992). De atunci, nimic notabil despre ei ca grup, ei preferînd activitatea solo...

Fan Club

ID	Nume	Adresa
Moore	Gary	c/o Virgin Records, Herzogstrasse 64, 8000 München 40, Germany
Morrisey		66 Loampit Hill, Lewisham, London SE13 7SX, UK
Morrissette	Alanis	c/o WEA, Arndtstrasse 16, 22062 Hamburg, Germany
Motley Crue		Fair Warning, 40-42 Newman Street, London W1P 3 PA, UK
Motley Crue		Top Rock DC, 9229 Sunset Blvd 801, Los Angeles, CA 90069, USA
Motley Crue		S.I.N. PO Box 404, San Francisco, CA 94101, USA

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Anatomia secundei

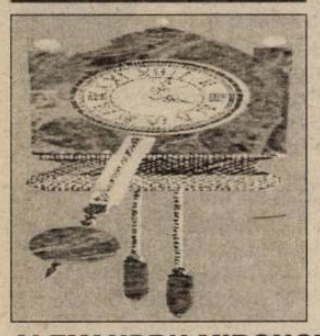

OMUL BIONIC

ALEXANDRU MIRONOV

Se zice că (Isaac Asimov dixit), deci se zice că prin anii 2200-2300 e.n. un chirurg cunoscut de toată lumea ca un tip dintr-o bucată îi critică la o adunare publică pe cei care au prostul obicei să-şi pună în corp tot felul de proteze, amestecînd organe şi membre de colagen şi protoplasmă cu piese electronice, mecanice sau pneumatice, de nu se mai ştie apoi care ce-a fost. «Eu unul, zice chirurgul, sînt de modă veche şi n-am să mă schimb: robot am fost, robot rămîn...».

...Dincolo de gluma lui Asimov - ce mai bîrfeşte el Inteligenţa Artificială viitoare! - rudimentele omului bionic s-au făcut însă simţite încă în cel de-al XX-lea veac. Nu vorbesc numai de tijele cu care osteologii înlocuiau tibiile rupte (marele fotbalist Dobay a purtat, la bătrîneţe, o tibie de oţel inox), nici de supapele (mecanice sau cedate de... porci) cu care repară inimi umane doctorii Pop de Popa sau Deac ci şi de piesele din material plastic, deci organic, construite de inginerii-chimişti Jacqueline şi Marcel Joszefowicz.

Asupra lor merită să stăruim pentru că, pornind de la observaţia că schijele din plexiglas sînt resorbite de corpul omenesc, cei doi Joszefowicz şi-au pus în gînd să inventeze, în laboratoarele de la Villetaneuve, *polimeri perfect biocompatibili,* adică acceptaţi de organismul uman. Ei ştiau că ţesuturile emit şi schimbă între ele mesaje electrice, mecanice şi chimice - mai ales ultimele li s-au părut accesibile celor doi chimişti francezi. Principiul cheie-receptor fusese emis încă de la sfîrşitul secolului trecut, se ştia, de asemenea, că acetilcolina, proteinele, polizaharidele joacă rolul de purtător de semnal între neuroni, între celule - de aceea soţii Joszefowicz s-au hotărît să fixeze molecule-mesager de ţesut biologic la suprafaţa posibilelor implanturi de polimeri. Au utilizat mai întîi heparina, apoi o combinaţie sofisticată de molecule reprezentînd grupurile chimice funcţionale participînd strict la legătura cu receptorul: a rezultat un tub, o conductă suplă de polimer, capabilă să înlocuiască vase de sînge în trupul omenesc, vase în care sîngele nu coagulează! Grupa de chimişti a numit materialul BIORAC iar variantele ulterioare duc la apariţia unui copolimer cu o mulţime de calităţi, care nu permite fixarea bacteriilor - mai ales a temuţilor stafilococi - inhibă rejecţia, favorizează creşterea celulelor endoteliale, deci acceptarea naturală a „intrusului" în ţesuturi.

De la cornee şi cristalin din polimetacrilat de metil, valve din Dacron sau Teflon, sîni din silicon, articulaţii din polietilenă s-a ajuns, iată la vase de sînge dar şi la polimeri-medicamente, lanturi organice, purtătoare de grupe chimice care vor fixa anticorpii anti-ADN ai bolnavilor. BIORAC este ridicat de lumea medicală de astăzi la rangul de principiu chimic, mai ales faptul că favorizează creşterea celulelor de ţesut îi acordă perspective futuriste pur şi simplu, mergînd pînă la *completa regenerare a unei artere* sau, cine ştie, prin 2200-2300, chiar a unui organ.

Viitorul va însemna, aşadar, probabil, *omul bionic,* adică o combinaţie de - cine ştie cît la sută? - om natural, de ceva la sută plastic resorbit de organism plus încă nişte procente de electro-mecanic-pneumatic (vreun organ mai simplu, rinichii sau inima, de pildă).

Chirurgii zilei de dincolo de mîine vor fi şi chimişti, mecanici, electronişti foarte competenţi - pentru a face implanturile pe care cetăţeanul bionic planetar le va reclama. Competenţi pînă la perfecţiune - ceea ce numai maşina rece şi exactă poate să fie. «Discutînd» între ei, chirurgii secolelor XXII-XXIII, reprezentanţi ai Inteligenţei Artificiale (I.A.), bineînţeles, şi-l vor aminti poate, pe strămoşul protoplasmatic Isaac Asimov şi povestirile lui din negura veacurilor despre roboţi şi oameni bionici...

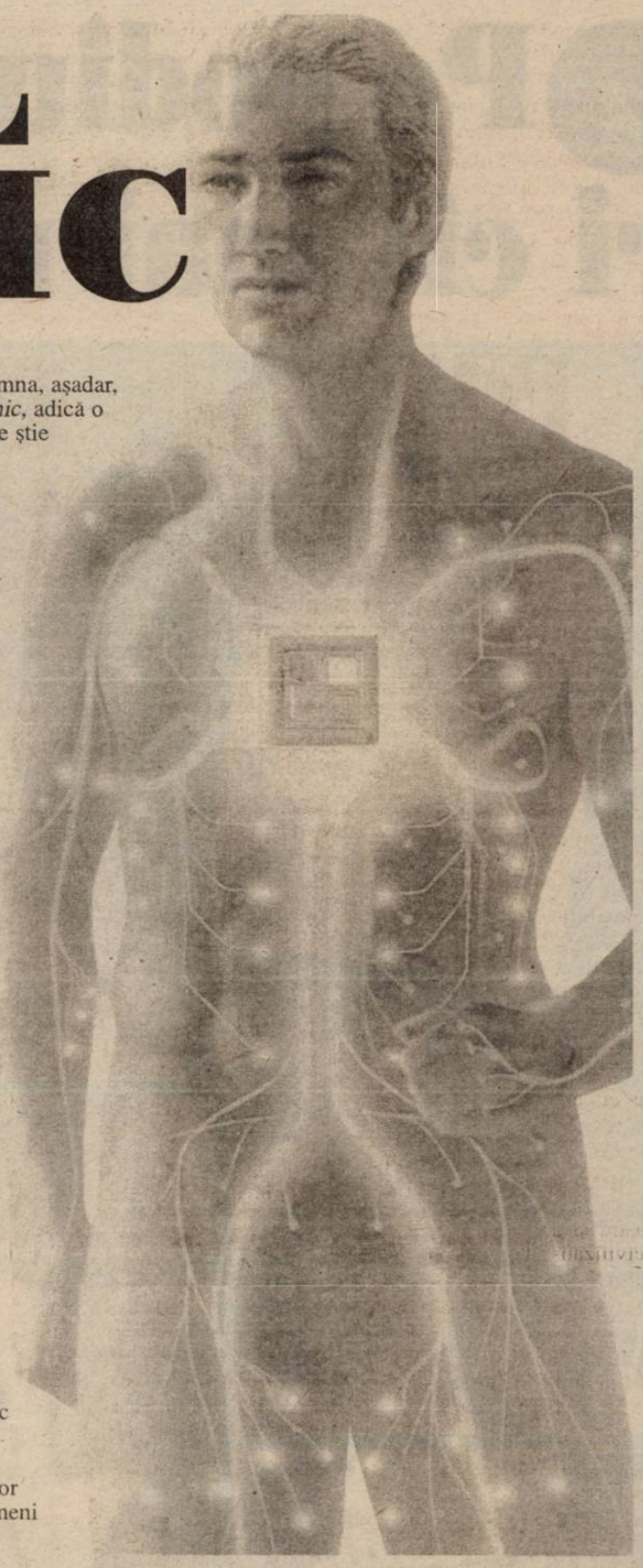

Viaţa de lîngă noi

Balene şi baloane ucigaşe

ALEXANDRU DAN

Poate, oare, un balon nevinovat să ucidă o balenă albastră? Ei bine, conform spuselor lui Gerard Eddlemon, cunoscut ecologist de la Laboratorul National Oak Ridge din Tennesse (USA), se pare că da. Dar să vedem despre ce este vorba.

În fiecare an, staţiile de cercetare din Antarctica lansează peste 9000 de baloane de diferite dimensiuni - de la micile baloane meteorologice, de circa 1,8 m diametru, la baloane imense care ar fi suficiente pentru a adăposti în ele 3 avioane Jumbo Jet de la cap la coadă. Baloanele, odată lansate, au două şanse: ori să se spargă la mari înălţimi datorită presiunii crescute a heliului din ele, ori să piardă acest gaz după ce nu mai sînt folosite. În ambele cazuri ele cad în ocean sau pe gheaţa din Antarctica. Oricum, nimeni nu a încercat vreodată să recupereze aceste resturi plastice. Eddlemon spune că tocmai aceste resturi ar putea afecta existenţa balenelor. Dar pe ce se bazează el? Vom afla în cele ce urmează.

Cercetătorul a dorit să afle ce efect au aceste bucăţi de plastic de mari dimensiuni asupra coloniilor de balene din jurul Antarcticii. Cercetările la faţa locului s-au dovedit aproape imposibile, deoarece, aşa cum spune Eddlemon, *„zona de sud a oceanului e enormă - circa 17.700.000 km² - şi, desigur, condiţiile de jos nu-s tocmai plăcute".* Dar acest impediment ar fi putut fi depăşit dacă nu exista şi un al doilea: *„Trebuie să petreci ani de zile de căutări pentru a găsi şi baloane şi balene în acelaşi loc. Iar dacă balena e bolnavă şi moare, totul se va sfîrşi înainte de a apuca să afli ceva".* De aceea, Eddlemon a ales să se apropie de subiect printr-un model matematic, pur teoretic.

Numărul balenelor care „vizitează" Antarctica în timpul verii este estimat a fi între 1000 şi 10.000, aici existînd minusculele crustacee cunoscute sub numele de krill, care reprezintă o delicatesă pentru balene. În timp de zece ani, mai mult de o sută de mii de baloane ar ajunge, deci, în acest loc, pe terenurile de hrană ale balenelor. Or, se ştie că neoprenul din care sînt confecţionate baloanele rezistă circa 400 de ani pînă să se dezintegreze. În cel mai rău caz, Eddlemon crede că o balenă ar putea întîlni zece baloane care tocmai cad, într-un interval de 20 de ani. Dacă există 10.000 de balene, aceasta înseamnă că ele întîlnesc o sută de mii de baloane. Un singur procent „ucigaş" ar fi deajuns pentru ca să moară nu mai puţin de o mie de exemplare în acest interval de timp.

Din nefericire, stoparea lansării de baloane nu reprezintă o soluţie viabilă. Aeroplanele ar putea să preia sarcina culegerii de date meteorologice, dar, prin gazele degajate, ele ar polua mult mai mult decît baloanele. Şi, în plus, baloanele se pot ridica mult mai sus decît orice avion. De aceea, Eddlemon sugerează înlocuirea materialului plastic din care sînt făcute baloanele cu un material care se poate dizolva în apă. Sau, cel puţin, eliminarea din reţetă a aditivilor destinaţi să împiedice degradarea plasticului odată ajuns în mediul lichid.

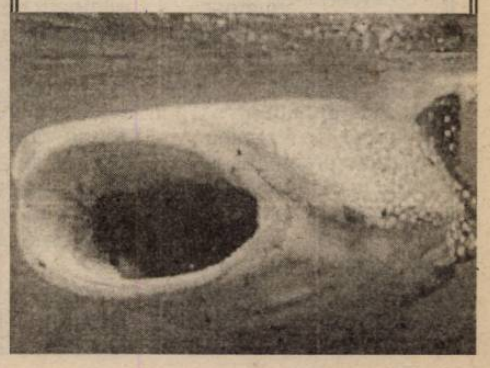

PARADOX

...Despre PARADOX (2)

MARIAN GRIGORE

Cum am arătat în episodul anterior, esenţa paradoxului constă în capacitatea de a demonstra logic posibilitatea unei situaţii care necontrazicînd logica, în schimb contrazice experienţa. Este, acesta, un reflex al străvechii convingeri că logosul, (ordinea) precede, generează şi guvernează realitatea. Ceea ce corespunde versetului de început al Bibliei: *„La început a fost Cuvîntul".* Altfel spus, Logosul.

Oricît ar fi, însă, întemeiată, pe un asemenea argument irefutabil, decurgînd din Cartea Sfîntă, natura paradoxală a... paradoxului rămîne nealterată, stîrnind perplexitatea şi punînd la îndoială însăşi credibilitatea logicii ca instrument de judecare şi evaluare a realităţii. *„Logica nu poate contrazice realitatea!"* - strigăm din adîncul convingerilor noastre întemeiate pe întreaga experienţă pe care am acumulat-o. Experienţă care ne-a arătat că, adesea, realitatea poate contrazice logica, niciodată invers. Cu excepţia miracolelor, care ţin însă de domeniul credinţei, întemeiată pe puterea nelimitată a voinţei lui Dumnezeu. Dar, şi atunci, există o logică a acţiunii divine, însă al cărei sens scapă înţelegerii umane limitate. Pentru că Dumnezeu este Logos.

Trecînd însă peste această scurtă digresiune dogmatică (pe care rog cititorul să o accepte cu bunăvoinţă), să revenim la starea de perplexitate pe care ne-o provoacă, de fiecare dată, paradoxurile întîlnite mult mai des decît neam imagina, în scurta noastră existenţă pe pămînt. O stare provocată de ilogismul situaţiei, care ne sileşte, prin argumente logice de neînlăturat, să acceptăm o „realitate" inexistentă. Precum înfrîngerea lui Ahile de către broasca ţestoasă.

Pentru a ieşi din acest impas... logic, va trebui să admitem că, undeva, se strecoară totuşi o eroare. Iar dacă, aşa cum am convenit, logica paradoxului este fără fisură, eroarea nu trebuie altundeva căutată decît în noi înşine. Ea aparţine nu *gîndirii* noastre, ci *modului nostru de a gîndi,* întemeiat pe un anumit *limbaj* al semnelor realităţii, limbaj pe care ni l-am însuşit în funcţie de experienţa şi cultura pe care am acumulat-o. Natura paradoxului nu este una ce ţine de logică, ci de structura limbajului utilizat. Pentru a înţelege acest lucru avem o demonstraţie care stă la îndemîna oricărui iubitor al romanelor cunoscutei autoare de literatură poliţistă Agatha Christie. În romanele sale, rînd pe rînd, „faptele" povestite ne indică drept principal suspect de crimă aproape toate personajele. Cu argumente perfect logice, crezîndu-se o situaţie perfect paradoxală, întrucît ştim prea bine că numai unul poate fi criminalul. Mai mult, în final, Hercules Poirot, celebrul detectiv, face, fără excepţie, un tur de orizont al acestor „argumente" (procedeul face parte din stilul personal al autoarei), în cadrul unei mese rotunde sui generis cu participarea tuturor „suspecţilor". După care, punînd în ordine *(altă ordine!)* faptele, ne relevă criminalul. Simplu ca bună ziua, situaţia paradoxală redevenind una normală. Preveniţi fiind că citim un roman poliţist, în care ştim că nimeni nu este ceea ce pare, acceptăm senini paradoxul, găsind chiar o plăcere deosebită în a încerca „să ghicim", cu o clipă mai devreme, criminalul, într-un veritabil duel cu autoarea.

Un adevărat joc al minţii care, aplicat „paradoxurilor" din fiecare zi, ar constitui o eficientă cale spre înţelegerea, pe un plan superior, a ordinii căreia i se supune realitatea. O realitate adeseori paradoxală, dar, în ciuda aparenţelor, niciodată absurdă. Trebuie doar să găsim limbajul potrivit pentru a o descrie şi a o descifra, din noianul de semne haotice pe care ni le trimite.

Pînă în cele din urmă vom descoperi că realitatea este guvernată de Logos.

moda Pe podiumuri, ţesături cît mai rare

Chiar dacă fiecare dintre noi, cîteva luni bune, trăieşte sub „imperiul zăpezii", creatorii de modă au lansat deja modelele verii viitoare. Astfel, au decis ca în vara ce va veni, atunci cînd sînt îmbrăcate, de fapt, femeile să pară cît mai... dezbrăcate. Creatorii au avut în vedere... o oarecare economie de materiale, gîndind „faţa" rochiilor mai lungă şi spatele croit mai... economic. Deloc misogini, ei spun în acelaşi timp că rolul lor este de a pune în valoare ce au femeile mai frumos. Şi, imaginile sînt convingătoare chiar şi pentru cei mai exigenţi, au reuşit!

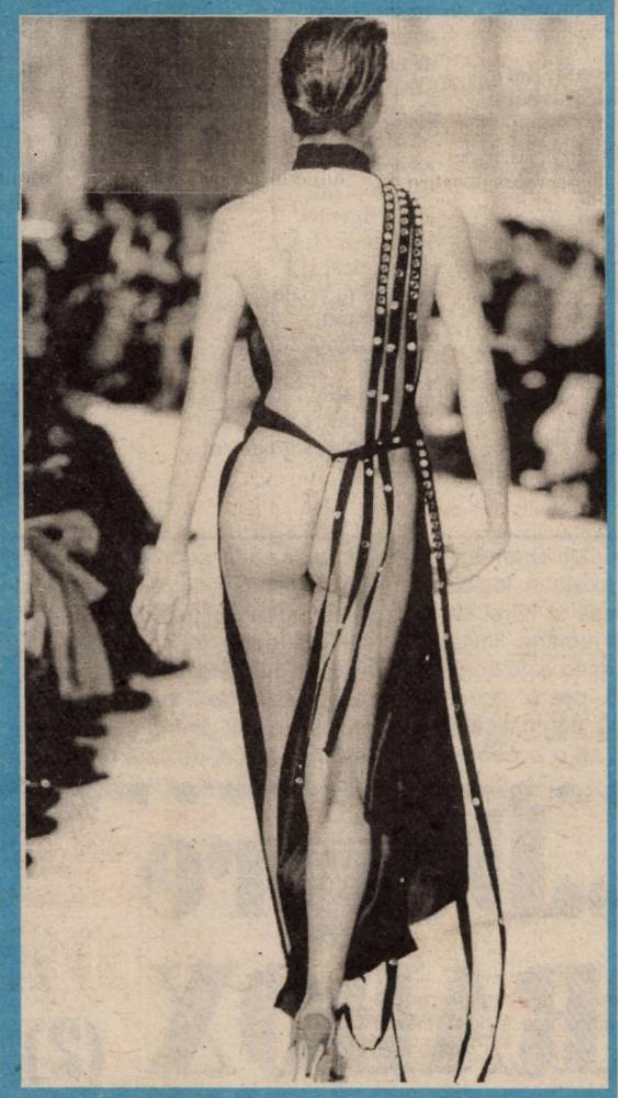

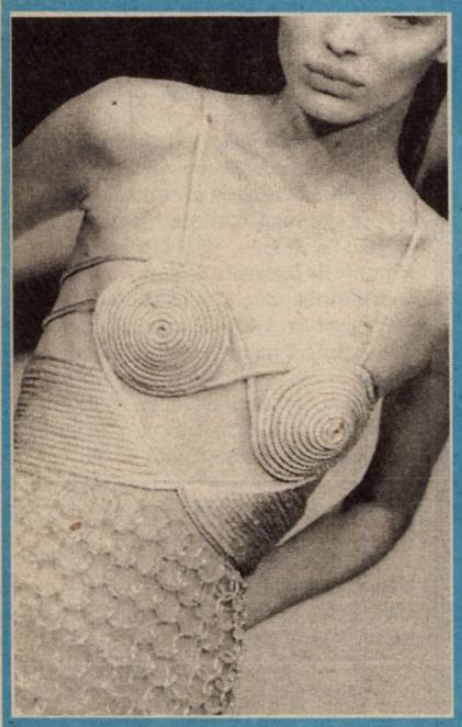

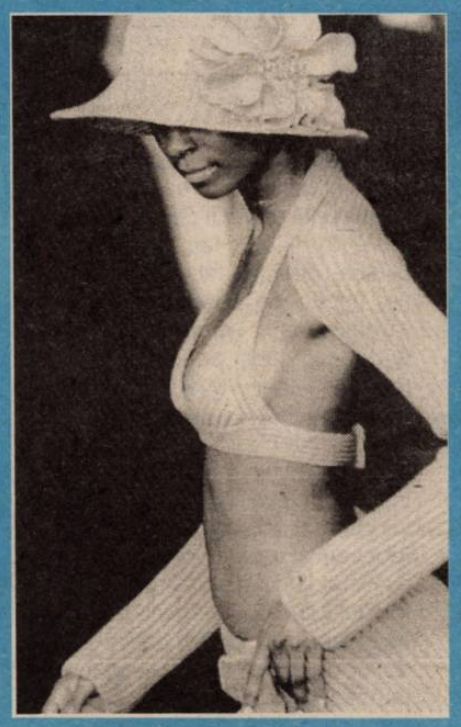

Gastronomice

Vă sugerăm, de această dată, cîteva „minuturi" apetisante, uşor de preparat, ce nu pot trece neremarcate la mesele ceva mai speciale, la pregătirea cărora, sîntem convinse, vă gîndiţi deja.

SOS ALB CU ŞUNCĂ. Se pregăteşte din: 250 g şuncă, o lingură unt, o lingură făină, o ceaşcă lapte, sare, piper, trei linguri caşcaval sau şvaiţer. Se pregăteşte un sos alb din unt, făină şi laptele fierbinte. Se amestecă, pînă ce se îngroaşă sosul. Se presară piper şi sare. Se amestecă şunca tăiată fin şi caşcavalul ras.

CIUPERCI UMPLUTE. Sînt necesare 1/2 kg ciuperci, o lingură ulei, zeamă de lămîie, piper, sare, pătrunjel. Curăţăm, spălăm şi fierbem ciupercile în apă cu sare. Le scoatem şi le lăsăm să se răcească. Tăiem subţiri, „cubuleţe" sau „tăiţei" 6-7 ciuperci, apoi adăugăm ulei, zeamă de lămîie, piper, sare, pătrunjel tocat. Cu acest amestec umplem restul de ciuperci.

„CHOU"-RI CU FICAT. Fierbem în lapte 200 g ficat de viţel sau de pasăre. Cînd este gata îl prăjim puţin în unt. În aceeaşi tigaie prăjim şi o ceapă tăiată fin. Lăsăm să se răcească şi apoi trecem totul de două ori prin maşina de tocat. Frecăm 50 g unt proaspăt, spumă, adăugăm un gălbenuş crud şi două gălbenuşuri fierte tari. Frecăm bine, punem ficatul şi amestecăm pînă totul devine o pastă spumoasă. Adăugăm sare şi piper. Cu acest amestec umplem „chou"-uri, cornuri fine, din care am scos miezul, sau, pur şi simplu, pregătim tartine.

„Mondo Femina"

Într-un excelent dicţionar „Mondo Femina", autoarele *Mioara Mincu* şi *Elena Mironescu* prezintă femeile române reprezentative. Editată sub egida Confederaţiei Naţionale a Femeilor din România, lucrarea ne familiarizează cu multe priorităţi mondiale semnate de române. Pagina noastră va prelua cîteva astfel de prezentări.

De această dată vă readucem în memorie numele Ştefaniei Mărăcineanu (1882-1954). Savant renumit, licenţiată în chimie, Ştefania Mărăcineanu a înfiinţat la Facultatea de Ştiinţe din Bucureşti o secţie de radioactivitate. Lucrarea sa „Descoperirea radioactivităţii artificiale" (1924) a fost utilizată în anul 1933 de soţii Curie. De asemenea, Ştefania Mărăcineanu şi-a pus semnătura pe realizarea în Sahara a primei ploi artificiale din lume.

RIDURILE, o obsesie ce poate fi amînată... (3)

Astăzi specialiştii în cosmetică au imaginat produse şi tehnici capabile să păstreze mult timp tinereţea obrazului. Fiţi însă foarte atente la procesele îmbătrînirii. Pielea devine mai uscată şi îşi pierde fermitatea. Ovalul obrazului este mai puţin neted. Ridurile se instalează şi pentru a le contracara trebuie să folosiţi cu regularitate produse cosmetice capabile să acţioneze în profunzime şi să stimuleze celulele responsabile de producerea fibrelor elastice. Dar, în afara cremelor bogate în principii active, sau a serurilor ce trebuie aplicate timp de o lună pentru a fi eficace, între gesturile ce trebuie să devină de rutină sînt masajele stimulente. Dimineaţa, cum vă treziţi, obişnuiţi-vă ca timp de cinci minute să faceţi masaje capabile să stimuleze epiderma obrazului şi să o revitalizeze. Gesturile, ferme, se repetă de mai multe ori, într-un ritm lent. În afara masajelor ce trebuie să urmeze linii ascendente, dinspre centrul feţei spre exterior sînt recomandate uşoare ciupituri ce ameliorează circulaţia sanguină, efectul ulterior fiind menţinerea sau redobîndirea unui obraz tînăr.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc Z.P., am 72 de ani şi am revenit la doamna Vasilica Ciupea la a doua serie de tratament bioenergetic telepatic. Am mari probleme cu inima şi cu reumatismul. Din cauza durerilor şi a senzaţiei de sufocare, de lipsă de aer, în fiecare noapte timp de o oră, o oră şi jumătate stăteam la fereastră unde simţeam că pot respira. După prima serie de zece şedinţe de bioenergie, făcute telepatic, m-am simţit foarte bine. De atunci, de fiecare dată cînd mai am probleme cu sănătatea apelez la doamna Vasilica Ciupea"...

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

Programări la telefon: 6862046

TALONUL NR. 48

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 20 decembrie 1997 ●

SCRIEREA, milenara memorie a omului...
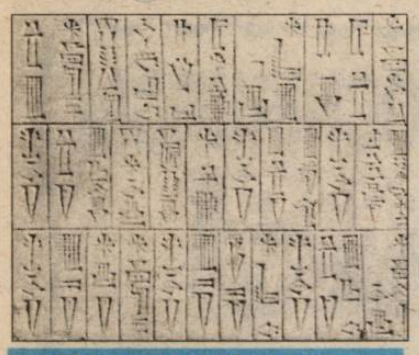
Pictograme ideografice (scriere cuneiformă)

Cum ar fi arătat omenirea în absența scrisului, geniala invenție care întrece cu mult, prin însemnătate, tot ce a inventat omul de-a lungul întregii lui existențe... Mai mult ca sigur că nu foarte diferit de felul cum arată în prezent triburile de vînători care mai sălășluiesc în sălbăticia junglei amazoniene, în pădurile Africii ecuatoriale ori în ținuturile deșertice ale aborigenilor australieni... Dacă pentru toate celelalte invenții ale minții omenești a existat, există și va exista mereu un principiu din rîndul legităților Universului pe care am reușit să îl cunoaștem și să îl stăpînim, scrierea nu are nici un corespondent în natură, chiar dacă „limbaje" există! Fără scriere, însăși istoria ar fi avut, poate, și azi aura de mit și legendă pe care i-o sortise odinioară oralitatea...

De la Tărtăria la Jerf el-Ahmar...

Nimeni nu știe cînd și unde a apărut scrierea „pentru întîia dată" în istoria omenirii. Cel mai ades, savanții își ascund divergențele de opinii sau inerenta lipsă de informare în această problemă sub formula nu lipsită de... grație poetică „Originile scrisului se pierd în negura timpurilor". Ce-i drept, șansa descoperirii „primei scrieri" ține mai degrabă de domeniul miracolului, decît de stăruința îndîrjită a oamenilor de știință.

Cu toate acestea, descoperirile senzaționale nu lipsesc, întregind mozaicul desperecheat al cunoașterii. Astfel, în 1961, cercetătorul clujean N. Vlassa descoperea trei tăblițe de lut în micuța așezare Tărtăria, de pe Mureșul transilvan. Tăblițele, acoperite cu semne grafice asemănătoare într-un mod uimitor scrierii pictografice sumeriene de la sfîrșitul mileniului IV î.Ch., s-au dovedit a fi, în urma cercetărilor, cu 1000 de ani mai vechi decît primele mărturii ale scrierii sumeriene! Ele datînd, deci, de acum aproape 7000 de ani! Vom reveni, poate cu un alt prilej, asupra acestei extraordinare descoperiri care a iscat aprige dispute între oamenii de știință, referitoare la originile scrierii și la circulația acesteia în lumea preistorică.

Iată însă că, în octombrie 1996 întîmplarea („zeița" celor ce persevorează!) a făcut ca o misiune științifică internațională - condusă de Danielle Stordeur, cercetătoare la Institutul francez de Preistorie Orientală din cadrul C.N.R.S., și Bassam Jammous, de la Direcția Generală a Antichităților din Siria - să descopere la Jerf el-Ahmar (Siria), pe malul Eufratului, cîteva tăblițe de piatră avînd gravate semne enigmatice. Datarea plăcuțelor a produs o veritabilă furtună printre istorici: aproximativ 9000 de ani î.Ch.! O vechime, deci, de 11000 de ani, cu 4000 de ani mai „bătrîne" decît tăblițele de la Tărtăria și cu 5000 de ani înaintea primelor scrieri sumeriene!...

Pictograme ideografice (hieroglife)

Se impune o precizare: deseori, oamenii preistorici au desenat sau au gravat în piatră figuri animaliere, fără ca semnificația acestora să depășească aria ritualurilor de vînătoare. *Scrierea* a însemnat cu mult mai mult decît o simplă configurare zoomorfă, întrucît ea presupune capacitatea de a perpetua un mesaj inteligibil în timp și spațiu către toți cei ce cunosc semnificația semnelor care alcătuiesc mesajul, fie acestea pictograme, ideograme sau litere. Cu alte cuvinte, scrierea propriu-zisă e, în fapt, materializarea grafică a unei gîndiri structurate, exprimate lingvistic. Din acest punct de vedere, tăblițele descoperite la Jerf el-Ahmar aparțin unei perioade de tranziție de la figurile animaliere la scrierea propriu-zisă, întrucît aceste figuri sînt asociate, pentru prima dată, în felurite moduri de compunere ce alcătuiesc ceea ce arheologii numesc pictograme. Din nefericire, aceste prime „texte" se pare că-și vor ține tăinuit mesajul peste milenii, din simplul motiv că ne lipsesc elemente de comparație (o „traducere"), așa cum a fost cazul altor scrieri în limbi uitate de milenii. Celebra „piatră de la Rosette", descoperită în 1799 în Egipt, conținea un decret al faraonului Ptolemeu al V-lea, gravat în două limbi - greacă și egipteană. Dar cine s-ar fi gîndit la... dicționare bilingve acum 11000 de ani?!...

Tăblițele descoperite la Jerf el-Ahmar (Siria)

Și totuși, cum a apărut scrisul?...

Pentru a înțelege semnificațiile cu totul extraordinare ale descoperirii de la Jerf el-Ahmar (dar și ale aceleia de la Tărtăria), să reținem că scrierea urmează, în general, cu mare fidelitate evoluția societății în care a apărut. Altfel spus, primele încercări de stabilire a unui sistem grafic vor apărea atunci cînd o civilizație atinge acel nivel de dezvoltare economică și intelectuală în care devine imperioasă necesitatea de a „consemna" într-o formă cît de cît durabilă aspecte concrete ale vieții de zi cu zi, precum și date cu caracter mai abstract, specifice preocupărilor spirituale de natură religioasă sau chiar filosofică. Așadar, scrisul nu putea apărea într-un centru unic, de unde ar fi iradiat mai apoi în întreaga lume; scrisul va fi apărut independent, în diverse puncte ale lumii preistorice, la intervale de timp felurite, și a cunoscut aceleași etape de evoluție: de la reprezentările zoomorfe spre semnele grafice corespondente structurilor lingvistice.

Dar care putea fi acel nivel economic și intelectual care a impus omului „nevoia de a scrie"? Chiar „documentele" de la Jerf el-Ahmar sau Tărtăria, care ne-au parvenit peste milenii ne dezvăluie scenariul cel mai probabil al apariției scrisului. *Semnele primitive*, mai mult sau mai puțin apropiate de imaginile animaliere, au

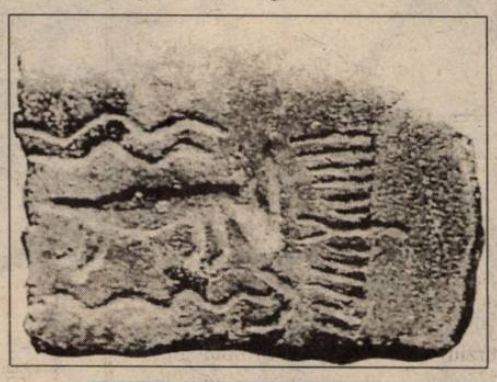

Pictograme simbolice

fost specifice etapei în care sînt preponderente populațiile preistorice a căror unică preocupare o constituiau vînătoarea, pescuitul, culesul roadelor sălbatice. Aceste populații nu resimțeau nici o nevoie să-și perpetueze „gîndurile", atîta vreme cît rătăceau permanent în căutarea surselor de hrană. Astfel de semne datînd din Paleolitic au fost descoperite din belșug în nenumărate locuri de pe glob, îndeosebi în grote, atît în Europa, cît și în America de Sud și Australia.

Pictografia simbolică, în care acțiunile sînt redate prin imitarea lor grafică (de exemplu, „rîu" este redat printr-o linie șerpuită sau „a merge" e exprimat prin două picioare „în mișcare"), își face apariția într-o altă etapă istorică în care agricultura cîștigă teren în dauna comportamentului specific triburilor de

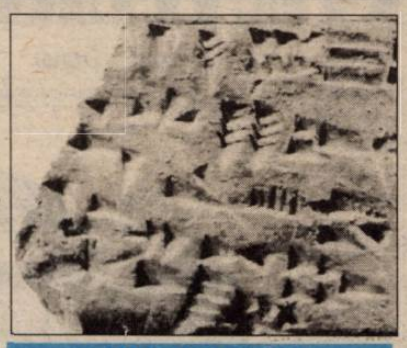

Alfabet fenician

vînători. Acest moment crucial al istoriei omenirii s-a petrecut către anul 9000 î.Ch., în Orientul Apropiat, pentru ca de aici practicile agrare să se răspîndească, devenind dominante în valea Dunării, pe teritoriul străbunilor noștri preistorici, la sfîrșitul Neoliticului, către anul 5500 î.Ch., de unde s-au transmis în întreaga Europă, spre anul 5300-5000 î.Ch. Răspîndirea treptată a practicilor agrare potrivit traseului amintit explică și diferențele substațiale de timp istoric între documentele recent descoperite și cele de la Tărtăria sau inscripțiile de pe pereții stîncoși ai muntelui Bégo, din faimoasa Vale a Minunățiilor (la Vallée des Merveilles, Alpii Maritimi, Franța), care datează de aproximativ 4000 de ani.

Mai mult decît atît, în inscripțiile descoperite în cele trei locuri - despărțite și în timp, și în spațiu - regăsim teme asemănătoare, precum cultul Soarelui (reprezentat prin inelul solar) și al fertilității (figurat prin motive șerpuitoare evocînd apa curgătoare). Acest fapt confirmă că scrierea apare aproape „concomitent" cu nașterea cultului divinităților proprii civilizațiilor agrare - Soarele și Apa, elemente vitale pentru recolte, fiind, pe bună dreptate, asimilate unor zeități în gîndirea omului primitiv. Drumul spre apariția scrisului, deci spre cultură și cunoaștere, a fost deschis, așadar, de trecerea de la comportamentul și mentalitatea de vînător la cele specifice agricultorului. Pentru prima dată în istorie, omul trece hotărît la modelarea naturii înconjurătoare. Tot agricultura i-a impus și o altă schimbare majoră: de la migrări haotice în căutarea surselor de hrană, la înălțarea primelor *așezări* urbane. „Revoluția urbană" din Mesopotamia și în primele dinastii egiptene va avea ca efect apariția primelor *scrieri ideografice*, cea de-a treia etapă a evoluției scrisului. Mărturii ne sînt azi scrierea cuneiformă a sumerienilor și hieroglifele egiptene.

În sfîrșit, apariția *alfabetului* reprezintă desăvîrșirea scrisului. Cel mai vechi alfabet cunoscut este cel al fenicienilor, datînd de aproximativ 3500 de ani (1500 î.Ch.), cunoscut sub numele de alfabetul ugaritic, descoperit la Ugarit (azi Ras Shamra, Siria). Din acest moment, evoluția scrisului este relativ bine cunoscută științei. Însă, ca întotdeauna, mileniile de istorie probabil că încă mai păstrează surprize pe care poate vom reuși, cine știe?..., să le cunoaștem cîndva. Spre a ne cunoaște mai bine pe noi înșine!...

Pagină realizată de
ADRIAN HOAJĂ

Serverele în pericol!

Un nou bug (eroare) a fost descoperit în procesoarele Intel Pentium. Se pare că este vorba de o eroare care poate fi folosită în scopuri de sabotaj a serverelor de Internet. Eroarea a fost denumită „F0" sau „F00F", fiind descoperită atît la procesoarele Intel Pentium, cît și la procesoarele Intel Pentium MMX, care populează în lume milioane de computere. Inginerii de la corporația Intel s-au întîlnit pentru a discuta problema. Pe Internet utilizatorii de computere încep să discute din ce în ce mai aprins despre eroare. Robert Collins, realizatorul paginii de web http://www.x86.org, a declarat despre bug: „Este real. Știu de el de cîteva săptămîni. Cred că nu există nici o scuză (pentru Intel) că nu l-au descoperit pînă acum." În replică, Intel Corporation, cel mai mare producător de microprocesoare pentru PC-uri, a declarat că „de-abia am descoperit eroarea, rămîne să discutăm". „Nu avem nimic de adăugat deocamdată" a încheiat purtătorul de cuvînt al Intel Corporation. Collins a declarat că a încercat să contacteze Intel de două ori, dar nu a primit nici un răspuns. „Poate că ei cred că Pentiumul e deja mort, așa că de ce s-ar mai agita să descopere erorile?" a adăugat Collins. Intel a răspuns într-un tîrziu, susținînd că e vorba de o singură instrucțiune ilegală care produce eroarea, instrucțiune care nu este generată de nici un compilator. Jim Bryant, un programator, a subliniat că „nu e vorba de o instrucțiune ilegală. Este chiar o instrucțiune specifică procesoarelor anterioare Pentiumului, care ar fi trebuit testată în cadrul procesului de producție. Interesant este de menționat faptul că Intel este un important investitor la CNET (Computer Network) și că eroarea nu a apărut încă în lista redactată a Intel" (ARPRESS)

Pagerele și controlul aerian

Utilizarea foarte răspîndită a pagerelor, care provoacă interferențe cu frecvențele radio utilizate de controlul traficului aerian, a determinat autoritățile chineze să inspecteze toate emițătoarele cu scopul de a desființa instalațiile ilegale, scria recent „China Daily".

La 3 iunie a.c., un număr de peste 20 de avioane au fost obligate să se învîrtă îndelung pe deasupra aeroportului Beijing, așteptînd să poată ateriza, din cauza interferențelor dintre turnul de control și cele 14 centrale pager instalate pe colinele din vestul capitalei chineze. Același gen de incident s-a produs la 13 august la Shenzhen, lîngă Hong Kong, cînd aeroportul local a trebuit închis timp de 2 ore, avioanele fiind dirijate spre alte aeroporturi.

În China, unde sînt încă prea puține telefoane individuale la domiciliu, peste 40 de milioane de persoane poartă cîte un pager la centură. „Amploarea pe care au luat-o radiotelecomunicațiile este, în ansamblu, un fapt pozitiv, dar anumite societăți de radiomesaje violează legea instalînd emițătoare de mare putere, sau concentrîndu-le pe aceleași forme mai înalte de relief pe care le folosește și controlul traficului aerian", se plînge Li Deji, reprezentant al Comisiei de stat pentru radiocomunicații. Primul pager a apărut în China în 1985, iar de atunci și-a făcut apariția circa 2800 de firme de radiocomunicații. Numai în provincia sudică Guangdong au apărut peste 6500 de emițătoare de peste 100 de wați. Autoritățile au început în luna mai o campanie de inspecție, care s-a sfîrșit cu închiderea emițătoarelor perturbînd comunicațiile aeroportului din Beijing. Cele din Shenzhen urmează să aibă aceeași soartă pînă la sfîrșitul lui decembrie. (ARPRESS)

INVADAȚI de EXTRATERESTRI?

ION ȚUGUI

Intreaga istorie atestată a omenirii, este o succesiune nestăvilită de invazii. Specia umană, indiferent de rase, pare să-și fi ieșit ritmic din matca specifică unei evoluții, pentru a se întinde dincolo de ceea ce cunoscuse la un moment dat. Fascinația expansiunii nu a avut în istorie drept temei doar cunoașterea, ci, din păcate, cucerirea și supunerea prin jertfă și sînge...

Invazie, a invada, a cuceri - sînt noțiuni de-acum banalizate în istorie. Ne întrebăm dacă nu cumva ființă inteligentă sau ființe inteligente de pe altă planetă au din principiu această enzimă a invaziei. O idee pe cît de veche, tot pe atît de actuală, ne sugerează că omul nu este o ființă terestră. Argumentele n-au lipsit, ele se mai adună, încă. Prima ipoteză - planeta Marte ajunsă în stadiul de colaps, a fost părăsită de locuitorii ei care s-ar fi stabilit pe Terra unde au găsit condiții prielnice vieții. Altă ipoteză - preluată din mitologii, se referă la încrucișări - „zei" coborîți din cer, care s-au culcat cu „femeile oamenilor" și acestea au dat naștere *omului!* Omul cunoscut de paleontologie, de antropologie, omul aproape la fel ca noi la chip.

Cea mai fascinantă, mai șocantă și mai îngrijorătoare ipoteză iată că aduce în cronica universală a invaziilor ființe extraterestre. După ce omul a cucerit pe pămînt tot ce era de cucerit, a sosit momentul ca terestrii cuceritori să fie ei înșiși cuceriți. Dar nu din arealul lor planetar, ci din cel extraplanetar...

Pe ce ne bizuim?

Mai întîi pe faptul că nimeni azi nu mai poate nega existența și frecvența unor apariții foarte concrete din spațiul extraterestru în atmosfera terestră. Tot ce a fost cu puțin timp în urmă prejudecată în domeniul ufologiei, s-a dovedit a fi realitate. Tot adevărat este că aceste apariții, controlate de la un moment dat de armată și blocate de mențiunea de *secret militar*, au ieșit de sub rigori, adeseori fiind accesibile și profanilor, dar și cercetătorilor din domeniu neafiliați instituțiilor militare.

O întrebare pe care și-au pus-o observatorii competenți ai fenomenului ozenistic, este de ce acele ființe bizare nu ne contactează. Astfel s-au născut atîtea ficțiuni scenarizate, cum ar fi întîlniri de anumite grade, pînă la ultimul, care desemna posibilitatea noastră de a strînge mîna unui extraterestru. Între ficțiune și ipoteză a apărut însă îngrijorarea. De vreme ce ei, extratereștri, există, ce investesc cu uriașa lor răbdare în cercetarea planetei noastre și a vieții, a civilizației oamenilor?

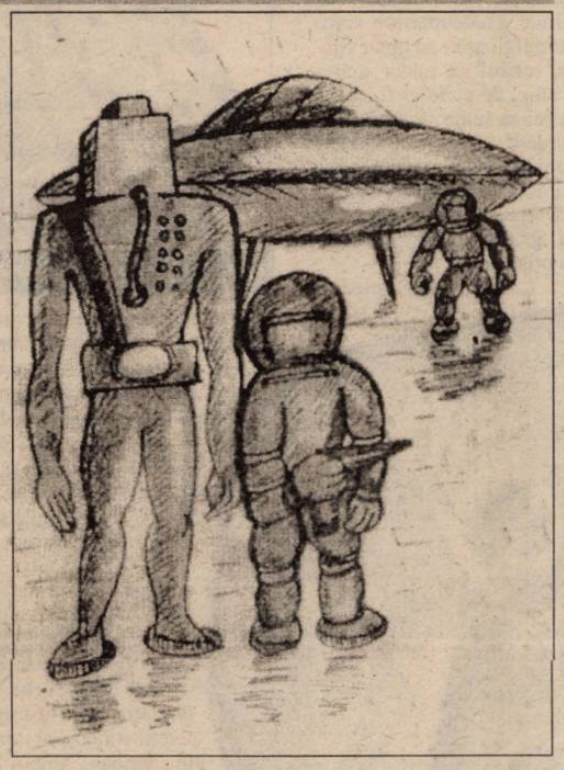

Temporizarea dezamăgitoare dea nu ne chema la o masă a dialogului, a suscitat alte ipoteze, cum ar fi, spre exemplu, aceea a pregătirii planetei noastre pentru a o ocupa. Aceasta-i tema fricii multor observatori. S-a afirmat că locurile preferate de ființele bizare ar fi sub calotele glaciare - ceea ce ar însemna că ei vin de pe o planetă mult mai rece decît a noastră. În general, locurile unde „își ascund navele", nouă ni se par bizare - în sensul că este vorba de zone nelocuite, nepopulate de oameni...

Iar dacă poate fi adevărat că observarea de către ei a Pămîntului și a oamenilor, cu scopul probabil de a locui planeta, atunci este evident sau „logic" că nu se „gîndesc" să ne fie vecini de convietuire, ci vor probabil să fie unici locuitori inteligenți, în locul oamenilor!

Furturi de neînțeles!

Mai mulți autori americani, apoi și cercetători ai fenomenului au ajuns la concluzia că în repetate rînduri extratereștrii au sacrificat animale domestice, uneori aruncîndu-le pe pămînt după ce le-au ridicat la mare înălțime. Dovezi atestate sînt cu referire mai ales la vaci. S-a dedus că i-ar fi interesat la blîndele ierbivore doar *enzimele*. Că au selectat aceste elemente pentru a le evalua și a le înțelege rostul și identitatea în organismul viu. Nu există, evident, un ochi martor care să ne confirme ipoteza, dar investigațiile efectuate pe cadavre au condus la această idee...

Cea mai șocantă și îngrijorătoare ipoteză este aceea prin care se presupune că extratereștrii sînt principalii vinovați de subțierea stratului de ozon, adică „sita" cerească prin care noi ne putem bucura de mediul terestru în condiții protejate. Dacă este adevărată această supoziție, atunci gravitatea conduce la ideea unei catastrofe planetare. Este o idee evident inteligentă - a lăsa omenirea fără cortina de protecție, ca să se stingă agresată de factori de mediu și climaterici împotriva cărora deocamdată nu poate lupta!

În mare, se acceptă ipotetic că extratereștrii își pregătesc Terra pentru ei. Iar marele vizionar Nostradamus spune în una din *Centuriile* sale că o invazie extraterestră va deveni la un moment inevitabilă. Nostradamus care nu avea la vremea sa informații despre extratereștri sau farfurii zburătoare...

(Va urma)

PSIHOCHIRURGIA PRO și CONTRA

Vezi cu ochii, sau cu mintea?

MIHAELA DOROBANȚU

După ce Edivaldo se adresase audienței recurgînd la vocile mai multor medici cunoscuți cel puțin în Brazilia drept mari vindecători și după ce s-a „stabilit" la vocea lui Calzanas, el a început o adevărată lecție de anatomie. „Aici se află laboratorul uman", avea să spună el, ca și cum s-ar fi adresat unei clase de parapsihologi ignoranți. Și continuă arătîndu-le unde se află stomacul, ficatul și pancreasul - locurile unde „corpul este împlinit sau distrus". Apoi se oprește brusc, se întoarce spre Guy Lyon Playfair, care avea să relateze această insolită conferință de medicină în cartea sa dedicată „Puterii necunoscute", și-l întreabă dacă vede bine tot ce se întîmplă. La răspunsul afirmativ al acestuia, îi adresează însă o altă întrebare, ușor stranie: „Vezi cu ochii, sau cu mintea?". Surprins, Playfair îi răspunde că vede cel puțin cu ochii. Edivaldo-Calzanas pare de-a dreptul amuzat și, cu un zîmbet, spune că este clar că asemenea lucruri nu sînt pentru parapsihologie. Apoi începe imediat să palpeze stomacul pacientului, avînd, ca întotdeauna, grijă să-l întrebe dacă totul este în regulă. Cînd de pe masa de operație se aude obișnuitul mormăit de răspuns afirmativ, el se întoarce din nou spre cei prezenți și, ca și cum ar fi fost vorba despre un lucru obișnuit, îi anunță că „acum pacientul știe că stomacul i-a fost deschis". Și continuă accentuînd că nu simte acest lucru cu mintea, ci efectiv cu corpul, o senzație fizică deasupra corpului. Playfair a fost frapat că Edivaldo spusese foarte clar *deasupra*, și nu *în* stomac, ceea ce aducea, într-un fel, o nouă dovadă că psihooperațiile se fac nu asupra corpului propriu-zis, ci asupra corpului perispiritual. „Acum vom plasa o drenă" - deși Playfair nu vedea nimic deosebit întîmplîndu-se - „care va servi pentru un tubaj". Apoi, bine dispus, Edivaldo se întoarce spre un tînăr doctor brazilian care asista la operație și îi spune să-i țină „englezului" o lecție de medicină. Doar că tînărul medic nici nu se gîndește să facă așa ceva - trebuia, în prealabil, să ai o reputație bine stabilită și solidă pentru ca să te poți pronunța în fața unui străin asupra unor probleme de psihochirurgie! Altfel risca foarte mult din partea asociației medicale locale...

Un alt asistent l-a întrebat pe Edivaldo cît trebuia să se odihnească pacientul și, la răspunsul scurt al acestuia „48 de ore", remarcă dorința inițială a pacientului de a se întoarce imediat acasă cu mașina, deoarece venise singur la operație. „Doar dacă merge cu racheta" - atît găsește de spus vindecătorul și îl cheamă pe următorul pacient, în timp ce bărbatul proaspăt operat se așează pe patul vecin, murmurînd fraze incoerente. Motiv pentru Edivaldo să spună amuzat: „Și cînd te gîndești că vroia să plece singur acasă!". Amețit și slăbit, pacientului nu-i rămîne decît să privească noul venit: o argentiniană cu care Edivaldo discută amabil despre diferența între spanioli și argentinienii nativi, pe care o consultă, îi prescrie o rețetă și apoi îl invită să urce pe masa de operație pe cel de-al treilea.

Nu înainte de a o preveni, așa, întîmplător, pe doamna care se pregătea să iasă din sala de operație că soțul ei va muri de moarte violentă într-un accident cu o mașină braziliană...

Spectator la granița realității

Cîte ÉMILIE SAGÉE au existat?

PAUL IOAN

În topul celor mai spectaculoase fenomene parapsihologice figurează și acela care răspunde afirmativ la întrebarea: poate fi un om, în același timp, în două locuri? Dedublarea - cea autentică, susținută de martori oculari - dă astfel un avertisment celor care nu cred că există un univers atemporal, numit și plan astral, în care dimensiunea timp își pierde rigiditatea din legile fizicii clasice. Imaginea văzută de un grup de persoane este una reală, iar dublura ei este una virtuală sau corpul subtil. Acesta este cel mai modern concept asupra dedublării, pe care fizicianul englez Paul Davies îl dezvoltă în cartea sa „God and the New Physics" (Dumnezeu și noua fizică, Londra, 1983).

O altă explicație demnă de luat în seamă este aceea a halucinației vizuale colective. Martorii au doar „impresia" că văd o persoană anume, semnalată și în alt loc. Dar dacă fenomenul se repetă obsesiv? Acesta este celebrul caz numit „Émilie Sagée", învățătoarea văzută de elevii săi în două ipostaze, simultan... În anul 1845, la pensionul von Neuwelcke (la 60 de kilometri de Riga, capitala actualei Republici Letone) a fost angajată domnișoara Émilie Sagée, de 32 de ani. La scurt timp, elevele ei au devenit martorele stupefiate ale următoarelor situații: în clasă, chiar în timpul lecțiilor de franceză, mai apărea o domnișoară Sagée, care executa aceleași mișcări ca și „originalul"; de mai multe ori, pe perioada cîtorva luni, aceleași eleve o vedeau pe învățătoare atît în clasă, cît și în grădina pensionului!

Dincolo de aceste relatări colective repetate stau două elemente care vin să complice acest caz - studiat pe larg în epocă de scriitorul american Robert Dale Owen, de astronomul francez Camille Flammarion și de parapsihologul rus Alexandr Akasov -, elemente care îi măresc complexitatea: 1) Dra Émilie Sagée NU ERA CONȘTIENTĂ DE PREZENȚA DUBLURII și nu-și putea explica atitudinea din ce în ce mai rece a elevelor sale. 2) Cînd se întîmpla ca una din eleve să încerce să atingă corpul misterios, situat într-un colț al clasei, în timp ce „originalul" scria la tablă, mîna NU ÎNTÎMPINA NICI O REZISTENȚĂ și treptat silueta se disipa! Chiar dacă ni se pare un caz preluat din zona crepusculară, lucrurile s-ar fi desfășurat întru totul astfel și în cele din urmă Émilie Sagée a fost concediată, la cererea părinților.

Halucinație colectivă persistentă, și-au spus cei care au studiat mărturiile elevelor. Imagine virtuală cognitivă, declanșată de resorturile unei memorii atemporale, ar spune Paul Davies... Cert este faptul că, datorită unor întîmplări asemănătoare, Émilie Sagée a lucrat la peste douăzeci de pensioane în cariera ei.. Pînă cînd, exasperată, învățătoarea și-a pierdut urma. Cîte Émilie Sagée au existat, totuși?...

Călirea, un proces contra fragilizării

ARCADIE PERCEK

Dacă există ființă vie care poate suporta orice, după cum susține Eugéne Schneider, acesta este, indiscutabil, omul. Iar printre acestea se numără și frigul.

Împotriva frigului se luptă nu numai cu veșmintele, cu adăpostul și cu focul, ca și cu alte mijloace de încălzire, ci mai înainte de orice, prin procesul de călire.

Vom da un unic exemplu pentru a ilustra ce reprezintă călirea organismului la frig. După cum știți, oamenii își acoperă capul pe vreme de frig cu tot felul de obiecte vestimentare (căciuli, pălării, băști, șepci etc.) deși părul de pe cap, dacă este bine reprezentat, reprezintă un factor natural de protecție cît se poate de eficient. Din considerente însă ce țin de buna funcționalitate a ochilor și urechilor, ca și din considerente ce țin de actul vorbirii, al masticației, ca și al respirației, oamenii nu și-au protejat niciodată fața, pe bună dreptate identificată de către un scriitor german din secolul al XVIII-lea, G. Chr. Lichtenberg, cu suprafața cea mai pasionantă a pămîntului, fapt ce a contribuit, desigur, la extraordinara rezistență a acestei arii exterioare a organismului, atît față de frig, cît și față de căldură.

Dar, progresiva tehnicizare a lumii, și ridicarea existenței umane la un confort din ce în ce mai ridicat, a distrus din anumite puncte de vedere unitatea originară dintre om și mediul său natural de existență. Deprivarea organismului de o serie de stimuli, care au acționat cîndva asupra noastră ca frigul, căldura, umiditatea, vîntul etc, au dus progresiv la fragilizarea făpturii umane, la transformarea ei într-o vietate moale, pufoasă, puțin rezistentă. Cu alte cuvinte, deprivarea de care vorbim a dus la transformarea omului într-o vietate de seră.

Boala însă, după cum știm, reprezintă o umbră a acestor creaturi fragile de seră, lipsite de rezistență față de factorii de mediu, și în special față de frig. Lipsa de rezistență a organismului ca urmare a necălirii suficiente a acestuia, își spune cuvîntul mai ales în perimetrul vîrstelor mici. Acele mame care își cresc copiii în cultul fricii pentru frig, pentru apa rece ca și pentru „curent", cum zic ele la orice adiere de vînt, și care atunci cînd îi scot la plimbare îi îmbracă ca pe niște cosmonauți, învelindu-le pînă și gura cu fulare groase și pufoase, și îi inundă cu antibiotice pentru orice durere în gît sau răceală, le fac desigur un prost serviciu acestora. Ieșirea din acest impas - acela al fragilizării organismului - ne-o asigură numai procesul de călire.

Iar pentru ca acest proces să-și dovedească pe deplin eficiența, este nevoie să respectăm cinci principii. Primul dintre aceste principii ține de precocitate, aceasta însemnînd că vom începe călirea încă din fragedă copilărie. Cel de-al doilea principiu ține de gradație, aceasta însemnînd că procesul călirii trebuie să se facă în mod progresiv. În virtutea celui de-al treilea principiu, al continuității, procesul călirii nu trebuie întrerupt mult timp, căci acest fapt duce la stingerea suportului fiziologic care asigură eficiența acestui proces. În virtutea principiului variabilității, înseamnă că trebuie să alternăm între ei factorii de excitație. Și, în virtutea ultimului principiu al călirii, al V-lea, înseamnă că vom practica acest proces în mod diferențiat în funcție de vîrstă, sex, de gradul de sănătate al organismului etc.

Ceea ce trebuie de asemenea reținut este că *împotriva frigului se luptă nu numai cu veșmintele, ci și cu psihicul, făcîndu-ne în mod constant o educație și din acest punct de vedere.*

Medicamente cu antigel, o catastrofă previzibilă

După cum atestă corespondentul de la Paris al ziarului „Izvestia", pînă la 60% din medicamentele comercializate în unele țări reprezintă produse falsificate, care se pot dovedi mortale. Astfel, în Nigeria au murit 109 copii bolnavi de meningită, care au fost tratați cu un sirop conținînd antigel! Asemenea cazuri s-au mai înregistrat în Bangladesh și în alte țări. Nici o țară din lume nu este asigurată contra preparatelor contrafăcute. Potrivit datelor Organizației Mondiale a Sănătății, falsurile reprezintă 7%, din totalul medicamentelor. „Cifra de afaceri" rezultată reprezintă 16 miliarde de dolari, din care a zecea parte revine numai Pakistanului.

În calitate de țară de tranzit, după cum se precizează într-un raport al Interpolului, este utilizată mai ales Belgia. „Tabletele" preparate în Asia ajung în această țară, de unde se răspîndesc în întreaga lume cu inscripția „fabricat în Belgia". Un „mijloc" contra cancerului, fabricat în Bangladesh, poate ajunge, prin Europa, în Indonezia. O mulțime de produse care se vînd pe „continentul negru" sînt completate cu ingrediente precum zahărul, cafeaua, făina sau amidonul. Dacă mai înainte asemenea „preparate" se pregăteau cu mijloace artizanale, astăzi de o atît de profitabilă afacere au început a se ocupa mari laboratoare clandestine, aflate sub controlul unor mafii care sînt foarte dificil de depistat. Cîteva din aceste laboratoare se află în Italia, Spania și Grecia. De altfel, spaniolii și italienii lucrează de pe acum împreună cu rușii, după cum afirmă în „Le Monde" un detectiv particular englez, care conduce o agenție de investigații specializată în lupta contra falsificărilor în diverse domenii, inclusiv cel al preparatelor farmaceutice.

Peste puțină vreme, atît rușii, cît și polonezii, care dispun de specialiști eminenți și de întregi uzine farmaceutice - după cum mai afirmă detectivul amintit -, se vor lansa cu întreaga lor capacitate pe această direcție sub conducerea unor organizații ale crimei organizate din respectivele țări, ceea ce înseamnă că peste doi-trei ani ne așteaptă un adevărat coșmar.

Numai cu ajutorul unor detectivi specializați, o asemenea problemă va putea fi rezolvată. De aceea Federația internațională a industriei farmaceutice solicită mobilizarea de forțe ONU, UNICEF și ale Băncii Mondiale, pentru a se preveni o catastrofă.

LAURENȚIU CHECICHEȘ

Medicul vă răspunde

***ÎNTREBARE:* Tot cititorul Vasile Nestorescu din Constanța, care ne-a mai pus întrebarea cum se ajunge la alcoolism, și căruia i-am răspuns în numărul trecut, ne-a mai adresat în aceeași scrisoare încă o întrebare și anume aceea formulată astfel: „Care ar fi cel mai bun somnifer care să-mi asigure un somn bun? Adeseori mă trezesc din somn pe la ora 4 sau 5 - adaugă susnumitul - și nu mai pot să adorm, deși nu e vorba despre vreo oboseală deosebită, care să explice aceasta."**

RĂSPUNS:

În general, stimate D-le Vasile Nestorescu, noi nu răspundem cititorilor rubricii noastre la mai multe întrebări adresate deodată, iar dacă se întîmplă așa, răspundem doar la întrebarea care ni se pare a fi cea mai importantă și care ar putea interesa și pe alți cititori. Cu Dv, căruia v-am răspuns la o întrebare în numărul trecut, vom face totuși, o excepție, deoarece în aceeași scrisoare ne adresați și o a doua întrebare - aceasta de față - care este din fericire, de larg interes, și care ne-a mai fost pusă și de alți cititori. Așadar, răspunzîndu-vă la cea de-a doua întrebare pe care ne-o puneți din capul locului vă precizăm faptul că somnul chimic, adică acela asigurat pe calea somniferelor, nu reprezintă soluția ideală. Într-adevăr, la ora actuală există în lume în jur de 2500 de somnifere, care ne asigură un somn bun, dar, cu toate acestea, somniferul ideal nu a fost descoperit încă. Acesta ar trebui să îndeplinească următoarele condițiuni:

- Să producă în mod rapid somn și să fie lipsit complet de stări premergătoare de excitabilitate;
- Să dea un somn profund, odihnitor, cu păstrarea reflexelor, din care cel în cauză să poată fi ușor trezit;
- Să producă somn o durată de timp controlabilă;
- Să aibă efect constant în timp, și să nu dea obișnuință sau dependență;
- Să nu aibă miros sau gust neplăcut, și să fie ușor de administrat;
- Să nu producă tulburări secundare, cum produc enorma majoritate a somniferelor și să aibă un coeficient de securitate cît mai larg posibil;
- Să nu dea după trezire efecte tardive, somnolență sau obnubilare (prin acest termen înțelegînd acea tulburare a stării de conștiință în care funcțiile psihice sînt încetinite, pragul percepției fiind dereglat, ceea ce duce la îngreunarea percepțiilor și în general, a contactului și posibilităților de orientare în mediu ambiant. Termenul de obnubilare provine de la latinescul obnubilare, care înseamnă a acoperi cu nori).

Iată multiplele rațiuni pentru care administrarea unui somnifer trebuie indicată numai de un medic, care să supravegheze în timp eficiența acestei administrări. Din nefericire, somniferele se iau după ureche, ca să spunem așa, fapt care nu este lipsit de consecințe negative. Concluziile care s-au tras pe marginea administrării somniferelor luate fie după ureche, cum am mai spus, fie luate în mod irațional sînt următoarele:

- Este contraindicat de a lua mult timp unul și același medicament pentru a dormi. Riscăm, pe de o parte, să apelăm la doze din ce în ce mai mari, ca urmare a obișnuinței organismului cu medicamentul în cauză și, pe de alta, riscăm din ce în ce mai mult de a contracta o pernicioasă dependență pentru respectivul medicament;
- Spre a evita obișnuința, putem schimba medicamentul pe care îl luăm spre a dormi mai bine cu un altul, dacă se impune cu stringență apelul la asemenea medicamente. Această operațiune se va face însă, numai apelînd la medic.
- Este recomandabil ca un insomniac, de îndată ce și-a rezolvat insomnia, să nu mai apeleze la somnifere decît numai atunci cînd medicul recomandă aceasta.
- În caz că simțim că se instalează dependența pentru somniferul luat, este recomandabil de a reduce progresiv dozele luate, pînă ajungem la dezobișnuință, deci la dezintoxicare.
- Nu vom apela la somnifere decît după ce am epuizat toate celelalte mijloace care ne stau la dispoziție din acest punct de vedere (ceaiuri medicinale, apelul la anume alimente care induc somnul, plimbări în fapt de seară, aerisirea camerei, lecturi adecvate etc, etc, etc.).
- Subliniem în sfîrșit faptul că este preferabil ca somniferele să fie luate numai la indicația medicului și sub supravegherea sa.

Dr. ANDREI ONU

Terapie naturală

SUC DE MORCOVI

Sucul de morcov - este apreciat cu efecte majore în afecțiunile aparatului digestiv, în cataruri intestinale, în dispepsii, gastrite hiperacide și ulcere, în reglarea tranzitului intestinal; stimulează apetitul. Este activ în tratamentul afecțiunilor hepatice, mărește secreția biliară și ajută la evacuarea bilei. Avînd proprietăți diuretice, este recomandat în litiaza urică, în reumatism, gută, artritism. Ca vitaminizant este folositor în accelerarea creșterii la copii, mărirea rezistenței la infecții, mărirea acuității vizuale. Morcovul este un excelent depurativ, pentru care este recomandat în eczeme, acnee, furunculoze. În combinații ca:

- suc de morcov și pătrunjel. Realizat în proporție de 2 părți de suc de morcov și o parte suc de pătrunjel, dă rezultate foarte bune în colicistită, gută, artritism, litiază urică;
- 300 ml suc de morcov cu 180 ml suc de spanac - este recomandat în ateroscleroză, hipertensiune, afecțiuni cutanate (acnee, furunculoză, eczemă), bronșită și pneumonie, diabet, afecțiuni ale aparatului digestiv;
- 330 g suc de morcovi + 90 g suc de sfeclă + 30 g suc de castravete este util îndeosebi în litiaze urice și alte diateze urice, în nefrite, cistite, prostatite, enurezis, ca și în reumatism.
- Două părți suc de morcov și o parte suc de pătrunjel - este foarte activ în afecțiuni hepatice (în special), cistită, gută, artritism, litiază urică.

DUMITRU RĂDUCANU

(Va urma)

Îmbătrînește lumea!

În anul 2020, conform estimărilor, pe Terra ar urma să trăiască circa un miliard de persoane în vîrstă de peste 60 de ani. Aceste estimări au fost realizate de experții Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), care evaluează în prezent problemele de sănătate publică care vor fi provocate de această îmbătrînire a populației mondiale.

Speranța de viață pe plan mondial a crescut cu 20 de ani, de la 46 de ani la începutul anilor '50 la 64 de ani în 1990, urmînd să atingă nivelul de 72 de ani în anul 2020. Acest proces de îmbătrînire este în prezent mult mai accelerat în țările în curs de dezvoltare decît în țările industrializate: dacă, în cazul Franței, au trebuit să treacă 115 ani (din 1865 pînă în 1980) pentru ca populația sa în vîrstă de peste 60 de ani să se dubleze, în China vor trece numai 27 de ani pentru realizarea acestui lucru (în perioada anilor 2000-2027).

În ceea ce privește recordul longevității umane, acesta a fost continuu depășit. La începutul secolului XX, recordul era de 100 ani. În prezent, el este de circa 120 de ani. Franțuzoaica Jeanne Calment a fost ultima deținătoare a acestui record - 122 de ani.

(Ș.F.)

Suzetă electronică

De acum înainte, mamelor le va fi mai ușor să ia temperatura odraslelor. O firmă din Florida, Questech International, a realizat un termometru digital, botezat „We Care" (în traducere liberă, „nouă ne pasă") termometru care se prezintă sub forma unei suzete! Un mecanism prevăzut cu senzori ter-

mici înregistrează, prin intermediul mușțiucului de cauciuc, căldura din gura bebelușului și transmite informația unui circuit electronic instalat în capacul de plastic al „termometrului-suzetă". După ce temperatura se stabilizează la o anumită scală, deci după aproximativ cinci minute, mecanismul emite o serie de sunete, asemănătoare cu cele făcute de jucăriile copiilor, menite a nu speria copilul și, în același timp, a avertiza mamele că temperatura a fost înregistrată. Dispozitivul, a cărui funcționare este dată de o baterie de 1,5 volți, este conceput în două variante: cu grade Fahrenheit și cu grade Celsius. Prețul „termometrului-suzetă" este, spun producătorii, derizoriu: 20 de dolari. O fi, pentru americani, spunem noi...

Atenție, ați atipit la volan!

90 la sută dintre accidentele în care sînt implicate camioane se datorează pierderii vigilenței șoferului, care survine în timpul nopții. Mai simplu: adormitul la volan.

Dispozitivul pus la punct de specialiștii de la Renault constă într-o mini cameră video, plasată în fața șoferului, care măsoară timpul de închidere a pleoapelor, fața șoferului fiind luminată de diode cu infraroșu introduse în tabloul de bord. Un sistem de alertă stimulează vigilența șoferului în cazul înregistrării unei durate anormale a închiderii pleoapelor. Sistemul funcționează doar în timpul nopții, atunci cînd luminozitatea este redusă în interiorul mașinii, întrucît o lumină prea puternică perturbă procesul de tratare a imaginilor. Propus la început pentru camioane de mare tonaj și autocare, sistemul poate fi folosit în egală măsură la o gamă mai largă de vehicule.

Panouri solare mobile

*Inventatorul elvețian **Emile Jansen** a realizat un sistem de panouri solare mobile, care se deplasează pe parcursul unei zile întregi după*

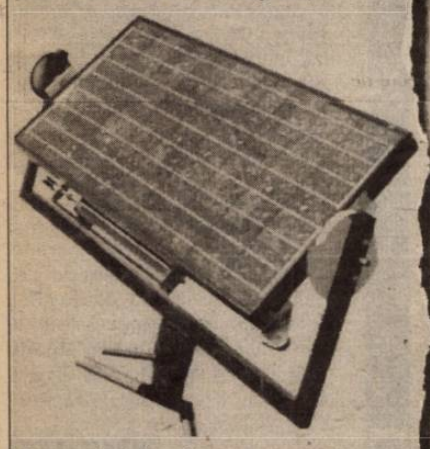

*Soare, la fel ca floarea-soarelui, pentru obținerea unui randament maxim. Botezat **Jawisol,** noul sistem exploatează principiul dilatării fluidelor. Expus căldurii Soarelui, un cric antrenează deplasarea panoului prin intermediul legăturilor mecanice.*

Testat vreme de doi ani într-o școală elvețiană de inginerie, noul sistem și-a dovedit pe deplin eficacitatea: creșterea medie a randamentului a fost de 30 la sută, ea putînd fi mult mai mare în țări cu o climă caldă.

Perne... inteligente

În ultimii ani, în Statele Unite au decedat 52 de persoane dintre care 31 copii, în propriul automobil, ca urmare a unui șoc provocat de deschiderea accidentală a airbagurilor (pernele gonflabile care se deschid cu o viteză de aproape 300 km/oră pentru a atenua șocul suportat de pasagerii vehiculului). Airbagurile au salvat, însă, viața a peste 1600 de persoane. Pentru o protecție sporită a pasagerilor autovehiculului, airbagul viitorului va fi „inteligent", urmînd să fie distribuit în toate compartimentele mașinii. Numeroși senzori electronici vor detecta blocarea centurilor, prezența și poziția pasagerilor, orientarea scaunelor pentru siguranța unui bebeluș etc. Un calculator va clasifica pasagerii vehiculului în funcție de greutatea acestora (adult, copil sau bebeluș). Dacă pasagerul este un copil, deschiderea pernei sale va fi mai puțin brutală. Vor fi instalate sisteme de protecție ale genunchilor și dispozitive care vor împiedica producerea șocului datorat impactului umărului cu portiera și proiectarea capului spre înapoi.

ARHITECTURĂ

AEROPOLISURILE NIPONE

ȘERBAN FILIP

Arhipelagul nipon, format dintr-un lanț de insule situate în estul Asiei, dintre care cele mai importante sînt Hokkaido, Honshu, Kyushu și Shikoku, ocupă unul din primele locuri pe plan mondial în ceea ce privește densitatea populației pe kilometru pătrat - 334 locuitori/kmp - 126 milioane de japonezi trăiesc pe o suprafață de numai 377000 kmp. Acesta este motivul pentru care arhitecții din „Țara Soarelui Răsare" au realizat mai multe proiecte ale unor clădiri hiperînalte, demne de cele mai ambițioase scenarii SF. Avînd înălțimi cuprinse între 800 și 4000 metri(!), aceste clădiri reprezintă o alternativă viabilă la dezvoltarea marilor aglomerații urbane pe orizontală.

Specialiștii niponi vizează în principal capitala Japoniei - Tokio. Port la Oceanul Pacific, situat în sud-estul insulei Honshu, Tokio are în prezent circa 26,5 milioane de locuitori (inclusiv aria metropolitană), fiind unul din primele trei orașe ale lumii după criteriul mărimii. Prețurile terenurilor și costul vieții, în general, în capitala Japoniei, sînt cele mai ridicate din lume.

Îndrăznețele construcții ar putea rezista la cele mai puternice furtuni și mișcări seismice. Tehnologiile folosite în prezent în industria construcțiilor ar putea face ca ridicarea acestor veritabile embleme ale secolului următor să dureze 20-30 de ani... Recurgerea la ultramodernele tehnologii ale secolului XXI ar reduce, însă, termenele de execuție la 15 ani, apreciază inginerii niponi...

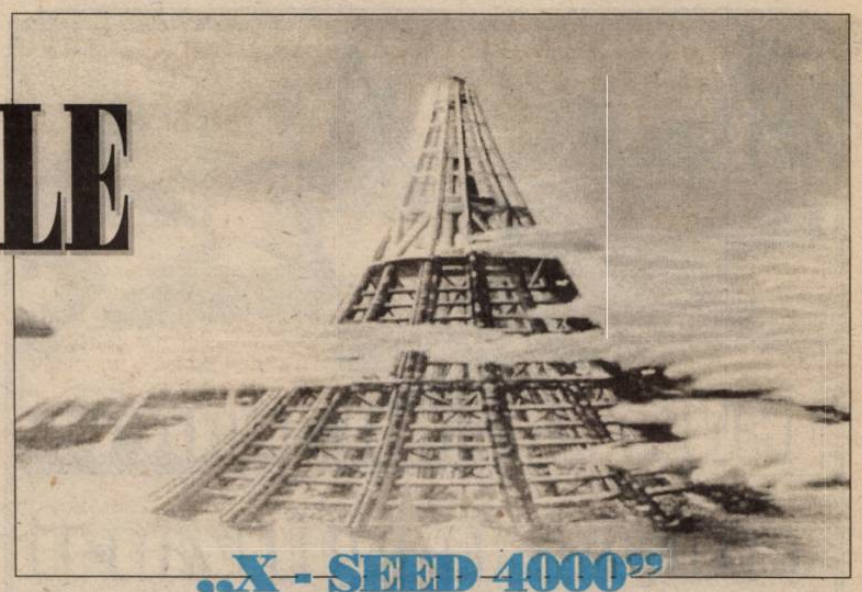

„X - SEED 4000"

Proiectată de specialiștii corporației Taisei, ultramoderna clădire de formă piramidală „X - Seed 4000" este cel mai ambițios dintre proiectele nipone de realizare a unor clădiri hiperînalte, urmînd să atingă o înălțime de 4000 metri! Construirea sa ar dura 30 de ani! Imensa clădire ar putea adăposti echivalentul populației orașului francez Bordeaux! Pentru evitarea săpării unor fundații cu adîncimi de mai mulți kilometri, inginerii japonezi sugerează construirea imensei structuri pe o insulă artificială. Astfel vor putea fi suportate și șocurile produse de mișcările seismice. Diferențele climatice care ar putea surveni între nivelul solului și altitudinea maximă de 4000 metri necesită elaborarea unui sistem capabil, în funcție de înălțime și de construcțiile exterioare, să moduleze lumina, vîntul, umiditatea și presiunea atmosferică.

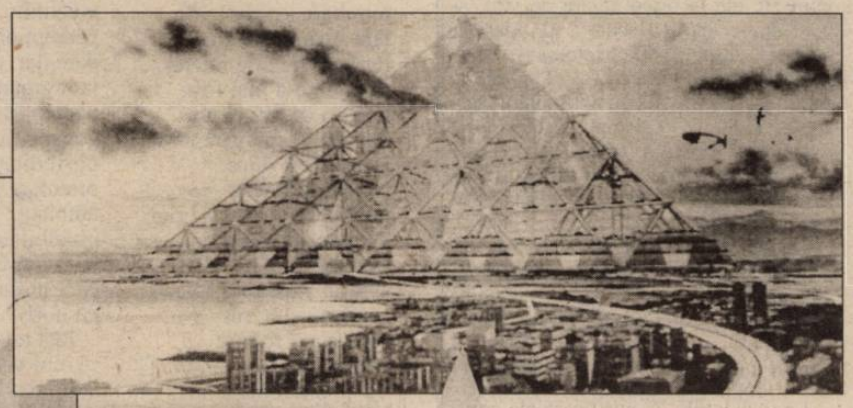

„TRY 2004"

Inginerii de la firma Shimizu au intenționat să realizeze, prin proiectarea structurii de formă piramidală „Try 2004", o cetate a aerului complet deschisă spre exterior. Try 2004 ar putea adăposti un milion de persoane, repartizate în 240000 de apartamente și 2400 de hectare de suprafețe rezervate birourilor. Costurile construirii sale au fost estimate la 900 miliarde de dolari! Imobilele de birouri și cele locuibile ar urma să ocupe fiecare cîte 100 de etaje și să dispună de surse proprii de alimentare cu energie solară și eoliană.

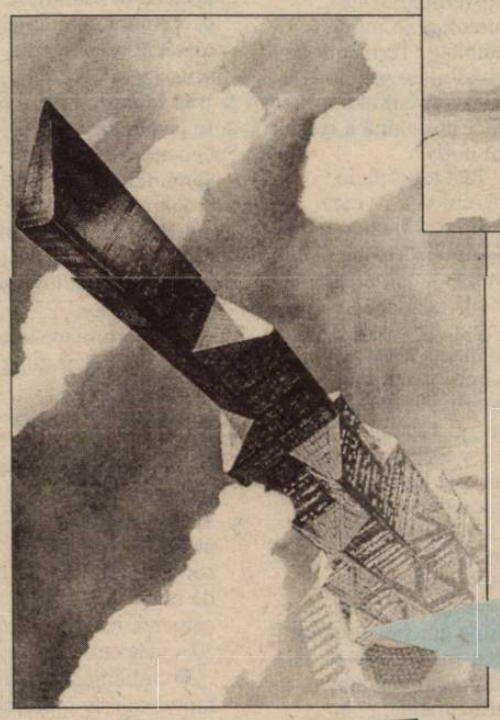

„AEROPOLIS"

Avînd o înălțime de 2001 metri, Aeropolis ar urma să adăpostească circa 300000 de salariați și 140000 de locatari. Arhitecții niponi au prevăzut dotarea impresionantei clădiri cu ascensoare cu propulsie magnetică, formate din trei cabine suprapuse. Ascensoarele ar urma să servească palierele principale, cu opriri la fiecare 160 metri, pentru evitarea schimbărilor bruște de presiune atmosferică!

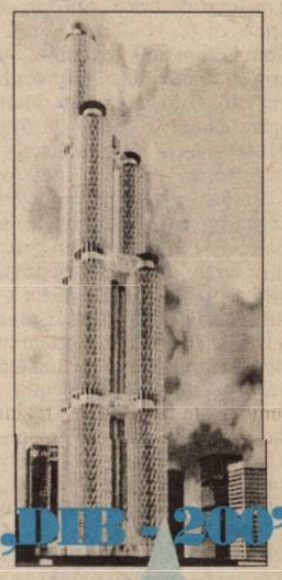

„DIB - 200"

Caracteristicile proiectului „Dynamic Intelligent Building" (DIB 200), realizat de echipa de arhitecți de la Kajima Corporation, pot fi rezumate astfel: 800 metri înălțime, 200 de etaje distribuite în 12 corpuri de clădire, legate prin pasarele, și care ar urma să găzduiască centre comerciale, trei helioporturi, 800000 metri pătrați de birouri, un hotel cu 2500 de camere și un cartier rezidențial format din 320 de apartamente, cu o suprafață de 160 metri pătrați fiecare.

REMEMBER

„Oamenii rachetelor selenare"...

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

În perioada 1961 - 1962, NASA a lansat contractele pentru construcția ansamblului rachetei lunare, a cabinei Apollo și a celorlalte module, componente, sisteme etc. specifice. Astfel, Dr. James A. Webb, administrator al NASA, a semnat cele 30 de „contracte istorice", dintre care menționăm următoarele: cu North American Av. (astăzi Rockwell Co) pentru cabina Apollo, modulul de serviciu, etajul al doilea al giganticei Saturn-5 și toate motoarele acesteia; cu Massachusetts Institute of Technology pentru sistemele de navigație, cu Boeing Co. pentru primul etaj al rachetei Saturn-5 și cu Douglas Aircraft (astăzi McDonnell Douglas Co) pentru cel de al treilea etaj reactiv al aceleiași rachete. Ulterior, Grumman Aircraft a primit comanda pentru Modulele Lunare, iar General Electric a acceptat oferta de a livra toate sistemele de verificare la rampa de lansare...

Încă din martie 1961, dr. Kurt H. Debus, fost colaborator al lui Wernher von Braun acum director la Marshall Space Flight Center din Huntsville, a vizitat Cape Canaveral; aici el a constatat că instalațiile de lansare și metodologiile aferente erau cele cu care, în anii '50, erau lansate rachetele combinate din „V-2" și WAC-Corporal... Ca urmare, Debus a demarat proiectarea unor rampe de lansare pentru rachetele selenare, avînd tracțiuni cuprinse între 3000 și 5000 tone-forță! Atunci a fost elaborat „actul de naștere" al cunoscutei rampe de lansare 39, care avea să fie parafat de NASA prin cumpărarea în 1962 a 87763 acri (1 acru = 0,467 ha) de teren pe Insula Merritt, cu 80 milioane dolari!

După ce a făcut apel la specialiștii de la Bell Systems să asigure asistența de specialitate la derularea contractelor, Dr. Webb și-a ales ca principali colaboratori pentru Programul Apollo, următorii specialiști de mare valoare: dr. R.C. Seamans, în calitate de manager al tuturor celor implicați în program; dr. Hugh L. Dryden, administrator adjunct și coordonator pentru cercetare; dr. B. Holmes (apoi dr. G.E. Mueller) ca administrator pentru zborurile cosmice pilotate; dr. Cristopher C. Kraft, ca director de operații la Houston; dr. K.C. Debus ca director la Cape Canaveral; generalul Samuel C. Phillips în calitate de director de program și, în fine, Rocco Petrone, ca director al operațiilor de lansare de la Cape Canaveral, devenit apoi Centrul de lansări Kennedy.

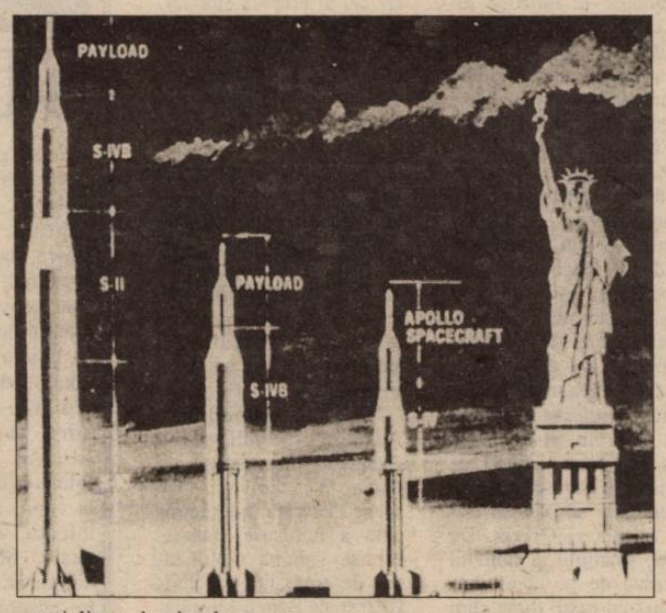

La începerea Programului Apollo, NASA dispunea doar de cei șapte astronauți care au fost selecționați pentru Programul Mercury în 1959: Malcolm Scott Carpenter, Leroy Gordon Cooper, John H. Glenn jr., Virgil I. Grissom, Walter M. Schirra, Allan B. Shepard jr. și Donald K. Slayton; toți erau implicați profund în perfecționarea cabinelor Mercury.

În acest sens apar semnificative cele scrise de Grissom: „În toate programele noastre spațiale noi, astronauții, am fost intens implicați în fiecare etapă a realizării și dezvoltării cabinei noastre cosmice. Cînd nu eram de acord cu o soluție a proiectanților, ne spuneam fără ezitare dezacordul și, dacă aveam o soluție mai bună, aveam libertatea de a o sugera și adesea am făcut-o".

Era clar că NASA avea urgentă nevoie de noi astronauți pentru Programul Apollo.

(Va urma)

În exclusivitate de la R.I.A. „Novosti”

BAIKALUL un lac în criză

Poeticul „sfînt Baikal” capătă un sens mult mai utilitar: 23000 km³ de apă potabilă. Puritatea acesteia este opera naturii. Dumnezeu a dat un lac întreg cu apă potabilă. Pe o întindere mai mare decît Azovul şi Baltica la un loc. Apa de aici e suficientă pentru întreaga omenire vreme de 50 de ani.

Iar în lume deja se face simţită lipsa de apă potabilă. În prezent, un litru de apă costă 50 de cenţi, deci apa din Baikal valorează 11500 trilioane de dolari. În următorii 5-10 ani preţul va creşte substanţial. „Foamea” de apă i-a determinat deja pe chinezi şi pe mongoli să ceară apă din Baikal. Există un proiect de transferare a 10-15 kmc de apă din Baikal. Chinezii au calculat că filtrarea apei din Amur înseamnă într-adevăr aur, dar aducerea celei din Baikal revine pe undeva mai ieftin. Intenţia de a vinde apă există, potrivit declaraţiei lui Boris Pavlov, vicepreşedintele Parlamentului Ecologic al Baikalului. „Dar avantajul va fi doar de moment - susţine cercetătorul. E o inepţie să risipeşti apa, cînd peste 15-20 de ani aceasta va fi deja la fel de valoroasă ca aurul”.

Nu păstrăm ceea ce avem

Calitatea apei din Baikal este cercetată de 30 de ani. În laboratoare s-a aşternut praful de cinci ani peste probele de mîl din Baikal şi apă deversată de combinatul de celuloză şi hîrtie. S-ar părea că măcar din interes şi tot ar trebui să acţioneze pentru Baikal. Din păcate însă...

La instalaţiile de purificare ale combinatului vizitatorului i se arată cum într-o apă murdară maronie se obţine o apă limpede, folosindu-se şi trucul cu băutul din această apă, devenit tradiţional. Lucrătorul de la combinat nu s-a apucat însă să şi înghită. Şi bine a făcut, pentru că, aşa cum spun cercetătorii, la control ies numai 13 substanţe, dar din acestea se pot forma circa 200.

Ecologii susţin că, dacă se mai fierbe celuloză aici încă 5 ani, Baikalul va suferi transformări ireparabile.

riverane. Biologii sînt deosebit de îngrijoraţi din cauza detergenţilor. În plus, există oscilaţiile de nivel datorate hidrocentralei, incendiile din pădure, pentru stingerea cărora nu sînt bani şi încă multe alte necazuri.

Dar vitregia soartei Baikalului e întruchipată de combinatul de celuloză şi hîrtie. Pe timpul crizei din Caraibe, SUA au refuzat să vîndă URSS celofibra necesară armatei. Atunci, cu toată opoziţia ecologilor şi a opiniei publice, Nikita Hruşciov a dispus: „Să fie construit un combinat propriu!” E suficient să vezi o singură dată cele trei conducte mirosind a fum pe malurile pitoreşti şi în apa limpede a lacului pentru a înţelege întreaga absurditate a acestei hotărîri.

În apa tulbure...

Celuloza se fierbe şi se expediază cu vagoanele. Numai din diferenţa de preţ la apă combinatul economiseşte 30 de milioane de dolari anual.

După calculele specialiştilor, combinatul plăteşte pentru poluarea apelor Baikalului daune de 200 de ori mai mici decît cauzează. Iar în 1995, daunele produse au fost apreciate la 580 de milioane de dolari.

DEMOGRAFIE

Un miliard şi jumătate numai de chinezi

LAURENŢIU CHECICHEŞ

În China există 32 de milioane de familii şi numai 1/5 din ele, după cea mai recentă investigaţie, au cîte un singur copil. Într-o altă ţară, o asemenea statisică guvernamentală ar fi percepută cu indiferenţă, în alta cu bucurie, dar în China ea a fost privită cu îngrijorare.

Esenţa politicii demografice a guvernului chinez se exprima în ideălul ca fiecare familie să aibă cîte un singur copil. Ce-i drept, familiile minorităţilor naţionale şi ale ţăranilor, al căror prim copil este fetiţă, pot constitui excepţie. Copilul unic într-o familie, mai ales în cazul căsătoriilor tîrzii, reprezintă un avantaj cînd e vorba de repartizarea locuinţei. Copilul unic este mai uşor de înscris la grădiniţă, iar după ce creşte găseşte mai uşor de lucru. Dar dacă într-o familie există trei copii, aceasta primeşte suprafaţă locativă numai pentru doi.

Se întîmplă ca părinţii să ascundă ştirea autorităţilor trei fetiţe, iar pe băiatul născut al patrulea să-l înregistreze drept primul.

Anul trecut, sporul populaţiei a fost de 13 milioane. Aproape cît populaţia Olandei. În nici o altă ţară procesele demografice nu exercită o asemenea influenţă asupra tuturor laturilor vieţii sociale. Cum poate fi hrănită imensa populaţie în condiţiile extreme, de continuă reducere a suprafeţelor arabile? (În China, unde trăieşte 21% din populaţia planetei, există doar 7% din totalul suprafeţelor cultivabile).

Ţara va întîmpina secolul al XXI-lea cu o populaţie de 1,3 miliarde de oameni - cu o sută de milioane mai mult decît se prognozase. Astfel este de două ori depăşită cifra ipotetică - 700 de milioane - pe care experţii o consideră ideală pentru China, avîndu-se în vedere dimensiunile teritoriului, gradul de asigurare cu resurse şi sistemul economic. La jumătatea secolului următor resursele naturale şi posibilităţile economice ale ţării vor fi în măsură să asigure existenţa doar a 1,5 miliarde de oameni.

Răspundem cititorilor

Mirela Vasilescu, din Arad, ne întreabă cînd a fost adus porumbul în Europa.

Aurul porumbului

IRINA STOICA

De şiruri întregi de generaţii porumbul, ca plantă şi aliment, a intrat în viaţa de fiecare zi a poporului nostru.

Plantă deosebit de hrănitoare, avînd în afară de întrebuinţări alimentare şi virtuţi medicinale, porumbul este cultivat pe scară largă pe toate continentele lumii.

Oamenii de ştiinţă consideră că porumbul este originar din centrul Americii de Sud. Indienii preistorici au selectat probabil an de an seminţele unor ierburi sălbatice. După cîteva secole au obţinut o plantă foarte apropiată de porumbul pe care îl ştim astăzi. De altfel porumbul nu poate supravieţui fără grija omului, neexistînd nici o plantă sălbatică asemănătoare lui.

Indienii au o legendă minunată în

legătură cu el. Tradiţia spune că o fată frumoasă a fost transformată în porumb, pentru a aduce bunăstare omului. Din frumuseţea de odinioară nu şi-a mai păstrat decît părul, respectiv „mătasea” pentru ca oamenii să-şi amintească minunatul ei sacrificiu şi să aibă grijă de ea mai departe.

Indienilor le plăcea porumbul cu boabe viu colorate. Ei au oferit hrana lor aspectuoasă primilor pelerini, în timpul celei dintîi ierni reci, petrecute de aceştia în America. Anul următor, pelerinii şi-au împărţit recolta lor cu indienii. Acest gest a însemnat de fapt cea dintîi „Zi a Recunoştinţei”. Porumbul a fost adus în Lumea Veche de Cristofor Columb răspîndindu-se rapid în întreaga Europă. În ţara noastră, aşa cum am amintit în trecere şi cu altă ocazie porumbul a fost introdus în Muntenia la sfîrşitul secolului al XVII-lea sub domnia lui Şerban Cantacuzino (1678-1688), în Moldova la începutul secolului al XVIII-lea în timpul lui Constantin Mavrocordat, în Transilvania în timpul principelui George Racoczi (1631-1648).

Auriul boabelor a cucerit repede sufletul oamenilor, planta a înlocuit treptat meiul şi a devenit aliment de bază în multe zone.

Consumat sub forma cunoscutei mămăliguţe, atît de dorite lîngă peşte, pastramă sau sarmale, dar şi sub formă de floricele, boabe murate, turte sau pur şi simplu fiert, porumbul a fost folosit pe scară largă şi în medicina populară şi chiar în practicile vrăjitoreşti, împotriva celor mai diverse şi mai grele suferinţe.

Serisori primite

Vă mulţumim, stimate Domnule Prof. AUREL MANEA (Buşteni), pentru cuvintele de apreciere formulate la adresa revistei noastre! În privinţa problemei pe care aţi ridicat-o, vă comunicăm că rubrica respectivă este realizată săptămînal de unul din redactorii noştri. Însă acest fapt nu trebuie să vă... dezarmeze, aşa încît aşteptăm alte noi propuneri de colaborare!

Sinceri să fim, stimate Domnule VICTOR DRAGOTĂ (Suceava), nu ştim dacă remediul propus de Gheorghe Lucaci v-ar fi util în maladia de care suferiţi, deoarece maladia căreia i se adresează acel remediu are o cu totul altă cauză decît cea a Dvs. Însă, oricum, noi îl vom contacta pe autor la proxima vizită pe care ne-o va face la redacţie şi îi vom solicita părerea. Vă dorim multă, multă sănătate!

Ne-au bucurat mult, stimată Doamnă MONICA ROMAN (Constanţa), veştile pe care ni le-aţi dat, potrivit cărora recomandările colaboratorilor noştri v-au fost de mare folos! La rîndul nostru, ţinem să vă mulţumim pentru inimoasele cuvinte de apreciere adresate celor doi colaboratori şi, în general, echipei noastre redacţionale! Şi ne însoţim aceste rînduri cu aceleaşi gînduri bune şi urări de sănătate!

S-o luăm pe rînd, stimate Domnule KOLEA KURELIUC (Mărăţeia Mică, Suceava)! Întîi de toate, nefericitul decalaj de timp este datorat faptului că joi apare revista la chioşc iar Dvs. sînteţi abonat prin poştă... În al doilea rînd, sper că aţi observat că rubrica respectivă a fost reînfiinţată de mai bine de şase luni, ea fiind prezentă, săptămînă de săptămînă, în penultima pagină a revistei. Cît priveşte titlul revistei, n-am prea înţeles ce ne reproşaţi, atîta vreme cît credem că sîntem, poate, singura publicaţie care apare de mai bine de patru decenii sub acelaşi... titlu!

Am citit cu mult interes scrisoarea Dvs., stimate Domnule VASILE TOMEGEA (Bîrlad)! Vom face toate diligenţele de rigoare pentru a vă putea furniza informaţiile care vă interesează, referitor la articolul apărut acum doi ani în revista noastră - şi, desigur, referitor la autorul lui. Cît priveşte preţul unui abonament pe un an de zile, acesta este de 56400 lei, cum puteţi observa şi pe talonul din pag. 15. După cum vedeţi, şi dorinţa Dvs. de a relua rubrica problemelor de şah am ţinut să o împlinim!

Să gîndeşti de două ori, înainte de a lua o hotărîre!

PSIHOLOGUL la dispoziţia dumneavoastră

- Doamnă Maria Covaciu, o cititoare care, din motive întemeiate, ne roagă să nu-i publicăm numele, este în situaţia de a se gîndi la divorţ, deşi nu ar dori să facă acest pas pentru că nu se poate descurca singură...

- Desigur, nu aş recomanda nimănui divorţul. Este de preferat să faci tot ce este posibil pentru crearea unui echilibru familial. A nu putea divorţa pentru că nu te poţi descurca, echivalează cu a nu accepta cel puţin afectiv prezenţa celuilalt. De foarte multe ori, teama femeii de singurătate, credincioasă calificativului ce i s-a dat, de „sex slab”, o determină să facă un pas greşit în sensul alegerii partenerului de viaţă care nu este cel mai potrivit. Continuarea unei căsnicii numai în virtutea acestor temeri în ceea ce priveşte posibilitatea de a te „descurca”, echivalează într-o oarecare măsură cu o căsnicie realizată, cel puţin parţial, din interes. Gîndiţi-vă la raţionamentele care au stat la baza întemeierii familiei Dv., la faptul că aţi adus pe lume nişte copii care sînt ataşaţi şi de tată. Dacă realizaţi că singură nu vă puteţi descurca, înseamnă că totuşi soţul are un aport ce nu poate fi ignorat în realizarea unor probleme de ordin familial. Încercaţi să vă analizaţi mai mult pe Dv. şi să nu vă grăbiţi în a lua o hotărîre pripită în sensul divorţului şi nici să nu apelaţi la un compromis care să vă determine să vă consideraţi o sacrificată.

- A doua scrisoare ne parvine de la A.B. din oraşul A. I s-a mai dat un răspuns, pe linie pur medicală. Problema acestei tinere, de numai 21 de ani, şi aspecte de natură psihologică legate de faptul că deşi medicul i-a recomandat abţinerea de la actul sexual după un chiuretaj, ne fac să revenim...

- Dragă AB, dacă medicul ţi-a indicat ca o perioadă după chiuretaj să nu ai contact sexual, desigur că a fost o imprudenţă că nu i-ai urmat sfatul. Nu aş putea spune că şi în continuare viaţa sexuală ar fi influenţată de această grabă. Se pare însă că ai nişte probleme de sănătate în urma chiuretajului efectuat şi trebuie să te adresezi unui medic ginecolog în continuare. Aceasta pentru că în măsura în care le vei neglija, ele se vor croniciza şi îţi vor crea mari neplăceri în viaţa intimă.

Masa ginecologică nu este o plăcere pentru nici o femeie, avortul este o problemă de morală, dar el nu trebuie ocolit atunci cînd starea sănătăţii o impune. Încearcă să urmezi cu mai multă fidelitate sfaturile medicului pentru că nerăbdarea poate întîrzia sau chiar anula vindecarea şi atunci în mod inevitabil vor apare şi dificultăţi în desfăşurarea vieţii intime. Faptul că după o suferinţă fizică s-a desfăşurat un act sexual care ţie ţi-a provocat durere, era firesc să-ţi diminueze şi apetitul sexual. Această diminuare nu trebuie însă privită ca un handicap ce s-ar fi putut instala ca o consecinţă a chiuretajului. Chiuretajul este însă o metodă dură de rezolvare a unor astfel de situaţii şi este de preferat pe viitor să apelezi la alte măsuri - metode contraceptive, mai puţin dăunătoare, dar şi acestea numai cu sfatul medicului.

- Mulţumim Doamnei psiholog pentru răspunsuri. Aşteptăm şi alte scrisori din partea cititorilor.

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANŢU**

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

Demonul călătoriei

TEMPLUL BOROBUDUR

ALEXANDRU MARINESCU

Memoria are uneori ciudățeniile ei. Mi-aduc aminte, în toate detaliile, prima mea întîlnire, livrească, cu celebrul templu asiatic ridicat începînd din a doua jumătate a secolului al VIII-lea, în Java centrală. Sînt destui ani de atunci. Era vară, la ceas de noapte, într-o casă dintr-un cartier liniștit al Bucureștiului, avînd o curte plină de trandafiri. Răsfoiam magnifica lucrare a etnografului Paul Mus, publicată în 1935 sub titlul *„Borobudur. Esquisse d'une histoire du bouddhisme fondée sur la critique Archéologique des textes".*

Era doar primul volum al unei uriașe monografii de o strălucită erudiție. Cultura pe care o aveam atunci, la capătul studiilor liceale, nu-mi îngăduia să pricep mare lucru din încercarea pe care o făcea savantul francez de a dezlega simbolismul cosmologic pe care-l implică orice mare construcție orientală. Ajunsesem la cartea lui Paul Mus după ce citisem recenzia entuziastă pe care o făcuse Mircea Eliade în 1939, într-un număr din septembrie al Revistei Fundațiilor Regale. Din acest substanțial articol intitulat *„Borobudur, templul simbolic"*, căpătasem primele noțiuni asupra marelui templu și mi se păruse că întrezăresc cîteva din semnificațiile sale simbolice. Era desigur o iluzie generată de entuziasmele și orgoliile vîrstei.

Încercasem să-mi imaginez ce înseamnă parcurgerea celor 5 km de galerii etajate, mărginite de basoreliefuri, străjuite de nenumărate statui ale lui Buddha, adăpostite în nișe apoi sub clopotele de piatră traforată, acele stupa de pe terasele superioare pînă la ultima, cea cu marele clopot. Era imposibil de realizat mental, fără suportul realului măcar sub formă iconografică, acea ascensiune lentă, spirituală, spre mîntuire pe care ar fi putut-o împlini un pelerin la Borobudur și despre care vorbea Mircea Eliade.

Mărturisesc că atunci nu mi-a trecut prin minte că aș putea avea vreodată posibilitatea unei întîlniri reale cu uluitoarea arhitectură a Borobudurului.

Ea s-a petrecut, totuși, într-un chip destul de neașteptat, dovadă că într-o viață de om pot să apară și clipe în care visele se materializează întocmai ca într-o poveste orientală populată de personaje cu puteri magice.

Poposisem, în drumul de la Jakarta spre insula Bali, în capitala de odinioară a Javei, Jogjakarta, centrul vechiului regat Mataram astăzi un oraș fermecător și centru cultural de prestigiu care se mîndrește, între altele, cu cea mai veche universitate islamică.

Jogya, cum îi spun cu dragoste localnicii, este faimoasă și prin meșterii săi neîntrecuți în arta complicată și subtilă a batik-ului sau a lucrării argintului din care creează bijuterii de o finețe uluitoare.

La numai 45 de km de Jogjakarta, spre nord-vest, în mijlocul orezăriilor din cîmpia Kedu, se înalță edificiul din piatră vulcanică al Borobudurului. Nu puteam, nu se cuvenea să plecăm mai departe fără a ne înclina întîi în fața uneia dintre cele mai grandioase realizări ale geniului uman.

Am trăit astfel clipa unică, copleșitoare a întîlnirii cu Borobudurul. Gigantica construcție își profila silueta masivă pe un cer de un albastru pur, lipsit de pata vreunui nor și avînd drept fundal îndepărtat dantela unor fantomatice creste muntoase. Undeva, spre vest, se destrăma lent pîcla alburie de pe creștetul unui vulcan.

În locul procesiunilor de altădată ale preoților buddhiști, învești mîntați în pînze de culoarea șofranului, cu craniul ras și păși nd gravi sub umbrelele lor, întîlneam acum o mulțime zgomotoasă și agitată formată din grupuri de turiști japonezi și mai ales din elevi indonezieni veniți cu profesorul lor să viziteze „mînăstirea de piatră", aceasta fiind, se pare, semnificația numelui de Borobudur.

Templul a fost construit în perioada 778-856, sub dinastia Sailendra, adeptă a buddhismului Mahayana, deci el este mai vechi cu 300 de ani decît templul de la Angkor Vat.

(Va urma)

Amprente ale spiritualității românești

Curtea de Argeș

Biserica Mănăstirii Curtea de Argeș este una dintre cele mai cunoscute zidiri de acest fel, întrată adînc în conștiința oamenilor nu numai datorită frumuseții ei ci și prin vestita Baladă a Meșterului Manole, considerată de George Călinescu unul dintre miturile fundamentale ale literaturii noastre, mit al sacrificiului.

Biserica episcopală, situată în mijlocul unei grădini încărcate de verdeață, Mănăstirea a fost ridicată de Neagoe Basarab între anii 1512-1517. Ctitoria voievodului a reușit să întreacă în frumusețe tot ce se construise pînă atunci.

Mănăstirea impresionează prin perfecțiunea proporțiilor și prin bogata ornamentație. Bijuterie în piatră, ascunde în ea truda și sacrificiile meșteșugarilor. Deosebite apar privitorului cele două turnuri mici în care piatra pare că se răsucește asemenea unei catifele în jurul unui ax vertical. Sub lespezile sale a fost înmormîntat în 1521 ctitorul ei, Neagoe Basarab, iar în 1526 Dragomir Zugravu împodobește mănăstirea cu fresce de o frumusețe unică, sub îngrijirea lui Radu de la Afumați. Acesta și-a găsit și el odihna veșnică în interiorul bisericii. Pe lespedea mormîntului său se află pe lîngă o lungă inscripție amintind cele 20 de războaie ale sale, imaginea domnitorului, călare, cu buzduganul domnesc în mînă.

Timpul și nenorocirile au distrus însă o bună parte din pictura murală, marcînd chiar și exteriorul.

De aceea în 1875 Mănăstirea este supusă unei restaurări de proporții condusă de arhitectul francez Leconte de Noüy.

După restaurare, la începutul secolului au mai fost înmormîntați aici regele Carol I, Regina Elisabeta și regele Ferdinand I.

Din nefericire, cu prilejul lucrărilor de restaurare, pictura veche a fost înlocuită. Strălucirea noilor odoare nu poate înlocui valoarea frescelor originare, dintre care o parte s-a pierdut iar altele se păstrează la Muzeul Național de Artă.

Nu departe de Mănăstire se află „Fîntîna lui Manole", care, după cum spune legenda a izvorît pe locul unde s-a prăbușit vestitul meșter.

IRINA STOICA

Redescoperirea civilizațiilor

URMÎNDU-L PE HOMER

Odată, un copil, abia trecut de vîrsta celor șapte ani ai miracolelor posibile, află de la tatăl său, preotul lipsit de avere dintr-un sătuc german, bun cunoscător al istoriei și sensibil umanist, că undeva, la un moment dat, au existat Homer, Paris și Elena, Ahile și Hector și un oraș care se numea Troia „distrus pînă la temelie, despre care nimeni nu știa unde se află". Și mai aude că, atunci, în orașul cuprins de flăcări a rămas și fabuloasa comoară a regelui Priam, pe care el, micuțul Heinrich Schliemann se angajează s-o găsească și să i-o aducă tatălui său. Aceste promisiuni i le-a făcut în ziua de Crăciun a anului 1829, în căsuța lor situată lîngă provincia germană Mecklemburg.

S-a ținut de cuvînt, doar că... uluitoarea evoluție spirituală și fabuloasa avere pe care le realizează, apoi, tînărul Schliemann au făcut să fie considerat unul dintre cei mai „norocoși" oameni ai acelor timpuri. Lucrurile nu stăteau, însă, tocmai așa. La paisprezece ani își întrerupe studiile, intră băiat de prăvălie și timp de cinci ani muncește pentru cîțiva bani, 14 ore pe zi. Pleacă apoi la Hamburg, se angajează pe o corabie cu destinația Venezuela, o furtună scufundă vasul, însă Heinrich scapă ca prin minune, intră la o firmă în Amsterdam și aici începe, propriu-zis, formarea lui spirituală. În doi ani a învățat engleza, franceza, olandeza, spaniola, portugheza și italiana, apoi rusa, poloneza.

Între timp devine și om de afaceri. „Băiat sărac al unui preot, scrie W. Ceram, în lucrarea „Zei, morminte, cărturari", calfă naufragiată, slujbaș într-un birou - dar și om care vorbea zece limbi - el a fost la început negustor, apoi într-o vertiginoasă ascensiune, negustor cu stare, intrat pe făgașul averii". Pleacă în America, este cuprins de febra aurului, se îmbogățește fabulos, devine cetățean american, om deosebit de important primit în audiență chiar de președintele Statelor Unite, cu toate acestea „nici o clipă nu-și părăsise visul din tinerețe: să poată admira, într-o bună zi, peisajele descrise de Homer și să le exploreze în cele mai mici ascunzișuri".

Călătorește mult, învață și limba greacă, apoi latina și araba, studiază istoria acestui minunat popor al Greciei și, cum imensa avere îi permite să-și concretizeze idealul, milionarul Heinrich Schliemann pornește pe urmele Iliadei lui Homer să descopere Troia. Începe săpăturile în 1870, avînd-o alături pe soția sa, frumoasa Sofia Engastromenos. Strădaniile le-au fost încununate de succes. Au găsit arme și ustensile casnice, bijuterii și vase, dovezi neîndoielnice despre existența unei cetăți bogate, dar au mai găsit și altceva și, pentru întîia oară, numele lui Schliemann făcu înconjurul pămîntului: dedesubtul ruinelor Noului Ilion se aflau alte ruine și, sub acestea, din nou altele. Colina semăna cu o ceapă uriașă, căreia trebuia să i se desfacă rînd pe rînd foile"...

Surprizele însă, abia de-acum încep.

Selecție și prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU
(Va urma)

COMOARA FAIMOSULUI PIRAT BARBĂ-NEAGRĂ

GABRIEL TUDOR

Conform mărturiei scafandrilor, nava „Regina Ana" zace nu departe de orașul Beaufort (vezi harta), de pe coasta de vest a Atlanticului, la cîțiva metri adîncime. Specialiștii cred că epava adăpostește o „pradă" grea de circa 300 de tone, în aur, argint, bijuterii și obiecte de preț! David Moore cercetează zona din 1982, răstimp în care a studiat aproape toate sursele documentare despre celebrul pirat. Se știe azi că numele său real era Edward Teach și avea, cînd a murit, în jur de 40 de ani. Dubii există în privința ținutului natal: Anglia, Jamaica sau America? După o carieră strălucită, ca pirat, Barbă-Neagră a fost încolțit de trupele engleze, conduse de Lt. Robert Maynard și ucis, împreună cu piratii lui. Dar, la acea dată (22 nov. 1718), nava-amiral, conținînd o imensă comoară, era deja scufundată. Unii istorici acreditează ideea că naufragiul navei s-ar fi datorat unei greșeli de navigație, corabia lovindu-se de un banc de nisip și eșuînd, în apropierea coastei. Moore este însă de părere că însuși Barbă-Neagră a sabordat nava, pentru ca bogăția acumulată acolo să nu cadă pe mîna urmăritorilor, el salvîndu-se, împreună cu piratii.

Cert este faptul că azi, comoara legendară i-a fascinat pe toți, și deja cîteva orașe americane și-o dispută. Cele mai mari șanse de a intra în posesia ei le are Beaufort, ai cărui edili au finanțat cercetările lui Moore cu 200000 de dolari, o sumă infimă în raport cu ceea ce se așteaptă a fi descoperit în adîncuri. Deja scufundătorii au reușit să aducă la suprafață cîteva obiecte, printre care o flintă frumos ornamentată și un ceas de mare preț, datînd din 1709, dar lăzile cu valori se află în cala corabiei, înfundate în nisip. Venirea toamnei a oprit activitatea pe „șantierul comorii", dar se speră că primăvara viitoare, mult rîvnita bogăție va fi readusă la lumină.

Multe legende despre obiceiurile piraților sînt... doar legende!

O întreagă literatură a ridicat în slăvi imaginea piratului exotic și romantic, á la Errol Flynn sau Douglas Fairbanks. Ei, bine, această imagine este complet falsă! Piratii nu erau aristocrați, nici „gentlemen" educați, ei proveneau din medii declasate, dubioase. Nu erau nici măcar niște „haiduci ai mărilor". Atacau pe oricine se nimerea în cale, sărac sau bogat, fără discernămînt, fără milă. E real faptul că mulți aveau cîte un picior de lemn sau un ochi scos și acoperit cu piele. Multora le plăcea să poarte un papagal pe umăr. În privința pedepsei cu „mersul pe scîndură" (prizonierii erau puși să meargă pe un soi de trambulină și să se arunce singuri în mare), ea este atestată într-un singur caz, și acela datînd din 1829, cînd „vîrsta de aur a pirateriei" era de mult încheiată. Apoi, celebrul steag al piraților - craniul cu două oase încrucișate - este, de asemenea, întîlnit în extrem de puține rînduri. Cum atacul prin surprindere îi avantaja, piratii preferau să arboreze steagul țării de proveniență a navei atacate. Ei n-aveau nici un interes să-i alarmeze pe marinarii respectivei nave, lăsînd să fluture în vînt înspăimîntătoarea flamură. Nici povestea cu comorile marcate cu „X"-uri, pe hărți, nu este adevărată. Invenția sa se datorează imaginației lui R.L. Stevenson, care a folosit prima dată această „metodă", în minunatul său roman „Comoara din insulă".

O întîmplare?!

Nici nu era marți, cînd, știe oricine, sînt trei ceasuri rele. *Întîmplător* era miercuri (21 noiembrie), o zi ce nu se anunța nici mai bună, nici mai rea decît altele. O zi în care un interviu programat m-a obligat, *întîmplător*, să iau în geantă substitutele moderne ale stiloului (scula tradițională a jurnalistului): reportofonul (un „Olimpus" de circa 2 milioane de lei) și agenda electronică („Cassio" 64K, și ea valorînd cam tot atîta) în care aveam înregistrate telefoanele persoanelor pe care urma să le contactez. Ignorasem, astfel, fortuit (deci *întîmplător!),* deși forțat de împrejurări, avertismentele Poliției lansate pe teletext, de a lăsa acasă lucrurile de valoare.

La ora 16,30 îmi încheiam activitatea zilnică și încuiam biroul, luînd „sculele" în geantă. La 16,35 urcam în autobuzul 331, aproape gol, dar, oricum, „populat", în care *întîmplător,* cîțiva cetățeni *(întîmplător* cam bruneți) se înghesuiau să ocupe ușa spre a coborî „la prima". La Piața Presei. Ignor, fără să vreau, al doilea avertisment al Poliției *„Evitați persoanele care vă înghesuie..."* 30 de secunde mai tîrziu, pe cînd încercam să străpung zidul bruneților, simt o mînă atingîndu-mi mîna în care țineam (atent și atenționat totodată) geanta cu prețioasele aparate. Ridic brusc geanta și apuc să zăresc o mînă cu cele două aparate între degete, retrăgîndu-se brusc. Mai apuc să observ în spatele namilei care mă înghesuia chipul nostim al unei țigăncuțe de vreo 17 ani, privindu-mă candid cu ochi parcă desprinși dintr-un tablou de Grigorescu. Flagrant clasic, ai zice. N-apuc să strig bine „Hoții!", că namila de lîngă mine mă ia de gît ofensată că o insult degeaba, acoperind astfel complet „nevinovata" țigăncușă devenită brusc și mai mică decît o arătau cei circa 1,55 m pe care-i avea. Alături, alt cetățean „onest" - la fel de brunet - îmi cere să-i protejez timpanele obosite, în timp ce al treilea începe o perorație împotriva „beților care văd hoți peste tot". În jurul meu, autobuzul, aproape gol, s-a făcut parcă și mai gol. După o scurtă oprire în care șoferul aștepta, probabil, reacția celorlalți pasageri, mașina își reia parcursul. La stație, veseli și comentînd în gura mare evenimentul, „onești" cetățeni coboară. Singuri și siguri pe ei. După închiderea ușilor, o tînără de lîngă mine, eliberată și ea de înghesuiala momentană, își verifică geanta și constată lipsa celor 35000 de lei pe care-i avea la ea. O altă persoană culege de pe jos o borsetă pe care o trimite, din mînă în mînă, la șofer. Probabil „recolta" unui eveniment anterior, din care rămăseseră doar actele.

Întîmplător, în mașină nu era nici un polițist. „Și dacă ar fi fost - remarcă o bătrînă de lîngă mine - ar fi spus că nu e de serviciu" - cum i se întîmplase chiar ei, cu cîteva zile în urmă. Polițiștii probabil se aflau la post, redactînd, modern și „eficient", sfaturi pe teletext.

Cobor, în fine, la Romană, consolat de o voce de lîngă mine: „Bine că n-au scos cuțitul cînd i-ai prins!..."

Un șir de *„întîmplări"* care pe linia lui 331 nu mai sînt demult întîmplătoare. Acasă, pe unul din canalele TV, găsesc un polițist cu grad mare care ne asigură că, în comparație cu „Occidentul", stăm bine, fiind rezolvate peste 80 la sută din cazurile „întîmplate". Paradoxul statistico-matematic este că mereu 99 la sută dintre victime încap perfect în cele 20 la sută rămase. Desigur, e doar o întîmplare. Oare?

MARIAN GRIGORE

■ „Spirite libere" ?!...

MUZICANȚII... VANDALI

Un apartament al hotelului „Park" din Grenoble (Franța), locuit de grupul muzical „Oasis" din Manchester (considerat un fenomen al muzicii pop), a fost găsit, după plecarea lor, complet devastat. Grupul „Oasis" nu se află la prima abatere de acest fel. El sosise de la Barcelona, unde membrii săi și-au manifestat „bucuria de a trăi" (?!) transformînd un apartament din hotelul care i-a găzduit într-o hală de vechituri în urma distrugerii complete a mobilierului... Anchetat la poliție în ambele împrejurări, Liam Gallagher, șeful trupei, și-a cerut scuze, declarînd că membrii grupului sînt „spirite libere", ceea ce nu l-a împiedicat să plătească daunele provocate.

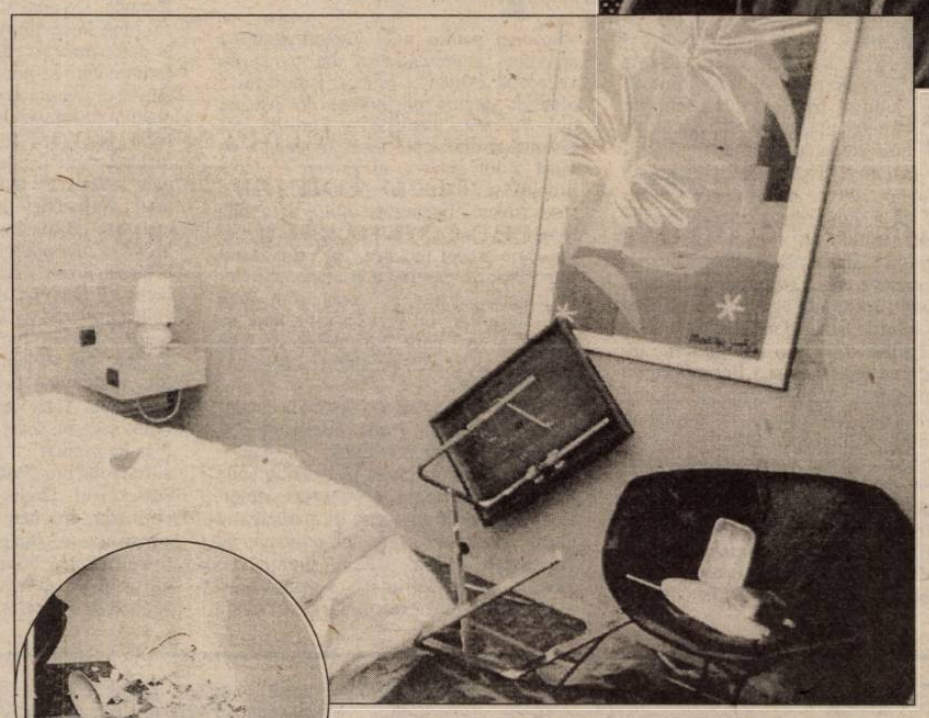

■ Omul din Similaun

BĂRBATUL CARE A PĂZIT ALPII 4500 DE ANI !

La 19 septembrie 1991, doi turiști germani au făcut o descoperire excepțională în zona austriacă a Alpilor, în timpul unei ascensiuni pe marele ghețar Similaun: un bărbat „stătea de veghe" acolo, într-un sicriu de gheață, de peste patru milenii și jumătate (cum avea să se constate ulterior)!

Imaginați-vă un schelet acoperit de piele, avînd pe alocuri țesuturi moi! Este vorba de un bărbat în vîrstă de 25-35 de ani, brunet, cu părul scurt, foarte bine echipat pentru a se apăra de frig și pentru a vîna și pe care l-a surprins o inexplicabilă moarte la altitudinea de 3300 de metri. Nu are nici o urmă de rană și pare un personaj aparte al acelor vremuri cînd piramidele egiptene erau încă proaspete.

Atît de „contemporan" pare omul din Similaun, încît pe piele s-au putut descifra... tatuaje, element decorativ extrem de rar al epocii respective. O cruce sub genunchiul stîng, cercuri și diverse striații la mînă și pe gît, toate făcute cu pigment negru pe bază de cărbune de lemn. La gît poartă un medalion din piatră albă impecabil șlefuită, prinsă cu o fibră vegetală fină.

Vestimentația și armele par să aparțină tot unui „aristocrat". Vînătorul purta șubă, vestă și pantalon de blană, iar împotriva umezelii avea un fel de strat protector de trestie fin prelucrată. În picioare avea încălțări de piele, dar și ierburi care-l păzeau de frigul pătrunzător. Arcul avea o lungime de 1,80 metri, iar în tolbă s-au găsit 14 săgeți de lemn, cu vîrf de silex prins cu smoală și avînd la coadă un penaj făcut „artistic". În plus, Omul din Similaun avea o toporișcă cu mîner de lemn și, atenție!, o lamă din aliaj de cupru și argint, fapt care denotă cunoștințe de metalurgie! Într-o trăistuță s-a găsit un pumnal.

Misteriosul bărbat avea toate ustensilele de făcut focul (pirită, lemn cremene) și un sac cu alimente (carne, prune sălbatice, cereale etc.). Nimic nu semnala, în concluzie, că acest om s-ar fi temut de intemperii sau de dușmani - bipezi sau patrupezi. De ce a murit?... De șase ani, cercetătorii însă se ambiționează să ajungă la o concluzie plauzibilă.

■ Victimă a unei erori judiciare

APĂRĂTORUL NEVINOVAȚILOR !

În anul 1975, Domenico Zarrelli a fost protagonistul unei neobișnuite întîmplări. În acea perioadă, el figura pe primele pagini ale ziarelor din Italia, fiind denumit „Monstrul din Napoli". Fusese acuzat că a omorît trei persoane (două femei și un bărbat), toate rudele sale. Degeaba Zarrelli și-a susținut nevinovăția... „Cazul Zarrelli" a ținut multă vreme capul de afiș al presei anului respectiv, după care justiția, fără să dețină probe convingătoare, l-a condamnat la 12 ani închisoare.

În perioada petrecută în închisoare, Zarrelli a început să studieze dreptul reușind ca, după cîțiva ani, să absolve Facultatea de Științe Juridice cu cele mai mari note. Apoi i s-a redus pedeapsa, datorită bunei purtări. O dată eliberat, cu diploma în mînă, Zarrelli a devenit avocat dedicîndu-și activitatea mai ales în cazurile acelor persoane care-și susțineau nevinovăția. El accepta să vină în ajutor fără să ceară onorarii. Cu această „aureolă" de salvator, acțiunile sale sînt urmărite cu un deosebit interes de opinia publică, Zarrelli, reușind astfel să-și ia revanșa în fața superficialității justiției - datorită căreia fusese victima unei erori judiciare...

FOSILĂ FOARTE... SCUMPĂ!

La o licitație organizată de cunoscuta casă „Sotheby's" din New York, pentru un exemplar foarte bine conservat de Tirannosaur, descoperit acum șapte ani la un ranch din Dakota, prețul de pornire a fost stabilit la un milion de dolari. În final, exponatul, extrem de rar, a fost adjudecat de Muzeul de istorie naturală din Chicago pentru suma de opt milioane și cîteva sute de mii de dolari.

■ Fără să-l imite pe David Copperfield

ZBORUL UNUI PESCAR FINLANDEZ

La puțină vreme după ce marele iluzionist David Copperfield și-a încheiat la Moscova prezentarea fantasticelor sale zboruri, pe cerul golfului Botnic s-a înălțat un alt om - pescarul de rînd Bu-Eric Liliedal. Acesta avusese de gînd să treacă în barca sa cu motor de-a lungul țărmului golfului Botnic, în zona orașului Nerpes, împreună cu trei arheologi locali, care se ocupă prin acele locuri cu explorarea unor așezări străvechi. Dar deodată cerul s-a înnorat puternic și era evident că se apropie o ploaie torențială. Arheologii s-au grăbit să iasă la mal, însă pescarul a mai rămas, cu intenția de a așeza bine lucrurile din barcă și a o ancora, cînd, pe neașteptate, l-a năpădit un vîrtej.

- Am fost brusc potopit de apă, își amintește el. Încă mai stăteam în barcă în momentul cînd am simțit cum o forță necunoscută începe să mă ridice în aer. Peste o clipă m-am lovit tare cu capul de ceva și mi-am pierdut cunoștința.

Ce a urmat au relatat arheologii. Vîrtejul a răsucit barca ce avea 5 metri în lungime și 800 de kilograme în greutate, a ridicat-o de la suprafața apei, azvîrlind-o în sus, iar Bu-Eric Liliedal se rotea și mai sus, ca o elice.

„Nu puteam să-l ajut cu nimic. Stăteam pe mal și ne uitam", spuse arheologul Sakari Heikinen. El a adăugat că pescarul zbura cam la 10 metri înălțime, în orice caz, mai sus decît coroanele copacilor de pe țărm.

Cînd ciclonul a slăbit în intensitate, la fel de pe neașteptate cum s-a iscat, pescarul și barca sa s-au prăbușit de la mare înălțime, într-un loc cu apă puțin adîncă. Noroc că omul a căzut puțin alături, încît barca cea grea nu l-a strivit. L-a salvat și vesta de salvare, care nu l-a lăsat să se ducă la fund. Cînd, după o vreme, i-au venit în ajutor arheologii, ei au constatat că pescarul avea ambele picioare fracturate.

SHARON STONE - specialistă în instincte primare

Cînd a pornit în aventura carierei de actriță, Sharon Stone avea de partea ei o mulțime de atuuri: frumoasă, extrem de inteligentă, cultivată, dotată cu un pregnant simț al ironiei și, mai ales, dispusă să învingă orice obstacol pentru a deveni vedetă. În „ranița" de călător pribeag către tărîmurile lumii de celuloid nu avea din păcate și obligatoriul strop de noroc. Pentru că, deși pare greu de crezut acum, după ce Sharon Stone a șocat întreaga planetă cu unele din rolurile și declarațiile incendiare făcute cu diferite ocazii și pe diferite teme, după ce imaginea ei a figurat printre sex-simbolurile ultimilor ani, iar talentul său și-a găsit confirmarea în special în unele dintre filmele de după '90 încoace, frumoasa actriță a pătruns neașteptat de greu în cetatea hollywoodiană, cu statut de mare vedetă.

Venea dintr-o familie modestă din Meadville - statul Pensylvania, cu orizont cultural restrîns, tatăl fiind mecanic, fără multă școală, iar mama un fel de contabil ocazional pentru mici întreprinderi, cu activitate nepretențioasă din punct de vedere al evidenței actelor. Pentru mica Sharon, singura posibilitate de evadare din existența cenușie a familiei era cinematograful, care țesea fragmente de viață altfel decît a ei și care-i oferea prilejul să viseze la o femeie celebră, strălucitoare, bogată și iubită de multă lume, de fapt o Sharon Stone într-un viitor pe atunci iluzoriu, dar nu cu totul imposibil. Și, pentru că în afara actrițelor de cinema văzute pe ecran, prin forța împrejurărilor nu avusese prilejul să cunoască vreo persoană celebră din care să-și facă un model, s-a gîndit că doar asta poate fi soluția.

Cînd era la liceu, s-a înscris la cursuri de actorie, apoi grație inteligenței și aptitudinii pentru învățătură, a obținut o bursă la Edinboro State University, unde a studiat filologia și istoria artelor. Conștientă de frumusețea ei, participă la cîteva concursuri locale sau regionale de frumusețe, cîștigă cîteva premii, se lansează ca model mai întîi pentru mari magazine, apoi pentru case de modă americane și chiar europene, primește cîteva oferte de la firme cosmetice (Revlon și Fabergé) pentru apariții în spoturi publicitare și, în sfîrșit, în 1980 apare pentru prima oară într-un film, „Stardust Memories" al lui Woody Allen, în rolul fulgurant al femeii de la fereastra unui vagon de tren, o apariție de cîteva secunde. De atunci i-au trebuit încă zece ani pînă să se afirme ca vedetă. Zece ani în care, nu-i vorbă, a jucat în 16 filme (printre care se numără și „Total Recall") fără să reușească să convingă pe cineva că dincolo de imaginea unei femei realmente frumoasă, care se mișcă în cadru și rostește replici, poate oferi și altceva în plan artistic. Abia cînd pentru regizorul Paul Verhoeven a venit momentul să realizeze „Basic Instinct", pentru Sharon Stone se apropia șansa lansării pe o orbită strălucitoare. Pentru rolul scriitoarei cu înclinații perverse din film, Verhoeven o vedea potrivită pe Michelle Pfeiffer. I l-a oferit, aceasta l-a refuzat, regizorul a insistat, dar s-a izbit de un NU categoric. S-a gîndit atunci la Sharon Stone, cu care lucrase la „Total Recall" și care, în ultimul timp, șoca pe toată lumea cu stilul ei. A fost întîmpinat cu un DA categoric. De altfel, rolul din „Basic Instinct" se încadra perfect în strategia ei din acea perioadă în care începuse să-și construiască imaginea de femeie provocatoare, șocantă prin atitudini și afirmații, de un non-conformism gata să lezeze în orice moment falsele pudori. În „strategia disperării ei de atunci" (după cum ea însăși o numește), a intrat în rol cu toată disperarea: trebuia să iasă din relativul anonimat și acest personaj, provocator la rîndul lui, putea să însemne soluția extremă. N-a refuzat nici una din scenele șocante de amor, ba chiar a mers neașteptat de departe... pînă la mult controversata secvență din sala de interogatorii.

Lansarea filmului în America a stîrnit valuri de

LUNI, 8 decembrie

PROGRAMUL 1: **12.05** Serial (r): „Secretul" **13.00** Avocatul poporului (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Meridianele dansului (r) **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Arhive românești **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenție" **22.15** Fețele schimbării **23.15** Jurnal de noapte **23.30** Serial: „Canary Wharf" **0.25** Pop show nocturn.

PROGRAMUL 2: **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Ecranul (r) **13.30** Club 2020 (r) **14.00** Conviețuiri **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** O altă putere **19.30** Sănătate, că-i mai bună decît toate! **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Credo **22.00** Film: „Impact final" (SUA, 1996) **24.00** Insomnii.

MARȚI, 9 decembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Secretul" **13.00** Credo (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Ziua internațională a handicapaților **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** În flagrant **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** La volan **21.35** Fotbal: Aston Villa - Steaua **23.50** Serial: „Canary Wharf" **0.15** Universul cunoașterii.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Eccleziast '97 (r) **8.55** Serial (r): „Echipa de intervenție" **9.55** Scena politică (r) **10.30** Serial (r): „Efecte secundare" **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Scena (r) **13.30** Față în față cu autorul (r) **14.00** Conviețuiri **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** Dosarele istoriei **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Sensul tranziției **22.00** Piese simfonice de compozitori români **22.30** Pelerinaje **23.30** Handbal feminin.

MIERCURI, 10 decembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **11.55** Fotbal **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Tradiții **15.30** Pro patria **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Medicina pentru toți **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Impact **21.30** Fotbal: Juventus Torino - Manchester United **23.50** Cultura în lume **0.20** Fotbal: Bayer Leverkusen - AS Monaco.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **8.55** Cu ochi'n 4 (r) **9.55** Portrete în acvaforte (r) **10.30** Teleenciclopedia (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Portret în oglindă (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.30** Dreptul la adevăr **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Avocatul poporului **22.00** Film: „Judecător și polițist - Păpușică dragă" (Franța, 1994) **23.30** Meridianele dansului **24.00** Insomnii.

ISABELLE ADJANI
PRO TV, marți, ora 23[45]

JOI, 11 decembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Secretul" **13.00** Sensul tranziției (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.45** Lege și fărădelege **16.00** Conviețuiri **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Timpul Europei **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Serial: „Dr. Quinn" **22.15** Cu ochii'n 4 **23.25** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Bank-note **0.20** Magazin muzical-umoristic.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **8.55** Universul cunoașterii (r) **9.55** Medicina pentru toți (r) **10.25** Fețele schimbării (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Dreptul la adevăr (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** S.O.S. Patrimoniul! **20.00** Serial: „Secretul" **20.55** Handbal feminin **22.30** Cinematograful de artă: „Jenny Marx" (Franța, 1993).

VINERI, 12 decembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Secretul" **13.00** Conviețuiri **13.30** Sănătate, că-i mai bună decît toate! (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** De la lume adunate... **15.30** Emisiune în limba germană **17.10** Portret în oglindă **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.30** Serial: „Treptat, treptat" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Film: „Sfîrșitul drumului" (SUA, 1997) **22.55** La volan **23.30** Planeta cinema **0.20** Cinematograful de noapte: „Justițiarul" (SUA, 1995).

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **8.55** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.25** Cultura în lume (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** S.O.S. Patrimoniul! (r) **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.10** Limbi străine pentru copii **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **17.40** Tribuna partidelor parlamentare **18.00** Pentru dv., doamnă! **19.00** Contemp-art **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Robingo 2 **21.40** Vînare de vînt **22.20** Lumea sportului **23.00** Serial: „Berlin Alexanderplatz" **24.00** Insomnii.

SÎMBĂTĂ, 13 decembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineața de la Iași! **8.30** Alfa și Omega **9.05** Feriți-vă de măgaruș! **10.00** Serial: „Viața ca în viață" **10.50** Film: „Vremuri minunate la Spessart" (Germania, 1967) **12.30** Serial: „Mork și Mindy" **13.00** Ecranul **13.30** Mapamond **14.10** Turnul Babel **16.00** Scena politică **16.30** A doua alfabetizare **17.00** START-REC **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Efecte secundare" **21.55** Cum vă place! **23.40** Serial: „Dublă expunere" **0.30** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **8.30** Serial: „Lupii aerului" **9.30** Pas cu pas **10.35** Mondo-blitz **10.55** Fotbal: Universitatea Cluj - Oțelul Galați **12.50** TVR Cluj-Napoca **13.30** TVR Timișoara **14.00** Serial: „Strindberg" **15.10** Actualitatea culturală **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Serata muzicală TV **20.00** Mini-serie: „Patru surori" **23.30** Conviețuiri **24.00** Mari dirijori.

DUMINICĂ, 14 decembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineața de la Cluj! **8.30** Lumina din lumină **9.05** Desene animate **9.35** Serial: „Aventurile lui Shirley Holmes" **10.00** Ala-Bala, Portocala! **10.45** Biserica satului **11.00** Viața satului **12.30** Tezaur folcloric **12.55** Fotbal: F.C. Argeș Pitești - Rapid București **14.50** Turnul Babel **17.30** Atlas **18.00** Disney **18.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha?" **18.55** Robingo **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Din nou printre voi" (SUA, 1987) **22.45** Whitesnake în concert **23.50** Portrete în acvaforte **0.20** La ceas aniversar.

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **8.30** Serial: „Lupii aerului" **9.30** Ferestre deschise **10.35** Lecția de muzică **11.30** TVR Iași **13.30** Memoria exilului românesc **14.00** Serial: „Strindberg" **15.10** Din albumul celor mai frumoase melodii populare **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Alo, tu alegi! **19.00** Ultimul tren **19.25** Repriza a treia **24.00** Jazz alive.

(După Panoramic TV)

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Lumea filmului (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Procesul etapei (r) **12.25** Film: „Jucării" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Deșteaptă-te române! **18.30** Știi și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „O ciudățenie a științei" (SUA, 1985) **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Seinfield" **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Rețeaua" (US, 1976).

MARȚI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Film: „O ciudățenie a științei" (r) **12.30** Film: „Rețeaua" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Profesiunea mea - Cultura **18.30** Știi și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Spitalul de urgență" **21.15** Serial: „De partea legii" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Seinfeld" **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Metroul" (Franța, 1985). Cu: Iabelle Adjani, Christophe Lambert.

CLARK GABLE
PRO TV, joi, ora 23[45]

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Serial: „Seinfeld" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Serial: „Capcana timpului" **11.45** Serial: „De partea legii" (r) **12.45** Film: „Metroul" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Față în față cu Ilie Șerbănescu **18.00** Am întîlnit și români fericiți **18.30** Știi și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Încă o dată" (SUA, 1991). Cu: Richard Dreyfuss **22.25** Serial: „Familia Bundy" **22.50** Serial: „Seinfeld" **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Iubire blestemată" (SUA, 1982).

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Serial: „Seinfeld" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Film: „Încă o dată" (r) **12.35** Film: „Iubire blestemată" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Punctul pe I **18.00** Urmărire generală **18.30** Știi și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Doctor în Alaska" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Seinfeld" **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Pericolul din adîncuri" (SUA, 1958). Cu: Clark Gable.

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.45** Serial: „Seinfeld" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **12.00** Serial: „Melrose Place" (r) **13.00** Film: „Pericolul din adîncuri" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Pro și contra **17.55** Rătăciți în tranziție **18.30** Știi și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Dosarele X" **21.15** Film: „Lumină albă" (SUA, 1991) **23.45** Serial: „La limita imposibilului" **0.30** Serial: „Zona Crepusculară" **1.00** Film: „Clopoțelul morții" (SUA, 1964). Cu: Bette Davis **3.05** Baschet NBA: Charlotte - Chicago. Transmisiune în direct.

SÎMBĂTĂ **7.00** PRO TV Junior: Desene animate * Serial: „Superboy" * Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **9.05** Film: „Clopoțelul morții" (r) **11.30** Secretele bucătăriei **12.00** Întîlnire cu presa **13.00** Generația PRO: Serial: „Dragul de Raymond" • Serial: „Cine este șeful?" • Sport și Muzică **16.00** Serial: „Hercule" **17.00** Serial: „Xena, prințesa războinică" **17.45** PRO Fashion **18.15** Serial: „Fete de bani gata" **18.45** Te uiți și

Sharon Stone și Robert de Niro

revoltă. Feministele, profesorii, homosexualii l-au considerat ofensator, cerînd socoteală responsabililor cu cenzura. Din această „afacere" pe seama căreia actrița pusese totul în joc, numele de Sharon Stone părea să fie iremediabil pătat și compromis, iar cariera artistică să alunece într-un con de umbră. Dar Sharon Stone nu avea mare lucru de pierdut. Intrase în atenția lumii printr-o provocare, nu mai putea da înapoi, așa că s-a aruncat în luptă, din nou cu disperare, luîndu-și drept armă declarațiile extrem de incendiare prin nota lor de insolență: „Nu văd nimic imoral. În fond, atîtea filme cu crime sînt acceptate de spectatori care, firește, nu sînt criminali. De ce să ne șocheze scenele sexy cînd sexul e un subiect la care se pricepe toată lumea?"

Dar America nu s-a clintit. „Reabilitarea" avea să vină dinspre Europa. Gilles Jacob, delegatul general al Festivalului de la Cannes din 1992, alege să prezinte în deschidere „Basic Instinct". Filmul a stîrnit scandal, dar, de data aceasta, și multă admirație. Presa franceză a numit-o pe Sharon Stone „lovitura secolului", critica internațională a aplaudat-o și a consacrat-o stea de primă mărime.

În următorii patru ani, Sharon Stone a jucat încă în... 11 filme, printre acestea numărîndu-se „Sliver" 1993, „Specialistul" 1994, „Mai iute ca moartea" 1995, „Casino" 1995, „Ultimul dans" 1996, „Diabolicele" 1996. Remarcabile au fost considerate aparițiile ei în „Casino" și „Ultimul dans". Magicianul Scorsese (regizorul filmului „Casino") a reușit să pună în valoare talentul actriței, la cote maxime. De la bun început, i-a măgulit orgoliul asigurînd-o că e singura potrivită pentru a-și asuma rolul femeii alcoolice și drogate, care își consumă viața într-un mediu mafiot din Las Vegas. În favoarea ei, i-a mai spus regizorul, ar fi refuzat-o pe Michelle Pfeiffer care și l-ar fi dorit. Sharon Stone l-a avut ca partener pe Robert de Niro și cei doi, sub magistrala baghetă regizorală a lui Scorsese, au creat partituri de o vibrantă tensiune dramatică și de mare emoție. Pentru rolul din „Casino", Sharon Stone a fost răsplătită cu „Globul de aur".

În „Ultimul dans", întîlnim o Sharon Stone foarte departe de sex-simbolul obișnuit, care renunță la atuurile frumuseții strălucitoare pentru a deveni cu fiecare fibră a sa femeia condamnată la moarte, măcinată de regretul de a fi comis o crimă oribilă, sub influența drogurilor, și, totodată, chinuită de spaima în fața pedepsei capitale. Regizorul de origine australiană Bruce Beresford oferă astfel o imagine inedită și mai ales neașteptată a actriței care face dovada certă a disponibilităților ei artistice, insuficient și superficial exploatate de obicei.

Din cauza distribuției extrem de atrăgătoare - Sharon Stone și Isabelle Adjani - filmul „Diabolicele" a fost așteptat cu sufletul la gură atît de public, cît și de critică. Dar succesul și valoarea filmului n-au fost pe măsura așteptărilor. Sharon Stone și-a abordat de data aceasta rolul de pe poziția unui megastar care consideră că, dacă filmul va face mii de săli pline (ceea ce din păcate nu s-a întîmplat), totul se datorează prezenței ei. În orgoliul de a domina, a fost preocupată să se pună doar pe sine în valoare, în dauna jocului în doi și a minimei comunicări artistice cu partenera sa, Isabelle Adjani, care, în fond, prin rafinamentul interpretării și suavitatea apariției ei, a surclasat-o pe ambițioasa Sharon, eclipsînd-o din perspectiva performanței artistice.

Dar, Sharon Stone rămîne o vedetă, cu personalitate pregnantă, acidă, implicit controversată, unică în felul ei.

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

KATHARINE HEPBURN la 91 de ani!

Au făcut senzație în SUA (și nu numai) cele mai recente imagini fotografice care o prezintă pe celebra actriță de cinema, Katharine Hepburn (91 ani) plimbîndu-se într-un parc. Grav bolnavă, marea vedetă cunoscută pentru farmecul și eleganța proverbială, apare acum ca o ființă trecută prin multe încercări. Are însă satisfacția că lumea nu a uitat-o. În jurul ei se află nu numai actori, ci și oameni simpli care o înconjoară cu dragoste și stimă, pe măsura posibilităților lor. Un fapt inedit este ilustrat de grupul de voluntari (în majoritate tineri), mari admiratori ai carierei ei cinematografice, care se oferă să o ajute în diferite ocazii. Se spune că în schimb, marea actriță nu se sfiește să le dezvăluie mari „secrete" din lumea vipurilor...

cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Clientul" (SUA, 1994) **22.15** Serial: „Millennium" **23.30** Serial: „NYPD Blue - viață de polițist" **0.15** Film: „Apă otrăvită" **1.45** Nopțile albe de jazz.

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **9.00** Serial: „Lassie" **9.30** Super Abracadabra **11.00** Film: „Bingo" (SUA, 1991) **13.00** Serial: „Dragul de Raymond" **13.30** Serial: „Cine este șeful?" **14.00** Concert MTV **14.20** Stan și Bran **15.30** Lumea filmului **17.00** Serial: „Efecte speciale" **17.45** Serial: „Al șaptelea cer" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Formidabilul" (SUA, 1991) **22.00** Serial: „Susan" **23.00** Procesul etapei **2.30** Fotbal: Il Calcio.

LUNI **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **13.08** Desene animate **13.10** Între prieteni (r) **14.20** Film: „Timpul amintirilor" **16.00** Serial: „Dempsey și Makepeace" **17.00** Serial: „Un cîine cu imaginație" **17.30** Telerebus **18.00** Desene animate **18.02** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Kazan" (Canada/Franța, 1994) **21.30** Serial: „Viitorul începe azi" **22.30** Milionarii de la miezul nopții.

SUSAN SARANDON
PRO TV, sîmbătă, ora 20⁰⁰

MARȚI **6.30** Teledimineața **9.02** Serial: „Un cîine cu imaginație" (r) **9.40** Serial: „Viitorul începe azi" (r) **10.30** Film: „Kazan" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **13.10** Millennium (r) **14.20** Film: „Un străin în oraș" (SUA, 1995) **16.00** Serial: „Dempsey și Makepeace" **17.00** Serial: „Un cîine cu imaginație" **17.30** Telerebus **18.02** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Aventuri în Africa" (SUA) **21.30** Serial: „Legea lui Burke" **22.30** Milionarii de la miezul nopții.

MIERCURI **6.30** Teledimineața **9.00** Serial: „Un cîine cu imaginație" (r) **9.40** Serial: „Legea lui Burke" (r) **10.30** Film: „Aventuri în Africa" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **13.10** Printre rînduri (r) **14.20** Film: „Tulburări în oraș" (SUA, 1992) **16.00** Serial: „Dempsey și Makepeace" **17.00** Serial: „Un cîine cu imaginație" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Ultimele zile ale lui Patton" (partea a II-a) **21.30** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" **22.30** Milionarii de la miezul nopții.

JOI **6.30** Teledimineața **9.02** Serial: „Un cîine cu imaginație" (r) **9.35** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" (r) **10.25** Film: „Ultimele zile ale lui Patton" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **13.10** Serial: „Vise și oglinzi" **14.20** Film: „Plan de atac" (SUA, 1992) **16.00** Serial: „Dempsey și Makepeace" **17.00** Serial: „Un cîine cu imaginație" **17.30** Telerebus **18.00** „Așteptîndu-l pe Moș Crăciun" **18.02** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Ultimele vieți" (SUA, 1996) **21.30** Serial: „Cronici paranormale" **22.30** Milionarii de la miezul nopții.

VINERI **6.30** Teledimineața **9.00** Serial: „Un cîine cu imaginație" (r) **9.40** Serial: „Cronici paranormale" (r) **10.30** Film: „Ultimele vieți" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **13.10** Serial: „Vise și oglinzi" **14.20** Serial: „Model Academy" **14.50** „Cartonașul galben" **16.30** Serial: „Un cîine cu imaginație" **17.00** Serial: „Club Hawaii" **18.02** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Jandarmul și jandarmerițele" (Franța, 1982) **21.30** Serial: „Puterea banilor" **22.30** Milionarii de la miezul nopții.

SÎMBĂTĂ **7.10** Serial: „Puterea banilor" (r) **8.00** Serial: „Vise și oglinzi" (r) **8.45** Serial: „Un cîine cu imaginație" (r) **9.20** „Ultimele 5 minute" **12.30** Muzică populară **13.00** Documentar: „Viața sălbatică" **13.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **14.20** Film: „Jandarmul și jandarmerițele" (r) **16.10** Fir întins **16.40** Între prieteni **17.30** Serial: „Club Hawaii" **18.02** Serial: „Tarzan" **19.00** Observator **19.45** Film: „Săgeata" (partea a II-a) **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **22.00** Serial: „Arli$$" **22.30** Serial: „Beavis & Butthead" **23.00** Hollywood Top Ten **0.10** Film: „Tentația unui călugăr" (China).

DUMINICĂ **7.00** Știri **7.10** Serial: „Tarzan" (r) **8.00** Fir întins (r) **8.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) **9.00** „Așteptîndu-l pe Moș Crăciun" **9.02** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Orășelul fantastic" **11.10** Controverse istorice **11.40** Spirit și credință **12.10** Vedeta în papuci **12.50** Caleidoscop **14.10** Serial: „Extratereștri în familie" **14.55** O femeie - un bărbat și jumătate **15.20** Hollywood Top Ten (r) **16.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **17.00** Serial: „Club Hawaii" **17.30** Millennium **18.15** Printre rînduri **19.00** Observator **19.45** Film: „Zeița iubirii" (SUA, 1988) **21.30** Serial: „Burlacul" **22.00** Serial: „Cape Canaveral - Eroii spațiului" **22.50** Serial: „Sirenele" **23.40** Film: „Praf de îngeri" (Japonia, 1994).

CHRISTOPHE LAMBERT
PRO TV, marți, ora 23⁴⁵

TELE 1 abc

LUNI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.15** Desene animate **11.05** Serial: „Starsky și Hutch" **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Căsuța din preerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secția de poliție" **22.30** Foc încrucișat **23.30** Cutia muzicală.

MARȚI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.15** Desene animate **11.05** Serial (r): „O singură viață" **14.40** Serial: „Paradis" **15.40** Serial: „Cele două Diane" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Căsuța din preerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Cobra" **22.25** În numele dumneavoastră **0.30** Tonomatul personal.

MIERCURI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.15** Desene animate **11.05** Serial (r): „O singură viață" **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.15** Desene animate **11.05** Serial (r): „O singură viață" **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.30** Mafalda.

VINERI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.15** Desene animate **11.05** Serial (r): „O singură viață" **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.30** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Asaltul MB **19.00** Viața între DA și NU **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Profit" **22.30** Concert **23.30** Tentații **0.05** Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ **8.00** Știri **9.05** Desene animate **9.55** Serial: „Femeia Fantastică" **13.05** Serial: „Croazieră de lux" **14.20** Desene animate **14.45** Drumuri printre amintiri **15.40** Cinema '97 **16.10** Magazinul femeilor **17.05** Serial: „Roseane" **17.40** Necenzurat **18.10** As Show **19.00** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Afacerea secolului" (SUA, 1993) **23.25** Noua generație **0.20** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ **8.00** Știri **9.05** Desene animate **9.55** Serial: „Flash" **13.05** Serial: „Croazieră de Lux" **14.20** Desene animate **14.45** Documentar **15.00** Se întîmplă numai duminica **17.40** Forța destinului **19.05** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.40** Film: „Amanta președintelui" (SUA, 1978) **23.20** Gala TELE 7.

BETTE DAVIS
PRO TV, vineri, ora 1⁰⁰

TELE 3·8 BUCUREȘTI

LUNI **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **11.00** Misterele tranziției (r) **16.00** Film (r): „Tigrul răzbunător" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Știri **20.00** Astrologia pe înțelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.30** Știri.

MARȚI **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Știri **19.30** Documentar **20.00** Film: „Operațiunea «Lookout»" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar WorldNet **23.30** Știri.

MIERCURI **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **10.00** Astrologia pe înțelesul tuturor (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Film (r): „Operațiunea «Lookout»" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **18.30** Country profiles **19.00** Știri **20.00** Film: „Joc periculos" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Roata de rezervă (r) **23.30** Știri.

JOI **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **11.00** Magazin turistic (r) **11.30** Country profiles (r) **16.00** Film (r): „Joc periculos" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **18.30** Culisele modei **19.00** Știri **20.00** Film: „Zona interzisă" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar WorldNet **23.30** Știri.

VINERI **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **10.00** Ministar (r) **11.00** Travel, Travel (r) **11.30** Culisele modei (r) **16.00** Film (r): „Zona interzisă" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Misterele tranziției **19.00** Știri **20.00** Film: „Lupta pentru aur" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Știri.

SÎMBĂTĂ **8.00** Exerciții cu Martha **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Film (r): „Lupta pentru aur" **12.30** Magazin turistic **16.00** Cinemateca: „Rebeliunea" **18.00** Eu... **19.00** Știri **19.30** Documentar **20.00** Film: „Tainted" (SUA) **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar WorldNet **23.30** Știri.

DUMINICĂ **8.00** Exerciții cu Martha **9.00** Desene animate **10.00** Ministar **11.00** Magazin turistic **12.30** Documentar WorldNet **16.00** Cinemateca: „Pericolul bate la ușă" **17.30** Întîlniri muzicale **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecții în cultura italiană **19.00** Știri **19.30** Hello, Star! **20.15** Film: „Curfew" (SUA) **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar WorldNet **23.30** Știri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 8.12 - 14.12

BERBEC (21.03 - 20.04): Nimic remarcabil în primele zile, apoi dintr-o dată izvorăsc două evenimente pozitive (joi, vineri), ambele provenind din domeniul financiar. Fie primiți bani, fie și bani și o veste minunată despre aceștia. Dar, atenție! Mercur nu face un aspect foarte favorabil cu Soarele, de aceea nu vă grăbiți să investiți. Deocamdată.

TAUR (21.04 - 21.05): Se pare că sînteți în permanență sub influența unei persoane de sex opus, care are o imagine mai clară despre anumite împrejurări în care sînteți implicat. Aveți încredere în ea, veți ieși cu bine dintr-o afacere încurcată. Pe de altă parte, curba financiară cunoaște un maximum în a doua jumătate a intervalului.

GEMENI (22.05 - 21.06): Sînteți categoric și chiar agresiv. Marte vă induce unele excese de temperament, pe fondul exacerbării orgoliilor. Această atitudine ar putea să vă frustreze de oportunitatea afirmării profesionale. Curba emoțională are oscilații alarmante, în consecință riscați să cădeți în capcana amoroasă a unei aventuri efemere.

RAC (22.06 - 22.07): Etichetele acestei săptămîni par să fie platitudinea și melancolia. Ostenit, probabil, după suprasolicitări intelectuale, după tracasări profesionale, vă retrageți în turnul de fildeș al înțeleptului care-și menajează psihicul, ca o formă de autoconservare. Pe de altă parte, curba financiară staționează la cote acceptabile.

LEU (23.07 - 22.08): Două întîlniri interesante vă vor da prilejul să conturați o afacere nouă, sau să o finalizați cu bine pe cea în curs de desfășurare. Nu ezitați, acum astrele vă sînt total favorabile, orice inițiativă poate fi fructuoasă. Curba financiară, timidă la început, crește văzînd cu ochii. Probabil primiți bani, o sumă frumușică.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Fantezie, inspirație, productivitate. Iată care ar fi etichetele unei săptămîni rodnice, dar și epuizante. Totul și toate vă merg din plin, aveți un excelent prilej să vă afirmați și să cîștigați bani cu duiumul. Pe de altă parte, se pare că neglijați aportul de tandrețe în cuplu, fapt care poate fi remediat cu multă ușurință.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Saturn și Uranus vă fac ezitant și pesimist, și se pare că veți parcurge o perioadă fără mari satisfacții de ordin material și profesional. Poate doar o veste foarte bună despre bani (miercuri, joi) vă va mai întrema sufletul, înzestrîndu-l cu noi speranțe. În weekend se va produce înseninarea mult așteptată.

SCORPION (23.10 - 21.11): După zile infernale, de tracasări mai mult sau mai puțin evitabile, un eveniment fericit vă va descreți fruntea. Poate proveni din sfera financiară, sau din domeniul profesional. Atenție, surmenajul nervos este la un pas și relațiile în cuplu pot intra în hibernare. O scurtă călătorie se întrevede la finele perioadei.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Și pentru dv. săptămîna începe cu un cer plumburiu, opac și nedătător de nici o speranță pentru vreun eveniment fericit... Totuși, miercuri sau joi toate curbele astrale principale „explodează", ridicînd vertiginos la cote ametitoare. Cel mai „palpitant" aspect îl au curbele financiară și afectiv-emoțională.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Avînd în vedere faptul că a dv. constelație e cam pustie (în planete), probabil că veți parcurge o perioadă liniștită, fără nici o meandră zdruncinătoare. Curbele astrale stau cuminți pe un palier mediu, nici una nu zvîcnește în nici un mod. Spre finele intervalului, Soarele poate determina venirea unei vești bune de departe.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): În primele zile se pot produce disensiuni sentimentale, generatoare de apatie, pasivitate. Dar șansa vă surîde, începînd de miercuri, joi, cînd veți primi o sumă importantă de bani. Pe de altă parte, un apropiat din anturaj vă dezamăgește și riscați să intrați iar într-o pasă negativă. Împlîntați-vă mai adînc în realitate!

PEȘTI (19.02 - 20.03): Inițiativă, inspirație și creativitate. Iată etichetele unei săptămîni extrem de bogate, dar și de obositoare, pentru care nici nu știți dacă răsplata va fi pe măsură. Oricum, Marte și Venus vă asistă ca niște îngeri păzitori, „determinînd" reușite în tot ce veți întreprinde. O veste foarte bună de departe, vineri sau sîmbătă.

DIALOGURILE LAUREI

**Am stat mult pe gînduri după ce ți-am citit scrisoarea, draga mea GEORGETA G... (București)... Pentru că, în funcție de unghiul din care privești lucrurile, ele pot apărea fie foarte complicate, fie foarte... simple! Ca mamă, nimic mai firesc decît să fii alături de copiii care au nevoie să le fii alături în momentele importante din viața lor - momente cu care nici ei și nici tu nu vă veți mai întîlni vreodată... Asta, cu atît mai mult, cu cît ai, după cum spui, niște copii atît de frumoși, *ca oameni!* Eu, una, cred că ar fi nedrept pentru voi toți să nu întîmpinați împreună, cum se cuvine, o nouă viață venită pe lume... Pe de altă parte, cu tot sprijinul copiilor tăi, nici singurătatea nu e o fericire pricopsită, așa încît e de înțeles dorința de a fi împreună cu prietenul tău, dorință împărtășită și de el. Deci, pînă aici, nimic mai firesc. Ceea ce complică, însă, lucrurile pînă la punctul în care îmi par a fi de neînțeles, este ciudata lui „idee" potrivit căreia „fiecare cu ale sale și amîndoi pentru noi". Pot exista foarte multe motive care ar îndreptăți o asemenea atitudine (dar spațiul pîrdalnic nu-mi îngăduie să le amănunțim...). Cred că tocmai aceste motive ar trebui să ți le explice - la cererea ta, desigur - pentru a-și face înțeleasă de tine atitudinea pe care a adoptat-o. Și, desigur, *împreună* veți putea hotărî ce-i de făcut.

Cît privește cealaltă problemă, lucrurile sînt mult mai simple. Cu alte cuvinte, un DA cred că e suficient!... Aștept să-mi mai scrii!

**Mda! Ce să zic, dragul meu CRISTI (Bîrlad), mi te-ai prezentat în niște culori... mamă-mamă! Chiar și fără cianură, numai vîrînd scrisoarea-n ocean, or să moară toți peștii! Ei bine, eu cred că ai scris-o așa, la un moment de mare... „autosupărare", dacă-mi dai voie să spun așa! Că ți-e ciudă pe tine fiindcă te socoți a fi prea timid și că asta, timiditatea, îți face zile fripte cînd ți-e lumea mai dragă, e de înțeles, mai ales cînd ai numai 18 ani! Spun că-i „de înțeles", gîndindu-mă că mai toți oamenii au trăit clipele lor de timiditate în anii de sfîrșit ai adolescenței. Cine zice că n-a fost încercat *niciodată* de timiditate, află de la mine, dragă Cristi, că e un mare mincinos! Chiar și cei ce se dau „zmei", deseori o fac tocmai pentru a-și masca... timiditatea, nesiguranța, emotivitatea, ba, uneori, chiar și minunatul romantism - de care, uneori, ne rușinăm ca niște fraieri, de parcă ar fi o pacoste să fii un om sensibil, tandru, plin de bunătate și omenie... Un „Bă!", spus cu aplombul mîștocăresc, pare mult mai „bărbătesc", în ochii unora, decît a-i oferi fetei iubite o floare. *Timiditatea se lasă dominată numai prin stăpînire de sine.* Dac-ai ști ce repede ne părăsește timiditatea atunci cînd trebuie să lupți pentru un loc sub Soare... Însă gîndurile negre sînt cel mai prost profesor din cîți au fost, sînt și vor fi pe lume. Hai, fruntea sus, timiditatea nu-i boală, nici infirmitate. E doar o stare sufletească. Atît și nimic mai mult...

Tuturor, încă o săptămînă cu ceață în fereștI și căldură în inimi!

mini DICȚIONAR de ARTE DIVINATORII

CHIROMANȚIE (continuare) - Este uimitor cum această metodă de divinație poate desluși caracterul omului! Iată care sînt etichetele falangelor celor cinci degete (falanga nr.1 este cea cu unghie, a 3-a este la rădăcină): Degetul mare - 1 = voință; 2 = logică; 3 = iubire; indexul - 1 = credință; 2 = ambiție; 3 = sensibilitate; mijlociul: 1 = scepticism; 2 = învățătură; 3 = fidelitate; inelarul - 1 = simț artistic; 2 = putere de abstractizare; 3 = gîndire; degetul mic - 1 = clarviziune; 2 = imaginație; 3 = șiretenie. Un ghicitor autentic vede imediat care dintre falange e mai dezvoltată sau mai anemică, în raport cu celelalte ale aceluiași deget.

Degetele cu vîrful pătratic sînt ale celor care știu să folosească perfect banii și au tendință spre avariție. Degetele cu vîrful ascuțit indică un temperamental și un cheltuitor fără discernămînt. Degetele cu vîrf rotund sugerează apetență pentru frumos, oameni cu fantezie și buni la suflet.

Desenele din palmă au și ele semnificații aparte. Astfel, o grilă înseamnă, de obicei, complicații în viață, ambiții prea mari, nerealiste. Crucile pot „aduce" primejdii, sugerează vicii sau tendință spre viciu. La rîndul lor, steluțele sînt semnele fericirii, ale împlinirilor. Cînd se află pe linia capului, înseamnă carieră strălucită. Cînd se află pe linia inimii, dragostea are un deznodămînt fericit. Pătratele indică pericole. Triunghiurile sau insulițele înseamnă cotituri în destin (carieră, iubire), de obicei norocoase. Chiromantul „descoperă" asasinul după falanga cu unghie a degetului mare: dacă aceasta este rotundă și foarte dezvoltată față de celelalte două. *(PAUL IOAN)*

Sfaturi utile

◆ *Obiectele de cositor se curăță cu o cîrpă îmbibată în petrol. Cositorul modern trebuie curățat cu apă săpunită cu un detergent ușor. Din timp în timp frecați-le cu apă cu oțet. Dacă totuși vă plac obiectele de cositor strălucitor, odată curățate cu petrol, frecați-le cu o cîrpă îmbibată în bere caldă. Dacă țineți la patina lor, mototoliți în mînă frunze de varză și praz, înmuiați-le în cenușă de lemn cernută și frecați cositorul. Lustruiți-le cu o cîrpă moale. Dacă sînt cizelate, periați-le cu o perie moale înmuiată în alcool pur.*

◆ *Aplicați pe baza noptierei sau comodei d-voastră o bucată de molton. El va suprima zgomotul, va evita zgîrieturile pe pardoseă. În același scop puteți lipi bucățele de fetru pe fundul vaselor, al bibelourilor, al lămpilor de masă etc.*

ȘAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută și cîștigă

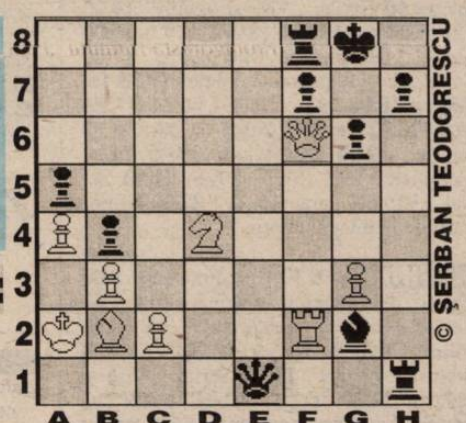

© ȘERBAN TEODORESCU

1. Tf1! și acum, în funcție de mutările negrului:
A) 1... D:f1 2. Dg7+!! R:g7 3. Cf5++ Rg8 4. Ch6 mat.
B) 1... T:f1 2. Dg7+!! R:g7 3. Cf5++ Rg8 4. Ceb (f5) și mat imparabil
C) 1... N:f1 2. Ch6 mat.

SPORT

JORDAN, CEL MAI TARE

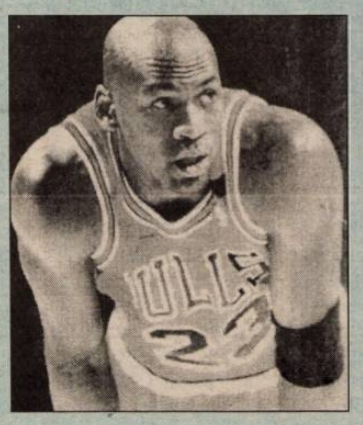

Steaua NBA-ului și a echipei Chicago Bulls, Michael Jordan, nu este doar cel mai bun basketbalist al tuturor timpurilor, ci și cel mai bogat sportiv din lume. Într-un clasament al primilor 12, întocmit de revista "Forbes", Jordan ocupă primul loc, averea lui în 1997 fiind estimată la 78,3 milioane dolari. Iată cum arată TOP 12:

1. Michael Jordan	*basket*	*78,3*
2. E.Holyfield	*box*	*54,3*
3. Oscar de la Hoya	*box*	*38,0*
4. M.Schumacher	*F1*	*35,0*
5. Mike Tyson	*box*	*27,0*
6. T.Woods	*golf*	*26,1*
7. O'Neal	*box*	*25,4*
8. D.Earnhardt	*Nascar*	*19,1*
9. J.Sakic	*hockey*	*17,9*
10. G.Hill	*basket*	*17,0*
11. Greg Norman	*golf*	*16,2*
12. A.Palmer	*golf*	*16,1*

După cum se vede, cel mai bine reprezentat sport este boxul, urmat de golf și basket. Oricum, jucătorul de golf de pe locul 12, Arnold Palmer, are 68 de ani și din averea lui de 16,1 milioane dolari în acest an, doar 100.000 dolari i-au revenit din golf.

Ca să ne întoarcem la basket și la Michael Jordan, să mai amintim că pînă la 30 octombrie, el deține primul loc în clasamentul marcatorilor, pentru actuala ediție a NBA. El a marcat pînă acum 360 puncte în 13 partide jucate, avînd o medie de 27,7 puncte/meci. Ca să faceți o comparație, să spun că Robinson de la Sacramento, aflat pe locul 3 a marcat 290 de puncte în 12 partide! Cu toate astea, echipa lui Jordan, Taurii din Chicago ocupă un mediocru loc 6 în divizia centrală a Conferinței estice, doar 9 victorii și 7 înfrîngeri, lideră fiind Atlanta Hawks.

GEORGE CUȘNARENCU

Self SERVICE

Prevenirea și înlăturarea igrasiei

MUNTEAN C. MIRCEA - Oțelu-Roșu

Igrasia este consecința umezirii permanente a zidurilor la partea inferioară. Cauza este ascensiunea apei din teren în socluri și apoi în ziduri sub efectul de capilaritate. Igrasia apare cînd hidroizolația de sub ziduri lipsește sau atunci cînd la executarea ei s-au comis greșeli.

Umezirea pereților la partea inferioară a zidurilor are urmări nedorite ca: degradarea zugrăvelii, a tapetelor, a tencuielii și chiar a zidăriei; atmosferă insalubră în locuință cu un miros neplăcut; impregnarea mobilierului (în special a dulapurilor) cu miros greoi de mucegai care afectează hainele și încălțămintea; desprinderea plăcilor de faianță; apariția unor săruri de culoare albă, așa numitele eflorescențe.

Prevenirea apariției igrasiei în ziduri constă în: executarea corectă a hidroizolației sub ziduri. Pe hidroizolație trebuie să rezeme atît tencuiala interioară cît și cea exterioară; executarea unor streașini și cornișe cît mai late pentru ca apa de ploaie să cadă la distanță cît mai mare față de ziduri; executarea și întreținerea corespunzătoare a jgheaburilor și burlanelor; întreținerea corespunzătoare a conductelor de alimentare cu apă și a canalizării menajere; amplasarea haznalelor nevidanjabile la o distanță cît mai mare față de clădire; supravegherea stării soclului casei la acțiunea apei provenită din precipitații.

Cele mai cunoscute metode de înlăturare a igrasiei sînt:

- Uscarea prin ventilare. După înlăturarea tencuielii afectate, zidăria se lasă la uscare, iar apoi se reface tencuiala. Pentru accelerarea uscării din loc în loc, între rosturi se execută goluri care facilitează circulația aerului.

- Completarea cu hidroizolație prin sistemul de subzidire. Operația constă în scoaterea alternativă a unor zone cu 4-5 cărămizi și așternerea de carton asfalt și bitum sau numai carton asfaltat în două straturi. După refacere la loc, zidăria se va lăsa la uscat timp de 10-15 zile, după care zona afectată se tencuiește, întîi la interior, iar după 5-10 zile la exterior.

- Înlăturarea igrasiei prin metode electrice. În zidărie se introduc electrozi de cupru, iar în teren electrozi de zinc, legați fiecare între ei cu sîrme de 3-10 mm diametru. Prin legarea în circuit a electrozilor din perete (electropozitivi) cu cei din sol (electronegativi) și racordarea la o sursă redresoare, cu tensiunea de 1-4 V, se realizează un circuit închis. Pentru transportul apei din clădire înspre teren trebuie ca forțele electrocapilare să fie învinse de cîmpul electric rezultat.

- Impermeabilizarea zidăriei cu soluții hidrofuge. Impermeabilizarea zidăriei se poate face prin injectarea de substanțe chimice sau prin transportul electrochimic al sărurilor din soluție. Cele mai utilizate materiale pentru impermeabilizare sînt: silicatul de sodiu, clorura de calciu, ciment amestecat cu apastop, fosfații și rășinile siliconice. Impermeabilizarea zidăriilor cu soluții hidrofuge se face de obicei prin cădere liberă, metoda fiind ușor de aplicat.

ŢIE, OMULE

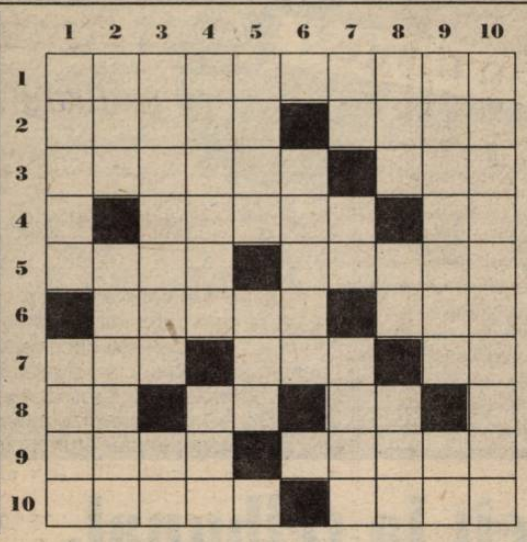

ORIZONTAL: 1) Oameni cu carte. 2) A face pe cineva... om - Adunătură de oameni. 3) Oameni de cultură - Prefix cu sensul de „morală". 4) A enerva pe un om - Avocat (abr. uz.). 5) Prezente la datorie - Un om la strîmtoare (fem.). 6) Joc de societate - Născocire. 7) Titlu dat preoților și oamenilor de litere arabi - Cîmpie în România, cu dune și lacuri - La stop! 8) Strigăt la viață - Om de frunte - Vin după voi. 9) Te oprește din drum - Om cu o mie de fețe. 10) Dormitor pentru oamenii din trecut - Un om între oameni (fem. pl.).

VERTICAL: 1) Om de cuvînt - Oameni trecuți prin viață. 2) Cîntarea omului - Un om legat (fem.). 3) Om - Un om abil (pop.). 4) Pe lîngă casa omului - Necesară vieții omului. 5) Un cîntec pentru un pui de om - Din tronson! 6) Oameni la înălțime. 7) Tipul înfigăreților - Inimă de mamă! - Oameni fără suflet (fig.). 8) Dînsele - În timp! - Abreviere med. uz. pentru „imagine toracică normală". 9) Un om în căutarea drumului pierdut - Ființă (fig.). 10) Om de tip nou (fem.).

DICȚIONAR: ETO, NIR.

GEORGETA FLORENȚA
Bîrlad

Soluția careului „ZOOTEHNICĂ"

Orizontal: **MUGET - VACA - USUC - RA - AM - LAI - PASUNE - G - TAUR - BAL - EJ - RIIE - TI - RUNC - SAL - O - INFAM - MIOR - C - NAP - NIA - CAL - MISTER - ANIMALIERE.**

Mozaic

◇ *Cărturarul sas Martin Felmer, născut la Sibiu (1720-1767), istoric, preot și profesor, a fost primul care, într-o lucrare a sa, a dat teritoriului locuit de români numele de România.*

◇ *Primul instrument de măsurare a vitezei vîntului se numea anemometru și a fost inventat în 1667 de englezul Robert Hooke. Cînd omul a început să zboare, erau lansate baloane speciale, a căror viteză era urmărită cu un aparat special numit teodolit. Urmărirea putea fi însă împiedicată de nori, dificultate care s-a rezolvat în 1941 o dată cu inventarea radarului.*

PAR (anormale) *de POSTOLACHE*

TEST PSI

Ești instinctiv sau rațional?

Sînt unii oameni care reacționează visceral, cum se spune instinctiv, cu „instincte primare"?, în vreme ce alții, dimpotrivă, se gîndesc mereu înainte de a reacționa sau de a lua o hotărîre. În primul caz e vorba despre emotivitate, impulsivitate și iraționalitate. Trăsături distinctive ale comportamentului. În celălalt caz prevalează logica, controlul și stabilitatea emotivă. Tu știi ce fel de tip ești? Răspunde la acest test și descoperă-te!

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Cînd ai un diferend cu partenerul tău, tonul vocii tale se ridică brusc? 1 2 3 4 5

2) Un bărbat/o femeie fascinant(ă), pe care ai cunoscut-o îți face curte. Marșezi la avansuri? 1 2 3 4 5

3) Decizi să urmezi drastic un regim pentru a economisi timpul? 1 2 3 4 5

4) Te impresionează imaginea mării răvășită de furtună? 1 2 3 4 5

5) Starea ta psihică e la extreme, în al nouălea cer sau la pămînt. Mergi pe calea de mijloc? 1 2 3 4 5

6) Primești o ofertă de muncă bine retribuită. Îți faci proiecte în legătură cu banii pe care-i vei cîștiga? 1 2 3 4 5

7) Îți dai seama imediat că ai jignit o persoană care te interesează? 1 2 3 4 5

8) Cînd privești un film la TV te lași purtat de subiectul filmului și scoți tot felul de exclamații și comentarii? 1 2 3 4 5

Confruntă-ți punctajul

De la 8 la 18 puncte: Ești un tip mai mult rațional decît instinctiv. Ești stabil și echilibrat, dar uneori ăsta e un mod de a te apăra de emoții intense.

De la 19 la 31 puncte: Caracteristica predominantă a personalității tale este elasticitatea. În tine instinctul și rațiunea se întrepătrund: ai găsit o punte de legătură.

De la 32 la 40 puncte: Ești o persoană fantezistă, entuziastă, impetuoasă. Nu accepți compromisuri și nu tergiversezi lucrurile: reacționezi și gata! Ai grijă, uneori te poți lovi la cap!

Umor

☺ *Domnișoară, cînd treceam pe lîngă casa dumneavoastră vă auzeam mereu cîntînd. Cum se face că ați renunțat?*

- Mi-a interzis medicul.

- Uitasem că e vecin cu dumneavoastră!

☺ *- Spui că mă iubești?! Cîte fete au mai auzit asta de la tine?*

- Săptămîna asta?

☺ *- Ce să fac, doctore, că nu pot dormi? întreabă îngrijorat pacientul.*

- Bea și dumneata o țuică înainte de culcare!

- Și mă ajută?

- Nu, dar e mult mai distractiv.

☺ *- Puteți să-mi dați un exemplu de adaptare a corpului omenesc la una dintre cele mai grele situații? întreabă profesorul.*

- Tatăl meu s-a îngrășat cu 30 de kg și nu i-a plesnit încă pielea.

☺ *- Nu-mi place soția dumitale!*

- Nici mie, dar nici nu știi cîți bani are!

☺ *- Nu vrei să joci fotbal în echipa noastră?*

- Bine, dar eu n-am habar de sportul ăsta!

- E-n ordine! O să fii arbitru!

Verificați-vă cunoștințele

1. Care este lacul cu cea mai puternică evaporație, fapt datorită căruia nivelul său scade cu circa 20 cm pe an?

2. Unde s-a oprit, conform Bibliei, corabia lui Noe după potop?

3. Ce compozitor și critic muzical german este autorul operei „Hänsel și Gretel", a cărei premieră a avut loc la Weimar în 1893?

4. De unde este originar dudul?

5. Ce arhitect român a construit Aeroportul Otopeni?

6. Ce animal are cele mai lungi și mai înalte sărituri, raportate la talia sa?

7. Cum se numeau cele trei fiice ale Regelui Lear, eroul tragediei lui William Shakespeare?

8. Pe malurile cărui rîu se află așezat orașul Satu Mare?

9. Cine și cînd a inventat tranzistorul?

10. Care este numele adevărat al marelui actor de film Jean Gabin (1904-1976)?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Marea Barieră de corali din Oceanul Pacific a fost descoperită, în mai 1770, de navigatorul englez James Cook, a cărui corabie Endeavour a eșuat pe un banc de corali în sudul Barierii. 2) Autorul tabloului „Calea Victoriei pe ploaie" este pictorul Nicolae Dărăscu (1883-1959). 3) Filip al II-lea (359-336 î.Ch), tatăl lui Alexandru Macedon), a fost ucis în orașul Edessa (azi Edhessa) din nordul Greciei. 4) Numele închisorii „Edicule" se traduce prin „Cele șapte turnuri". 5) Gasteropodele au apărut în Cambrian. 6) Alcoolmetrul este una dintre invențiile chimistului și fizicianului francez Joseph Louis Gay-Lussac (1778-1850). 7) Protagonista filmului „Fata bătrînă" a fost actrița americană Bette Davis (1908-1989). 8) Autorul primei lucrări medicale științifice în limba română privind apele de la Arpătoc, Bodoc și Covasna a fost medicul și animatorul cultural din Transilvania Vasile Popp (1789-1842). 9) Libretul operei Don Juan de Mozart a fost scris de Lorenzo Daponte. 10) Cea mai mare frecvență a aurorei boreale se observă în Insulele Shetland din nord-estul Oceanului Atlantic. (IRINA STOICA)

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„LENTO"

FAC BUTOAIE / PUNȚI		VECHI SOLDAȚI / TRĂSURI		GURĂ / TAXE... / TRASEU		DORINȚĂ / UNIC		TRAS ÎN MINĂ / DUMNEATA / EN GOS!		SOLAR / ORIGINI
BĂGATE ÎN POARTĂ / APERITIVE							CÎINE			
								CÎNTEC / VENIT LA SOL		
EȘEC / BAN / PARCELĂ							PRENUME FEMININ / TRUP DE MORUNI			COMPUȘI CHIMICI
				PUSĂ PE CASĂ / DIN TIMIȘ!						
	DIN REȘIȚA / CUPRU				PĂGÎN / MIROS					
		TÎNĂR / FACIL						DEBUT NORD-EST! / SPUS CONTRA		
CUTĂ / CADRU FINAL! / MOBILE			CURELUȘĂ / DÎNSUL				APĂRUT			
				GRASE / AMIC!						SAU
BOLI / PUS LA ȚĂRM							OMNI			
			TOT PE DRUM (pl.)							

Dezlegarea integramei „ARGOU"

S - L - B - PIA - D - CATALIGE - ACE - LANOLINA - AR - BUBURUZA - ITE - TER - TALUZAT - SALINA - IDOLI - RE - I - ITALIC - CI - STANA - AZA - I - SC - RETETA - NATURALE - OTO - RULOTA - TRON - SIPET - RACIRE.

Perspicacitate

În patru părți egale

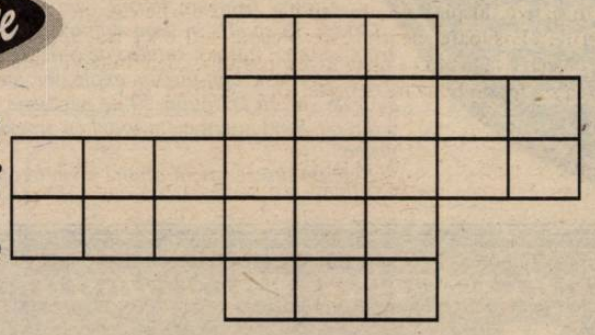

Acest desen se poate împărți în patru părți egale. Știți cum să procedați?

(Soluția în numărul viitor)

Soluția testului din numărul trecut:

Cubul

Cubul nr. 2

Mozaic

◆ Cuvîntul „spital" vine de la latinescul „hospes" însemnînd „gazdă". Inițiativa acestor instituții a aparținut romanilor care, în vreme de război, au creat infirmeriile în care erau tratați răniții. Apoi aceste infirmerii s-au fondat și în marile orașe, fiind susținute din fonduri publice. Ideea a fost preluată de creștini care, în evul mediu, instituiau spitale pe lîngă mănăstiri. La aceasta au contribuit și pelerinajele la locurile sacre, construindu-se în acest scop hanuri, tot pe lîngă mănăstiri.

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	4700 LEI	❑ 4 LUNI	18800 LEI
❑ 2 LUNI	9400 LEI	❑ 5 LUNI	23500 LEI
❑ 3 LUNI	14100 LEI	❑ 6 LUNI	28200 LEI
		❑ 12 LUNI	56400 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. ____

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____

cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:

Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN" S.R.L., P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, însoțit de copia chitanței de plată a mandatului, la adresa mai sus menționată, pentru expedierea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

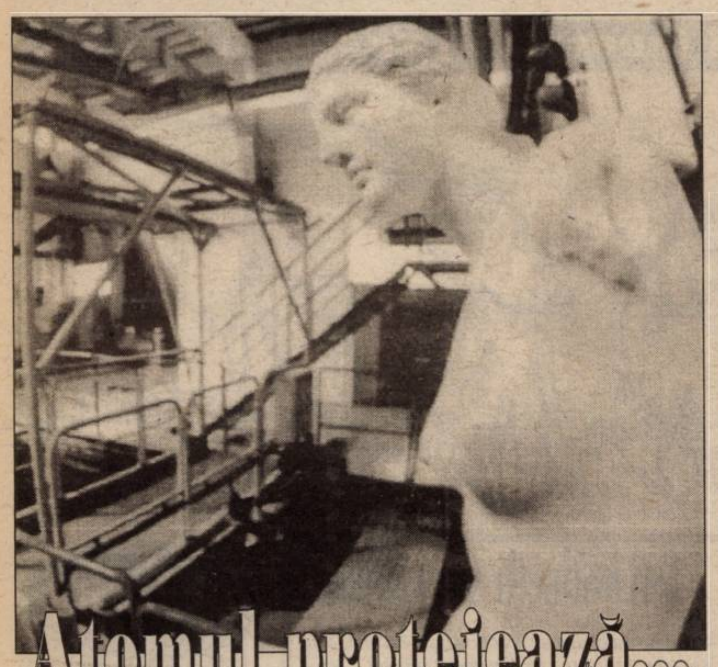

Atomul protejează... ARTA!

Specialiştii francezi de la Laboratorul regional de conservare de la Grenoble intenţionează să utilizeze iradierea ca mijloc de conservare a patrimoniului cultural. Statuile din marmură sau piatră, mobilele etc. din diferite epoci istorice pot fi astfel protejate de viermii sau ciupercile care le deteriorează.

Ce le trece unora prin minte?!

Fascinanta lume a circului a inspirat multe persoane dornice să intre în Cartea Recordurilor Lumii, chiar cu preţul vieţii. Un număr de trapez mai puţin obişnuit? Nimic mai simplu, şi-a zis englezul Ian Ashpole. El a montat instalaţia respectivă sub nacela unui balon cu aer cald şi şi-a început numărul acrobatic şi de forţă la altitudinea de 5004,8 metri! Juriul a filmat cu greu performanţa lui, dintr-un alt balon. La rîndul lui, Gerald Fawl a stat în mîini, pe o platformă montată sub un elicopter, timp de două minute şi zece secunde, la înălţimea de 115,5 metri!

Dacă rusul Albert Petroski a reuşit un număr de jonglerie cu douăsprezece inele, Ross Himwayler şi-a propus să jongleze cu şapte sticle de whisky pline şi fără dop, pînă cînd se scurge tot conţinutul (3/4 litri fiecare). „Joaca" lui Ross a durat patru minute şi 25 de secunde, timp în care s-a făcut ciuciulete şi chiar s-a turmentat uşor. La rîndul lui, americanul Kirk Samuels a jonglat cu trei cobai, mergînd în echilibru pe o minge de cauciuc cu diametrul de 1,5 metri. Secretul, aflat ulterior, a fost că şoriceii fuseseră tranchilizaţi.

Ashritha Furman a jonglat cu trei obiecte, mergînd pe o distanţă de 80,5 kilometri, în opt ore şi 52 de minute, iar Albert Lucas (SUA) a jonglat şi el cu trei obiecte, în timp ce efectua cursa de 110 m garduri. Recordul a fost de 20,36 secunde. Nimeni nu s-a încumetat să jongleze cu mîinile legate la spate. Deocamdată.

CAPTURĂ-RECORD

O brigadă de carabinieri a obţinut un spectaculos succes descoperind în oraşul Tarquinia o tipografie clandestină specializată în imprimarea bancnotelor false. „Captura" este deosebită fiind vorba de o sumă record: 55 de miliarde de lire italiene care ar fi fost folosite la achiziţii de droguri şi alte afaceri internaţionale necurate.

În numărul viitor

■ **Misterele ultime ale ştiinţei: Pentru cine există Cosmosul?** ■ **Pe Marte a existat viaţă!** ■ **Incursiune în paranormal: Invazia extraterestră** ■ **OZN-uri de pe celălalt tărîm** ■ **Maşina de citit gîndurile** ■ **Medicina la zi: „Tăierea porcului" şi sănătatea** ■ **Medicul vă răspunde** ■ **Glob: Corecţia spectrală a vederii** ■ **Terra X: Comoara lui Priam** ■ **Femina club** ■ **Întîmplări adevărate** ■ **Horoscop**

Sfîrşit exploziv!

Unul din creatorii explozibilului „Semtex", acum la mare preţ printre toţi teroriştii din lume, cehul Bohumil Sole, şi-a luat zilele aruncîndu-se în aer într-o cabină de baie a staţiunii balneare Esenik, din estul Cehiei. El se afla în acea staţiune pentru a se trata, întrucît suferea de o depresiune nervoasă. Din pricina exploziei, au avut de suferit cel puţin 20 de persoane, 6 din ele fiind internate la spital cu arsuri grave.

Sole nu fusese numit oficial inventator al „Semtex"-ului, dar a recunoscut el însuşi, în public, că făcea parte din grupul producătorilor acestui explozibil destinat lucrărilor miniere. Totuşi forţa distructivă a acestei substanţe şi dificultatea procurării ei au atras îndată atenţia răufăcătorilor. „Semtex"-ul a fost utilizat pentru distrugerea avionului companiei „Pan American" deasupra localităţii scoţiene Lockerbie, în anul 1988 şi ca detonator pentru explozia de la Centrul mondial al comerţului, de la New York, din anul 1993.

Decît la tribunal, mai bine la... maternitate!

Cunoscutul cuplu Jerry Hall şi Mick Jagger este în aşteptarea unui nou eveniment: naşterea celui de al patrulea copil. Cei doi soţi mai au trei copii: Elisabeth (13 ani), James (11 ani), May (5 ani). Şi cînd te gîndeşti că în urmă cu un an despre cei doi soţi se zvonea că vor să divorţeze.

Un fierăstrău va salva SFINXUL de la Ghizeh

Un expert italian vrea să utilizeze un fierăstrău uriaş pentru a face o tăietură la baza Sfinxului de la Ghizeh (Egipt), vechi de 4600 de ani, în scopul protejării acestuia de efectul apei freatice şi al seismelor. Profesorul Giuseppe Fanfoni, director al Centrului italo-egiptean pentru restaurare şi arheologie din Cairo, a mai folosit această tehnică pentru salvarea unor edificii islamice în plin centrul capitalei egiptene.

Într-un studiu asupra conservării Sfinxului, profesorul a preconizat ca monumentul, care se află în faţa celor trei celebre piramide, să fie tăiat la bază cu o lamă gigantică instalată pe şine. El crede că acest procedeu nu pune probleme sub aspectul protecţiei antiseismice, deoarece edificiile pe care le-a restaurat astfel au supravieţuit cu bine violentului cutremur din 1992 şi apoi, celui din 1995. Fanfoni este pe punctul de a finaliza restaurarea unui complex islamic compus dintr-o arenă a „dervişilor rotitori" din secolul XIX, mausoleul lui Hassan Sadaqa şi „madrasa" (şcoala coranică) Sunqur Sa'di, datînd din 1315.

În 1979, cu ocazia unor studii pentru restaurarea arenei dervişilor „Sama Khana", situată lîngă Citadela din Cairo, profesorul a constatat că această clădire, prevăzută cu o splendidă cupolă, fusese construită pe ruinele şcoli coranice din epoca Mamelucilor Bahrizi (1251-1382). *(ARPRESS)*

Fotografia săptămînii

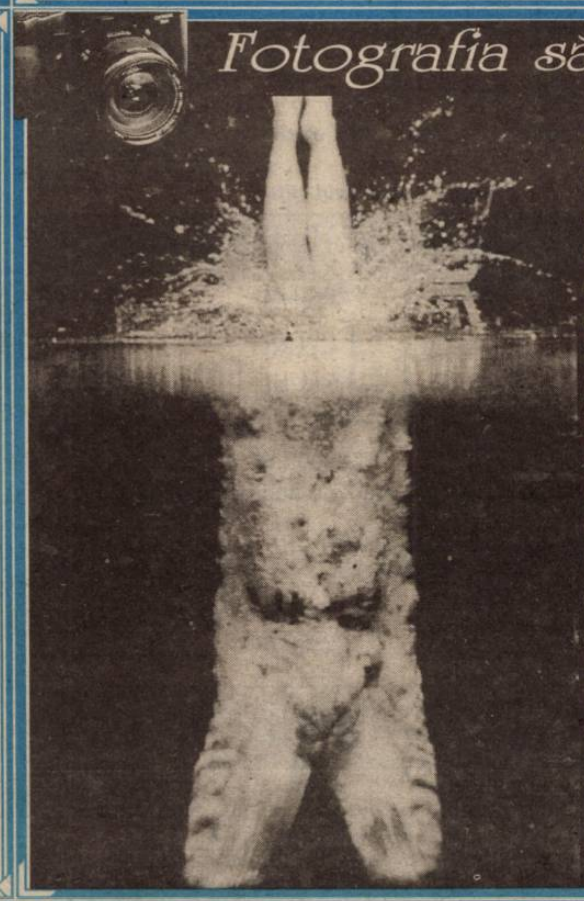

Ceea ce vedeţi în această fotografie reprezintă imaginea unui săritor de la trambulină, în momentul impactului cu apa. Cel ce a realizat-o poate fi fericit. Opera sa (i-am putea spune chiar „capodopera sa"!) a primit titlul de „cea mai reuşită fotografie sportivă a anului". Să recunoaştem, merită!...

METEO — la sfîrşit de săptămînă VINE IARNA?!

Vremea va fi în general închisă şi se va răci.

VINERI. Nebulozitatea va fi accentuată în prima parte a zilei în regiunile nordice unde, pe alocuri, se vor semnala precipitaţii mixte, în general slabe cantitativ. Tot aici se va depune polei. În restul teritoriului, cerul va fi variabil, spre seară începînd să se înnoreze dinspre sud-vest. Vîntul va fi slab şi moderat. Minimele vor scădea faţă de noaptea precedentă şi se vor încadra între -5º şi 5ºC, iar maximele între 0º şi 10ºC.

SÎMBĂTĂ. Se va produce frecvent ceaţă, asociată cu depunere de chiciură în zonele înalte. Răzleţ, vor fi ninsori slabe. Vîntul va prezenta unele intensificări în regiunile sudice. Temperatura va continua să scadă.

DUMINICĂ. Se aşteaptă din nou precipitaţii, mai frecvente în jumătatea sudică a ţării. Vor predomina ninsorile. Vîntul va fi moderat cu intensificări temporare în est şi sud. Minimele termice se vor încadra între -7º şi 3ºC, iar maximele între -3º şi 6ºC.

LIANA CAZACIOC
(Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie)

PREMIILE PENTRU SUPERTOMBOLA FIDELITĂŢII

Cum v-am anunţat, stimaţi cititori, pe lîngă avantajele pe care le oferă abonarea direct la redacţia noastră (vezi talonul din pagina a 15-a), cei care s-au abonat deja vor participa la o Tombolă a Fidelităţii, iar primii 5000 de cititori care se vor abona PE TOT ANUL 1998, direct la redacţie, vor participa la o Supertombolă a Fidelităţii.

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie, PE TOT ANUL1998, vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze, direct la redacţia „Magazin" îi informăm că preţul abonamentului pe 12 luni este de numai 56.400 lei.

PREMIILE

Primii 5000 de cititori care s-au abonat pe întreg anul 1998 vor participa la tragerea la sorţi a Supertombolei Fidelităţii, premiile fiind TREI TELEVIZOARE COLOR care se vor acorda la sfîrşitul lui ianuarie 1998. Pentru toţi ceilalţi cititori care s-au abonat la redacţia revistei noastre, indiferent de perioada abonamentului, se vor acorda, tot prin tragere la sorţi, TREI premii în valoare de UN MILION DE LEI, fiecare.

SERIE NOUĂ - 344 • ANUL XL • 11 DECEMBRIE 1997 • 16 PAGINI • 1300 LEI Nr. 50 (2094)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 56 ANI

adică pe data de 11 decembrie 1941, Germania declară război Statelor Unite, forţîndu-l pe preşedintele Roosevelt să pună capăt neutralităţii Statelor Unite. Italia se alătură declaraţiei germane, motiv pentru care Congresul declară război celor două ţări. SUA intră în cel de-al doilea război mondial.

NU UITAŢI!
Premiile Supertombolei Fidelităţii
3 televizoare color
(Tragerea la sorţi, la sfîrşitul lunii ianuarie 1998)

Pentru cine există COSMOSUL?

pagina 3

Programele posturilor bucureştene de televiziune
TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM

Fascinaţia ştiinţei 3
- Pe Marte a existat viaţă
- Un lingvist la hotarele verbului

Incursiune în paranormal 4
- Invazia extraterestră
- Mişcarea „New Age", un fenomen?

PREMIILE ACADEMIEI ROMÂNE

Acum exact o săptămînă, în Aula Academiei Române a avut loc Adunarea generală dedicată decernării Premiilor academice pe anul 1995, un eveniment anual asupra căruia simţim că trebuie să ne oprim, atît din respect pentru laureaţi, cît şi din respectul pe care vi-l datorăm, stimaţi cititori. S-au acordat în total 58 de premii, pentru 14 domenii de activitate. Dintre acestea vă vom prezenta doar cîteva. Lipsa de spaţiu ne forţează la omisiuni - sperăm, însă, scuzabile.

În domeniul literaturii, de pildă, a fost premiat Serge Fauchereau, premiul Bogdan Petriceicu Hasdeu, pentru lucrarea „Sur les pas de Brancusi". Premiul Ion Creangă i-a revenit lui Tudor Dumitru Savu pentru romanul „Cantacuzina", premiul Lucian Blaga lui Alexandru Mihai Stoenescu pentru romanul „Patimile Sfîntului Tommaso D'Aquino", iar premiul Mihai Eminescu lui Arcadie Suceveanu pentru volumul „Eterna Danemarcă". În domeniul ştiinţelor istorice şi arheologie au fost răsplătiţi, printre alţii, Valeriu Lazăr pentru „Repertoriul arheologic al judeţului Mureş" (Premiul Eudoxiu de Hurmuzaki) *şi Frederick Kellog (SUA) pentru lucrarea „The Road to Romanian Independence" (Premiul Nicolae Iorga). Ministrul Alexandru Athanasiu a primit Premiul Simion Bărnuţiu pentru lucrarea „Dreptul securităţii sociale", iar pictorul Florin Ciubotaru a primit premiul Ion Andreescu pentru Expoziţia prezentată la Teatrul Naţional, etaj 3/4.*

POZITIV PE RASTER

VIANU 100

GEORGE CUŞNARENCU

„Aştept să obosească nedreptatea"

Săptămîna care a trecut a fost o săptămînă bogată în evenimente pentru Academia Română. Au fost, mai întîi, Premiile anuale ale Academiei, anul acesta mult mai consistente, în latura financiară, comparativ cu anii trecuţi, dar încă destul de mici în comparaţie cu premiile concursurilor de tot felul, dacă stăm să ne gîndim că ele vor să răsplătească eforturile creatoare, uneori de o viaţă, ale unor oameni de cultură. Sigur, Premiile Academiei nu sînt Premiile Nobel, dar, oricum, parcă se simte nevoia unor Mecena în cultura română, atît pentru a susţine această „întreprindere neprofitabilă", cum spun economiştii, cît şi premiile acestei Instituţii care în acest an şi-a serbat 130 ani de la înfiinţare.

Şi a fost, apoi, sesiunea solemnă a Academiei Române dedicată centenarului naşterii lui Tudor Vianu. Am fost prezent la ambele manifestări, nu numai pentru că m-am numărat şi eu, acum patru ani, printre laureaţii Premiilor Academiei, alături de alţi scriitori din generaţia mea, ci şi datorită faptului că, deşi nu l-am cunoscut pe marele profesor şi estetician Tudor Vianu, opera sa a făcut parte din universul cultural al preocupărilor mele studenţeşti. Şi apoi, de ce să mint, mi s-a părut generoasă această preocupare de a aniversa un intelectual român, acum, în această lume buimăcită de televiziune, uitucă şi divizată. Un intelectual a cărui coloană vertebrală a rămas dreaptă în şi mai ciudaţii ani 50. M-am bucurat că în ciclul de manifestări ştiinţifice şi culturale, la nivel naţional, consacrate centenarului naşterii lui Tudor Vianu, Preşedinţia României s-a implicat patronînd toate aceste manifestări. Am ascultat, în Aula Academiei, atît discursul preşedintelui interimar al Academiei, acad. Eugen Simion, cît şi pe cel al Preşedintelui României, prof. dr. Emil Constantinescu. Academicianul Eugen Simion a trecut în revistă momentele principale ale vieţii şi operei lui Tudor Vianu, preşedintele Constantinescu, care, ca student la Drept, a audiat cursurile Profesorului, a evocat personalitatea lui Vianu ca pe un exemplu de verticalitate morală pe care tinerele generaţii de intelectuali îl pot urma. Profesorul Eugen Simion a povestit o întîlnire pe care încerc s-o reproduc şi pentru dumneavoastră, stimaţi cititori: întîlnindu-l pe stradă, tînărul student Simion îl întreabă pe Tudor Vianu. Ce mai faceţi, domnule profesor? Aştept să obosească nedreptatea - îi răspunde Profesorul. Preşedintele Emil Constantinescu a vorbit, la un moment dat, despre verticalitatea morală ca o condiţie a Onoarei. În fine, ca să închei aceste rînduri, voi spune că admit, şi eu, că o ţară civilizată nu e civilizată dacă nu-şi omagiază cînd trebuie oamenii de cultură. Mai ales acum, cînd prea am ajuns să călcăm totul în picioare. Iar dacă vă întrebaţi ce m-a apucat să scriu aceste rînduri, voi răspunde că le scriu în primul rînd pentru acei tineri care n-au trăit strania perioadă a anilor 50-mijlocul anilor 60 şi care poate că nu înţeleg tocmai acest accent aşezat deasupra verticalităţii morale, despre care s-a vorbit în Aula Academiei, sau care n-au apucat încă să citească nici un rînd din cel care spunea „un om de cultură nu se cheamă un om cu o bibliotecă bine pusă la punct şi bine străbătută de la un capăt la altul, ci un om care creează în jurul lui o fervoare culturală": Tudor Vianu.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

DIRECT
WILL SMITH un prinţ îmbrăcat în negru
• HOROSCOP

TOLBA CU SCRISORI

Laurenţiu Ionete - Ploieşti: Pentru tine şi pentru ceilalţi prieteni ai *Magazinului* ce ne-au cerut-o, iată lista cîştigătorilor la *MTV Europe Music Awards:* am păstrat titlurile originale ale categoriilor - *Best Male - Jon Bon Jovi, Best Female - Janet Jackson, Best Group - Spice Girls, Best Song - „MmmBop" - Hanson, Best Breakthrought - Hanson - Best Rap - „Men In Black" - Will Smith, Best Rock Act - Oasis, Best Live - U2, Best Alternative - The Prodigy, Best R&B - Blackstreet, Best Video - „Breathe" - The Prodigy, Best Dance - The Prodigy, MTV Select MTV Award - „As Long As You Love Me" - Backstreet Boys.*

Bogdan Lupu - Giurgiu: Cel mai recent single al lui *Elton John* este *„Something About The Way You Look Tonight"*, extras de pe albumul *„The Big Picture"*, apărut în această vară. O corecţie necesară: am mai spus-o, originalul *„Candle In The Wind"* fusese dedicat lui Marylin Monroe...

Narcis Enşel - Bucureşti: Them este trupa fondată de *Van Morrison* în 1964, împreună cu *Jackie McAuley* (înlocuit apoi cu *Peter Barden)* - orgă, *Billy Harrison* (chitară), *Alan Henderson* (bass) şi *Ronnie Millings* (tobe). Forţa trupei consta în incredibila personalitate a lui *Van Morrison,* puterea lor scenică nefiind egalată decît de cea a contemporanilor de la *The Rolling Stones.* Efemeridă, dar de valoare, în lumea rock-ului, *Them* va capota la finele anilor '60, după plecarea lui *Van Morrison* în Statele Unite. Îţi recomand *„Them Again"* şi *„Gloria"* care redă intactă atmosfera epocii...

Florin Miu - Giurgiu: Comentariile suplimentare la *MTV Europe Music Awards* nu-şi au rostul aici! Părerea mea este că fiecare realizator de clasamente la o scară atît de mare este obligat să ţină seama de interesele publicului... Citind lista laureaţilor ediţiei din acest an am putea polemiza îndelung pe tema „cine merita şi cine nu"! Banul a vorbit! Încă o dată...

◆ Albumul *„Greatest Hits"* al celor de la *Eternal* a luat discul de aur în chiar prima săptămînă de la lansarea sa.

◆ *Radiohead* au obţinut cu *„OK Computer"* premiul pentru cel mai bun album al anului, oferit de revista *Q.* în timp ce *The Prodigy* au fost premiaţi la categoriile *Best Live Act* şi *Best Producer.*

◆ Cunoscutul regizor american *Quentin Tarantino,* proaspătul proprietar al casei de discuri *A Band Apart Records* a editat recent primul album al respectivei case! Este vorba despre coloana sonoră a celui mai nou film regizat de *Tarantino* - *„Jackie Brown"*...

DISCURI pentru eternitate

The Harder They Come - SOUNDTRACK

Avem de-a face cu coloana sonoră originală a filmului omonim, a cărui figură centrală a fost *Jimmy Cliff!* Pe lîngă el apar în eter alte nume de referinţă în istoria reggae-ului, ca *Scotty, The Melodians, The Slickers* şi *Desmond Decker.* O adevărată colecţie de *Greatest Hits,* care au fost reluate, de-a lungul anilor, de numeroşi interpreţi! Voi aminti doar cîteva melodii pe care le veţi recunoaşte cu siguranţă: *„You Can Get It If You Really Want", „Many Rivers To Cross", „The Harder They Come", „Sitting In Limbo", „Johnny Too Bad", „Rivers Of Babylon"* sau *„Sweet And Dandy".* A trecut o mică eternitate de atunci dar trebuie să recunoaştem extraordinara influenţă exercitată de acest reggae timpuriu asupra generaţiilor următoare...

Fan Club

Nume	Prenume	Adresa
Motorhead		c/o Alan Burridge, 98 Puddleton Cres, Poole, Dorset, UK
Move	The	Wienner Platz 6, 78048, Villingen, Germany
Mr. President		c/o Mr. President - Fan Club Postfach 10 28 04, 28028, Bremen, Germany
Nr. Big		Information Service, PO Box 5952, San Francisco, CA 94101, USA
Nr. President		Gustav Radbruchstr 5, 28329 Bremen, Germany
MTV Headbangers		1515 Broadway 24 Floor, New York, 10036, USA
MTV Text FGuide		St. James House, 10 Rosebery Avenue, London EC1R 4TD, UK

◆ Scandalul din jurul lui *„Barbie Girl"* continuă, de această dată în sens invers! Adică, *MCA Records* cheamă în justiţie firma *Mattel* - producătoarea celebrelor păpuşi - pentru injurii la adresa casei de discuri...

◆ Premiaţi la *MTV Europe Music Awards* şi *MOBO Awards. Blackstreet* au anunţat presei că anul viitor vor cînta în deschiderea concertelor pe care le va susţine *Janet Jackson* în *„Velvet Rope World Tour"*...

◆ Apropo de *MOBO Awards:* Înseamnă *Music Of Black Origin* şi se întîmplă anual la finele lunii noiembrie! Recenta ediţie a avut loc la Londra iar printre cîştigători au fost şi *Jamiroquai, The Prodigy, Coolio* şi *Blackstreet,* recitalurile fiind susţinute de *Mary J. Blige, Eternal* şi *Blackstreet*...

Top Albume

1. Evolution - Boyz II Men
2. Butterfly - Mariah Carey
3. The Big Picture - Elton John
4. Across The Midnight - Joe Cocker
5. Men In Black - Soundtrack
6. The Love Songs - Chris De Burgh
7. Be Here Now - Oasis
8. No Way Out - Puff Daddy & The Family
9. Backstreet's Back - Backstreet Boys
10. Aquarium - Aqua

Propuneri: The Velvet Rope - Janet Jackson, Portishead - Portishead, Greatest Hits - Eternal, Vibe - Caught In The Act.

Albumul Săptămînii

Across From Midnight - JOE COCKER

Legendă vie a muzicii soul, extraordinarul *Joe Cocker* oferă încă un CD fanilor săi, noua producţie, fără a da lovitura la capitolul vînzări, meritînd pe deplin atenţia amatorilor de muzică de calitate! Registrul sonor este neschimbat, soul & funk, nelipsind nici tradiţionalul *remake,* de această dată fiind vorba de *„Could You Be Loved"*, din repertoriul marelui *Bob Marley*... Nu voi face evidenţieri, toate compoziţiile de pe *„Across From Midnight"* (editat de *EMI Records*) fiind relativ egale valoric, la vîrf, cota solistului rămînînd la acelaşi nivel ca şi whisky-ul înaltelor platouri scoţiene... *„Across From Midnight"* nu arecum să dezamăgească pe vreunul din fanii lui *Cocker,* constanţa sa, demonstrată de-a lungul anilor, îi dă toate drepturile să aspire la categoria *evergreens!* Mai bine de o oră de muzică de calitate, relaxantă, un foarte potrivit refugiu din jungla muzicală cotidiană aflată la discreţia lupilor tineri şi foarte zgomotoşi...

Pagină realizată de MARIAN MINCULESCU

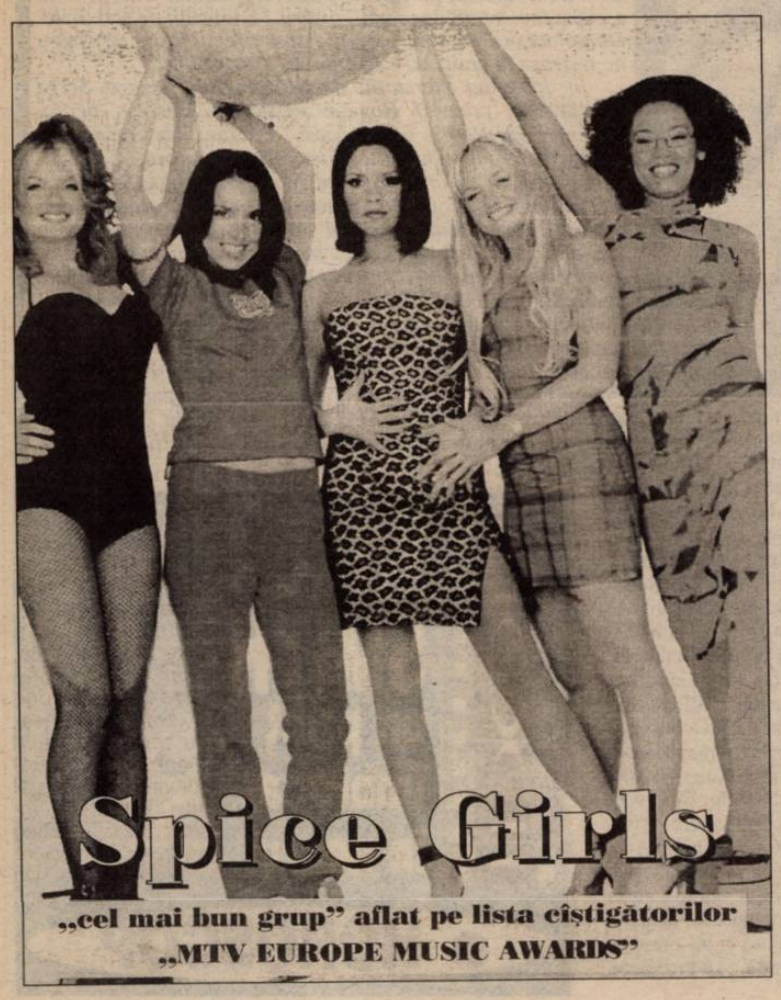

„cel mai bun grup" aflat pe lista cîştigătorilor „MTV EUROPE MUSIC AWARDS"

Calendar

12.12 - 18.12

12 - Connie Francis (1938), Sinead O'Connor (1966), Frank Sinatra (1915), Dionne Warwich (1940), Paul Rodgers (1949); 13 - Marti Webb (1944), Erlen Ottem (1968, Clawfinger), Ted Nugent (1948); 14 - Jane Birkin (1946), Clif Williams (1949, AC/DC); 15 - Dave Clarke (1942), Alistar Campbell (1959, UB40), Carmine Appice (1946, Vanilla Fudge); 16 - Spagna (1960), Benny Anderson (1946, ABBA), Billy Gibbons (1949, ZZ Top); 17 - Eddie Kendricks (1939 - 5.10.1992, The Temptations), Sarah Dahlin (1961, Bananarama), Michael Mills (1958, REM); 18 - Nino De Angelo (1963), Keith Richards (1943, The Rolling Stones), Greg D'Angelo (1963, White Lion).

POP-ROCK, de la A la Z

CROWN HEIGHTS AFFAIR

Grup american fondat la finele anilor '70 de *Phil Thomas* (vocal), *William Anderson* (chitară), *Muke Wilson* (orgă/chitară/bass), *Raymond Rock* (tobe), *Bert Reid* (sax), *James Baynard* (trompetă) şi *Skip Boardley* (vocal). Originari din oraşelul Bedford (un satelit al New York-ului) tipii au activat iniţial sub numele *Day Express* pentru ca în 1980 să intre în topul 40 din State, sub numele de *Crown Heights Affair* cu melodia *„You Gave Me Love"*, single-ul respectiv intrînd în vara aceluiaşi an în topul 10 britanic. Din discografia lor demn de reţinut este doar albumul *„Sure Shot"*...

CRUSADERS

Trupă de jazz-funk din Houston/Texas, fondată la finele anilor '50 de *Wilton Felder* (31.8.1940, vocal/bass), *Wayne Henderson* (percuţie, 24.9.1938), *Joe Sample* (1.2.1993, clape) şi *Nesbert „Stix" Hooper* (15.8.1938, tobe). Pînă a ajunge la *Crusaders* ei au trecut prin mai multe titulaturi, anul 1966 fiind acela în care au ales numele cu care se vor face într-adevăr cunoscuţi! Va trebui să mai treacă 10 (!) ani pentru ca *Crusaders* să intre în lumea bună, single-ul *„Street Life"* urcînd pînă pe locul 5 în Anglia şi 9 în SUA (melodia aparţinea lui *Randy Crawford).* Enciclopediile mai consemnează un hit single din 1981 - *„I'm So Glad I'm Standing Here Today"* (cu *Joe Cocker)* şi un LP de valoare - *„Vocal Album"* (scos de *MCA).*

Săptămînalul „Magazin" este editat de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculat la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore (222.83.21); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Ilie Elena (1282); Irina Stoica, Paul Ioan, Şerban Filip, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Marian Grigore
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

Misterele ultime ale științei

Pentru cine există COSMOSUL?

MIHAELA DOROBANȚU

V-ați întrebat vreodată ce s-ar fi întîmplat - dacă s-ar fi întîmplat ceva! - în cazul în care constantele care „guvernează" Universul nostru ar fi avut alte valori? Aceasta, oricît ar putea părea de ciudat unora, este una din cele mai serioase și mai dificile întrebări ale științei. Pentru că cea mai mică variație a valorii lor ar face ca Universul să fie cu totul altul sau... să nu mai existe deloc!

Așa cum se remarcă și în revista italiană „Focus", la doar o neînsemnată abatere a sarcinii electronului de la actuala sa valoare, stelele nu s-ar mai aprinde seara pe cer și nu ar mai sfîrși în explozii spectaculoase. Ca urmare, carbonul nu s-ar mai sintetiza în Univers, moleculele organice nu ar mai avea cum să se formeze și, în final, viața însăși, lipsită de baza ei, nu ar mai apărea. Și nu doar atît!

O constantă a gravitației puțin mai mare sau puțin mai mică ar face să nu poată exista stele cu sisteme planetare, unele capabile să găzduiască viață. Este ca și cum am spune că Universul nostru a fost construit la asemenea parametri, încît să permită apariția omului. Întîmplare? Rezultatul unui „plan divin", așa cum afirmă religia? Știința oferă o explicație mai simplă, cunoscută sub numele de „principiul antropic". Într-o formulare simplă și sumară, dacă Universul nu ar fi avut *exact* proprietățile pe care le are acum, nu ar fi existat cine să-l observe! Cu alte cuvinte, existența omului *impune* Universului anume caracteristici. De exemplu: să fie destul de „bătrîn" pentru ca viața să fi avut timp suficient la dispoziție pentru a se fi putut dezvolta pornind *exclusiv* de la molecule compuse din atomi suficient de grei (ale căror nuclee s-au format într-o fază avansată a evoluției stelare); să fie suficient de „mare" (pentru că pe tot parcursul vieții sale el a fost într-o permanentă expansiune); „spațiul" să aibă trei dimensiuni...

Să ne oprim la acest ultim punct: de ce exact trei nu două, de exemplu, sau mai multe? Simplu, spune celebrul astrofizician englez Stephen Hawking: dacă ar fi fost doar bidimensional, atunci ființe complexe și complicate, cum sîntem noi, nu s-ar fi putut dezvolta - ar fi fost suficient un simplu canal digestiv pentru a împărți corpul în două. Mai multe dimensiuni? Din nou, nu. Pentru că atunci orbitele planetelor nu ar fi fost stabile. O dilemă? Un paradox?

Soluția pare să fi fost găsită - potrivit revistei „Focus" - de George Ellis de la Universitatea din Capetown: există de fapt o infinitate de universuri, fiecare cu legile lui și... cu numărul lui de dimensiuni. Faptul că Universul în care trăim *noi, acum,* arată cum arată, se datorează faptului că el oferă condițiile apariției și dezvoltării propriei noastre vieți.

Chiar dacă cineva mai curios și-ar putea pune și o altă întrebare: este Universul făcut pentru noi, sau noi sîntem făcuți pentru Univers?!

Nota redacției

Un răspuns pentru cititorul nostru Ion Tomei din București:

În legătură cu comentariile din scrisoarea Dv., am dori să subliniem că, așa cum școala are datoria, fundamentală pentru viitorul oricărei societăți, de a pune bazele culturii generale a tinerilor, informarea prin presa cultural-științifică își propune completarea nivelului de cultură generală prin opiniile specialiștilor, abordînd unele dintre cele mai importante evenimente și descoperiri științifice.

Pe MARTE a existat VIAȚĂ

Noi analize cu izotopi întreprinse pe meteoritul care a furnizat și alte indicii despre existența în trecut a vieții pe Marte dau la iveală faptul că acesta s-a format la temperaturi joase, venind astfel în sprijinul teoriei conform căreia anumite trăsături ale meteoritului este posibil să fi fost lăsate de organisme vii.

Studiul publicat în revista *Science* de către o echipă de cercetători condusă de John W. Valley, geochimist la Universitatea Wisconsin-Madison, contribuie în mod considerabil la întemeierea teoriei conform căreia globulele de carbon descoperite în meteoritul denumit ALH84001, s-au format pe Planeta Roșie în condiții favorabile vieții.

Testele cu izotopi făcute de către Valley și colegii săi au fost concepute tocmai pentru a studia meteoritul marțian. Rezultatele contrazic afirmații care susțin că atomii de carbon descoperiți în roca meteoritului s-au format prin expunerea la temperaturi prea înalte pentru a menține viața, sau formate pe Pămînt - două argumente de primă importanță împotriva teoriei că meteoritul ar fi o dovadă a existenței vieții pe Marte în trecut.

Meteoritul din centrul controversei științifice provine de pe suprafața lui Marte de pe care s-a desprins cu circa 15 milioane de ani în urmă și a căzut pe Pămînt acum circa 13 mii de ani.

Este de presupus că roca este foarte veche, probabil 4,5 miliarde de ani, și că s-a format în crusta marțiană. Vîrsta rocii a stîrnit interes, pentru că s-a format într-o vreme cînd Planeta Roșie era mai caldă, mai umedă și potențial mai ospitalieră vieții. *(ARPRESS)*

Călătorii în trecut

„MARIȚA" voiaj spre Constantinopol

NECULAI PĂDURARU

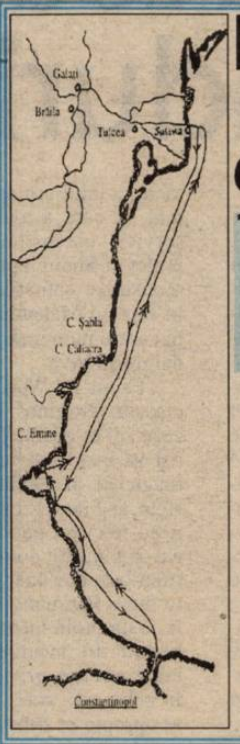

Acum 164 de ani - la 7 decembrie 1834 - corabia românească „Marița", abia ieșită din șantierul naval de la Giurgiu, a plecat din Sulina cu marfă pentru Constantinopol și alte porturi din sud-vestul Mării Negre. Grav avariată în urma furtunii care a surprins-o în dreptul Bosforului în noaptea de 24/25 decembrie, nava a rămas aproape cinci luni la Constantinopol și s-a întors în țară abia la începutul lunii iunie 1835, după ce a scăpat cu bine și dintr-o altă încercare similară petrecută în largul Sulinei.

„Marița" a intrat în istorie ca prima navă care a navigat sub pavilion românesc în apele internaționale după o îndelungată întrerupere impusă de dominația otomană.

Așa cum rezultă din studierea atentă a jurnalului de bord aflat acum la Arhivele Statului din București, „Marița" era de tipul *BRIC* (nu „goeletă" cum apare prin diverse scrieri și ilustrații). Pavilionul ei, păstrat în original la Muzeul Marinei Române din Constanța, era galben cu un vultur albastru la mijloc și avea în colțul de sus de lîngă lance un dreptunghi roșu împodobit cu trei stele tot de culoare galbenă.

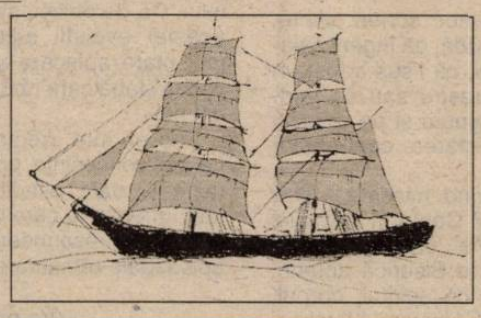

Explicații foto:

- Schița unui bric tipic pentru prima jumătate a sec. XIX

- Harta cu primul voiaj al bricului „Marița" (1834-1835).

La o aniversară MATILDA CARAGIU-MARIOȚEANU *Un lingvist la hotarele verbului*

Pare un lucru aproape incredibil: profesoara de dialectologie care mi-a îndrumat primii pași ca student al Facultății de Limba și literatura română a Universității din București, și nu numai mie, ci atîtor generații de studenți, ei bine, profesoara universitară Matilda Caragiu-Marioțeanu a împlinit vîrsta de 70 de ani! Eu unul n-aș fi crezut așa ceva dacă, acum mai bine de o săptămînă, mai exact pe 3 decembrie, distinsa profesoară, om de cultură remarcabil, nu ar fi fost sărbătorită de... Uniunea Scriitorilor din România. Cu acel prilej, președintele Uniunii, academicianul Alexandru Balaci, și profesorul Dan Grigorescu, membru corespondent al Academiei Române, i-au adus colegei Matilda Caragiu-Marioțeanu un cald și plin de respect omagiu. Am revăzut-o, la puțin timp după această sărbătorire, în curtea Academiei. Între absolvirea facultății și această întîlnire pur întîmplătoare trecuseră exact 20 de ani, timp în care drumurile noastre nu s-au intersectat nici măcar o singură dată. Cu o memorie pe care numai marii profesori o au și-a amintit aproape instantaneu numele meu. Am discutat cîteva minute despre viața noastră, amintiri fugare, planuri de viitor nesigure, apoi ne-am despărțit. Atît. I-am mărturisit regretul că n-am știut de sărbătorirea de la Uniunea Scriitorilor. Aș fi venit, așa cum, cu douăzeci de ani în urmă, în martie 1977, i-am mărturisit cît de mult regretasem pierderea fratelui ei, marele actor Toma Caragiu, care, în timpul cutremurului, dispăruse sub ruinele blocului în care locuise pînă atunci. Actorul nostru avea atunci 52 de ani, profesoara noastră, 50. O să încerc acum, ca un omagiu tardiv pe care revista *Magazin* vrea să i-l aducă în acest decembrie cu vreme blîndă și împovărat de apropierea Crăciunului, să reproduc cîteva pasaje din excelentul *Mic Dicționar al Membrilor Academiei Române* (1866-1996), apărut recent, noiembrie a.c., sub semnătura dr. Doina N. Rusu, la Editura A92:

„CARAGIU-MARIOȚEANU, MATILDA, (20.07.1927, Hrupiști/Aryos Orestikon, Grecia), lingvist român. Studii primare la Sarsînlar, liceale la Silistra, Bacău și Ploiești și universitare (Limba și literatura română) la București. În 1967 și-a susținut teza de doctorat „Fonomorfologie aromână-studiu de dialectologie structurală". Cadru didactic la Universitatea bucureșteană (din 1951), unde a ținut cursuri și seminarii de Istoria limbii române, Istoria limbii române literare, Dialectologie română nord - și sud-dunăreană, Gramatică istorică, Gramatica comparată a limbilor romanice. A fost profesor invitat... la Universitățile din Salzburg și Frankfurt am Main..." O să mai adaug doar că prof. Matilda Caragiu-Marioțeanu este autoarea unor valoroase lucrări științifice, autoarea unor manuale de învățare de către străini a limbii române, precum și autoarea unor culegeri de Basme, Povestiri și Versuri aromâne. În 1993 îi apare credo-ul său cu privire la aromâni și aromână: DODECALOG al AROMÂNILOR sau *12 adevăruri incontestabile, istorice și actuale, asupra aromânilor și asupra limbii lor.* În acest an a apărut lucrarea sa monumentală, intitulată *Dicționar Aromân (Macedo-Vlah).* Din 12 noiembrie 1993, Matilda Caragiu-Marioțeanu este membru corespondent al Academiei Române, iar din 1 decembrie 1997 devine membru al Senatului noului Colegiu Pro, înființat la inițiativa prof. dr. Nicolae Manolescu, membru corespondent al Academiei Române. Un simplu și din suflet La Mulți Ani, doamnă profesoară!

GEORGE CUȘNARENCU

Invazia extraterestră

ION ŢUGUI

A existat mai întîi o intuiţie - partea nevăzută a Lunii este un mister ferit de ochiul pămîntenilor. Plasată în contul fanteziei, părerea s-a stins cu timpul, ca orice informaţie succedată de altele care o fac uitată. Aceasta pînă cînd o seamă de teste efectuate de specialişti, prin mijloacele de care dispune *sonicitatea*, au condus la concluzia că satelitul Terrei este gol în interior! O asemenea descoperire a fost în stare să deruteze lumea ştiinţifică, lăsînd frîu liber altor ipoteze, dar şi fanteziei...

Satelitul Terrei - o supercivilizaţie?

Poate exista un corp ceresc, din materie, gol în interior? Este suficientă materia acestui corp pentru a-i menţine echilibrul şi funcţiile într-un sistem planetar?

Să spunem că legile fizice ale universului ne pot rezerva, încă, destule ecuaţii paradoxale. Însă mai puţin paradoxal a fost momentul cînd s-au transmis, de către cosmonauţi americani, informaţii care se refereau la faptul că dinspre partea nevăzută a Lunii apar ritmic corpuri luminoase, asemănătoare cu OZN-urile, care dispar rapid în spaţiu.

Fără a găsi o explicaţie, este interesant că şi aceste informaţii pe care lumea ştiinţei avea toate motivele să se bizuie au fost estompate curînd şi trecute în topul prestaţiilor gazetăreşti. Cum s-a întîmplat de atîtea ori, armata a preluat „cazul" şi s-a aşternut tăcerea...

Ce n-a mers mai departe din cauza unor oprelişti motivate de raţiuni de stat şi militare a fost evidenţiat, ca un supliment de argument pentru adevăr, de către cîţiva mediumi puternici. Descrierile lor par reportaje scrise pe viu şi vise transformate în reportaje...

Da, Luna este goală în interior. Partea văzută a satelitului nu ne poate spune mai nimic: partea nevăzută nu seamănă cu partea văzută. Acolo, numeroase intrări punctează „coaja" Lunii ca nişte uşi masive la un templu uriaş. Nave misterioase intră şi ies.

Ideea unei invazii extraterestre nu este de-o seamă cu secolul nostru. O întîlnim mai întîi în unele relatări mitologice, ca informaţii ce nu aparţin propriu-zis imaginaţiei omeneşti, ci par nişte relatări „obiective", nişte descrieri pur şi simplu ale unor evenimente întîmplate. Cea mai interesantă descriere în acest sens datează cu mult înainte de atestarea istorică a unor civilizaţii şi se referă la faptul că pe Pămînt ar fi fost prezente nişte fiinţe stranii, asemănătoare omului, dar fără a fi oameni, care, după un popas nespecificat, trăind cu „femeile oamenilor", au părăsit planeta. De aici, unii observatori au desprins ideea că „omul modern", din care ne tragem noi, ar fi un hibrid al coabitării vremelnice dintre femeile oamenilor şi extratereştri...

Nu ne putem imagina viteza lor, chiar dacă, teoretic, ştim ce înseamnă cel puţin viteza luminii. Unde se duc şi de unde vin acele aparate fantastice? Nimeni nu ştie. Nici dacă sînt aceleaşi care ne vizitează din cînd în cînd...

Există şi vizualizări - să nu uităm nici o clipă că vorbim de comunicări mediumnice, în transă! - în interiorul satelitului nostru. Mai întîi se fac referiri la lumina extraordinară din interiorul Lunii, lumină inexplicabilă, de-un alb pur, lumină aparent vie... dar: nu puţine referiri la acelaşi aspect descriu fenomenul luminos în medii şi spaţii la care nu ajung razele Soarelui, cum ar fi moartea aparentă. Există o astfel de relatare impresionantă, aparţinînd unui om din ţara noastră, care a trăit, în moartea aparentă, momentul intrării într-o planetă unde totul era luminat de-o lumină albă şi blîndă!

Mediumii vizualizează

Ce putem crede despre toate acestea? A le nega sau exclude din omeneasca dorinţă de cunoaştere nu-i cel mai potrivit lucru. Mai ales că vizualizărilor unor mediumi li se adaugă şi scene din interiorul luminat al Lunii. Descrierile se referă pur şi simplu la o *civilizaţie*. Foarte avansată, dar în acelaşi timp şi foarte incompatibilă cu structurile evoluţiei noastre. Foarte ordonată, atingînd perfecţiunea, dar în acelaşi timp golită de evenimente care în istoria oamenilor au produs atîtea răni. O lume ideală în interiorul Lunii? Se pare că aşa vizualizează mediumii cei mai puternici...

Cu ce se ocupă acea lume - dacă ea este reală! - şi care îi sînt reprezentările şi „stările" faţă de lumea noastră, vecină cu ea? Stăm oare cu o sabie cosmică deasupra acestui creştet care este Pămîntul şi ar fi cu putinţă ca dintr-o clipă în alta cineva nevăzut să lovească?

Pînă nu vom avea un minim de acces la „alt tip de raţiuni" şi la alt fel de-a fi al unor fiinţe inteligente din afara noastră, este uşor să ne rătăcim în ipoteze. Şi este cu putinţă, cum spunea un medium, ca americanii să fi abandonat aventura cosmică repetînd călătoriile pe Lună, tocmai din cauza unor informaţii aduse de cosmonauţi chiar de la faţa locului...

(Va urma)

OPERAŢIE mai puţin obişnuită

MIHAELA DOROBANŢU

După ce Edivaldo - Calzanas, în faţa audienţei total surprinse de ceea ce auzise, i-a spus doamnei, care tocmai se pregătea să plece, că soţul său avea să moară într-un accident, lovit de o maşină roşie, şi aceasta cu tonul cu care ar fi sfătuit-o ce să-şi cumpere de mîncare, el s-a întors spre următorul pacient ca şi cum nimic deosebit nu s-ar fi întîmplat.

Clientela părea total descumpănită. Doamna se sfătuia cu un asistent dacă să-l sune imediat pe soţul său (de care divorţase) şi să-i spună să se păzească de maşini, noul pacient aştepta, Guy Lyon Playfair se gîndea probabil cum să includă toate acestea în viitoarea sa carte „Puterea necunoscută"... Iar pacientul care tocmai fusese operat căsca, gemea şi implora să fie lăsat să stea întins în pat. Părea să-i fie din ce în ce mai rău, ceea ce nu-l afecta, se pare, cu nimic pe Edivaldo.

La un moment dat, s-a întors spre pat şi i-a strigat bolnavului să stea drept şi să bea cafea. Playfair se gîndea că Edivaldo, sau Calzanas, dacă vreţi, cel care opera folosind corpul vindecătorului din Rio, putea să fie cu adevărat răutăcios. O dată îi spusese unei doamne în vîrstă, care afirma că se simte mai bine, că nici vorbă de aşa ceva. Altă dată îl întrebase brusc pe un pacient cînd fusese ultima oară cînd luase

Psihochirurgia PRO şi CONTRA

droguri. Foarte dur era uneori dar, Playfair se simte obligat să adauge, totdeauna el era vizibil preocupat de starea şi evoluţia pacienţilor săi!

Între timp pacientul „cu probleme" se liniştise şi Edivaldo s-a îndreptat hotărît spre patul pe care era aşezată pacienta următoare. I-a spus lui Playfair s-o urmeze, „informîndu-l" aşa, ca din întîmplare, că urma să-i înlocuiască un rinichi. „Cum ai putea face asta prin parapsihologie?" a adăugat el, fără să pară că ar aştepta un răspuns pe care Playfair ar fi fost de altfel incapabil să i-l dea.

Era vorba de fapt despre o femeie. Frumoasă, cu păr lung şi negru. Edivaldo a început s-o palpeze pe abdomen apoi, pe neaşteptate, ca de obicei, i s-a adresat lui Playfair: „Pune-ţi mîna aici!" Aşa a şi făcut, fără să simtă însă nimic deosebit. Doar o umezeală şi părerea că totul lucreşte într-o lumină albăstrie. Edivaldo a palpat pielea femeii şi brusc Playfair a simţit, ca şi în cazul în care fusese el însuşi operat, că mirosea puternic a eter. De unde? Era imposibil de spus şi parcă şi mai imposibil de realizat. Cel puţin nu în „planul" obişnuit în care trăim noi, avea să spună Playfair.

A urmat operaţia. Mîna lui Playfair era în continuare aşezată pe stomacul femeii. Edivaldo a mai apăsat în stînga, în dreapta, apoi, dintr-o dată, toţi cei de faţă au putut vedea cum mîinile lui erau pur şi simplu scufundate într-un lichid întunecat la culoare, care apăruse acolo, pe stomacul pacientei, de-a dreptul de nicăieri!

Mişcarea „New Age"

Un fenomen?

Ultimele două-trei secole ale istoriei omenirii au reprezentat un marş triumfal al raţionalismului ştiinţific, concretizat prin nenumărate realizări tehnice care ne fac viaţa mai uşoară şi mai bogată, dar şi printr-un regres al credinţei religioase. Şi iată că acest sfîrşit al celui de al doilea mileniu socotit de la Christos ne pune faţă în faţă cu o neaşteptată reizbucnire a interesului pentru paranormal, pentru mistic, pentru iraţional. Iar între cei care propovăduiesc această orientare se află adesea cercetători, profesori universitari, oameni cu o pregătire ştiinţifică solidă.

DAN D. FARCAŞ

Conform unor sondaje din ultimii ani, efectuate în Franţa şi publicate în „Science et Vie" din august 1997, 33% din persoanele cu pregătire superioară cred în existenţa fenomenelor paranormale, 71% din populaţie crede în telepatie, 60% în astrologie, 46% în posibilitatea prevederii viitorului de un clarvăzător etc. Numărul astrologilor şi clarvăzătorilor din Franţa este de 50000, dublu faţă de numărul preoţilor, o cincime din populaţia ţării făcînd măcar o dată apel la serviciile lor. 400000 de francezi sînt afiliaţi la secte, cea mai mare parte dintre acestea făcînd parte din *ideologia New Age;* 10% din cifra de afaceri a editurilor franceze este asigurată de cărţile acoperind tematica de mai sus. Cifrele sînt şi mai mari în ţări precum Statele Unite (vom mai prezenta statistici în acest sens), iar în România este suficient să privim un stand de ziare sau de cărţi ori să deschidem televizorul pentru a înţelege că nici noi nu facem excepţie.

Această tendinţă îngrijorează şi iritată în mod evident doi dintre cei mai importanţi stîlpi ai culturii: ştiinţa şi religia. Ştiinţa îşi vede contestată respectabilitatea prin însuşi faptul că adepţii acestor noi orientări afirmă la tot pasul că aplică metode ştiinţifice (desigur şi pentru a obţine mai multă credibilitate la marele public), iar religiile tradiţionale consideră o blasfemie faptul că noile culte reinterpretează litera unor scrieri sfinte, afirmă astfel, de pildă, că îngerii călătoresc cu OZN-uri, că Iisus a fost un hibrid om-extraterestru sau că mîntuirea poate fi obţinută şi pe alte căi decît prin respectarea canoanelor tradiţionale.

OZN-uri de pe celălalt tărîm

Ce este în fond mişcarea *New Age (Noua Eră)?* Conform definiţiei din „Science et Vie", este vorba despre o religie fără o Biserică anume, bazată pe ideea că spiritul, corpul, materia, Pămîntul, Universul formează o entitate unică, omniprezentă şi într-un fel omnipotentă. Adepţii acestei orientări consideră că, întrucît omul foloseşte doar 10% din capacitatea creierului său, el trebuie să se străduiască să se trezească de la conştienţa obişnuită la un nivel de superconştienţă, la un „sine superior", în acelaşi mod în care se trece din starea de somn la cea de veghe. În acest scop se folosesc tehnici de meditaţie, hipnoză, deprivare senzorială, biofeedback etc. ducînd la „stări modificate ale conştiinţei" pe care însă ştiinţa oficială le califică drept inferioare calitativ celor obişnuite, nicidecum mai înalte.

Una dintre pietrele unghiulare ale mişcării New Age este că *adevărul* nu se epuizează nici prin ştiinţă, nici prin Scriptură, ci fiecare om trebuie „să-şi caute propriul său adevăr". După expresia lui Scott Mandelker din cartea *From Elsewhere* (1995), tradusă şi în românește, «ceea ce îi deosebeşte de religiile tradiţionale este acceptarea faptului că „spre Ceruri sînt mai multe drumuri", mai multe căi de evoluţie a spiritului. Ca de obicei, cheia acestei evoluţii este o mai mare aplecare spre vocea slabă care răzbate din noi».

Au ei oare dreptate? La ce consecinţe poate duce o atare atitudine? Iată întrebări la care vom încerca să răspundem în episoadele următoare.

(Va urma)

Spectator la graniţa realităţii

Maşina de citit gînduri

PAUL IOAN

Wolf Messing s-a născut în satul polonez Gora Kalwaria, lîngă Varşovia, la 10 septembrie 1899. Băiat neastîmpărat şi mereu pus pe şotii, Wolf fuge de acasă, la unsprezece ani, suindu-se fără bilet într-un tren oarecare. Găsit de controlor, băiatului i se face frică şi-i vine ideea să-l păcălească... Acela a fost momentul cheie al vieţii lui. Fără să-şi dea seama de consecinţe, puştiul îi întinde controlorului o bucăţică de hîrtie şi doreşte ca omul în uniformă să considere acel petic fără valoare drept bilet... Culmea! Sugestia reuşeşte pe deplin. A fost începutul unei cariere uimitoare, a unui om aparent normal, şi care a ajuns să facă servicii parapsihologice lui Hitler şi Stalin, apoi să-şi demonstreze calităţile în India, în faţa lui Mahatma Ganghi - în cadrul numeroaselor turnee demonstrative.

Faima lui Wolf Messing a crescut vertiginos. La şaisprezece ani se afla la Viena. Curioşi să cunoască un astfel de magician al gîndurilor, Einstein şi Freud - care se întîlneau frecvent pe vremea aceea - îi transmit o invitaţie pentru a-l supune unei probe foarte dure. Părintele psihanalizei îi dă un ordin mental şugubăţ, pentru a-l încurca. Wolf se concentrează, privindu-l drept în ochi, apoi cere o forfecuţă, se apropie de Einstein şi-i taie cîteva fire din mustaţă. Cei doi savanţi încremenesc. Marele fizician îi cere confirmarea lui Freud, iar acesta, cu jumătate de gură, îl asigură că exact acesta a fost gîndul său... Era anul 1915 şi declaraţiile lui Sigmund Freud au avut mare greutate.

Pînă să-şi înceapă „travaliul" la dispoziţia lui Hitler, apoi a lui Stalin, Wolf Messing a dat spectacole şi a rezolvat cazuri alături de poliţia din Polonia. Dintre isprăvile sale incredibile, menţionăm şi pe aceea petrecută la reşedinţa contelui Czartoryski. Acestuia îi dispăruseră bijuteriile din aur şi pietre preţioase, dar „maşina de citit gînduri" le-a găsit în mai puţin de o oră. Ele fuseseă ascunse, în joacă, de fiul unui servitor, într-un ursuleţ de pluş. „Magicianul" a primit o recompensă de 250000 de zloţi, cu condiţia ca puştiul respectiv să nu fie pedepsit... Însă în timpul celui de-al doilea război mondial, Wolf Messing a avut mult de suferit de pe urma performanţelor sale neatinse de nici un alt maestru al ocultismului.

(Va urma)

Viaţa de lîngă noi

Ultimul reactor natural

MARIAN GRIGORE

Este greu de spus cum ar fi arătat secolul XX fără descoperirea radioactivităţii naturale şi artificiale. Un secol fără bomba de la Hiroshima, dar şi fără centralele electrice nucleare care, spre exemplu, în Franţa, asigură circa 70 la sută din energia produsă. Fără îndoială că, singuri, oamenii de ştiinţă nu sînt responsabili de utilizarea „diabolică" a descoperirilor lor. Dar nici folosirea cu bună-credinţă şi în folosul omenirii a acestora nu e lipsită de pericole, mai ales în delicatul domeniu al fizicii atomice. Vezi tragica (şi încă nu complet consumata) experienţă a exploziei de la Cernobîl. Însă şi fără asemenea evenimente, mai mult sau mai puţin previzibile, exploatarea energiei atomice în scopuri paşnice pune dificila problemă a gestionării deşeurilor radioactive. Un domeniu în care, în ciuda deceniilor care au trecut de la punerea în funcţiune a primului reactor nuclear civil, omenirea este încă începătoare. Motiv de permanentă stare de alertă pentru mişcările ecologiste.

Iată însă că şi în acest domeniu (ca şi în multe altele), cele mai eficiente „patente" ni le-ar putea oferi natura, care le-a descoperit cu mult, cu foarte mult timp înainte de descoperirea, în secolul XX, a celebrei formule de echivalenţă a masei cu energia - $E=mc^2$. Adevărul, pe care puţini neiniţiaţi îl cunosc, deşi nu figurează în dosare „top secret", este că, în cîteva locuri privilegiate de pe glob, zăcămintele de uraniu aveau un conţinut suficient de mare în izotopul U_{235} (singurul care, spre deosebire de U_{238}, cel mai răspîndit, permite declanşarea şi autoîntreţinerea unei reacţii în lanţ de fisiune), fiind, în acelaşi timp, situate în zone private de prezenţa unor elemente chimice precum borul sau vanadiul, care au calitatea (sau defectul) de a absorbi neutronii, stopînd procesul de fisiune. Motiv pentru care, cu circa două miliarde de ani în urmă, s-au născut în aceste locuri adevărate reactoare nucleare naturale. Cu toate consecinţele astăzi cunoscute: producerea de deşeuri radioactive periculoase. Printre cele 15 asemenea „reactoare" descoperite în Africa, mai supravieţuieşte unul singur: cel de la Bingombé, din Gabon. Celelalte au fost deja exploatate în vederea extragerii uraniului.

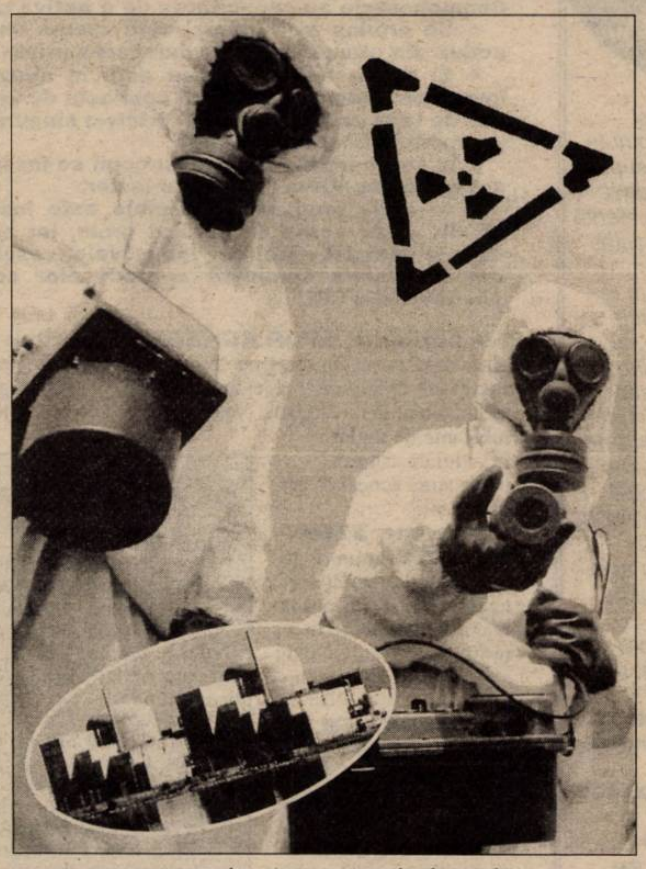

„Avantajul acestui reactor este că locul conţine în prezent uraniu supus unei iradieri secundare, precum şi un întreg cortegiu de produse de fisiune similare celor produse de reactoarele moderne. În plus, el are avantajul de a fi situat la mică adîncime, fiind, în consecinţă, oxidat şi degradat. Ceea ce permite studiul radionuclizilor, respectiv al celor rămaşi pe loc, dar şi al celor care au „migrat", putîndu-se observa şi la ce distanţă şi în ce condiţii s-a produs acest fenomen. Or, nu dispunem la ora actuală de un model analogic mai bun pentru a studia acest aspect important al siguranţei stocurilor de deşeuri nucleare".

Din păcate, deşi problema prezervării în scopuri ştiinţifice a acestui zăcămînt a fost luată cît se poate de în serios, Comisia Europeană şi diferiţi parteneri prevăzînd o investiţie în activităţi de cercetare de circa 15 milioane de franci francezi, există pericolul ca, din considerente pur economice, această minune a naturii să dispară prin exploatarea, pînă la epuizare, a zăcămîntului de uraniu. Şi nu ar fi vorba decît de circa 12 tone de uraniu, a căror exploatare ar mai prelungi doar cu cîteva luni activitatea societăţii miniere care a extras deja tot ceea ce era de extras împrejur.

Un monument al naturii şi un obiectiv important al activităţii de cercetare de care poate depinde însuşi viitorul omenirii se află în pericol din considerente pur mercantile. Va reuşi bunul simţ şi grija pentru viitor să prevaleze în faţa profitului imediat?

De ce au dispărut marile mamifere?

La sfîrşitul Pleistocenului cu 13000 de ani în urmă, 130 de specii de mari mamifere au dispărut pe parcursul a numai patru secole. Această extincţie ar putea fi explicată prin modificările climatice produse în perioada menţionată şi printr-o vînare intensivă a animalelor de către om. Dr. Ross MacPhee, specialist în mamifere de la Muzeul de Istorie Naturală din New York, avansează o a treia ipoteză - maladia. Cel puţin doi agenţi patogeni actuali ar fi putut provoca această veritabilă hecatombă: leptospirul şi virusul turbării. Şi totuşi, maladia este un fenomen selectiv şi ar fi fostimposibil ca ea să decimezeîn întregime membrii unor specii. Maladia putea să acţioneze eventual ca un agent complementar. Să fi fost încălzirea climatului, care a produs modificări profunde în structura vegetaţiei, cauza dispariţiei marilor mamifere?!

▼ PUBLICITATE ▲ PUBLICITATE ▼

GRATIS, pentru tine, HOROSCOPUL PERSONAL!
(01) 89.12.140

HOROSCOPUL ANULUI 1998
89.12.067

HOROSCOP CHINEZESC al anului 1998
(01) 89.12.065

Horoscop sentimental
Staturi pentru începerea unei relaţii sentimentale
89.12.022 pentru femei
89.12.035 pentru bărbaţi

GHICIT ÎN CĂRŢI ÎN DIRECT
De luni până vineri între 9,30-18,00 te aşteptăm SĂ SUNI la:
(01) 89.12.957
(01) 89.12.939

Cărţile de tarot îţi dezleagă problemele zilnice
TAROT INDIAN
(01) 89.12.120

Tarif: 2950 lei/jumătate de minut. Primele 20 secunde netaxabile. Nu se percep taxe interurbane.

PARADOX

Adepţi ai relativităţii

În paginile săptămînalului dumneavoastră cu nr.336/16.10.1997 este publicat un articol intitulat „Misterele insolitelor particule EPR" sub semnătura domnului Marian Grigore.

Articolul publicat face o frumoasă pledoarie pentru ştiinţă, pentru cei pe care destinul sau hazardul i-a plasat în faţa problemelor timpului, urmînd ca judecata de apoi să se pronunţe cum ei au rezolvat problemele.

Ei oricum nu au greşit, ci poate au pus la îndoială cunoştinţele pe care le aveau la îndemînă, urmînd ca raţiunea lor să fie confirmată sau infirmată de noile cuceriri ale ştiinţei.

Vă rog să publicaţi prezentul material cu convingerea că şi la ora actuală sînt încă adepţi ai celebrei teorii a relativităţii. Această teorie nu a reprezentat, ci reprezintă o cucerire istorică şi nici o altă descoperire nu a tranşat cercetarea într-o altă direcţie decît în direcţia în care „cel mai bine a mers Einstein".

În materialul prezentat ce se referă la „Paradoxul EPR" - vizavi de afirmaţia că fotonii corelaţi depăşesc viteza luminii - se pune problema dacă Einstein a greşit. Subliniez şi susţin că *Einstein nu a greşit*, iar finalul articolului aşa se vrea: *Einstein nu a greşit.*

Ce vor să fie „paradoxurile şi dilema Einstein" - asta este problema care se poate pune în discuţie şi poate aşa este corect să ne întrebăm.

Paradoxurile din fizică au împins cercetarea în domeniul fizicii cuantice, pe de o parte, şi în domeniul unităţii materiale, pe de altă parte (visul lui Einstein). Între cele două domenii există puncte de legătură, dar abordarea maselor relativiste în concepţia lui Einstein nu a urmat calea cea mai directă de cercetare. Masa nu creşte cu creşterea vitezei, căci o creştere a vitezei ar duce la creşterea masei, lucru neacceptat de teoria cuantică a particulelor elementare. Masa creşte cu timpul sau scade cu timpul, vezi teoria radioactivităţii. Deci masa se generează sau se distruge în grupuri de particule elementare, avînd timpii proprii de lucru. Fisura chiar foarte mare pe care Einstein nu a sesizat-o a fost faptul că el nu a legat fenomenul „spaţiu-timp" de fenomenul „masă-timp" - baza invarianţilor relativişti şi baza teoriei unităţii materiale.

În ambele manifestări „spaţiu-timp" şi „masă-timp", fenomenul reclamă o componentă comună ca fenomen material şi abordarea oricărei teorii fără această componentă este incompletă şi acceptată ca „nefiind altceva mai bun" - aluzie la fizica cuantică.

Problema timpului în viziunea unităţii materiale a lui Einstein nu a depăşit limitele cunoaşterii, dar aceasta era direcţia de cercetare spre unificarea macrocosmosului cu microcosmosul. Problema unei legi generale, legi de invarianţă relativistă, legi de subordonare a mecanicii faţă de electrodinamică, nu poate fi abordată fără înţelegerea noţiunii de „timp" ca fenomen în sine. Abordarea problemei „masă, spaţiu, timp" ca forme de manifestare energetică, constituie generalizarea principiilor einsteiniene şi echivalenţa lor constituie baza unităţii materiale spre care a mers Einstein. Acesta este din nou un paradox, dar care se impune a fi studiat pentru a putea subordona cercetarea în direcţia în care „cel mai bine a mers Einstein".

Prin aceste puţine cuvinte şi prin sine însuşi Einstein a dovedit cu adevărat că „nenumărate sînt căile cunoaşterii".

Problemele abordate în articol pot fi detaliate dacă cineva este interesat în acest domeniu al „paradoxului Einstein".

Ing. POLOTOGEA PETRE, Calafat

Poşta Paradox

Într-adevăr, „problemele abordate în articol pot fi detaliate dacă cineva este interesat în acest domeniu" şi ceea ce ne-am propus este tocmai să stîrnim acest interes. Scrisoarea de faţă, pentru care mulţumim autorului-cititor al revistei, dovedeşte că nu ne-am înşelat şi că cititorii români, în ciuda „unor opinii", nu şi-au pierdut apetitul pentru lucruri serioase. (MARIAN GRIGORE)

Anatomia secundei

Filozofia sănătăţii

ALEXANDRU MIRONOV

Cu ocazia lansării la librăria bucureşteană „Mihail Eminescu", a două cărţi „mediciniste" mi-am amintit cum, cu ani în urmă, am participat la un splendid simpozion al cercetătorilor în medicină, la staţiunea Băltăţeşti, din judeţul Neamţ. Mi-a rămas de atunci în minte o întîmplare care desenează, cred eu, graniţele inefabile ale cunoaşterii viului. O redau, s-a petrecut în a doua zi de lucrări, după ce cîteva zeci de medici şi biologi de mare clasă prezentaseră mai ales observaţii clinice şi de laborator, cu concluzii care mai degrabă se insinuau decît se impuneau prin demonstraţie. Şi bineînţeles, fără aparat matematic - lumea medicinii şi a biologiei detestă formulele, teoremele, demonstraţiile aride.

La simpozion participa şi acad. Sorin Comoroşan, fizician, biolog şi filozof, însoţit de o echipă de lupi tineri, antrenaţi în sublima junglă a matematicilor şi a fizicii teoretice. Uluit de cele ce vedea, profesorul Comoroşan hotărăşte să-i înveţe minte pe cei prezenţi: acaparează, cu asistenţii săi, tablele şi ecranele de proiecţie, le umplu cu teoreme, funcţii, variabile, funcţionale, încercînd să-şi zăpăcească auditoriul - cu ce credeţi? - *cu modelul matematic al stării de sănătate!* De înţeles l-am înţeles numai eu, absolvent al unei facultăţi de matematică - şi doar parţial, mărturisesc - restul, în sală, cum ziceam, medici, biologi, priveau înmărmuriţi showul profesorului.

Cîteva momente de tăcere grea, apoi, din primul rînd de bănci, medicul acupunctor Teodor Caba, din Călan - parcă îl văd: bărbos, hirsut, îndesat - sparge tăcerea, clătinînd din cap: „Doctore, cu modelul dumitale nu mă-aş trata nici de rîie...".

„Nici eu", recunoaşte academicianul; lumea izbucneşte în aplauze, manifestarea a fost o minune, atunci cred că l-am cunoscut, printre organizatori, pe directorul Virgil Răzeşu - apariţia recentă, a unei cărţi a domniei sale, „Spectru intim" mi-a adus, în memorie, întîmplarea. Un om care sfinţeşte locul, dar şi viaţa, mi-am spus, citindu-i cartea, cu întîmplări din viaţa lui de mare medic, ca şi o alta, „Trei bisturie care au revoluţionat medicina", scrisă în colaborare cu marele filosof al sănătăţii care este doctorul Arcadie Percek - ei bine, care credeţi că sînt cele trei tăioase cuţite? auziţi găselniţă de geniu: bisturiul chirurgului, bisturiul radiaţiilor de investigare a corpului uman şi... cuvîntul, unealta supremă, capodoperă a celui de-al doilea sistem de semnalizare!

Vă mulţumim, domnilor doctori, pentru încîntarea pe care ne-au adus-o paginile scrise de dumneavoastră - şi, desigur, vă mulţumim pentru anii lungi de devotament şi înaltă competenţă pe care i-aţi dăruit pacienţilor dumneavoastră.

N.R. *Amintim că titlul cărţii „Trei bisturie care au revoluţionat medicina", de curînd apărută în librării, a fost şi titlul materialului pe care dl. Arcadie Percek l-a semnat în nr.35/28 august 1997.*

Dosarele frumuseții

Vă doriți o TALIE de viespe...

Orice femeie își dorește să afișeze o ținută frumoasă, cu o talie suplă și abdomen plat. Și dacă vă doriți acest lucru, merită să încercați să respectați cîteva „reguli de aur". Pîntecul umflat este rezultat al unei proaste igiene alimentare, al stresului, oscilațiilor hormonale și destinderii țesuturilor. În plus, dacă aveți tendința de a consuma în exces cruditați, intestinele iritate se vor revolta și abdomenul va fi balonat. Pentru aplatizarea pîntecului este bine să respectați cîteva sfaturi dietetice:

● Obișnuiți-vă să beți între mese, în special apă. Evitați alcoolul și băuturile gazoase.

● Serviți cel puțin trei mese pe zi. Mîncați cu calm, încet, mestecînd bine alimentele.

● Limitați consumul dulciurilor care vă îngrașă și, în plus, fermentează în intestine.

● Preferați legumele fierte crudităților, care provoacă balonări.

● Dacă ați trecut de 50 de ani, reduceți aportul alimentar pentru că arderile sînt mai lente și grăsimea se instalează pe pîntec.

● Practicați zilnic exerciții de gimnastică. Veți dobîndi o formă fizică de invidiat.

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

...și un obraz de piersică?

Mai ales acum în preajma Sărbătorilor este firesc să vă ocupați și de frumusețea obrazului. Vă poate fi utilă firma „Avram Exim" ce vă oferă o paletă largă de produse cosmetice, testate calitativ și avizate de Ministerul Sănătății. Este vorba despre:

✍ Loțiune capilară tonică, ce conține extract de ardei și mesteacăn. Componentele au capacitatea de a activa circulația capilară.

✍ Un produs mai special este crema împotriva scabiei. Substanța activă din cremă permite vindecarea printr-o singură utilizare.

✍ Și tot la fel de eficace este în situații extreme crema-balsam împotriva pediculozei. (Dacă copilașul dv. „s-a căptușit" de la grădiniță sau de la școală cu păduchi, printr-o singură utilizare a acestui balsam rezolvați delicata problemă).

✍ În seria produselor pentru copii se înscriu și Șamponul cu colagen și Crema împotriva eritemului fesier.

✍ În seria produselor speciale este inclusă Pasta pentru curățat mîinile. Este vorba de curățiri grele, iar această pastă îndepărtează ușor și complet grăsimile industriale, vaseline, „mîzga de motor" etc. Dar iată seria completă a produselor cosmetice oferite de firma „Avram Exim SRL":

◆ **Loțiunea *STOP ACNEEA*** (împotriva coșurilor și a punctelor negre) are un puternic efect antiseboreic, dezinfectant și cicatrizant, conținînd substanțe de reglare a PH-ului ce asigură vindecarea acneei (coșurilor).

◆ **Crema *STOP ACNEEA*** (împotriva coșurilor și a punctelor negre) pare a fi o cremă magică ce penetrează profund pielea dv. înlăturînd acneea și punctele negre.

◆ ***MASCA FILMOGENĂ STOP ACNEEA*** (împotriva coșurilor) conține extracte de plante care ajută la vindecarea acneei și la dispariția punctelor negre. După cîteva zile de tratament veți vedea că pielea dv. rămîne curată, mătăsoasă, fără asperități ce vă știrbesc personalitatea. Acum, datorită produselor STOP ACNEEA, veți putea fi din nou admirat(ă).

◆ ***SECRETUL NOPȚII*** - Cremă împotriva cearcănelor. Are acțiune emolientă, hidratantă, revitalizantă, conținînd principii active de combatere a umflăturilor, a pungilor de sub ochi și înălbește porțiunea vineție din jurul ochilor. Obrazul capătă un aspect proaspăt, sănătos și tineresc.

◆ ***TAINA TINEREȚII*** - Cremă antirid. Conține principii de revitalizare celulară cu rol de protecție a obrajilor, menține pielea suplă și fragedă, prevenind apariția ridurilor și le estompează pe cele existente. Se utilizează pentru orice fel de ten și asigură un echilibru fiziologic spontan, îndepărtînd efectele îmbătrînirii.

◆ **Crema *LILY*** (pentru îngrijirea unghiilor). Prin aplicarea acestei creme se combat fragilitatea și friabilitatea (ruperea) unghiilor, precum și desprinderea dureroasă a pielii din jurul lor. Folosind cu încredere acest produs, unghiile cresc, își păstrează elasticitatea și culoarea roz, sidefie, sănătoasă, imprimînd mîinii un aspect elegant și plăcut.

◆ ***VERRUCA PLANTARIS*** - Loțiune pentru îndepărtarea negilor. Conține extrase din plante și principii active datorită cărora, prin aplicare repetată - doar pe porțiunea cu negi -, aceștia se usucă și dispar.

◆ ***ADELA*** - Cremă de înălbire a pielii mîinilor avînd și acțiune hidratantă. Prin aplicarea unui strat subțire de cremă, pielea mîinilor capătă elasticitate, se întinde, iar mîna va avea aspect tineresc de un alb sidefiu.

◆ ***UNGHII FALSE*** - Dacă tot țineți la frumusețea mîinilor dv., puteți adopta și ideea unghiilor false. În orice moment al zilei mîinile dv. vor putea fi admirate.

◆ **Crema *ANTICLAVUS*** (împotriva bătăturilor, a crustelor de pe călcîie, coate sau genunchi). *ANTICLAVUS* are un efect rapid de îndepărtare a crustelor și bătăturilor, aceste zone rămînînd netede și catifelate. Senzația de confort datorată acestei creme este persistentă.

◆ **Crema *CASTELLANI*** (contra transpirației picioarelor). Prin aplicarea unui strat subțire din această cremă, transpirația și mirosul neplăcut dispar. Formula cea mai sigură împotriva transpirației și a mirosului neplăcut al picioarelor este crema *CASTELLANI*.

◆ **Loțiunea *LELIA ANTI - PISTRUI.*** Prin aplicarea acestei soluții, pistruii și petele de pe întreg corpul dispar cu siguranță. Efectul este rapid. Încercați și nu veți regreta!

◆ **Loțiunea *CREOLA*** (pentru bronzarea artificială). Prin aplicarea acestei creme obțineți o piele frumoasă, sănătoasă, de culoare arămie, care se menține mult timp. Folosind Crema CREOLA, pielea capătă un aspect de bronz natural, aducînd un plus de sănătate și frumusețe.

◆ ***STIMULENT SEXUAL*** Produs natural pe bază de plante și produse apicole, combate impotența și frigiditatea, garantează creșterea duratei de erecție cît și durata și calitatea actului sexual, ambii parteneri avînd satisfacții nebănuite.

BON DE COMANDĂ
DE TRIMIS LA AVRAM EXIM SRL CP 73, OP 82, BUCUREȘTI
✆ 01/6841952 sau 3214698

Doresc să cumpăr:

___ buc. Cremă STOP ACNEEA la prețul de 30.000 lei
___ buc. Loțiune STOP ACNEEA la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă MASCĂ FILMOGENĂ STOP ACNEEA la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ANTICLAVUS la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă CASTELLANI la prețul de 30.000 lei
___ buc. Loțiune LELIA ANTIPISTRUI la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă LILY la prețul de 30.000 lei
___ buc. Loțiune CREOLA la prețul de 35.000 lei
___ buc. Cremă SECRETUL NOPȚII la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă TAINA TINEREȚII la prețul de 30.000 lei
___ buc. Loțiune VERRUCA PLANTARIS la prețul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ADELA la prețul de 30.000 lei
___ STIMULENT SEXUAL la prețul de 35.000 lei
___ UNGHII FALSE la prețul de 15.000 lei
___ Loțiune capilară tonică, la prețul de 25.000 lei
___ SCABEX. Cremă împotriva scabiei, la prețul de 25.000 lei
___ PEDEX, balsam-cremă, la prețul de 25.000 lei
___ Șampon cu colagen pentru copii, la prețul de 20.000 lei
___ Cremă împotriva eritemului, la prețul de 20.000 lei
___ Pastă de curățat mîinile, la prețul de 25.000 lei

Suma corespunzătoare + taxele poștale și de ambalare se plătesc la primirea coletului

Nume: _____ Prenume: _____
Strada: _____ Nr. ____ Bl. ____ Sc. ____ Ap. ____
Localitate: _____ Județ: _____ O.P. _____ Cod: _____
Telefon: _____

Pentru a primi produsele descrise, trebuie să le comandați firmei, pe baza bonului alăturat. Și cum stocurile sînt limitate, cu cît vă veți decide mai repede, cu atît veți fi sigură că dorința dv. va fi îndeplinită cu promptitudine. Și încă un argument tentant: cumpărătorii fideli ai firmei, care comandă trei produse, vor avea surpriza de a descoperi în pachetul solicitat și un „cadou-surpriză".

Un vis ce trebuie întrerupt cu TACT

În mantia sa roșie, cu barba tradițională, Moș Crăciun este personajul ce își are un loc drag în mintea copiilor. Ei nu contenesc a-i expedia scrisori „în cer" sau a-i comunica telefonic ce daruri își doresc. Este un mit frumos ce poate dezvolta imaginația copilului, dar întrebarea pe care și-o pun psiho-pedagogii este cît timp, pînă la ce vîrstă putem întreține ideea existenței bunului, generosului Moș Crăciun. Studii efectuate pe această temă au demonstrat că 70 la sută dintre copiii de cinci ani cred în existența sa, în vreme ce doar 12 la sută dintre părinți consideră că nu ar trebui să întrețină acest mit. „Povestea lui Moș Crăciun este o «afacere familială», spune Alice Holleaux, psiholog. Personal nu pot sfătui cînd să se destrame povestea și să li se spună adevărul. Oricum, consider că nu este o minciună. Moș Crăciun aparține lumii de povești. El permite dezvoltarea imaginației copilului". În plus, este un simbol al apropierii familiale. Dar părinții trebuie să știe cînd să pună punct visului. „Cînd un copil este prea departe de real, părinții au tot interesul să îl readucă cu picioarele pe pămînt", spune psihologul Alice Holleaux. „Oricum, spre șase-șapte ani, cînd copilul merge la școală, pentru a evita posibilitatea de a fi socotiți mincinoși, părinții ar trebui să pună punct poveștii".

Dar cum părinții ar trebui să-și cunoască foarte bine copiii, ei sînt cei care decid cînd trebuie să se destrame visul.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc D.D., am 72 de ani și locuiesc în București. De mai mult timp sufeream de neurastenie, boală ce îmi dădea un somn agitat, cu coșmaruri și, în general, o stare depresivă. În afară de aceasta aveam tensiune arterială mare (17/11). Pentru că tratamentul urmat nu m-a ajutat și pentru că am citit în revista dv. despre harul doamnei Vasilica Ciupea am recurs la bioenergie. După un tratament de zece ședințe, efectuate telepatic, starea mea psihică s-a ameliorat considerabil. La fel, am scăpat de hipertensiune. Tensiunea s-a stabilit, în urma tratamentului bioenergetic telepatic, la 14/8. Mă simt bine și sînt bucuroasă că, deși în vîrstă, am găsit remediul cel mai bun pentru a mă vindeca"...

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 49

Numele și prenumele pacientului.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 15 ianuarie 1998 ●

Programări la telefon: 6862046

GASTRONOMICE

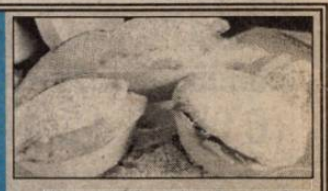

La ceai sau la cafea puteți servi cu succes aceste tarte, ușor de pregătit. Pentru aluat sînt necesare: 400 g făină, 100 g zahăr, 150 g unt, 3 ouă, o lămîie, „o nucă" de drojdie de bere, un praf de sare. Tartele pot fi umplute cu diverse gemuri, sau cu cremă (de vanilie, de cacao). În mijlocul făinii puneți zeama de lămîie, drojdia înmuiată, un praf de sare. Încorporați și zahărul și, încet, încet, untul. Amestecați, ca pentru omletă, trei ouă și încorporați-le în aluat. Frămîntați, pînă ce obțineți un aluat omogen. Lăsați-l o oră să se odihnească. Pregătiți formele mici de tarte, ungeți-le și pudrați-le cu făină. Întindeți o foaie groasă de o jumătate de centimetru, tăiați la dimensiunile corespunzătoare și puneți în forme. Umpleți tartele cu gem, puneți deasupra un „capac" din aluat și ungeți tartele cu gălbenuș de ou. Se coc la foc moderat în cuptor bine încins în prealabil.

3 REȚETE DE SUCURI

○ 210 g *suc de morcov* + 150 g *suc de țelină* + 120 g *suc de spanac* - este un amestec apreciat în obezitate - fiind vorba de un dezechilibru glandular.

În toate aceste cazuri, se începe cu cantități mai reduse (50-100 ml pe zi), pentru a se testa toleranța organismului, ajungîndu-se la 2-3 pahare de 200 ml pe zi. Unele semnale ce apar la începutul curei, îndeosebi o ușoară pigmentație a pielii în galben-portocaliu, nu reprezintă o reacție de intoleranță, ci un semn că a început acțiunea depurativă, de curățire a organismului de toxine. Se fac cure de întreținere de cel puțin 2-3 săptămîni.

○ *Suc de ceapă cu miere* (renumit remediu popular). Se introduce în mașina de stors fructe 1 kg de ceapă roșie curățată, spălată și tăiată potrivit (în lipsă de mijloace se zdrobește și se stoarce printr-o pînză deasă, fără a se folosi răzătoarea sau mașina de tocat carne - confecționate din metal). Sucul obținut se pune într-o sticlă curată și se adaugă 300 g miere; se amestecă bine și se păstrează la frigider. Se administrează cîte 50 ml înaintea sau în timpul meselor principale, timp de o lună de zile.

○ *Sucul proaspăt de tomate* - stimulează secreția sucului gastric și pancreatic, are proprietatea de a micșora vîscozitatea sîngelui și, drept urmare, o reducere a riscului de tromboză și ateroscleroză, ca și a afecțiunilor vasculare. Avînd valoare nutritivă redusă este indicat în cure de slăbire. Se consumă imediat după preparare; în cazuri extreme se poate consuma în maximum 24 ore (păstrat însă la frigider).

DUMITRU RĂDUCANU

„TĂIEREA PORCULUI" și sănătatea

După cum prea bine știți, apelul la alimente grase este, prin definiție, mai mare în timpul sărbătorilor de iarnă, și aceasta din cauza accentului care se pune în această perioadă pe bucătăria tradițională, care nu este străină de faptul că tradiționala „tăiere a porcului" nu este străină de aceste sărbători. Dar, tot după cum prea bine știți, în opinia comună s-a încetățenit ideea că în timpul iernii trebuie să consumăm mai multe grăsimi și mîncăruri grase, considerîndu-se că pe această cale se luptă mai eficient împotriva frigului.

ARCADIE PERCEK

Un dram de adevăr există în acest fel de a pune problema, adevăr atestat de rezultatul cercetărilor efectuate de doi canadieni și anume Chanton și Paniel, care aprofundînd această problemă au constatat că laponii și eschimoșii, populînd prin forța împrejurărilor teritorii aride și inospitaliere dominate de frig din apropierea cercului polar, manifestă o preferință instinctivă pentru grăsimi și alimente bogate în grăsimi.

Indiferent însă de aceste necesități instinctive, de care am vorbit mai sus, *omul mănîncă în mod cu totul dezorganizat în comparație cu celelalte animale, care, din acest punct de vedere, dispun de un sistem automat de reglare, aidoma unui ordinator biologic sui-generis, care le indică ce și cît să mănînce.* Toată această deosebire decurge din faptul că animalele mănîncă doar în contul necesităților lor nutritive, în timp ce omul mănîncă mai ales în contul plăcerilor sale gustative, el fiind sub

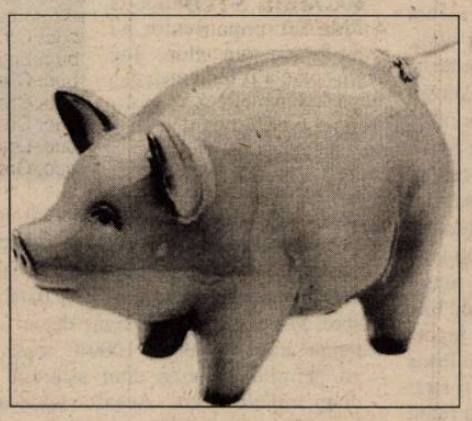

raportul alimentar mai mult creația plăcerii decît a necesității.

Un șoarece diabetic, de exemplu, respinge instinctiv din alimentație dulciurile, în favoarea grăsimilor. Găina, la rîndul ei, își alege instinctiv alimentele atît sub raport cantitativ, cît și calitativ, în funcție de diverse situații fiziologice și, în special, de necesitatea creării ouălor. La om, din nefericire, acest sistem automat de reglare a fost viciat.

Tocmai din acest motiv, medicina modernă recomandă ca, indiferent de situație, rația de grăsimi din alimentație să nu depășească cantitatea de 25-30 g de grăsimi de origine vegetală, și pe aceea de 15-20 g grăsimi de origine animală, în cazul adultului normoponderal.

În caz contrar, există riscul apariției ateromatozei, respectiv a acestei stări patologice, care așterne patul infarctului de miocard ca și al accidentelor vasculare. Dovada experimentală a acestui fapt ne-o furnizează așa-numitul Club Anticoronarian din New York, care și-a propus să reducă incidența mortalității prin boli cardio-vasculare, reducînd consumul de grăsimi, în special de origine animală.

Astfel, la 814 membri ai acestui club, care au acceptat înlocuirea din alimentație a grăsimilor de origine animală cu grăsimi de origine vegetală, și care de asemenea au redus consumul de ouă la numai 4 pe săptămînă, s-a constatat o reducere a infarctului de miocard cu 2/3 în comparație cu lotul numeric egal de indivizi, care mîncau normal din acest punct de vedere. Deci, iată, quod erat demonstrandum, deci ceea ce era de demonstrat, s-a demonstrat.

Medicul vă răspunde

Bolnavul Șchianu Alex., 68 ani, din comuna Tudora, județul Botoșani, după ce într-o primă etapă aduce mari elogii revistei Magazin, pe care o citește cu regularitate și de multă vreme, ne spune în cele din urmă și „baiul" care îl supără: „Am o bronșită cronică de multă vreme. Am fost în spital de două ori, dar n-am simțit mare lucru în urma acestor internări. Continui să am senzația că nu am aer și pe aceea de oboseală. Vă rog să-mi spuneți, ce am de făcut?"

Ce aveți de făcut? În primul rînd, e bine să știți sau, dacă știți trebuie să precizați forma clinică de bronșită de care suferiți Dv. Bronșita cronică este o inflamație nespecifică a bronșiilor, cu afectarea progresivă a bronhiolelor, adică a bronhiilor mai mici și, după un timp, a țesutului pulmonar. Această boală se caracterizează prin tuse intermitentă sau permanentă, determinată de o secreție bronșică întreținută de iritația căilor respiratorii de diverși factori (atmosferă impură, umiditate, fumat, infecții bronșice de cauză variată etc., etc., etc.)

Și pentru ca să vă evidențiez cît de variat este tabloul bronșitelor cronice, am să vă precizeze că după clasificarea unui cercetător din Olanda, care a aprofundat această problemă, și anume Z. Mulder, există următoarele forme clinice de bronșite cronice: Bronșita obstructivă, alergică și astmatică; bronșita eosinofilă, bacteriană, infectată secundar; bronșita de iritație; bronșita bacteriană; bronșita din emfizemul pulmonar; bronșita din bronșectazii; bronșita de stază din insuficiența cardiacă etc., etc., etc.

Imaginați-vă acum că fiecare din aceste forme clinice de bronșită cronică, pe care bolnavii au tendința de a le transforma într-o singură boală, își are propriul ei tratament, de unde importanța precizării diagnosticului. Cum cea mai răspîndită dintre bronșitele cronice este bronșita tabagică, permiteți-mi să vă întreb dacă nu cumva nu suferiți de aceasta deși în scrisoarea Dv. nu mi-ați precizat dacă sînteți fumător sau nu. Unul dintre semnele obiective ale bronșitei tabagice, pe care o întîlnim la fumătorii mari, dar și mijlocii constă în: ralurile sibilante (prin denumirea de ral înțelegînd zgomotul broncho-pulmonar pe care îl aud medicii cînd ne examinează cu stetoscopul), zgomot adăugat murmurului vezicular peste care se suprapune și care rezultă din acțiunea curentului aerului respirator asupra secrețiilor din conductele bronșice. La aceste raluri se asociază și cele umede. Eliminarea sputei la bronșiticii tabagici se face în special dimineața. Această formă de bronșită cronică o mai întîlnim la cioplitorii din piatră, la cei care au de a face cu pulberi de siliciu ca și la muncitorii care lucrează în exploatări generatoare de mari cantități de praf. Domnule Al. Șchianu, faceți cele necesare spre a vă preciza diagnosticul, chiar dacă va mai trebui să mai faceți o internare, furnizînd medicilor care vă vor consulta toate datele necesare.

Dr. ANDREI ONU

Produs natural anti-SIDA

De curînd, în S.U.A. a început testarea clinică a „Calanolide"-ului, un produs natural descoperit în pădurile insulei malaeziene Sarawak, care a demonstrat unele proprietăți anti-SIDA aflăm din sursă ARPRESS. În cursul cercetărilor de pînă acum, Calanolide, o substanță din categoria anti-transcriptazelor inverse, a reușit să frîneze infecțiile cu virus HIV-1, inclusiv cu anumite versiuni ale virusului rezistente la medicamente ca AZT, a comunicat grupul farmaceutic american Sarawak MediChem Pharmaceuticals. Testarea clinică, destinată să determine eficacitatea și gradul de tolerare a Calanolide-ului de către organismul uman, va avea loc timp de 7 luni pe un grup de 50 de pacienți bolnavi de SIDA. Medicamentul în cauză a fost descoperit în 1987 de cercetătorii americani de la Institutul Național Oncologic din Bethesda, statul Maryland.

TERMOMETRUL... din ureche

Chiar dacă un termometru conține, în medie, numai două grame de mercur, acest instrument medical prezintă riscuri pentru sănătatea omului, în special în spitale, unde durata lui medie de viață nu depășește o lună din cauza fragilității sale.

Aparatele electronice nu prezintă acest tip de inconveniente. În cazul termometrelor cu captor CTN (coeficient de temperatură negativ), elementul sensibil la temperatură este un component electronic a cărui rezistență internă variază în funcție de căldura mediului înconjurător: pe măsură ce temperatura crește, rezistența scade, de unde vine și denumirea de coeficient de temperatură negativ. Un circuit electronic măsoară variația rezistenței și stabilește temperatura corpului, pe care o afișează pe un ecran cu cristale lichide.

Termometrele timpanice în infraroșu măsoară temperatura corpului, în numai o secundă (!), exploatînd radiația infraroșie naturală a organismului uman. Detectorul de infraroșii (inima dispozitivului) trebuie să vizeze o zonă a corpului în care temperatura este uniformă și identică cu cea a temperaturii interne a organismului. Situat în apropierea centrului de reglare termică a organismului, aflat în hipotalamus, timpanul satisface perfect aceste două condiții, furnizînd o temperatură de referință! Deja popular în Statele Unite și în țările vest-europene, noul tip de termometru timpanic în infraroșu are toate șansele să-l detroneze în curînd pe venerabilul său concurent - termometrul cu mercur...

ȘERBAN FILIP

Durerea acidă!

Este bine cunoscut rolul aciditații în numeroase fenomene dureroase - inflamații, angină pectorală, infarct și unele tumori: celulele regiunii lezate eliberează ioni pozitivi de hidrogen, are loc o scădere a pH-ului și astfel se declanșează senzația de durere. Se știe, de asemenea, și că o serie de receptori sensibili, sau nociceptori, înregistrează stimulul dureros. Situați în terminațiile neuronilor senzoriali, foarte numeroși în piele, articulații, mușchi și viscere, ei transmit mesajul măduvei spinării și creierului. Ceea ce nu se cunoștea însă pînă în prezent era natura acestor nociceptori.

Și iată că o nouă frontieră în înțelegerea biologiei durerii a fost depășită, prin identificarea de către echipa lui Michel Lazdunski (CNRS) a moleculei nociceptoare. Este vorba despre o proteină care generează un semnal electric îndreptat spre măduvă sau spre creier, drept răspuns la variațiile de aciditate. Ceea ce ridică o nouă și interesantă întrebare: nu cumva sînt apropiate, sau chiar identice, mecanismele de percepere a acidozei în zonele dureroase cu cele ale senzației de acid - una din componentele esențiale ale gustului?

REPRODUCȚIE cu probleme

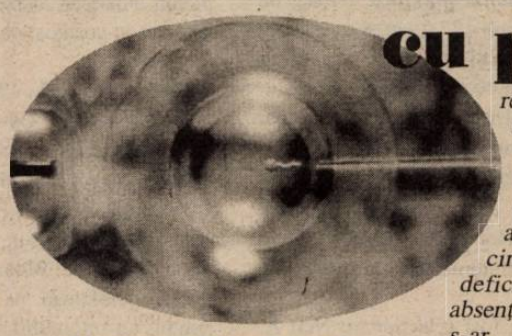

Momenul introducerii spermatozoidului în ovul

Bărbații sterili au început să cunoască bucuria paternității, căci în ultimii cinci ani, datorită unei tehnici revoluționare, spermatozoidul uman poate fi injectat direct în ovul. De curînd, însă, doctorul David Page, de la Institutul de tehnologie din Massachusetts, a atras atenția asupra unor consecințe ce ar putea apare, căci deficiența genetică, ce constă în absența unei gene din cromozomul y, s-ar putea transmite urmașilor. „Deocamdată, susține medicul, această malformație nu a fost descoperită la nou-născuți sau bebeluși, dar dezordinea genetică poate apare mult mai tîrziu, după adolescență".

Camera de luat vederi revoluționară

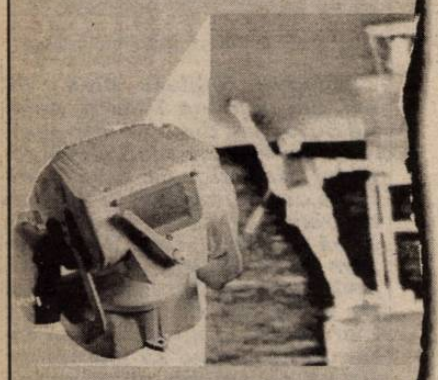

Camera de luat vederi termică „Nght-Sight 200" permite să se vadă noaptea ca în plină zi, pe o rază de 600 de metri. Ea funcționează plecîndu-se de la diferența de temperatură a elementelor situate în cîmpul său vizual, spre deosebire de alte aparate folosite pînă în prezent. Pentru a se obține o astfel de performanță, camera termică dispune de 80000 de micro-captatoare, ce tratează energia termică recepționată, după care afișează imaginile vizuale pe un ecran. Acest aparat nou va revoluționa supravegherea nocturnă, începînd de la ajutorarea maritimă în caz de situații limită pînă la filări în zonele urbane. Poliția și serviciile de informații și securitate din diverse țări se interesează deja de noul model.

Focile-baliză

Specialiștii francezi de la Centrul oceanografic Oceanopolis din Brest (Franța) au eliberat recent în mare două foci, după ce au fost îngrijite cîteva luni deoarece eșuaseră pe coasta bretonă la vîrsta de numai o lună.

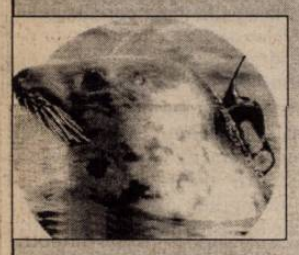

Pentru a se realiza o bună supraveghere a lor, focile au fost echipate cu cîte o baliză Argos, cu o greutate de 400 grame, pe care o vor purta vreme de șase luni. Dotată cu senzori, baliza indică adîncimea la care înoată focile, precum și traseul marin al acestor superbe amfibii.

Informațiile transmise prin satelit, prelucrate la Centrul Oceanopolis, vor permite specialiștilor francezi să studieze traseul migrator și comportamentul acestor animale.

Roboți zburători

Pentru observarea planetei noastre, în punctele cele mai fierbinți, Pentagonul a creat două tipuri de avion-robot numite „Global Hawk" și „Dark Star", aflate în prezent în probe și care ar putea deveni operaționale la începutul anului 1998. Camerele de infraroșu și radarele aflate la bord acționează automat. Acest echipament de recunoaștere de o mare precizie va difuza informațiile obținute, din zonele supravegheate, prin intermediul unor sateliți. Un astfel de robot zburător costă în jur de 30 de milioane de dolari.

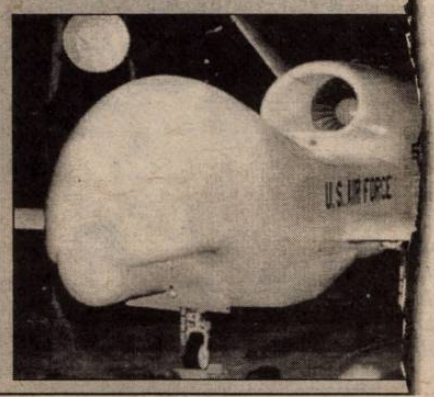

Odiseea unui APOCALIPS 2

SCUTURI

contra pericolului spațial

DORIN MĂRAN

În afară de Clemantine, există și alte soluții pentru a face față unui pericol spațial. Majoritatea specialiștilor sînt de acord că o intervenție nucleară e capabilă să pulverizeze un asteroid. Soluția e însă neliniștitoare.

O Hiroșimă siderală

Cum poți fi sigur că racheta nu vă exploda pe rampa de lansare? Și apoi, odată ajunsă în spațiu, racheta ar putea fi îndreptată spre o anumită zonă a Pămîntului... Edward Teller, părintele bombei H, propune fărîmițarea asteroizilor fără a face apel la forța nucleară. Procedeul constă în speculareа forței adversarului (aikido) adică a energiei cinetice dezvoltată de bolidul sideral pentru a o întoarce împotriva sa, prinzîndu-l într-o plasă. Această constă într-o multitudine de bile din tungsten mari cît pumnul, legate printr-o fibră ușoară dar rezistentă. Prins în ochiurile fileului, asteroidul va fi străpuns din toate părțile de bile, fiind rapid pulverizat. Proiectul a fost deja avansat... Varianta unei explozii nucleare e mai puțin fantezistă. Nu este necesar ca forța exploziei să fie prea mare, este suficient doar ca asteroidul să fie împins din orbita sa. Există însă riscul ca în loc să i se modifice traiectoria, asteroidul să se spargă în mai multe blocuri care să nu iasă din orbită. O ploaie de miniasteroizi ar putea fi mai devastatoare pentru Pămînt decît căderea unei mase unice. Johndale Solem, fizician american, apreciază că explozia ar putea avea loc în apropierea asteroidului și că e suficientă unda de șoc pentru a-i schimba traiectoria. O bombă de 4 megatone, de pildă, ar propulsa un asteroid cu diametru de 800 m fără a-l fărîmița. O forță suficientă pentru a-i modifica traiectoria. Jay Melosh de la Universitatea din Arizona, cercetător specializat în studiul planetelor, a avansat ideea schimbării traiectoriei unui obiect ceresc prin intermediul unei oglinzi concave uriașe, 800 m diametru, construită din aluminiu ultrafin. Aceasta ar aduna razele soarelui și le-ar focaliza spre corpul ceresc. În timp de un an, temperatura va depăși 1000°C, ceea ce va permite devierea unui asteroid cu diametrul de 3 km. Această tehnică e mult mai sigură în cazul unor comete compuse din gheață. Unele voci autorizate se pronunță pentru construirea unor tunuri uriașe care să arunce proiectile asupra asteroizilor, modificîndu-le cursul. Alți specialiști s-au gîndit să schimbe cursul unui obiect ceresc pentru a intra în coliziune cu altul mai mare, această tehnică de biliard cosmic permițînd pulverizarea a două obiecte deodată. Așadar, scenariile posibile, nu lipsesc.

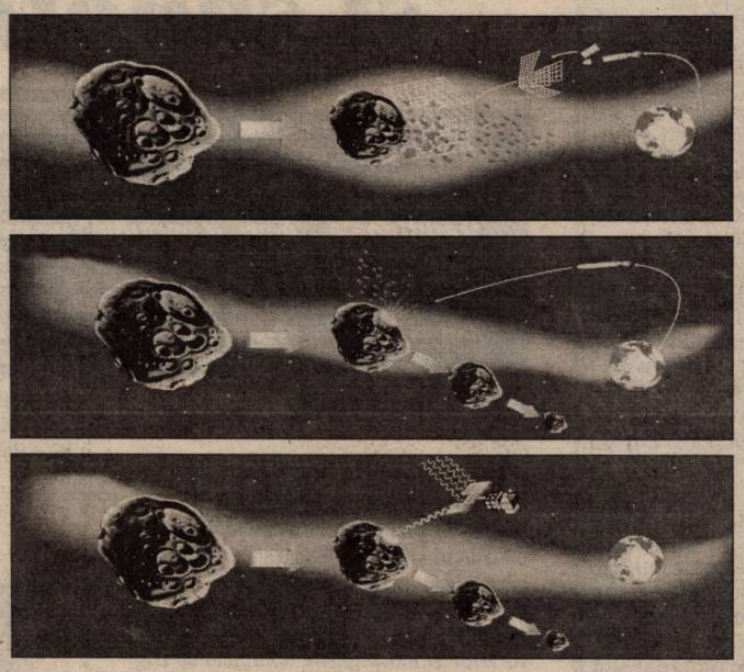

Imaginea unui infern

Un lucru e clar: Micii asteroizi nu prezintă un pericol alarmant. În timp ce giganții... Dacă armele proiectate nu se vor dovedi eficiente, unul din ei ar putea atinge suprafața terestră într-o zi.

Iar dacă pămîntul ar fi lovit de un asteroid cu un diametru mai mare de 500 m, puterea de șoc ar depăși de cîteva milioane de ori puterea exploziei de la Hiroșima. Atît asteroidul, cît și zona în care s-ar prăbuși s-ar fărîmița și vaporiza parțial în atmosferă blocînd razele soarelui. Obscuritatea va domni pe planetă, temperatura va scădea cu zeci de grade pe o lungă durată de timp. Luminozitatea necesară fotosintezei nu va mai fi asigurată, vegetația se va stinge laolaltă cu speciile animale. În urma impactului se va produce oxid de azot care va distruge stratul de ozon, un vînt de sulf va acidifica oceanele, apele curgătoare, solul. Un scenariu elaborat de o minte bolnavă sau de imaginația unui creator de literatură SF? Nicidecum. Un scenariu cît se poate de realist. Un astfel de eveniment s-a produs cu 65 milioane de ani în urmă, provocînd dispariția dinozaurilor și a 70% din speciile animale. Impactul ar fi avut loc în Peninsula Yukatan la sud de Mexic unde s-a descoperit un crater cu un diametru de 200 km. Interogațiile pe această temă sînt multiple. Cea mai actuală însă e legată de interesul subit al americanilor, rușilor și chinezilor față de asteroizi și de proiectarea armelor de distrugere a acestora. Un alibi pentru dezvoltarea de noi tehnologii militare în lupta pentru supremația mondială? O variantă „umană" a Apocalipsului? Tot ce se poate...

Astronauți selecționați de NASA în 1959 și 1962

Remember

Pentru APOLLO, NASA alege pe cei mai buni dintre... cei mai buni!

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

Încă din 1959 cînd a selecționat grupul celor „7 pentru Mercury", NASA a recunoscut că face selecționarea pe două direcții principale: astronauți - piloți și astronauți - savanți!

În același timp tot NASA a declarat că nu va renunța niciodată la criteriile „clasice", respectiv la acele standarde foarte ridicate de sănătate și de inteligență; în plus, fiecărui candidat i se cereau: o licență într-o disciplină tehnico-științifică, vîrsta de maximum 40 de ani, o talie sub 177,5 cm și o greutate sub 81 de kg, la care se adăuga și experiența a cel puțin 1500 ore de zbor pe aeronave cu reacție...

Cu unele modificări (vîrsta sub 35 de ani și doar 1000 de ore de zbor pentru piloți - respectiv 36 de ani și parcurgerea unui antrenament pe avioane reactive, pentru savanți), aceste criterii au fost menținute în cazul următoarelor patru selecționări: din 1962, 1963, 1965 și 1966, destinate, în principal, programului APOLLO.

În septembrie 1962 au fost selecționați: Neil A. Armstrong (primul om pe Lună), Frank Borman (a condus prima expediție cosmică care a văzut reversul invizibil de pe Pămînt al Lunii), Charles Conrad jr., James A. Lovell jr. (a condus dramatica misiune Apollo-13), James A. McDivitt, Elliot M. See, Thomas P. Stafford (comandantul echipajului care s-a apropiat la numai 15 km de Lună), Edward H. White (primul pieton american al cosmosului) și John W. Young (de șase ori în cosmos: de cîte două ori cu Gemini, Apollo și naveta!).

În octombrie 1963 au fost selecționați următorii astronauți: Edwin E. Aldrin jr., William A. Anders, Charles A. Bassett II, Alan L. Bean, Eugene A. Cernan, Roger B, Chaffee, Michael Collins, R. Walter Cunningham, Donn F. Eisele, Theodore C. Freeman, Richard F. Gordon jr., Russell L. Schweikart, David R. Scott, Clifton C. Williams jr. Pot fi remarcați: Aldrin, al doilea pămîntean pe Selena, Scott - primul care a condus un automobil pe Lună, Cunningham și Eisele au format primul echipaj al unui Modul Lunar etc.

În iunie 1965 au reușit să devină „cetățeni ai orașelului astronauților" primii 6 astronauți-savanți: Owen K. Garriott (fizician), Edward G. Gibson (fizician), Dwane E. Graveline (medic), Joseph P. Kerwin (medic), F. Curtis Michel (fizician) și Harrison H. Schmitt (astrogeolog). Dintre aceștia, doar Schmitt va „prinde" ultima expediție Apollo, Garriott, Kerwin și Gibson urmînd a face parte din echipajele de pe laboratorul orbital SKYLAB.

În aprilie1996 NASA „revine" la piloți, fiind selecționați următorii 19 aviatori: Vance D. Brand, John S. Bull, Gerald P. Carr, Charles M. Duke jr., Joe H. Engle, Ronald E. Evans, Edward G. Givens, Fred W. Haise jr., James B. Irwin, Donald L. Lind, Jack R. Lousma, Thomas K. Mattingly, Bruce McCandless II, Edgar D. Mitchell, William R. Pogue, Stuart A. Roosa, John L. Swingert jr., Paul J. Weitz și Alfred M. Worden. Dintre aceștia, doar V. Brand a mai „prins" un zbor pe Apollo și acesta cu ocazia misiunii comune Soiuz-Apollo!

(Va urma)

În exclusivitate de la R.I.A. „NOVOSTI"

CORECȚIA spectrală a vederii

Tehnologie

Specialiștii afirmă că efortul pe care îl suportă ochiul crește în progresie geometrică. Mai ales în cazul celor care lucrează la computer. Iar dacă în prezent s-a reușit rezolvarea problemei protecției operatorilor de cîmpurile electromagnetice și electrostatice, influența nocivă a monitorului asupra vederii, care provoacă oboseală, dureri de cap, apariția miopiei, deocamdată nu s-a reușit să fie îndepărtată complet.

Cercetătorii ruși au efectuat studii fundamentale și aplicate, cercetînd reacția organului văzului la diferite lungimi de undă luminoasă și formarea imaginilor vizuale colorate. Pe baza acestora s-a recomandat micșorarea efortului vizual și sporirea capacității de funcționare a ochilor prin schimbarea compoziției spectrale a luminii care intră în ochi.

Se știe că pentru cristalin și cornee este dăunătoare lumina puternică ultravioletă. La fel de periculoasă este partea albastră strălucitoare a spectrului vizibil. Într-un cuvînt, pentru fiecare persoană, în funcție de situațiile diferite în care se află, este nevoie să alegem spectrul luminos propriu cu ajutorul ochelarilor. Dacă pentru a lucra la computer acesta este de un anumit fel, atunci pentru a conduce automobilul este altul, iar pentru plajă - un al treilea.

De toate aceste aspecte se ocupă în prezent o nouă orientare din oftalmologie - corecția spectrală a vederii.

La firma „Lornet" din Moscova au fost produse și date în folosință lentile și ochelari cu înveliș spectral deosebit care se pot folosi în diferite tipuri de activități sau în cazul unor boli de ochi.

- Aplicăm pe lentile niște straturi - filtru special - ne spune directorul firmei „Lornet", Pavel Golikov. Acestea resping radiațiile dăunătoare, îmbunătățesc contrastul, culoarea etc. Adică îi creează ochiului condiții de confort. La firma „Lornet" a fost pusă la punct o tehnologie care permite realizarea acestui lucru pe baza unui polimer foarte rezistent - CR 39. Totodată, substanța filtrului se implantează difuz în material și nu se evaporă la temperaturi înalte și nici nu se spală sub acțiunea îndelungată a apei.

Lentilele pot fi fără dioptrii, cu dioptrii, sferice, bifocale astigmatice, prismatice și de alte categorii. De exemplu, lentile cu filtru special pentru operatorii de computere. Cu aceiași ochelari se poate viziona emisiunea și la televizorul color cu o îmbunătățire a clarității și contrastului color și cu o paletă mai complexă și mai naturală pe ecran.

Filtrul parasolar „OZON" face să crească acuitatea și contrastul și astfel protejează perfect ochii în condițiile radiației solare puternice.

A fost creat și un set de filtre cu ajutorul căruia pacientului i se stabilește corecția spectrală în cazul unor boli de ochi, mai ales afazie, cataractă incipientă, maculodistrofie, albinism, glaucom.

Există și filtre care sporesc funcțiile vizuale cînd se lucrează cu documente, pentru conducerea automobilului în condiții meteorologice proaste și ochelari cu efect reflectorizant. Cercetările făcute la Institutul de cercetare științifică a bolilor de ochi din Moscova, care poartă numele lui „Helmholz", au demonstrat eficacitatea tuturor acestor produse.

La salonul mondial al invențiilor „Bruxelles - Eureka '96" lentilele spectrale și ochelarii firmei „Lornet" au primit simultan trei medalii de aur.

Mari enigme ale lumii

Desenele de la NAZCA

PAUL IOAN

Alături de calendarul venusian incredibil de exact, gravat pe monumentele de la Tiahuanaco, giganticele figuri geometrice ale platoului Nazca continuă să uluiască și să deruteze oamenii de știință.

Cum a fost posibil să fie realizate, cu o precizie demnă de planșeta unui proiectant modern, desene cu o mărime variind între 500 de metri și 5 kilometri? Însăși descoperirea lor a trebuit să aștepte peste două mii de ani, pînă cînd a fost inventat avionul, pentru ca ansamblul grafic de pe platoul deșertic Nazca să fie zărit de un pilot peruvian, în anul 1927. Această machetă gigantică se află în sudul statului Peru, la 400 kilometri sud de Lima și la 50 de kilometri de țărmul oceanului, și are o suprafață de 500 kilometri pătrați. Marcajele făcute în nisip sînt de trei feluri: linii drepte sau în zig-zag, spirale cu o lungime de 5 kilometri, figuri geometrice compozite (linii și semicercuri), amintind de alura pistelor de aterizare. Pe flancuri există desene de oameni și necuvîntătoare (maimuțe, păianjeni etc), aliniate după o necunoscută ordine... O adevărată operă de artă în aer liber, observabilă doar de la mari înălțimi. Și cum străvechea populație Nazca nu deținea aparate de zbor, cui se adresa această operă gigantică?

Cercetători cum ar fi Paul Kosok și Maria Reiche, pionierii studiilor făcute la Nazca, și-au dedicat întreaga carieră deslușirii intențiilor autorilor desenelor. Concluziile lor converg spre ideea de calendar cu triplă nuanță: astronomic, agricol și meteorologic. Dar de ce aceste triburi amerindiene sedentare, care și-au gravat desene asemănătoare pe vase de lut, accesibile tuturor membrilor comunității, au simțit nevoia să le facă cunoscute... cerului?

Studii mai recente, făcute de astronomul american Gerald Hawkins - cel care a descoperit conotațiile astrale ale megaliților de la Stonehenge -, au contrazis ipoteza unei hărți cerești pe platoul Nazca, susținînd că doar anumite fragmente ale desenelor se supun unor modele matematice riguroase, verificabile pe calculator. Ansamblul are o logică încă nedescoperită. Dacă ar fi să-i dăm crezare visătorului Erich von Däniken (autorul cărții „Amintiri despre viitor"), unica explicație ar fi: piste de aterizare pentru ființe aparținînd unei civilizații avansate (poate extraterestre). Atunci de ce acești „oaspeți" n-au civilizat populația nazca, necunoscătoare nici măcar a... roții?

Avînd în vedere obsesia și performanțele întru calendare ale amerindienilor, prima ipoteză pare mai plauzibilă. Și dacă piramidele erau făcute să comunice cu zeii, atunci poate și desenele gigantice de la Nazca se supun aceleiași reguli.

Răspundem cititorilor

Cititorul nostru Gheorghe Nicolescu din Moreni dorește cîteva informații despre „efectul de piramidă". Ne grăbim să-i răspundem.

Efectul de piramidă

IRINA STOICA

Piramida lui Keops, singura dintre cele șapte minuni ale lumii care a dăinuit pînă în zilele noastre, ascunde, fără îndoială, mesaje tulburătoare care nu au fost încă descifrate. De aici discuțiile aprinse, controversele și ipotezele lansate în jurul marii piramide.

De la misterul transportării blocurilor uriașe de piatră, pînă la perfecțiunea construcției, de la similitudinile dintre dimensiunile ei și cele ale Planetei, de la datele astronomice pînă la speculații matematice incluse în aceleași dimensiuni, totul pare să conducă la ideea că acest monument indestructibil ascunde mesaje lăsate omenirii cu milenii în urmă, după unele teorii circa 4600 de ani, după altele mai mult de două ori pe atît.

Ceea ce a uimit însă peste măsură oamenii de știință de pe toate meridianele este energia misterioasă degajată în interiorul piramidei. Se pare că această energie a fost detectată pentru prima oară în timpul celui de al doilea război mondial cînd la avioanele Messerschmidt, zburînd în picaj deasupra piramidei, s-au defectat aparatele de bord.

După război, francezul Antoine Bovis, de profesie radiestezist, a găsit în camera mortuară, situată la o distanță de o treime între bază și vîrf, cadavre de șoareci și alte animale mici care nu putreziseră în ciuda temperaturii de aproximativ 20°C și a umidității, mediu ideal pentru un asemenea proces.

Întors acasă și-a construit un model exact, la scară, a piramidei lui Keops pe care a îndreptat-o cu una din laturile ei de bază cît mai precis posibil pe axa nord-sud. La o treime de bază a pus înăuntru o pisică moartă care, după o bună perioadă de timp, nu intrase în descompunere, se păstra intactă ca și cum ar fi fost mumificată.

O mulțime de experiențe au fost făcute de Paul Liekens, redate în cartea sa despre efectul de piramidă apărută recent în limba română. Autorul istorisește aceste experiențe făcute la început cu o lamă de bărbierit, care continua să rămînă ascuțită, apoi cu bucăți de carne, care nu se alterau, cu semințe de legume și plante care, puse ulterior în grădină deveneau mult mai viguroase, cu dulciuri și sucuri care căpătau un gust mult mai rafinat, sau cu pietre semiprețioase care își recăpătau strălucirea.

De asemenea, s-au încercat experiențe cu oameni suferinzi de angoase, anchiloze, insomnii, nervozități de tot felul. Instalați deasupra unor piramide aceștia au manifestat ameliorări evidente.

În întreaga lume se fac experiențe legate de acest efect de piramidă. Piramide de diferite dimensiuni sînt plasate sub patul sau alături de omul suferind, iar uneori, construcția la scară fiind mai mare, își primesc pacienții în interiorul lor.

Asemenea experiențe se fac și în țara noastră fiind cunoscute mai ales cele ale Marioarei Godeanu. Rezultatele obținute duc la concluzia că în interiorul piramidei energiile degajate sînt un adevărat izvor de regenerare.

Scrisori primite

Ne pare sincer rău de pățania Dvs., stimate Domnule NICOLAE MARCU (București), dar, în perioada menționată de Dvs., altcineva stabilea prioritățile de apariție a materialelor în revistă. Inclusiv răspunsurile la scrisorile primite la redacție. Ne cerem scuze, chiar dacă vina nu ne aparține.. Vă așteptăm pe viitor cu alte materiale!

Vă mulțumim pentru sugestiile pe care ni le-ați făcut în scrisoare, stimate (ă) Domnule(Doamnă) I.T. (Dej), însă, din păcate, ele depășesc aria tematică a revistei întrucît nu ar face decît să dubleze rubrici deja existente!

Mai mult decît atît, credem că opiniile specialiștilor care colaborează la revista noastră exprimă nu numai punctul de vedere al științei, ci și al moralei. Fiindcă știință fără conștiință înseamnă ruina sufletului, după cum susținea un mare cărturar francez al veacurilor trecute... În plus, prin publicarea unei rubrici asemenea celei sugerate de Dvs., credem că s-ar spulbera taina spovedaniei, fapt de neadmis nu numai de canoane, ci și de însuși dialogul moral-sufletesc intim, bazat pe încredere, dintre duhovnic și enoriaș...

Am fost emoționați de fidelitatea cu care Dvs., stimată Doamnă ECATERINA COJOCARU (Suceava), de peste 30 de ani citiți revista „MAGAZIN"! Înțelegem gestul Dvs. extraordinar ca, dintr-o pensie mică, să faceți efortul de a cumpăra număr de număr revista... Cît privește propunerea pe care ne-ați făcut-o, ea este perfect posibilă, așa încît ne vom interesa la I.N.M.H. pentru materializarea ei în paginile revistei! La rîndul nostru, vă dorim multă sănătate și mulți ani spre a citi, ca și pînă acum, revista Dvs. preferată!

Regretăm din tot sufletul necazul pricinuit de orarul muzeului respectiv, în care era prezentată expoziția pe care o anunțasem în paginile revistei... Sinceri să fim, stimată Doamnă RUXANDRA ȘERBAN (Bîrlad), faptul că orarul muzeului prevedea ca în ziua de marți să fie închis pentru vizitare, a depășit puterea noastră de... previziune, ca informație necesară a fi publicată în paginile revistei! Încă o dată regretăm că n-ați putut viziona expoziția cu pricina, întrucît a fost realmente extraordinară...

Deocamdată, stimate Domnule ADRIAN TERCI (București), nu sîntem interesați de o rubrică precum cea sugerată de Dvs. Însă acest fapt nu înseamnă că nu vă așteptăm cu alte materiale pentru colaborare!

Știința, religia, filosofia și arta sînt surori bune, stimate Părinte VASILE CIORNOVALIC (Dolhești, Iași), întrucît toate și fiecare în parte caută să cunoască, să înțeleagă și să explice, prin mijloace proprii fiecăreia, marile enigme ale existenței Universului și a Omului... Revista noastră și-a limitat, modestă, aria de cuprindere numai la tărîmul de acțiune al primei dintre aceste patru surori gemene, așa încît nu ne îngăduim să ne aventurăm pe domeniile celorlalte... Vă vom expedia articolul, cu mulțumirile cuvenite și sincera admirație pentru efortul Dvs. de a sintetiza punctele de contact dintre fizica modernă și religie, spre a vă fi cu putință să valorificați în alt mod articolul Dvs.!

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

CAZURI și... NECAZURI

Sexualitatea și viața omului

dr. DANIELA POPESCU

- Doamnă Dr. Daniela Popescu, corespondenta noastră Marinela din Năvodari ne întreabă dacă poate folosi Marvelon pentru tratarea acneei, cînd se începe consumul de pilule, cît durează o folie și dacă acest produs se poate folosi și în condițiile în care nu și-a început activitatea sexuală.

- Dragă Marinela, într-adevăr poți folosi produsul pentru acnee cu succes. Conform studiilor (Geissler 1990), 80% din cazurile de acnee ușoară și moderată cedează după 6 luni de tratament. Pentru siguranță te sfătuiesc să mergi la medic. În Constanța există un medic renumit, care are multă experiență. Te sfătuiesc să-l vizitezi - Dr. Florian Danteș - la cabinetul particular (str. Kogălniceanu nr. 25). Poți să-ți programezi o consultație la telefonul: 041-617681.

Fiind un contraceptiv de generație nouă, *Marvelon* deși are o cantitate foarte scăzută de hormoni feminini sînt foarte selectivi și reușesc să înlăture testosteronul (fracțiunea liberă a acestuia din sînge) responsabil pentru această neplăută afecțiune de care suferă multe femei. Se administrează din prima zi a ciclului menstrual (considerată prima zi a sîngerării menstruale) continuu timp de 21 de zile, după care se face pauză. În această pauză apare sîngerarea menstruală. Din prima zi a sîngerării menstruale trebuie să începi o altă folie. Îți urez succes!

- A doua scrisoare ne sosește din Brașov. Cititoarea noastră Valeria Filip întreabă dacă hrănirea la sîn a copilului o protejează de o nouă sarcină.

- Alăptatul vă protejează de o sarcină nedorită numai în cazul în care este exclusiv, deși nici atunci nu constituie o metodă contraceptivă absolut sigură. Există studii care au arătat că unele femei rămîn însărcinate chiar și atunci cînd își alimentează copilul exclusiv la sîn.

De asemenea, din momentul în care începeți diversificarea alimentației copilului, efectul contraceptiv al lactației se diminuează. Pentru a fi sigur, folosiți o pilulă care conține numai progestogen, de exemplu Exluton, care vă permite în același timp să continuați hrănirea la sîn a copilului și să beneficiați de cea mai sigură protecție împotriva unei sarcini nedorite.

Dacă vă hrăniți copilul numai la sîn, puteți să începeți consumul de Exluton la șase săptămîni după naștere. Pentru femeile care își hrănesc copilul la sîn numai parțial, Exluton poate fi folosit la trei săptămîni după naștere.

Dacă ciclul menstrual revine în primele 6 săptămîni după naștere, pentru protejarea de o sarcină prea timpurie trebuie să începeți consumul de Exluton în prima zi a menstrei.

- Mulțumim Doamnei Doctor pentru răspunsuri. Așteptăm și alte scrisori din partea cititorilor.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANȚU

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

Demonul călătoriei

TEMPLUL BOROBUDUR

2

La edificarea templului Borobudur au lucrat, după cum s-a calculat, 30000 de cioplitori şi sculptori în piatră, 15000 de hamali şi alte cîteva mii de zidari, într-o vreme cînd populaţia Javei nu depăşea un milion de locuitori. Este greu de precizat astăzi cît a durat această muncă titanică, probabil între 20 şi 75 de ani.

ALEXANDRU MARINESCU

Amplasat într-o frumoasă ambianţă naturală, avînd drept fundament o colină, Borobudurul este o construcţie originală, unică, înfăţişîndu-se sub forma unei piramide etajate. Iniţial erau vizibile 10 terase, pornind de la bază, primele 6 erau rectangulare şi se continuau cu 4 terase circulare, aceste 10 nivele simbolizînd cele 10 trepte ale stării Boddistava. Latura de bază este de 123 de metri, iar înălţimea originară era de 42 m. Astăzi terasa inferioară, cu reliefurile ei, este aproape în totalitate îngropată pentru a asigura stabilitatea şi trăinicia monumentului.

Există o enormă literatură privind Borobudurul, dar opiniile specialiştilor asupra semnificaţiilor religioase şi magice ale construcţiei sînt, cel mai adesea, contradictorii. Este inutil să încercăm să pătrundem acum în hăţişurile lor, mai copleşitoare decît cele ale junglei tropicale, să spunem totuşi că în general se acceptă părerea după care fiecare din terasele succesive se încadrează într-una din cele trei diviziuni sau sfere ale universului conceput de buddhismul mahayana.

Sfera inferioară a vieţii umane (kamadhata) este reprezentată de terasa inferioară, de la baza templului, de care aminteam mai înainte, şi care este aproape complet îngropată, deşi măsoară 4 m înălţime.

Cele 160 de basoreliefuri ilustrau legea Karma, cauzele şi efectele care determină acţiunile bune şi pe cele rele. Ea evoca deci lumea pasiunilor, în care omul este înlănţuit de dorinţele sale, dar de care trebuie să se elibereze.

Sfera următoare cuprinde lumea formelor, omul a reuşit să se lepede de dorinţă, rămînînd încă legat de lumea materială. Aici se încadrează terasa procesiunilor şi cele 4 terase rectangulare, galeriile lor fiind decorate cu splendide basoreliefuri.

Înaintarea se face de la scara din mijlocul laturei sudice, în sensul acelor unui ceasornic, trecînd astfel prin faţa celor 1300 de basoreliefuri aflate atît pe latura balustradei, cît şi pe zidul principal. Acestea înfăţişează, pe prima terasă, scene din viaţa lui Buddha şi episoade din mitologia buddhistă, pe cea de a doua, mijloacele prin care se poate ajunge la eliberarea spiritului, pe cea de a treia, imagini din paradisul în care va ajunge Buddha şi, în fine, pe cea de a patra, imaginea lui Boddhistava-Siddharta care atinge Nirvana.

Fiecare galerie are nişe ce adăpostesc statui ale lui Buddha în meditaţie, numărul lor total ridicîndu-se la 432. La acestea se adaugă statuile aflate în cele patru puncte cardinale ale teraselor, fiecare adoptînd o altă mudra, o poziţie diferită a mîinilor, cele din partea de vest, de pildă, fiind de meditaţie (dhyanimudra).

După galeriile rectangulare urmează trei terase circulare, lipsite de basoreliefuri, dar avînd 72 de stupa, acele clopote din piatră ajurată adăpostind fiecare o statuie a lui Buddha în meditaţie.

Aceste trei terase circulare, simbolizînd lumea lipsită de forme, conduc în final spre cel de al zecelea nivel, încununat de marea stupa, cu diametrul de 15 m, simbolizînd regatul abstracţiei totale, al beatitudinii absolute, al Nirvanei spre care trebuie să tindă fiinţa umană.

Spre deosebire de bisericile pictate din Moldova de sus, unde imaginile sînt o lectură vizuală a textelor biblice, cartea de piatră a Borobudurului nu se oferă lecturii curente, ci meditaţiei. Pelerinul care pătrunde în această cetate etajată, înaintînd în lungul galeriilor, începe treptat iniţierea, oboseala fizică a ascensiunii lente fiind în fapt o asceză, asceza spirituală pe care Buddha a proclamat-o ca singura cale a mîntuirii, cale lungă şi spinoasă admirabil formulată în arhitectura complicată a Borobudurului. Forma, modul de construcţie şi decorarea monumentului simbolizînd lungul drum pe care-l străbate sufletul pentru a se debarasa de servituţile materiei şi formei spre a tinde către adevărul şi renunţarea care-i va permite să scape de ciclul infernal al reîncarnărilor.

(Va urma)

Amprente ale spiritualităţii noastre

Mănăstirea Voroneţ

Faima acestei mănăstiri din nordul Moldovei este strîns legată de numele a doi voievozi: Ştefan cel Mare şi Petru Rareş. Cronica lui Ion Neculce consemnează în „O samă de cuvinte" întîlnirea dintre Ştefan cel Mare şi Daniel Sihastru, care l-a îndemnat pe voievodul înfrînt de turci în 1476 să construiască o mănăstire pe acele locuri, respectiv la Voroneţ, pentru că astfel victoria va fi de partea moldovenilor.

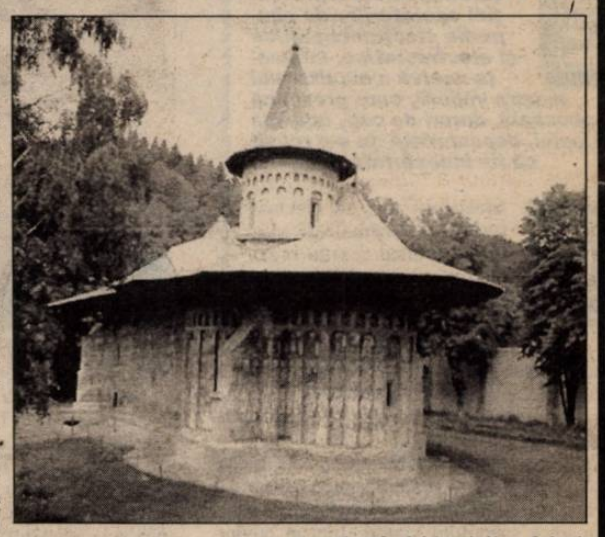

În 1488, domnitorul ridică aici un schit devenit ulterior biserica Sfîntului Gheorghe.

Ridicată în numai cîteva luni, biserica va dobîndi strălucire începînd din 1547, la iniţiativa mitropolitului Grigore Roşca, vărul lui Petru Rareş.

Arhitectura bisericii este specifică stilului moldovenesc el epocii: plan triconic cu turlă pe naos, a cărui pictură monumentală este deosebit de viguroasă.

În 1547, mitropolitul Grigore Roşca adaugă bisericii un pridvor închis şi hotărăşte împodobirea acestuia şi a faţadelor cu o frescă al cărei prezumtiv zugrav este pristavul Marcu.

Întreaga pictură murală, cu puternice elemente realist-autohtone, este de o rară fineţe plastică, pe celebrul fond albastru care impresionează şi în zilele noastre. O adevărată capodoperă este socotită scena „Judecăţii de Apoi".

În 1550, prin grija mitropolitului Teofan, s-a realizat pictura pronaosului. O enigmă rămîne formula „albastrului de Voroneţ". Se presupune că zugravul-şef al bisericii a folosit aceeaşi metodă la care a recurs şi posesorul secretului smalţului din Mesopotamia, şi anume la criptografierea procesului de amestecare a culorilor (majoritatea de esenţă vegetală). Înscrisul cifrat, însă, s-a pierdut în negura timpului, deşi unii istorici sînt de părere că este posibil ca el să fie ascuns undeva în pereţii bisericii.

Printre pietrele tombale de aici poate fi remarcată cea a lui Daniil Sihastru, iar printre comorile artistice trebuie amintite icoane, strana din secolul al XVI-lea şi mai ales clopotele din vreme lui Ştefan cel Mare, care, după spusele localnicilor, prin dangătul lor evocă numele marelui Voievod. Această „Capelă sixtină a Orientului" cum a fost numită, este o operă de artă unică.

IRINA STOICA

COMOARĂ scoasă din Atlantic

Un tezaur alcătuit din monezi de aur şi bijuterii, descoperit la bordul unei epave din secolul XVII scufundată în largul coastei de sud-vest a Angliei, a fost expus pentru întîia oară, în noiembrie a.c., la Britsh Museum din Londra. Locul unde zace epava, a cărui cercetare n-a fost încă terminată, se află sub protecţia specială a ministerului britanic al Culturii. Conform unui comunicat al acestuia, epava este, probabil, a unei nave comerciale care făcea legătura între Marea Britanie şi Africa.

Ea a fost descoperită în 1992 de către un scufundător membru al unei societăţi locale de arheologie şi nu a fost considerată mai demnă de interes decît cele circa 2000 de epave care odihnesc pe fundul mării în largul coastei de sud a Angliei. Dar, la următoarea scufundare, în 1994, plonjorii au descoperit numeroase „obiecte din aur", care au fost trimise la British Museum pe măsură ce avansau căutările.

Redescoperirea civilizaţiilor

TROIA LUI PRIAM

Visul lui Heinrich Schliemann se concretiza o dată cu rezultatul săpăturilor începute de el în 1870 pentru descoperirea Troiei homerice: existenţa unor ruine care atestau că, în zona satului Bunarbaşi, sub colina Hissarlîk, fuseseră construite oraşe locuite în cele mai diferite epoci, ce pieriseră în războaie şi foc, peste ele apărînd alte civilizaţii, alte cetăţi, altă populaţie. În total, Schliemann scoase la lumină, în cîţiva ani, nouă oraşe ridicate unele peste altele.

„Care dintre cele nouă oraşe era Troia lui Homer (consemnează gîndurile exploratorului W. Ceram în „Zei, morminte, cărturari"), Troia eroilor şi a luptei epice? Stratul inferior era, evident, cel mai vechi (atît de vechi, încît locuitorii nu cunoşteau încă întrebuinţarea metalelor); stratul superior însemna că este cel mai recent şi conţinea, fără îndoială, vestigiile Noului Ilion, acolo unde Xerxe şi Alexandru aduseseră sacrificii zeilor".

S-au făcut aprecieri că Troia ar fi existat în al doilea şi al treilea strat numărat de jos, ceea ce s-a dovedit, mult mai tîrziu, a fi inexact, eroarea avînd ca suport descoperirea unor ruine-cazemate incendiate, care s-a presupus că ar fi înconjurat palatul lui Priam, ca şi a unei porţi uriaşe, aşadar, poarta Scee. De asemenea, tezaurele arheologice au constituit pentru specialişti puncte de referinţă în descifrarea modului de viaţă al momentului în care aceştia trăiseră.

Întrebarea e: Homer s-a lăsat descoperit de Schliemann (care devine, astfel, celebru) sau Schliemann a transformat mitul în realitate? Lumea era în extaz. 250000 de metri cubi de pămînt răscolit au scos la iveală un adevăr care se credea a fi doar o legendă imaginată de un poet.

La 15 iunie 1873 Schliemann se hotărăşte să întrerupă săpăturile. Anunţă oamenii şi, împreună cu grecoaica Sofia, tînăra lui soţie, vrea să arunce o ultimă privire asupra ruinelor. Coboară împreună la aproximativ nouă metri în adîncime, înaintea zidului palatului considerat aparţinînd lui Priam, şi atunci se produce unul dintre cele mai fantastice miracole pe care întîmplarea le poate oferi. Privirea cercetătorului fu atrasă de ceva strălucitor. Mintea şi experienţa realizează minunea: aur!, exclamă arheologul arătînd soţiei locul...

Îndepărtează imediat tot personalul, ignoră pericolul posibil de prăbuşire a blocurilor masive şi începe să sape la baza acelui zid secular. Aur, fildeş, bijuterii, obiecte de valori uriaşe, podoabe „îngropate vreme de trei mii de ani sub ruinele a şapte împărăţii dispărute şi readuse la lumină".

Schliemann a adunat această fabuloasă comoară fiind convins că ea aparţinuse marelui rege Piram. O împodobeşte pe frumoasa lui soţie cu cercei şi coliere neasemuit de valoroase numind-o, într-o admiraţie nestăpînită, „Elena din Troia"...

Date fiind calităţile şi cinstea acestui cercetător, finalul era previzibil: trimite tezaurul la Atena.

În ceea ce priveşte adevărata „identitate" a comorii, „abia cu puţină vreme înaintea morţii lui se dovedi că Schliemann se lăsase amăgit de entuziasm, că Troia nu se afla nici în al doilea, nici în al treilea, ci în şaselea strat pornind de jos şi că tezaurul găsit era al unui rege care trăise cu o mie de ani înainte de Priam".

Selecţie şi prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU

ARHIEPISCOPUL, şef al poliţiei

Adunarea legislativă din Honduras a adoptat cu o majoritate covîrşitoare de voturi (126 voturi pentru şi 2 împotrivă) hotărîrea de numire în postul de şef al nou createi poliţii naţionale a ţării pe arhiepiscopul Bisericii catolice, Oskar Rodrigues. Vaticanul interzice părinţilor bisericii să ocupe, fără aprobare specială, funcţii guvernamentale. În Honduras însă se speră că această aprobare se va obţine, avîndu-se în vedere specificul situaţiei. El constă nu numai în creşterea periculoasă a nivelului criminalităţii, ci şi în faptul că precedenta poliţie, care în ultimii 33 de ani intrase în compunerea forţelor armate, subordonată deci autorităţilor militare, s-a dovedit incapabilă să facă faţă elementelor criminale. Acum forţele destinate să asigure ordinea publică sînt scoase de sub comanda militarilor, urmînd a fi conduse de un civil în... sutană!

■ **Mama - 18 ani, bunica - 35 !**

ŞASE GENERAŢII ÎN VIAŢĂ!

Naşterea Giovannei Catafo, la 19 septembrie 1997, a fost sărbătorită cu mult fast în prezenţa mamei, Giusepinna Abate (18 ani), bunicii Vincenzina Ricorei (35 ani), străbunicii Vincenza Maugeri (51 ani), străstrăbunicii Giusepinna Riceri (68 ani) şi stră-stră-străbunicii Angela Minisale (88 ani)!

Locuiesc toate în localitatea Biancaville din provincia Catania şi sînt în perfectă stare de sănătate. Toate s-au măritat de tinere şi, prin naşterea Giovannei, au stabilit un adevărat record mondial!

La mulţi ani, YEN YEN !

Parcul zoologic „Vincennes", de la periferia Parisului, a fost de curînd în sărbătoare. Prilejul festivităţii a fost oferit de Yen Yen, un splendid exemplar de urs Panda donat în 1973 de autorităţile din China cunoscutului parc zoologic din Paris. Ursuleţul s-a născut în 1972 în provincia chineză Se Tchoum şi a împlinit, deci, un sfert de veac! Cu acest prilej, în prezenţa unui mare număr de vizitatori, Yen Yen a primit o porţie dublă de rădăcini şi frunze de bambus!...

■ **Copilărie furată**

O TAINĂ DE FAMILIE TULBURĂ

UN DESTIN

Cordula Bergfried, din München, are astăzi puţin peste 40 de ani şi lucrul la care se gîndeşte cel mai mult este să recurgă la psihoterapie pentru a scăpa, măcar în parte, de drama trecutului său.

S-a născut şi a crescut în ceea ce ea însăşi denumeşte un mediu mic burghez, cu un tată autoritar, profesor de şcoală, şi cu o mamă casnică, mereu îmbrăcată corect, harnică şi făcînd... ceea ce se cuvine. Avea doi fraţi. Problema însă era că toţi o tratau ca pe o străină. Totul i se refuza, în toate nu întîlnea decît duşmănie. De ce i se refuza orice urmă de dragoste?

La un moment dat, i-a venit ideea că poate era un copil înfiat. A căutat pe ascuns în toate actele familiei, dar dovezile erau clare: era indiscutabil fiica părinţilor săi. Şi atunci?... Unde era faimoasa „dragoste de mamă"?

Momentul cel mai fericit al vieţii ei a fost ziua cînd a împlinit 18 ani şi a putut decide singură să meargă la o şcoală pentru surori medicale, primind un loc într-un cămin. Era îngrozitor de greu, dar, cum anii care trec vindecă de multe ori rănile trecutului, totul părea să meargă spre mai bine. Dar, mai ales, încerca să uite copilăria întunecată...

Şi dintr-o dată, după zece ani, primeşte un telefon de la mamă. Se afla într-o clinică, grav bolnavă: avea cancer. Tatăl şi cei doi fraţi nu erau în oraş. Fără ezitare, Cordula s-a dus să-şi ajute mama. Era vorba de completat nişte acte. Trebuia să caute prin „arhiva" familiei. Şi aşa dădu peste un jurnal al mamei sale şi peste nişte scrisori între ea şi soţul ei. Citind îngrozită, Cordula află că, la un moment dat, mama ei avusese o relaţie cu un vecin căruia îi plăcea viaţa - diametral opus tatălui său. Lucrurile se află, soţul intervine şi legătura trebuie să înceteze. De dragul celor doi fii ai lor. Mama se ţine de cuvînt şi nu-şi mai întîlneşte niciodată amantul. Dar din această legătură se născuse un copil. Soţul o recunoaşte imediat pe micuţa Cordula. Care va rămîne un bastard, refuzată şi urîtă de toţi membrii familiei...

Un joc la modă în Spania

CORRIDA din maşină

Sătui de clasica corridă, dar poate şi înspăimîntaţi de recenta păţanie a unui compatriot care şi-a lăsat, drept trofeu, pantalonii în coarnele unui taur, rămînînd în costumul lui Adam, spaniolii se dau, mai nou, în vînt după „corrida din maşină". Iată-l în imagine pe unul dintre „curajoşii" care, la adăpostul caroseriei de metal a automobilului, are bravura de a-i flutura muleta în faţă unui taur, complet dezinteresat, după cîte se vede...

NU TRAGEŢI ÎN... LUNATICI!

Despre lunatici se spun o mulţime de lucruri fantasmagorice. Dar adevărul despre ei este şi mai interesant, după cum ne încredinţează revista germană „P.M." 3 la sută din persoanele adulte şi aproape 20 la sută din copiii de pînă la vîrsta de 14 ani suferă de somnambulism.

Lunaticii înşişi, adesea nici nu bănuiesc ce fac în vreme ce dorm. Un băieţel american de 11 ani a ieşit în timpul somnului pe stradă, îndreptîndu-se spre staţia de cale ferată, a urcat într-un vagon de marfă, iar dimineaţa s-a trezit la 160 km de casă. Asemenea exemple sînt nenumărate.

O femeie care născuse de curînd se scula noaptea şi-şi căuta copilul, care de altfel dormea liniştit în pătuţ, răscolind sub covoarele din casă. Care sînt cauzele? Adormind, omul se cufundă mai întîi într-un somn profund, cînd sistemul nervos central se linişteşte. În acel timp nu apar nici un fel de vise. Organele simţurilor par a se deconecta. Dar sistemul motor continuă să „vegheze". Dacă pe frunte se aşează o muscă, omul o îndepărtează maşinal, fără a se trezi.

În timpul fazei următoare a somnului apar visele, dar omul nu se poate ridica, chiar dacă ar vrea. Sistemul nervos central, trezindu-se, frînează sistemul motor.

La lunatici, această succesiune se deteriorează, fiind posibile două variante: fie că sistemul nervos central se activizează prea devreme, înainte ca faza somnului profund să se fi încheiat, fie că frînele sistemului motor se declanşează din cale-afară de tîrziu. În ambele cazuri sistemul motor este activ. E suficient cel mai neînsemnat element iritant, pentru ca omul să fie determinat a se ridica din pat. Creierul declanşează „pilotul automat", iar lunaticul începe să se deplaseze precum un robot.

Privirea stranie a lunaticilor se explică prin faptul că ei, în acel timp, nu văd nimic: creierul nu poate descifra semnalele ce-i sînt transmise. De aceea lunaticului îi este indiferent din a cui strachină mănîncă.

Un soţ suferea foarte mult din pricină că soţia sa devasta noaptea frigiderul. Aflînd că ea se teme de şerpi, un medic cunoscut l-a sfătuit pe soţ ca, sub ochii soţiei, să pună în faţa frigiderului un şarpe din cauciuc. Produsele din frigider au rămas neatinse, dar, de fiecare dată cînd soţul uita să pună în bucătărie şarpele artificial, totul începea de la capăt.

Cauze ale somnambulismului pot fi un şoc puternic: stresul, suprasolicitările fizice, oboseala.

■ **Ca să-şi salveze prietenul grav bolnav**

L-A CONDUS LA... GROAPĂ

Andy C. Patterson suferea de o boală incurabilă şi ideea morţii îl obseda zi şi noapte. Avea un cont rotund în bancă şi se gîndi cum să-l folosească ca să sufere cît mai puţin. Locuia într-un apartament confortabil în Manhattan împreună cu iubita sa şi nici prin cap nu-i trecea să se însoare. Era un bărbat bine, împlinise de curînd 34 de ani, avea succes la femei şi simţea că viaţa îi aparţine. Pînă în momentul în care un diagnostic necruţător a pus capăt la toate. Leucemie!

Şi-a „concediat" iubita, a renunţat la slujba sa de consilier în probleme de marketing al unei firme de construcţii şi a început să consume droguri. Într-o seară, după ce rătăcise prin împrejurimile cartierului, Andy se prăbuşi într-o gură de canal. O izbitură puternică, o uşoară senzaţie de durere după care îşi pierdu cunoştinţa. Andy s-a trezit la spitalul de urgenţă din apropiere la cîteva zile după incident şi în momentul în care a deschis ochii a fost convins că salonul în care fusese internat se afla în lumea de dincolo. Începutul cu începutul însă se dezmetici şi reuşi să lege o conversaţie cu una din asistente. Suferise cîteva contuzii uşoare şi a doua zi a fost liber să se întoarcă acasă. Îşi citi fişa medicală şi constată cu stupoare că toate analizele îi ieşiseră perfect! Analizele sîngelui nu semnalau nici o urmă de... leucemie. Au urmat şi alte teste ale sîngelui, dar rezultatul era acelaşi. Andy C. Jefferson era perfect sănătos. Era convins că locul în care se prăbuşise avea puteri miraculoase. Un miracol, ca atîtea altele pe această planetă. Andy şi-a reluat viaţa şi s-a căsătorit. N-a mărturisit nimănui despre întîmplarea care i-a schimbat cursul vieţii. Simţea că taina miraculului trebuie păstrată cu sfinţenie. Unul din prietenii săi era însă grav bolnav. De ce nu l-ar ajuta? De ce nu l-ar trimite în acel loc... miraculos? Andy n-a mai stat pe gînduri. Şi-a luat prietenul şi l-a condus... la groapă. Stupoare, însă! Gura de canal nu mai exista. Pe acel loc începuseră lucrările de construcţie ale unui supermarket.

WILL SMITH, un prinț îmbrăcat

Multora, numele lui Will Smith poate să nu le spună nimic sau chiar să le stîrnească întrebarea: „Și cine-i ăsta?". Deși e foarte posibil ca figura simpaticului adolescent de culoare din sitcomul *„Prințul din Bel Air"*, prezentat de Tele 7 abc, să le fie deosebit de familiară. Tinerii, iubitori ai muzicii rap, de asemenea e posibil să îl cunoască, postul MTV fiind, mai ales în urmă cu 2-3 ani, extrem de generos cu difuzarea clipurilor ce însoțeau melodiile interpretate de grupul „Fresh Prince", format din Will Smith și Jeff Towns, alias Jazzy Jeff. Grupul era deținătorul a două discuri de platină și un premiu Grammy pentru albumul „He's the D.J., I'm the Rapper". Mai nou, numele lui Will Smith e legat de *„Men in Black" („Bărbați în negru")*, filmul apărut în vara aceasta și care săptămîni la rînd, imediat după lansare, a deținut locul I în topul încasărilor de pe urma vînzării biletelor de vizionare (box office). În discoteci, tinerii dansează în ritmul melodiei foarte la modă acum, „Men in Black", căreia îi este asociat numele lui Will Smith. Iar nu mai de mult de anul trecut, *„Independence Day"*, filmul nr.1 al anului 1996, de asemenea lider al box-office-urilor, își datora succesul și interpretării pline de har a tînărului actor Will Smith, aflat atunci la primul său rol principal.

În plină afirmare și bine plătit

Așadar, „Prințul din Bel Air" nu este doar adolescentul nonconformist, pus pe șotii și năzbîtii, care se salvează din orice încurcătură prin umorul lui savuros și spontaneitatea susținută de o vie inteligență, ci și o vedetă a marelui ecran, o stea în plină strălucire și cu un contur deja bine definit. Că este așa o dovedește și nivelul onorariilor ce figurează pe contractele încheiate de noul star cu producătorii. De la cinci milioane de dolari, cît a încasat pentru primul lui rol principal din „Independence Day", s-a ajuns să i se ofere pentru viitorul său rol (în „Dușmanul poporului") suma de... 15 milioane de dolari. Să nu uităm că actori consacrați, de talia lui Harrison Ford, Bruce Willis, Mel Gibson, Sylvester Stallone care au făcut de nenumărate ori proba succesului lor la public sînt plătiți cu 20 milioane de dolari. Din acest punct de vedere, Will Smith îl depășește chiar și pe Bard Pitt, sex-simbolul în mare vogă al ultimilor doi-trei ani. În plus, o dată cu afirmarea în forță a „Prințului" în peisajul Hollywood-ian, cota de popularitate a actorului de culoare Eddie Murphy pare să fie într-un real pericol, de vreme ce Will Smith s-a situat pe poziția unui serios concurent. Pe scurt, Will Smith are toate șansele să completeze cu succes panoplia, ce-i drept nu prea bogată, a actorilor de culoare de talia lui Sydney Poitier, Bill Cosby, Whoopi Goldberg, Denzel Washington...

LUNI, 15 decembrie

PROGRAMUL 1: **12.05** Serial (r): „Secretul" **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Meridianele dansului (r) **15.30** Memoria exilului românesc **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Arhive românești **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Serial: „Echipa de intervenție" **22.15** Fețele schimbării **23.30** Serial: „Canary Wharf" **23.55** Scena **0.25** Pop show-nocturn.

PROGRAMUL 2: **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Ecranul (r) **13.30** Club 2020 **14.00** Convieţuiri **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-rup, Hei-rap! **19.00** O altă putere **19.30** Sănătate, că-i mai bună decît toate **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Credo **22.00** Film: „Justițiarul" (SUA, 1996) **24.00** Insomnii.

MARȚI, 16 decembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Secretul" **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Integrarea socio-profesională a persoanelor nevăzătoare **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** În flagrant **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Telecinemateca: „Stația de autobuz" (SUA, 1950). Cu: Marilyn Monroe **23.30** Serial: „Canary Wharf" **23.55** Universul cunoașterii.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.55** Serial (r): „Echipa de intervenție" **9.55** Scena politică (r) **10.30** Serial (r): „Efecte secundare" **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Față în față cu autorul (r) **14.00** Convieţuiri **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** Dosarele istoriei **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Sensul tranziției **22.00** Teatrul Național prezintă: „Insula" de Mihail Sebastian **23.30** Volei: România - Israel.

MIERCURI, 17 decembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial: „Secretul" **13.00** Dosarele istoriei (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.30** Pro patria **16.30** Tribuna partidelor parlamentare **17.35** Serial: „Casa de piatră" **18.00** Medicina pentru toți **18.30** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Serial: „Margueirite Volant" **22.10** Memorialul durerii **23.35** Cultura în lume **0.05** Phoenix, 35 de ani.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.55** Cu ochi'n 4 (r) **9.45** Portrete în acvaforte (r) **10.30** Teleenciclopedia (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Arhive românești **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** Recviem de W.A. Mozart **20.15** Serial: „Secretul" **21.05** Avocatul poporului **22.05** Film: „Circumstanțe atenuante" (SUA) **23.40** Lecția de muzică **0.10** Insomnii.

JOI, 18 decembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Secretul" **13.00** Sensul tranziției (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Dialog **15.45** Lege și fărădelege **16.00** Convieţuiri **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.30** Interctiv Tele-Joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Serial: „Dr. Quinn" **22.15** Cu ochii'n 4 **23.25** Serial: „Canary Wharf".

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **8.55** Serial (r): „Marguerite Volant" **9.55** Medicina pentru toți (r) **10.25** Fețele schimbării (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Dreptul la adevăr (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.10** Limbi străine **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** S.O.S. Patrimoniul! **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** În fața dv.! **22.00** Cinematograful de artă: „Villa Mauresque" (Franța, 1992) **23.50** Time Out.

VINERI, 19 decembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.05** Serial (r): „Secretul" **13.00** Convieţuiri **13.30** Sănătate, că-i mai bună decît toate! (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** De la lume adunate... **15.30** Emisiune în limba germană **17.10** Portret în oglindă **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Treptat, treptat" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Raiul pe Pământ" (SUA, 1997). Cu: Giancarlo Giannini, Omar Sharif **23.00** Reflecții rutiere **23.30** Planeta cinema **0.20** Cinematograful de noapte „Pericol de moarte" (SUA, 1996).

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **8.55** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.25** Cultura în lume (r) **11.30** Desene animate **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** S.O.S. Patrimoniul! (r) **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.10** Limbi străine pentru copii **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Pentru dv., doamnă! **19.00** Contemp-art **19.45** Jurnal muzical **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Robingo 2 **21.40** Vînare de vînt **22.20** Lumea sportului **23.00** Serial: „Berlin Alexanderplatz" **24.00** Insomnii.

SÎMBĂTĂ, 20 decembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineața... de la Timișoara și de la București! **9.05** Șapte note fermecate **10.00** Serial: „Viața ca în viață" **10.50** Film: „Palace" (Franța, 1985) **12.30** Serial: „Mork și Mindy" **13.00** Ecranul **14.10** Turnul Babel **16.00** Scena politică **16.30** A doua alfabetizare **17.00** „START - REC" **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Efecte secundare" **21.55** Cum vă place... **23.35** Serial: „Dublă expunere" **0.30** Volei: România - Polonia.

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **8.30** Serial: „Lupii aerului" **9.30** Pas cu pas **10.35** Mondo-blitz **11.30** TVR Timișoara **14.00** Serial: „Strindberg" **15.10** Tradiții **15.30** Patinaj artistic **17.00** Desene animate **18.00** Muzica și steaua polară **20.22** Stop cadru **22.10** Film: „Toleranță zero" (SUA, 1996) **23.40** Convieţuiri **0.10** Poem bizantin.

DUMINICĂ, 21 decembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineața! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Desene animate **9.35** Serial: „Aventurile lui Shirley Holmes" **10.00** Ala-Bala, Portocala! **10.45** Biserica satului **11.00** Viața satului **12.30** Tezaur folcloric **13.00** Serial de călătorii **14.10** Atlas **14.40** Turnul Babel **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **18.55** Robingo **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Recepționerul e devina" (Anglia, 1991) **22.25** Varietăți internaționale **23.35** Portrete în acvaforte.

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **8.30** Documentar **9.30** Ferestre deschise **10.35** Lecția de muzică **11.30** TVR Iași **13.30** Memoria exilului românesc **14.00** Serial: „Strindberg" **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Alo, tu alegi! **18.30** Serata muzicală TV **20.00** Serial: „În plină acțiune" **20.50** Fotbal: A.C. Milan - Bologna **24.00** Jazz alive.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Țara lui Moș Crăciun **9.10** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.50** Lumea filmului (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Procesul etapei (r) **13.00** Film: „Formidabilul" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Deșteaptă-te române! **18.30** Știi și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Bun venit acasă, Roxy Carmichael" (SUA, 1990) **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Seinfeld" **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Fanny" (US, 1961.

MARȚI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.10** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.50** Serial: „Seinfeld" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Film: „Bun venit acasă, Roxy Carmichael" (r) **12.35** Film: „Fanny" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Profesiunea mea - Cultura **18.30** Știi și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Spitalul de urgență" **21.15** Serial: „De partea legii" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Seinfeld" **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Nikita" (Franța/Italia, 1990).

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.10** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.50** Serial: „Seinfeld" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Serial: „Capcana timpului" **11.45** Serial: „De partea legii" (r) **12.30** Film: „Nikita" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Pro și contra **18.00** Am întîlnit și români fericiți **18.30** Știi și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Plimbare în noapte" (Austria/SUA, 1995) **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Seinfeld" **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Mac Arthur" (US, 1977). Cu: Gregory Peck.

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.10** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.50** Serial: „Seinfeld" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Film: „Plimbare în noapte" (r) **12.25** Film: „Mac Arthur" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Punctul pe I **18.00** Urmărire generală **18.30** Știi și cîștigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Doctor în Alaska" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Seinfeld" **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Havana" (SUA, 1990). Cu: Robert Redford.

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Serial: „Tînăr și neliniștit" (r) **9.50** Serial: „Seinfeld" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Serial: „Beverly Hills" (r) **11.30** Serial: „Melrose Place" (r) **12.15** Film: „Havana" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.55** Rătăciți în tranziție **18.30** Abracadabra Parc (live) **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Dosarele X" **21.15** Film: „Mighty Queen" (SUA, 1989) **23.45** Serial: „La limita imposibilului" **0.30** Serial: „Zona Crepusculară" **1.00** Film: „Jezebel - femeia diabolică" (SUA, 1938). Cu: Bette Davis, Henry Fonda **3.00** Baschet NBA: Philadelphia - Miami. Transmisiune în direct.

SÎMBĂTĂ **7.00** PRO TV Junior: Desene animate * Serial: „Superboy" * Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" (ultimul ep.) **11.00** Film: „Jezebel - femeia diabolică" (r) **11.55** PRO Motor **12.25** Secretele bucătăriei **13.00** Gene-

În negru

Care au fost atuurile lui Will Smith?

În primul rînd, magnetismul, acea capacitate extraordinară de a atrage atenţia asupra sa şi de a stîrni simpatia. Prima lui „pradă" a fost producătorul Quincy Jones care, atras de farmecul interpretului de muzică rap, s-a gîndit să-l folosească şi ca actor şi astfel i-a pus pe tavă rolul din sitcomul *„Prinţul din Bel Air"*, un serial care încă de la început s-a bucurat de mare succes. Următorul pas, rapid, l-a făcut către marele ecran, în roluri secundare, dar interpretate strălucit, fie că a fost vorba de un tînăr homosexual cu multă imaginaţie care se dă drept fiul lui Sydney Poitier în *„Şase grade de despărţire"* (1993), fie că este logodnicul fiicei lui Woopi Goldberg în *„Made in America"* (1993) sau că este unul dintre justiţiarii care aleargă după jefuitorii unui depozit de heroină în *„Băieţi răi"* (1995). În 1996, cu *„Independence Day"* şi apoi în 1997 cu *„Men in Black"*, Will Smith e convertit în salvator al omenirii în lupta cu extratereştrii.

DATA NAŞTERII: 25 septembrie 1968
LOCUL NAŞTERII: Philadelphia
STUDII: Overbrook Hight School
STARE CIVILĂ: logodit cu actriţa Jada Pinkett; divorţat de Shree Zampino
COPII: un băiat în vîrstă de 5 ani, Willard C. Smith sau „Trey" cum îi spune tatăl lui
STARE MATERIALĂ: încă de la vîrsta de 18 ani era milionar pe seama vînzării albumelor cu muzică rap

Mare admirator al lui Bruce Willis şi Harrison Ford, el are aşadar şansa de a păşi cu dreptul în galeria eroilor din filmele de acţiune. Numai că în abordarea partiturilor el aduce o notă personală, personajele cărora le dă viaţă şi felul în care ele acţionează sînt îmbibate în umor, fie că e vorba de ofiţerul de aviaţie care luptă cu extratereştii, invadatori ai Terrei, în *„Independence Day"*, fie că este unul dintre „bărbaţii în negru" - o brigadă specială care declanşează vînătoarea de aliens (tot fiinţe extraterestre). Ca actor, pe Will Smith îl vom revedea probabil anul viitor în *„Duşmanul poporului"*, dar presa de specialitate ne anunţă încă o surpriză pregătită de acelaşi Will Smith care şi-a descoperit încă o vocaţie, aceea de autor de scenarii. Împreună cu actuala sa logodnică, actriţa Jada Pinkett, el a scris scenariul *„Love for Hire"* (*„Dragoste de închiriat"*) pe care studioul Universal i l-a achiziţionat imediat. Cu real talent, Will Smith imaginează viaţa unei tinere - cu o fire extrem de independentă - care îi propune unui muncitor - cu un chip extrem de atrăgător - să facă un copil...

Cu umoru-i bine cunoscut, Will Smith spune că dacă îşi va pune în gînd, în cel mult zece ani ar putea să ajungă primul preşedinte de culoare al Statelor Unite. Ar fi o traiectorie unică: de la „Prinţ" la... preşedinte.

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

„Contele de Monte Cristo"

cu Ornella Muti şi Gérard Dépardieu

Vă prezentăm o secvenţă „caldă" a unui film care va putea fi vizionat la începutul anului 1998. Este vorba de filmul „Contele de Monte Cristo" în care apar Edmond Dantès şi Mercedes de Morcerf, eroii romanului lui Dumas, interpretaţi de Gérard Dépardieu (47 ani) şi Ornella Muti (42 ani).

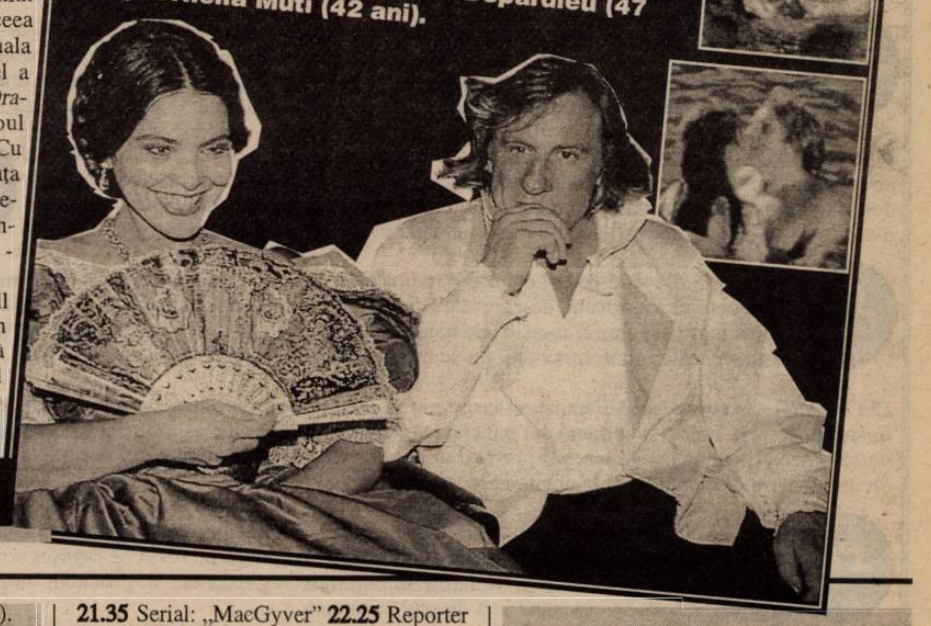

GINGER ROGERS
TELE 7 abc, duminică, ora 21⁴⁰

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Serial: „Lassie" 9.30 Super Abracadabra 11.00 Film: „Salvaţi-l pe Willy" (SUA, 1993) 13.00 Serial: „Dragul de Raymond" 13.30 Film: „Detectiv cu greutate: Misiunea Condorul" (SUA/Italia, 1993). Cu: Bud Spencer 15.45 Lumea filmului 16.15 Serial: „Efecte speciale" 17.15 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Beverly Hills" 19.30 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Planeta condamnaţilor" (SUA, 1992) 22.15 Serial: „Susan" 23.15 Film: „Guvernatoarea" (Anglia, 1996, partea I) 0.15 Fotbal: Il Calcio.

ANTENA 1

HENRY FONDA
PRO TV, vineri, ora 1⁰⁰

LUNI 6.30 Desene animate 7.00 Teledimineaţa 9.02 Serial: „Orăşelul fantastic" (r) 9.40 Serial: „Sirenele" (r) 10.30 Film: „Zeiţa iubirii" (r) 12.20 Serial: „O iubire de neuitat" 13.10 Între prieteni (r) 14.20 Serial: „Dempsey şi Makepeace" 15.10 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" 15.35 Controverse istorice 16.00 Onyx - culorile muzicii 17.30 Telerebus 18.02 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Baree, fiul lui Kazan" (Canada/Franţa, 1994) 21.30 Serial: „Viitorul începe azi" 22.30 Milionarii de la miezul nopţii.

MARŢI 6.30 Desene animate 7.00 Teledimineaţa 9.02 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" (r) 9.40 Serial: „Viitorul începe azi" (r) 10.30 Film: „Baree, fiul lui Kazan" (r) 12.20 Serial: „O iubire de neuitat" 13.15 Millenium (r) 14.20 Serial: „Dempsey şi Makepeace" 15.10 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" 15.35 Vedeta în papuci 16.00 Onyx - culorile muzicii 17.30 Telerebus 18.02 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Fintîna tinereţii" (SUA) 21.30 Serial: „Legea lui Burke" 22.30 Milionarii de la miezul nopţii.

MIERCURI 6.30 Desene animate 7.00 Teledimineaţa 9.02 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" (r) 9.40 Serial: „Legea lui Burke" (r) 10.30 Film: „Fintîna tinereţii" (r) 12.20 Serial: „O iubire de neuitat" 13.10 Printre rînduri (r) 14.20 Serial: „Dempsey şi Makepeace" 15.10 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" 15.35 Controverse istorice 16.00 Onyx - culorile muzicii 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Sodbusters" (SUA, 1990) 21.30 Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambiţioasă" 22.30 Milionarii de la miezul nopţii.

JOI 6.30 Desene animate 7.00 Teledimineaţa 9.02 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" (r) 9.40 Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambiţioasă" (r) 10.30 Film: „Fermierii" (r) 12.20 Serial: „O iubire de neuitat" 13.10 Serial: „Vise şi oglinzi" 14.20 Serial: „Dempsey şi Makepeace" 15.10 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" 15.35 Vedeta în papuci 16.00 Onyx - culorile muzicii 17.30 Telerebus 18.02 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Dublă trădare" (SUA, 1995) 21.30 Serial: „Cronici paranormale" 22.30 Milionarii de la miezul nopţii.

VINERI 6.30 Desene animate 7.00 Teledimineaţa 9.02 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" (r) 9.40 Serial: „Cronici paranormale" (r) 10.30 Film: „Dublă trădare" (r) 12.20 Serial: „O iubire de neuitat" 13.10 Serial: „Vise şi oglizi" 14.20 Serial: „Model Academy" 14.50 „Cartonaşul galben" 16.30 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" 17.00 Onyx - muzică pentru îndrăgostiţi 18.02 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Jandarmul la plimbare" (Franţa, 1970) 21.30 Serial: „Puterea banilor" 22.30 Milionarii de la miezul nopţii.

SÎMBĂTĂ 7.10 Serial: „Puterea banilor" (r) 8.00 Serial: „Vise şi oglinzi" (r) 8.45 Serial: „Un cîine cu imaginaţie" (r) 9.20 „Ultimele 5 minute" 12.30 Muzică populară 13.00 Documentar: „Viaţa sălbatică" 13.30 Serial: „Dragoste cu năbădăi" 14.20 Film: „Jandarmul la plimbare" (r) 16.10 Poveştile prietenilor mei 16.40 Între prieteni 17.30 Serial: „Club Hawaii" 18.02 Serial: „Tarzan" 19.00 Observator 19.45 Film: „Ruby" (SUA, 1991) 21.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 22.00 Serial: „Arli$$" 22.30 Serial: „Beavis & Butthead" 23.00 Hollywood Top Ten 0.10 Film: „Fernand, povară grea" (Franţa, 1987).

DUMINICĂ 7.00 Ştiri 7.10 Serial: „Tarzan" (r) 8.00 Poveştile prietenilor mei (r) 8.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) 9.02 Desene animate 10.00 Serial: „Animal Show" 10.30 Serial: „Oraşelul fantastic" 11.10 Controverse istorice 11.40 Spirit şi credinţă 12.10 Vedeta în papuci 12.50 Caleidoscop 14.10 Serial: „Extratereştri în familie" 14.55 O femeie - un bărbat şi jumătate 15.20 Hollywood Top Ten (r) 16.30 Serial: „Dragoste cu năbădăi" 17.00 Serial: „Club Hawaii" 17.30 Millennium 18.15 Printre rînduri 19.00 Observator 19.45 Film: „Casa lui Angelo" (Marea Britanie, 1997) 21.30 Serial: „Burlacul" 22.00 Serial: „Cape Canaveral - Eroii spaţiului" 22.50 Serial: „Sirenele" (ultimul ep.) 23.40 Film: „Evadare din iad" (SUA, 1995).

TELE 7 abc

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.15 Desene animate 11.05 Serial: „Starsky şi Hutch" 14.40 Serial: „Paradis" 15.35 Serial: „Cele două Diane" 16.30 Serial: „O singură viaţă" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Prinţul din Bel Air" 19.00 Primul pas 20.00 Serial: „Căsuţa din preerie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Secţia de poliţie" 22.30 Foc încrucişat 23.30 Cutia muzicală.

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.15 Desene animate 11.05 Serial (r): „O singură viaţă" 14.40 Serial: „Paradis" 15.35 Serial: „Cele două Diane" (ultimul ep.) 16.30 Serial: „O singură viaţă" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Prinţul din Bel Air" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Căsuţa din preerie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Secţia de poliţie" 22.25 În numele dumneavoastră 0.30 Tonomatul personal.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.15 Desene animate 11.05 Serial (r): „O singură viaţă" 14.40 Serial: „Paradis" 15.35 Serial: „Celebritate" 16.30 Serial: „O singură viaţă" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Prinţul din Bel Air" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Căsuţa din preerie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „MacGyver" 22.25 Reporter TELE 7 23.30 Prin gaura cheii.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.15 Desene animate 11.05 Serial (r): „O singură viaţă" 14.40 Serial: „Paradis" 15.35 Serial: „Celebritate" 16.30 Serial: „O singură viaţă" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Prinţul din Bel Air" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Medici la datorie" (ep. 1) 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Kung Fu" 22.30 Mafalda.

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.15 Desene animate 11.05 Serial (r): „O singură viaţă" 14.40 Serial: „Paradis" 15.35 Serial: „Celebritate" 16.30 Top Ten Viva TELE 7 18.15 Poliţia în acţiune 19.00 Dosare secrete ale istoriei 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Profit" 22.30 Concert 23.30 Tentaţii 0.05 Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ 8.00 Ştiri 9.05 Desene animate 9.55 Serial: „Femeia Fantastică" 13.05 Serial: „Croazieră de lux" 14.20 Desene animate 14.45 Drumuri printre amintiri 15.40 Cinema '97 16.10 Magazinul femeilor 17.05 Serial: „Roseanne" 17.40 Necenzurat 18.10 As Show 19.00 Serial: „Lou Grant" (ep. 1) 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Atracţie fatală" (SUA, 1987). Cu: Michael Douglas 23.35 Rendez-vous la TELE 7 0.40 Serial: „Playboy".

MICHAEL DOUGLAS
TELE 7 abc, sîmbătă, ora 21³⁵

DUMINICĂ 8.00 Ştiri 9.05 Desene animate 9.55 Serial: „Flash" 13.05 Serial: „Croazieră de Lux" 14.20 Desene animate 14.45 Documentar 15.00 Se întîmplă numai duminica 17.40 Forţa destinului 19.05 Serial: „Lou Grant" 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.40 Film: „Licoarea magică" (SUA, 1952). Cu: Ginger Rogers, Marilyn Monroe 23.20 Gala TELE 7.

LUNI 7.00 Exerciţii cu Martha 7.30 Bucureşti A.M. 11.00 Misterele tranziţiei (r) 16.00 Film (r) 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Natura lucrurilor 19.00 Ştiri 20.00 Astrologia pe înţelesul tuturor 21.00 Iubitori de animale 21.30 Working woman 22.00 Starea de veghe 23.30 Ştiri.

MARŢI 7.00 Exerciţii cu Martha 7.30 Bucureşti A.M. 16.00 Iubitori de animale (r) 16.30 Working woman (r) 17.00 Natura lucrurilor 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Ritmo latino 19.00 Ştiri 19.30 Documentar WorldNet 20.00 Film 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar WorldNet 23.30 Ştiri.

MIERCURI 7.00 Exerciţii cu Martha 7.30 Bucureşti A.M. 10.00 Astrologia pe înţelesul tuturor (r) 11.00 Ritmo latino (r) 16.00 Film (r) 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Magazin turistic 18.30 Country profiles 19.00 Ştiri 20.00 Film 22.00 Starea de veghe 23.00 Roata de rezervă (r) 23.30 Ştiri.

JOI 7.00 Exerciţii cu Martha 7.30 Bucureşti A.M. 11.00 Magazin turistic (r) 11.30 Country profiles (r) 16.00 Film 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Travel, Travel 18.30 Culisele modei 19.00 Ştiri 20.00 Film 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar WorldNet 23.30 Ştiri.

VINERI 7.00 Exerciţii cu Martha 7.30 Bucureşti A.M. 10.00 Ministar (r) 11.00 Travel, Travel (r) 11.30 Culisele modei (r) 16.00 Film 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Misterele tranziţiei 19.00 Ştiri 20.00 Film 22.00 Starea de veghe 23.00 Magazin turistic 23.30 Ştiri.

SÎMBĂTĂ 8.00 Exerciţii cu Martha 9.00 Desene animate 10.00 Enciclopedie pentru copii 11.00 Film 12.30 Magazin turistic 16.00 Cinemateca: „Rebeliunea" 18.00 Eu... 19.00 Ştiri 19.30 Documentar WorldNet 20.00 Film 22.00 Întîlniri muzicale 22.30 Country profiles 23.00 Documentar WorldNet 23.30 Ştiri.

DUMINICĂ 8.00 Exerciţii cu Martha 9.00 Desene animate 10.00 Ministar 11.00 Magazin turistic 12.30 Documentar WorldNet 16.00 Cinemateca 17.30 Întîlniri muzicale 18.00 Travel, Travel 18.30 Introspecţii în cultura italiană 19.00 Ştiri 19.30 Hello, Star! 20.15 Film 22.00 Ritmo latino 23.00 Documentar WorldNet 23.30 Ştiri.

TELE 8 BUCUREŞTI

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 15.12 - 21.12

BERBEC (21.03 - 20.04): Veți avea, se pare, de înfruntat cîteva situații delicate, care vă vor solicita nervos și afectiv. Chiar dacă anumite persoane din anturaj vă dezamăgesc, nu e cazul să „înghețați" legăturile. Pe de altă parte, curba financiară vă avantajează, staționînd tot intervalul la nivele suficient de înalte.

TAUR (21.04 - 21.05): Oboseală, surmenaj, tracasare. Iată care ar fi caracteristicile perioadei, în care va trebui, neapărat, să vă protejați și fizic, și psihic. Din fericire, optimismul dv. robust nu se va clătina, astfel că veți trece cu bine toate obstacolele. Curba financiară, deși oscilează la început, își revine și urcă spre un maximum.

GEMENI (22.05 - 21.06): Detașare, intimitate. Nimic din ceea ce se întîmplă în jur nu vă mai interesează, se pare că sînteți puțin surmenat și problemele profesionale s-au aglomerat. Din fericire, conform alurii curbei afectului, veți găsi alinare în dragoste, în sînul familiei. Viața în cuplu decurge excelent, se poate ivi și o plăcută surpriză.

RAC (22.06 - 22.07): Toate curbele astrale principale se situează mult deasupra normalului, semn că nici o problemă dificilă și nici o situație delicată nu vă vor intersecta destinul. Curba financiară are un maximum în a doua jumătate a săptămînii sau veți primi o veste foarte bună din acest punct de vedere. Mici probleme cu sănătatea în weekend.

LEU (23.07 - 22.08): Cel mai remarcabil aspect al săptămînii este buna-dispoziție și optimismul molipsitor de care dați dovadă. O contribuție însemnată la această stare de spirit o are și suma frumușică de bani pe care o veți primi. Întrucît alura curbei psihicului este semeață în tot intervalul, nu se întrevede nici o divergență sau neînțelegere.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Fantezia și inspirația vă vor ajuta să depășiți o situație dificilă (marți, miercuri), foarte solicitantă din punct de vedere nervos. Se pare că acum sînteți mai sensibil decît de obicei și vă lezează profund orice gest sau cuvînt nelalocul lui. Atenție la oscilațiile curbei financiare și la cheltuielile neprevăzute.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Dacă la începutul săptămînii sînt posibile certuri și divergențe - unele chiar acute -, în a doua jumătate a perioadei lucrurile revin pe făgașul normal, veți fi iar senin și plin de viață. Relațiile în cuplu decurg excelent și, probabil, vă așteaptă o scurtă călătorie de vacanță de-a dreptul minunată.

SCORPION (23.10 - 21.11): Nimic deosebit în constelația dv., planetele vă ocolesc, de parcă s-ar feri să vă aducă vreo umbră în destin. Pe acest fond de acalmie vă puteți face planuri realiste de viitor, să reflectați la oportunitatea unor inițiative, investiții. Spre finele intervalului veți primi o veste foarte bună de departe.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Farmecul și prezența de spirit vă vor ajuta să ieșiți basma curată dintr-o confruntare cu un Berbec sau Taur. Din fericire, situația este trecătoare și psihicul dv. nu va fi afectat. Atenție! Curba financiară are tendința să scadă sub normal și va trebui maximă prudență la cheltuieli sau investiții.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Satisfacții și bucurie, acestea ar fi etichetele intervalului. Într-adevăr, toate curbele astrale principale se situează mult peste normal. Se pare că veți primi bani - o sumă consistentă - și veți putea achiziționa cîteva obiecte doar pentru sufletul dv. Mici probleme cu sănătatea, vineri sau sîmbătă.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Prospețimea imaginației dv. și buna-dispoziție vă vor ajuta să duceți la bun sfîrșit un proiect început mai de multișor, deși vă va răpi timp prețios. Pe de altă parte, curba financiară staționează la cote mulțumitoare, fără să aibă intenția să urce spre maximum, așa cum se întîmplă cu curba afectului.

PEȘTI (19.02 - 20.03): Deși Mercur vă favorizează afacerile și situația financiară, în prima jumătate a intervalului se pot ivi probleme de această natură, apoi lucrurile revin la normal. Curba psihicului are un maximum la mijlocul perioadei, semn că optimismul dv. se reface și vă veți putea alcătui proiecte realiste de viitor.

mini DICȚIONAR de ARTE DIVINATORII

CHIROSCOPIA MEDICALĂ - metodă de prezicere a posibilelor tulburări metabolice prin studiul reliefului palmar, al culorii palmei și umidității ei, al formei și culorii unghiilor. Inițiatorul acestui tip de divinație este francezul Henri Mangin, care în 1951 a publicat un tratat cu acest profil. Cele mai importante domenii atacate de metodă sînt tulburările sexuale și psihice, ca și - atenție! - șansa subiecților de a avea capacități parapsihologice (hipersensitivi, bioenergoterapeuți etc.).

CHRISTIAN, Paul - pseudonimul celebrului ocultist francez J.-B. Pitois (1811-1877), care a încercat, în lucrarea sa principală „Istoria Magiei" (1870), să facă o reformă a astrologiei clasice. Dogmele tradiționale au fost combinate cu elemente de cabala și cu simbolurile specifice cărților de tarot. Tentativa lui Christian Paul a eșuat, întrucît ea s-a lovit de conservatorismul ocultiștilor. Ideea de a ghici destinul cu ajutorul unui mixaj de procedee s-a bazat pe studiul vieții pline de meandre a lui Napoleon.

CÎINE - zodie a zodiacului chinezesc, corespunzătoare Balanței din astrologia clasică europeană (intervalul 22.09-22.10). Conform tradiției chinezești, elementul cosmic de esență este Metalul (intransigență), iar planeta guvernatoare este Venus. La rîndul lui, Metalul domină aparatul respirator. Se spune că nativii Cîinelui sînt foarte sociabili și modești și că sînt dispuși la sacrificii pentru a apăra dreptatea. Întotdeauna, pentru ei rațiunea este mai presus de pasiune. Cîinele este exigent în dragoste și în profesiune, dar este ezitant atunci cînd trebuie să ia decizii majore.

PAUL IOAN
(Va urma)

Sfaturi utile

◆ *Obiectele de aramă. După ce le-ați curățat de praf, ștergeți-le cu puțin oțet cald. Clătiți-le cu apă curată și lustruiți-le cu o cîrpă moale. Dacă sînt foarte murdare, de un verde-gri, de exemplu, umpleți un vas mare cu oțet clocotit în care ați pus sare grunjoasă (un pumn de sare pentru doi litri de oțet). Așezați obiectele în oțet și lăsați-le pînă ce oțetul se răcește. Scoateți-le și frecați-le cu putere. Lustruiți-le cu un produs din comerț care să-l facă să lucească. Asta în cazul în care doriți să fie foarte strălucitoare. Altfel e deajuns să le clătiți cu apă curată și să le ștergeți bine cu o cîrpă moale.*

◆ *Cînd turnați un lichid dintr-un vas în altul cu ajutorul unei pîlnii, aveți grijă să puneți între piciorul pîlniei și gîtul sticlei o sîrmă îndoită în U. Aerul, care poate astfel să iasă din sticlă, va permite scurgerea continuă a lichidului. În lipsa unei pîlnii, folosiți o cochilie de ou larg deschisă și perforată la bază.*

ȘAH

PROBLEMA DE AZI:

Poate juca negrul 1... Tb4?

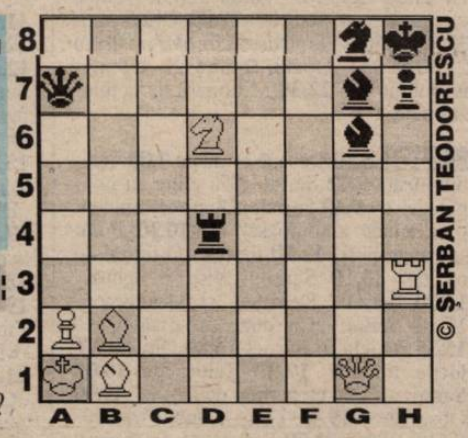

© ȘERBAN TEODORESCU

Negrul pierde prozaic după 1... N: b1 2. R:b1 Ce7 (Pentru a para 3. Cf5) 3. Tb3 Cc6 4. Cb5 etc., de aceea se de-

cide la conti- nuarea riscantă 1... Tb4. Acum s-ar părea că albul pierde da- că mat la b2. De fapt, dispune

însă de o con- traloviturâ ful- gerătoare și de- cisivă: 2. T:h7+!! N:h7 (2... R:h7 3. D:g6+ etc.) 3. D:g7+!! D:g7 4. Cf7 mat.

Self SERVICE

Despre modul de prezentare a mierii

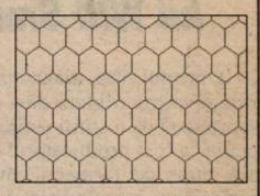

Urmînd exemplul cititorului nostru din Oțelul Roșu, apicultorul Romulus Nosievici din București vine în ajutorul cititorilor revistei „Magazin" și se înscrie pe lista colaboratorilor noștri, la ***Self service.***

În afară de posibilitatea de a avea încredere în garanția care o oferă apicultorul sau comerciantul, propun atenției cumpărătorului cîteva cunoștințe sumare care să-i ofere posibilitatea să achiziționeze cu certitudine o miere corespunzătoare nevoilor sale.

Mierea se consumă datorită efectelor binefăcătoare asupra sănătății organismului uman, aromei și gustului atrăgător.

Consistența mierii poate fi fluidă, vîscoasă (semicristalizată) sau cristalizată și depinde de conținutul de apă (indicat max. 18%), de raportul fructoză/glucoză din compoziție, de temperatura de păstrare.

Există tratamente care fac ca mierea cristalizabilă să se mențină în stare fluidă timp mai îndelungat fie prin filtrarea mierii la temperatura de pasteurizare de circa 75°C (cu care ocazie particulele fine de polen și propolis din miere sînt eliminate), fie prin aditivarea mierii cu substanțe inhibitoare a fenomenului de cristalizare. Despre astfel de tratamente nu discutăm aici.

Cristalizarea mierii este un proces fizic natural pentru toate sortimentele de miere românească, cu următoarele excepții:

- mierea monoflorală (100%) de salcîm (cristalizează fin după 2-3 ani);
- miere de mană (pădure) și conifere;
- miere amestecată cu sirop de zahăr (falsificată).

După extracția mierii din fagure, aceasta, dacă nu este una din sortimentele de mai sus, își păstrează starea fluidă un timp limitat (2-4 luni) după care începe să cristalizeze uniform, fără să formeze stratificări. Excepție fac mierile poliflore cu salcîm la care, datorită conținutului mai mare de fructoză din mierea de salcîm, are loc o stratificare pe înălțime mai mare sau mai mică a mierii vîscoase față de mierea cristalizată situată în stratul inferior.

(Va urma)

DIALOGURILE LAUREI

Uite, draga mea „ROSANNA" (...), chiar ești puștoaică, fără ghilimelele tale, la cei aproape 13 ani ai tăi! De aceea și cred că mama ta are perfectă dreptate și mai cred că și tu, în sinea ta, ești de aceeași părere. Într-adevăr, e cam prea devreme să ne gîndim la feți-frumoși atunci cînd altele sînt grijile care ne frig la suflet - și cînd spun asta, mă gîndesc la examenul de admitere în liceu, examen care, fie vorba-ntre noi, nu va fi chiar floare la ureche atîta vreme cît scrii, de exemplu *„întodeauna"!...* Poate o să mă socoți cam „prăfuită" dar eu, una, socot că timp pentru prieteni și iubire vei avea întreaga viață, pe cînd vreme să-ți faci un drum în lume pe care să mergi pe picioarele tale nu ai decît acum. Dacă te gîndești să lași acest drum pentru *mai tîrziu,* s-ar putea să fie... *prea tîrziu!* Așa că - alege! De tine depinde cum vei trăi.

Ei, ei, nici chiar așa, draga mea VIOLETA (București)! Să-ți iei lumea-n cap și să te duci unde-i vedea cu ochii doar pentru că părinții tăi și-au exprimat neîncrederea în calitățile prietenului tău, nu-i un semn că știi să gîndești „la rece" opiniile altora, indiferent dacă îți sînt ori nu pe plac. Sau că știi să-ți aperi cu seriozitate, calm și fără fierbințeli la cap convingerile tale, fie și în fața părinților tăi - sau *mai ales* în fața lor! Să știi că strunirea nervilor e o dovadă de maturitate fiindcă, altminteri, ai să pierzi și-o să tot pierzi, dacă scapi hățurile primului impuls care-ți vine în minte, în fața oricui! Din cîte mi-ai spus, nu pot ști cine are dreptate - tu sau părinții tăi - fiindcă mai mult te-ai văicărit pe toate tonurile și mai puțin mi-ai scris ce și cum e cu prietenul tău. Știu doar că-i place muzica rock, îi place să danseze și să cînte la chitară... Hm... cam puțin! Dacă mi-ai fi scris și că-i place și să citească,o carte, o revistă, ceva... sau să meargă la teatru ori la un concert simfonic, zău că aș fi crezut că părinții tăi cam exagerează cu exigențele... calitative!

Tuturor, o nouă săptămînă în care vom dormi noaptea cu gîndul la Sărbătorile Iernii!...

SPORT

În groapa cu lei?

Iată că am trăit s-o vedem și pe asta: după ce Steaua a plecat bătută și la propriu și la figurat de la Bastia, echipa națională a României s-a văzut cap de serie în tragerea la sorți pentru grupele turneului final al CM de fotbal din Franța. Este, fără îndoială, o recunoaștere a progresului pe care nu fotbalul românesc în general, pentru că în campionatul național nu se poate vorbi de progres, ci în special echipa națională l-a cunoscut în ultimii patru ani. Buna evoluție la CM din America și mai ales traseul de-a dreptul excelent în meciurile preliminare pentru CM din Franța, de anul viitor, cred eu că i-au forțat pe diriguitorii UEFA să acorde acest statut special echipei noastre reprezentative. Am văzut și eu spectacolul grandios al tragerii la sorți de la Marsilia, a costat el 3 milioane de dolari, dar obrazul subțire, cu cheltuiala se ține, și am văzut cum arată grupa noastră, G. Deci, cu cine vom juca? Păi, un prim meci, cel cu Columbia, ar putea să însemne o revanșă a latinilor din America după slaba prestație de acum trei ani? Ar putea, în principiu. Columbia nu mai e ce-a fost, Valderrama fiind prea "bătrîn" pentru un șef de orchestră. E drept că nici "liderii" tricolorilor noștri nu mai sînt juni. Ar mai fi Anglia, care, de la Londra, se și vede lidera grupei. Asta spun ei și casele lor de pariuri, dar jocurile se vor disputa în Franța. Oricum, mie mi se pare că de mai mulți ani celebrul fotbal englezesc a rămas prea mult insular și prea puțin continental, de aceea nu prea văd de ce tricolorii noștri n-ar putea obține o victorie și, într-un final, șefia grupei. Și mai e Tunisia, care pare mai slabă decît Columbia, dar și ei, ca și noi, pot răsturna calculele hîrtiei. Jucăm într-o groapă cu lei, dar și leii pot fi uneori costelivi.

La Chicago Bulls, probleme

În echipa din Chicago, în care Michael Jordan, atletul meu favorit, este în continuare vioara întîi, se pare că a izbucnit un scandal care se repercutează asupra Taurilor, echipa ocupînd un slăbuț loc șase în divizia centrală a Conferinței estice cu un palmares și mai slăbuț de numai 10 victorii din 17 partide. Despre ce e vorba? Excedat să tot fie vioara a doua în echipa sa, Scottie Pippen a cerut aprobarea conducerii clubului pentru a "emigra" la altă echipă din NBA. Pe față, conflictul a izbucnit între el și vicepreședintele Taurilor, Jerry Krause, motivul oficial fiind că acesta nu-l privește cu ochi buni. Krause, în schimb, nici nu se gîndește la o asemenea perspectivă: "Am cheltuit 45 de milioane dolari pentru a ține echipa unită, pentru a-și apăra titlul național cucerit sezonul trecut și n-am de gînd acum să-l ofer pe Pippen altui club". Au și ei dreptate, în felul lor. Vă dați seama, dacă pleacă Pippen din SUA și vine în Europa?

GEORGE CUȘNARENCU

Extemporal

1. Care constructor din Formula Unu a proiectat o mașină de curse cu șase roți?
2. Ce echipe de fotbal s-au întîlnit pentru prima oară în prima finală a Cupei orașelor tîrguri?
3. Ce eveniment sportiv a fost pentru prima oară filmat? Cînd și unde?

1) Tyrrell; 2) Echipele orașelor Londra și Barcelona; 3) O partidă de box în iunie 1884, în New Jersey, SUA)

zile

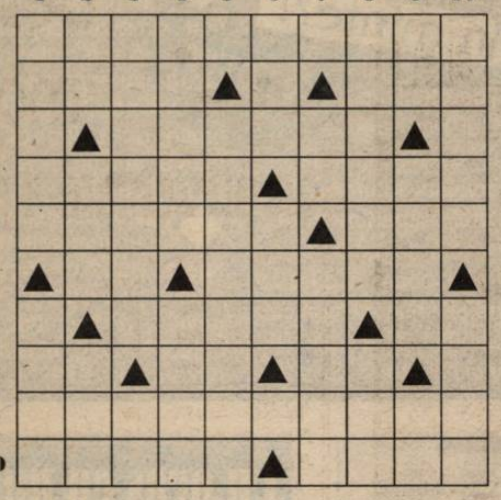

ORIZONTAL: 1) O zi deosebită. 2) A i se isprăvi zilele - Sursă de lapte în primele zile de viață. 3) Le trec apele în deșert. 4) Urmează totdeauna după zi (pl.) - Bucuria zilelor părinților (fig.). 5) Creator de talent - Cum îl amesteci?! 6) 42 zile! - De toate zilele. 7) A pregăti generația zilei de mîine - Sfîrșitul sabatului! 8) Luni! - Ușițe! - Plin de nervi! 9) Ziua numelui. 10) Unul mic de zile - ...azi, mîine.

VERTICAL: 1) A da zi după zi - Execută o rotație completă în jurul axei sale într-o zi. 2) Cuvîntul opoziției - 24 într-o zi - Diminutiv feminin. 3) Năpădire - Joia la amiază! 4) Zile (pl.) - Face legea la Moscova. 5) Pus pe ordinea de zi. 6) Îți face zile negre - Stă nemișcat la ușă. 7) Caro! - Ziua cu trei ceasuri rele. 8) Urmărește, zi de zi, același scop - Mai are zile (fem.) 9) Vineri! - Departe de ea lumina zilei - Zicere de după zi! 10) Cît toate zilele - Viața noastră cea de toate zilele.

DOCHIU LIVIU-ANGELO
Focșani

Soluția careului „ȚIE, OMULE"

Orizontal: ROMANCIERI - EDUCA - CLAN - TARANI - ETO - O - IRITA - AV - RATE - AMICA - LOTON - MIT - MIR - NIR - TO - OA - AS - EI - T - STOP - ACTOR - IATAC - INSE.

Mozaic

◇ Diamantele, cunoscute în India cu mai bine de 2500 de ani în urmă, erau atît de rare, încît puteau aparține doar regilor și reginelor. Obiceiul de a purta diamante în bijuterii personale a fost introdus la Curtea Franței, în 1430, de o doamnă numită Agnes Sorel. Febra diamantelor a cuprins repede Europa, ceea ce a făcut din India, vreme de 300 de ani, principala furnizoare a acestor pietre pînă la descoperirea lor în Brazilia, în 1725, și în Africa de Sud, în 1867.

◇ În evul mediu, în Țara Românească și Moldova existau niște soldați pedeștri care alcătuiau un corp domnesc de ceremonial. Aceștia erau înarmați cu „fuște", un fel de lăncii și se numeau „fuștași", cuvînt sinonim cu lăncier.

◇ Melcii au o limbă ca o răzătoare cu sute de dinți minusculi, care îi ajută să taie și să mestece hrana.

◇ Primele grupuri organizate de pompieri au apărut cu multe secole înainte de Christos, în cetăți din diferite colțuri ale lumii. Vechii romani aveau asemenea brigăzi, alcătuite din sclavi. Ei au fost primii care au folosit jeturile continue de apă, ajutîndu-se, în același timp, de topoare, pături, găleți și scări. Cei dintîi pompieri, asemănători celor din zilele noastre, au apărut însă în Anglia după marele foc din 1666.

PAR (anormale) de POSTOLACHE

TEST PSI

Ești neîncrezător?

Există un proverb italian care spune: „Fidarsi e bene, non fidarsi e meglio" (A avea încredere e bine, a nu avea încredere e și mai bine). În ciuda acestui mod de a gîndi e bine să știi că nu e bine să crezi orice și se spune și nici să te încrezi în primul venit, într-o persoană necunoscută. Noi spunem: „nu tot ce zboară se mănîncă". Dacă ai grijă și nu mergi pe mîna oricărui ins, chestia asta te va feri, cu siguranță, de experiențe neplăcute. Dar nici nu trebuie să fii mereu neîncrezător. Totuși, în cineva trebuie să ai încredere. Verifică-ți neîncrederea rezolvînd acest test.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Cînd cobori din mașină, activezi sistemul antifurt, chiar dacă lipsești doar cîteva minute? 1 2 3 4 5

2) Sloganurile publicitare te lasă indiferent? Cumperi un produs doar cînd ești sigur că e bun? 1 2 3 4 5

3) Pe stradă, de tine se apropie un străin. Intri în alertă? 1 2 3 4 5

4) Eviți să consumi feluri de mîncare pe care nu le cunoști. Chiar și în străinătate cauți restaurante cu specific românesc? 1 2 3 4 5

5) Șeful tău te laudă pentru activitatea ta bine executată. Crezi că laudele ascund altceva? 1 2 3 4 5

6) Cînd cunoști o persoană nouă ești neîncrezător? 1 2 3 4 5

7) Primul lucru pe care-l faci cînd intri într-o cameră întunecoasă este să descoperi întrerupătorul de lumină? 1 2 3 4 5

8) Trebuie să ajungi într-un loc pe care nu-l cunoști. Ceri informații unor trecători? 1 2 3 4 5

Confruntă-ți punctajul

De la 8 la 18 puncte: Ești un tip despre care nu se poate spune că ești neîncrezător, suspicios, deși, uneori nu îi crezi pe ceilalți pînă la capăt.

De la 19 la 31 puncte: Ai încredere în ceilalți oameni, deși ai uneori și unele rezerve. Comportamentul tău este echilibrat, vrei să-ți trăiești viața liniștit, fără să fii înșelat.

De la 32 la 40 puncte: Te-ai auto-numit „Toma necredinciosul". Te încrezi doar în tine însuți și trăiești mereu în tensiune. Chiar dacă ai avut unele experiențe negative, nu înseamnă că toți vor să te înșele. Nu crezi?

Umor

☺ *- Care a fost scorul meciului?*
- Zero la zero!
- Și la pauză?

☺ *- Iubito, cu cine seamănă copilul nostru?*
- Degeaba îți spun, dragule, că nu-l cunoști!

☺ *Între prietene:*
- Cum ai stricat logodna cu Nelu?
- Draga mea, tocmai începusem să-mi planific viitorul și lui i-a venit ideea să-mi dezgroape trecutul!

☺ *Dacă m-ai iubi cu adevărat, mi-ai cumpăra o nurcă!*
- Draga mea, sigur că te iubesc, dar tu crezi că ești în stare să-i cureți cușca în fiecare zi?

☺ *Doi automobiliști își ciocnesc mașinile:*
- Ascultă! N-ai dat examen de conducere?
- Ba da! Și chiar de mai multe ori decît tine!

☺ *Asemenea note proaste merită o bătaie bună, spune tatăl fiului în clasa a II-a!*
- Sigur, tăticule! Știu unde stă învățătorul!

☺ *Băiatul dumneavoastră a aruncat cu o piatră în mine!*
- Vai de mine! Și v-a nimerit?
- Din fericire, nu!
- Atunci n-a fost băiatul meu!

Verificați-vă cunoștințele

1. Unde se înregistrează cea mai mare valoare a radiației solare pe Pămînt?

2. De unde sînt originare bamele?

3. Cum se numea zeița scandinavă a primăverii, verii și tinereții eterne?

4. Cine a descoperit estuarul Rio de la Plata (1516) și gurile de vărsare ale fluviilor Parana și Uruguay?

5. Cînd și unde a fost fabricat primul frigider pentru utilizare casnică?

6. Care este cel mai important edificiu din Cetatea Sighișoarei?

7. Cine este autorul comediei „Mercadet sau Afaceristul", scrisă în 1851?

8. Cine este autorul operei bufe „Căsătoria secretă"?

9. Ce erau „călărașii" în Țările Române?

10. Care este cea mai mare pasăre marină?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Lacul cu cea mai puternică evaporație, ducînd la scăderea nivelului său cu circa 20 cm pe an, este Marea Caspică.

2) Corabia lui Noe s-a oprit pe muntele Ararat, identificabil cu un masiv din Armenia, la nord de Arax.

3) Autorul operei „Hänsel și Gretel" este Engelbert Humperdinck (1854-1921). 4) Dudul alb este originar din China, iar cel negru din Persia. 5) Aeroportul Otopeni a fost construit de arhitectul Cezar Lăzărescu, împreună cu un colectiv. 6) Recordul săriturilor îl deține un mic rozător tropical, rudă bună cu șoarecele, care are o talie de 6 cm, dar poate sări 1 m în înălțime și 3m în lungime. 7) Cele trei fiice ale Regelui Lear se numeau Regan, Goneril și Cordelia. 8) Orașul Satu Mare este așezat pe malurile Someșului. 9) Tranzistorul a fost inventat la sfîrșitul anului 1947 de trei fizicieni din laboratoarele Bell din S.U.A.: William B. Shockley, John Bardeen și Walter H. Brattain. 10) Numele real al marelui actor Jean Gabin a fost Jean-Alexis Moncorge. (IRINA STOICA)

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„IDE"

POZIȚII / HAINE		RETOR / BINECUVÎNTAT		SEPARAT / DIN PLATOȘĂ!		A TRAGE / CAII NOȘTRI		A LEGA / ZILE ROMANE	SENS BATJOCORITOR / EXPLOZIBIL
BANALITĂȚI / IUBIRI FALSE									DIN STOC / CELEBRI
DIN VAGON! / DIVERS				BĂTUTĂ ÎN CAP		PORȚIE		CLASAMENT	MARE MAHAR (fam.)
ACUȘ! / VECHI ȚINUT LA NOI			MĂSURĂ STAS / A MÎNGÎIA				CETATE ANTICĂ / BALANSOAR		
LEGATĂ DE VÎNT / A POFTI					ANIMALE / ABIS!			CULOARE / PERIOADĂ DE ???	
MURDĂRIE / CATEGORICĂ						PAPĂ LAPTE... / NOTA 6			CURĂ!
				LOC DE MÎNCAT...	SCRIPCAR				

Dezlegarea integramei „CENTO"

D - S - BOT - V - S - PODURI - URARE - GOLURI - OGAR - RACITURI - ODA - RATARE - ANA - LIRA - IPOTECA - O - ESI - ERETIC - TA - IMATUR - NE - RU - IRA - IVIT - CASE - OBEZE - A - MOLIMI - ATOT - FAR - CALATORI.

Perspicacitate

Una din opt

Ce bucată de ramă (exceptînd cea din mîna meșterului) trebuie să fie aleasă pentru a completa rama aflată sus, stînga?

(Soluția în numărul viitor)

Soluția testului din numărul trecut:

În patru părți egale

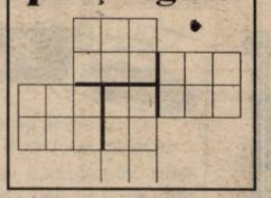

Umor

☺ *Tatăl îi spune tinerei sale fiice:*
- Dacă o să fii cuminte, o să primești o brățară de argint!
- Vai, tăticule, dar chiar aseară n-am fost deloc cuminte și am primit una de aur!

☺ *În timpul unei inspecții un deținut este întrebat:*
- De ce sînteți aici?
- Pentru că gratiile sînt solide și eu n-am făcut încă rost de un clește și un bomfaier!

☺ *Cîinele dumneavoastră mi-a mușcat rău soacra!*
- Și ce pretenții aveți?
- Dacă se poate, aș dori să-l cumpăr!

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	4700 LEI	❑ 4 LUNI	18800 LEI
❑ 2 LUNI	9400 LEI	❑ 5 LUNI	23500 LEI
❑ 3 LUNI	14100 LEI	❑ 6 LUNI	28200 LEI
		❑ 12 LUNI	56400 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN" S.R.L., P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, însoțit de copia chitanței de plată a mandatului, la adresa mai sus menționată, pentru expedierea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

ROMEO ortodox, JULIETA musulmană

Publicul vienez a întîmpinat cu mare simpatie spectacolul „Romeo și Julieta" de Sheakespeare. Creată pe motivele celebrei tragedii, actuala operă dramatică se bazează pe fapte reale, relatînd tragica poveste de dragoste dintre o tînără musulmană și un sîrb, care au încercat să fugă din orașul asediat Sarajevo, pentru a-și găsi fericirea, și au fost amîndoi uciși în momentul cînd treceau linia frontului. Muzica spectacolului a fost compusă de compozitorul rus Serghei Dreznin. În spectacol joacă actori din fostele republici iugoslave și interpreți austrieci. Premiera a avut loc la Viena încă acum doi ani, dar îndată după primul spectacol trupa a plecat în turneu cu acest spectacol prin Bosnia și Croația, revenind anul acesta în capitala Austriei.

Electronica spală și usucă... PĂRUL!

Ultima invenție a japonezilor se adresează femeilor: este vorba de un aparat electronic care spală, șamponează și usucă automat părul, denumit „Shima".

Omul de NEANDERTHAL cînta la... flaut?!

„Flautul" primitiv descoperit recent în grota Divje Bahe din Slovenia, cu o vechime de peste 43000 de ani, confecționat din femurul unui urs al cavernelor, poate fi un argument în favoarea umanității omului de Neandertal. Acest „flaut" pare să fie cel mai vechi instrument muzical cunoscut. Vechimea lui a fost imposibil de stabilit cu carbon 14, ea fiind totuși estimată prin datarea nivelului sedimentar în care a fost descoperit și prin analiza emailului unor dinți de urși de cavernă găsiți în apropiere.

Ce le trece unora prin minte?!

◆ În pofida nocivității fumatului, recordurile năstrușnice bazate pe țigarete, trabucuri și pipe nu contenesc să ne uimească. Cel mai puțin dăunător record este acela al englezului Mike Thorne. El a ținut în echilibru, în gură, nu mai puțin de unsprezece țigarete, timp de 8,5 secunde (țigaretele au fost așezate una peste alta de soția „maestrului"). I-au fost acordate numai trei încercări, iar Mike a reușit din a doua.

◆ Incredibilul record de fumat țigarete aparține lui Jim Purol din Livonia, statul american Michigan. El a fumat simultan 140 (o sută patruzeci) de țigarete, timp de cinci minute! Cel mai greu a fost „montatul" acestor țigarete în gură și aprinsul tuturora. Tot lui Jim Purol îi aparține și recordul mondial la pipe: el a cerut să-i fie puse în gură... 38 de pipe obișnuite. După ce au fost aprinse, el a tras din ele tot cinci minute!

◆ Jan van Deurs Forman (Danemarka) a fumat simultan șaptesprezece trabucuri și a cîntat în timp ce făcea pauze pentru respirație, iar Donald Green a reușit să umfle un balon de mărime medie, suflînd în el fumul din 28 de țigarete.

◆ Uluitor este și recordul la făcut cerculețe de fum de țigară. După o singură inspirație dintr-o țigară, Simon Argevitch a „desenat" 335 de colăcei! Acest record rezistă din august 1979!

GORILE... virtuale la Grădina zoologică

Vizitatorii grădinii zoologice din Atlanta (statul american Georgia) vor putea în curînd să se deplaseze în mijlocul unui grup de 12 gorile... virtuale! Mediul virtual în care vor evolua aceste „ciber-gorile" reconstituie fidel ambientul natural în care trăiește această specie. O echipă de programatori de la Georgia Institute of Technology a reprodus o suprafață de 5000 de metri pătrați de pădure în cele mai mici detalii (stînci, iarbă, arbori). Și în ceea ce privește impunătoarele primate cercetătorii au respectat „algoritmul" unui astfel de grup, programînd cinci tipuri de gorile - mascul dominant, mascul adult subordonat acestuia, femelă adultă, o gorilă tînără și un pui de gorilă. Fiecare dintre acestea poate adopta diferite tipuri de comportament: să se deplaseze, să se culce, să-și lovească pieptul cu pumnii etc. Pentru a putea comunica între ele, primatele virtuale urlă și mormăie, la fel ca suratele lor adevărate. Vizitatorul va avea în curînd posibilitatea să se deplaseze în spațiul virtual al gorilelor cu ajutorul unui joystick și al unor ochelari speciali pentru realitate virtuală.

Un oraș cu numele SVASTIKA

Aproape pretutindeni, schimbarea numelor de localități, ne mai vorbind de străzi, a devenit ceva obișnuit. În Canada au existat cîndva circa 30 de nume geografice cu rădăcini germane. Aproape toate au fost schimbate încă în anii războiului, rămînînd doar Breslau, Dresden și Svastika. Totuși, avîndu-se în vedere sinistra asociere, numele Svastika fusese încă demult în intenția unora de a fi schimbat. Discuțiile se domolesc pentru o vreme, apoi se întețesc din nou. Dezbaterile actuale au fost provocate de un locuitor din Toronto, Dave Sham, care s-a adresat unui ziar local. Nu de mult, în cutia sa pentru scrisori ajunsese din greșeală un plic cu ștampila de expediere indicînd orașul Svastika. La început, Dave nu a crezut că poate exista așa ceva - desigur, era o glumă proastă. Dar, telefonînd la poștă, s-a convins că, într-adevăr, există o asemenea localitate în provincia Ontario.

Locuitorii din Svastika s-au ridicat nu o dată în apărarea numelui orașului lor iubit. Guvernul, printr-un decret, chiar schimbase numele orașului în Winston - în onoarea premierului britanic Churchill, dar peste cîteva zile locuitorii au smuls noua tablă cu numele marelui om de stat, înlocuind-o cu o alta pe care era scris cu litere mari: „La dracu cu Hitler! Svastika noastră a fost mai întîi". Și acesta e adevărul. Orașul Svastika fusese astfel botezat în anul 1906, cu mult înainte de apariția führerului nazist. Pe atunci, în nordul provinciei se găsise aur. Inspirați de descoperire, oamenii și-au botezat așezarea Svastika, ceea ce în sanscrită înseamnă „noroc", „șansă".

PINGUINI... de vînzare?!

La prima vedere, privind fotografia alăturată poți avea impresia că tînărul părăsește un supermagazin conducînd un cărucior de cumpărături plin cu... pinguini. Realitatea este însă alta: acești pinguini au fost salvați de la moarte acoperiți de o maree de petrol scurs în valurile oceanului în urma accidentării unui tanc petrolier eșuat pe coasta Africii de Sud. Intervenția ecologiștilor a reușit să salveze viața unui mare număr de păsări și animale.

În numărul viitor

■ Fascinația științei: Vom călători vreodată în timp? ■ Strania taină a cerului - Razele gamma ■ Incursiune în paranormal: Comunicări mediumnice despre destin ■ Nemuritorii: Tudor Vianu, un profesor în tradiția maioresciană ■ Medicina la zi: Condimentele și mirodeniile, vis sau coșmar ■ Glob: Cosmosul adus pe... Pămînt! ■ De unde vine Pomul de Crăciun? ■ Automobilul mileniului III ■ Terra X: Demonul călătoriei ■ Dicționar de etimologie ■ Idoli: Vedete, dar și oameni de afaceri ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate ■ Horoscop

Fotografia săptămînii

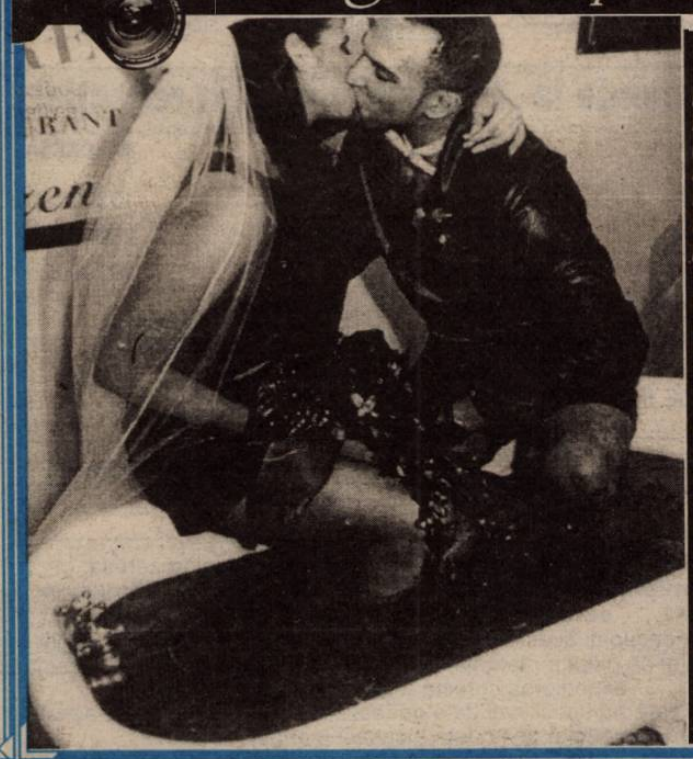

Kevin Kuhlman (New York) își sărută nevasta într-o cadă plină cu ciocolată fierbinte, chiar în ziua Sfîntului Valentin. Scena „incandescentă" s-a petrecut în restaurantul Serendipity din Manhattan. Să mai zică cineva că sărutul nu e dulce!

la sfîrșit de săptămînă

METEO

La începutul celei de a doua decade a lui decembrie, vremea va fi în general închisă.

VINERI cerul va fi temporar noros și, pe alocuri, îndeosebi în regiunile din jumătatea nordică a țării, vor cădea precipitații sub formă de ploaie, lapoviță și ninsoare și, izolat, sînt posibile condiții de polei. În zonele joase, noaptea și dimineața, frecvent se va produce ceață. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, iar la munte va prezenta intensificări pînă la tare. Valorile termice se vor situa în jurul valorilor normale pentru această dată calendaristică: minimele între -6º și 4ºC, mai coborîte în depresiunile din estul Transilvaniei, iar maximele între 0º și 8ºC.

SÎMBĂTĂ și *DUMINICĂ* vremea se va răci treptat. Local vor cădea precipitații, la început mai ales în regiunile extracarpatice, apoi îndeosebi în sudul țării. Acestea vor fi în prima zi și sub formă de ploaie, apoi numai lapoviță și ninsoare. În celelalte regiuni, în zonele joase se va produce ceață, mai ales dimineața. Vîntul se va intensifica temporar, iar la munte intensificările vor fi susținute. Temperaturile minime se vor încadra în general între -8º și 2ºC iar cele maxime între -2º și 6ºC.

DOINA MĂRĂȘOIU
(Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie)

Metroul londonez la LICITAȚIE!

Guvernul britanic intenționează să privatizeze metroul londonez, cel mai vechi din lume. Existînd din anul 1865, el are 11 linii și 248 de stații. Zilnic, trenurile metroului transportă prin capitala engleză 2,7 milioane de pasageri. Această rețea de transport are mare nevoie să fie refăcută și, prin urmare, o mare nevoie de bani. Cîteva sute de lucrări de reparații, deși necesare, au fost mereu amînate din pricina subvențiilor bugetare nesatisfăcătoare, care s-au dovedit a fi cu 700000 de lire sterline mai mici decît se așteptase conducerea metroului.

PREMIILE PENTRU SUPERTOMBOLA FIDELITĂȚII

Cum v-am anunțat, stimați cititori, pe lîngă avantajele pe care le oferă abonarea direct la redacția noastră (vezi talonul din pagina a 15-a), cei care s-au abonat deja vor participa la o Tombolă a Fidelității, iar primii 5000 de cititori care se vor abona PE TOT ANUL 1998, direct la redacție, vor participa la o Supertombolă a Fidelității.

NU UITAȚI!

Abonarea, acum, direct la redacție, PE TOT ANUL1998, vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale prețului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacția „Magazin" îi informăm că prețul abonamentului pe 12 luni este de numai 56.400 lei.

PREMIILE

Primii 5000 de cititori care s-au abonat pe întreg anul 1998 vor participa la tragerea la sorți a Supertombolei Fidelității, premiile fiind TREI TELEVIZOARE COLOR care se vor acorda la sfîrșitul lui ianuarie 1998. Pentru toți ceilalți cititori care s-au abonat la redacția revistei noastre, indiferent de perioada abonamentului, se vor acorda, tot prin tragere la sorți, TREI premii în valoare de UN MILION DE LEI fiecare.

Biblioteca Județeană MUREȘ

SERIE NOUĂ - 345 • ANUL XL • 18 DECEMBRIE 1997 • 16 PAGINI • 1300 LEI Nr. 51 (2095)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 119 ANI

adică pe 18 decembrie 1878, chimistul englez Joseph Wilson Swan, 50 ani, „aprinde" primul bec electric cu incandescenţă. Edison va face acelaşi lucru peste un an, spunînd: iluminatul electric va fi atît de ieftin încît doar bogătaşii îşi vor mai permite să ilumineze cu lumînări.

A APĂRUT!

Vom călători vreodată în timp?

pagina 3

CITITORI! ATENŢIE LA ABONARE!

În urma scrisorilor unora dintre cititorii noştri, facem următoarele precizări:

PENTRU CEI CE SE ABONEAZĂ PRIN RODIPET

● În catalogul publicaţiilor, revista „MAGAZIN" se află pe poziţia 2051. Pentru un abonament pe tot anul 1998 (52 apariţii) preţul corect este de 62.400 lei la care se adaugă 1200 lei, taxe poştale (şi nu 78.000 lei cum vi se solicită să plătiţi).

PENTRU CEI CE SE ABONEAZĂ DIRECT LA REDACŢIA NOASTRĂ (vezi talonul din pag.15).

● Preţul unui abonament pe tot anul 1998 (52 apariţii) este de 56.400 lei la care se adaugă 1200 lei taxe poştale. Deci, mult mai convenabil!

ÎN CONSECINŢĂ

● Orice alte sume care vi se solicită, stimaţi cititori, în momentul abonării pe tot anul 1998, vi se solicită ABUZIV!

Programele posturilor bucureştene de televiziune
TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc

Fascinaţia ştiinţei 3
Strania taină a cerului RAZELE GAMMA

Universuri paralele 5
● Nemuritorii TUDOR VIANU
● Nivelul 4 de securitate

Medicina la zi 7
● Condimente şi mirodenii
● Medicul vă răspunde

Glob 9
Automobilul mileniului trei

12 *Idoli*
VEDETE, dar şi oameni de afaceri!

POZITIV PE RASTER

Despre Mecena

GEORGE CUŞNARENCU

Aproape pe nesimţite, ca şi cînd totul s-ar fi consumat într-o singură zi, iată, se apropie ultimul număr al revistei „Magazin" din acest an. Nici nu ne-am dat seama cum a trecut timpul, cum au şi trecut şase luni de cînd revista noastră are o altă înfăţişare. Un colectiv restrîns de oameni inimoşi reuşesc, fără ajutorul nici unui sponsor, fără nici un împrumut de la bancă şi fără a fi susţinut de nici o formaţiune politică sau de vreun mecena cu buzunare largi, săptămînă de săptămînă, să fie alături de cititorii fideli, adevăraţii noştri mecena (Mecena, 70-8 î.Ch., a fost un diplomat roman, consilier al împăratului Augustus şi patron bogat care a susţinut poeţi ca Virgiliu şi Horaţiu). Dumneavoastră, cei care în ciuda greutăţilor zilnice, a lipsurilor de tot felul, sînteţi atît de bogaţi şi de generoşi încît vă puteţi permite să ne susţineţi şi pe noi, cei de la „Magazin". Ştim, revista noastră costă ceva mai mult decît o pîine, dar săptămînal aveţi în casă, după masă probabil, un mic desert, dacă nu foarte dulce, măcar hrănitor pentru că el astîmpără foamea de cultură, foamea de cunoaştere. Încercăm să nu facem rabat de la această menire. Greu, dar încercăm. Am putea să aruncăm pe piaţă poze deocheate şi informaţii frivole, poate aşa am avea mai mulţi cititori. N-o facem. Ne cramponăm de ideea că o rază de lumină face bine în această lume bezmetică. Uneori pierdem milioane de lei pentru că în loc să oferim spaţiu mai mult pentru publicitate încercăm să vă oferim mai multe informaţii culturale. Alteori pierdem cîteva milioane de lei doar pentru a cîştiga cîţiva cititori în plus. Iar atunci cînd reuşim să vă îndeplinim şi dorinţele, acelea fireşti, de cunoaştere, ne simţim şi mai bine. Ne simţim bine cînd citim cuvintele dumneavoastră de laudă, atunci cînd scrieţi că sîntem singura revistă pe care o citiţi, că „Magazinul albastru" cum ştim că numiţi revista noastră este „singura revistă în care poţi găsi cele mai multe informaţii cultural-ştiinţifice". Ştim că nu este chiar aşa, că mai sînt atîtea lucruri pe care nu reuşim să le facem bine, dar sîntem bucuroşi că măcar putem să încercăm. Şi pentru asta, noi sîntem cei care ar trebui să mulţumim adevăraţilor noştri mecena. Acesta este motivul pentru care vom realiza ultimul număr al anului (52) într-un număr sporit de pagini, 24, fără a mări preţul de vînzare al exemplarului. O pierdere planificată la sfîrşit de an? Noi zicem că un cititor în plus cîştigat pentru anul care vine. De fapt, un umil mulţumesc adresat nevăzuţilor mecena care ne susţin săptămînă de săptămînă.

Bibliotecă Ilustrată

DISCURI pentru eternitate

Never Mind The Bollocks - HERE'S THE SEX PISTOLS

Conține *„Pretty Vacant”, „Liar”, „No Feelings”, „New York”, „God Save The Queen”, „Seventeen”, „Sub”, „Mission”, „Anarchy In The UK”, „Problems”, EMI Unlimited Edition”, „Bodies”, „Holidays In The Sun”*. Produs de *Chris Thomas* discul de față acoperă o perioadă de zece ani de rock and roll, cele 35 de minute ale sale reunind toate singles-urile celebrului grup britanic, 35 de minute de rock dezlănțuit, cunoscătorilor fiindu-le oferită o nostalgică întîlnire cu punkul de la finele anilor '70 iar novicilor li se propune descoperirea unuia dintre marile grupuri din istoria rockului...

Albumul Săptămînii

Growin'Up - THE KELLY FAMILY

Cei nouă membri din clanul *Kelly* (foto) își trec încă un titlu în remarcabila discografie pe care o au, albumul de față apărînd după șase luni de lucru susținut în studiourile din insula *Capri, Köln* și *Dublin*. Ne sînt oferite 13 melodii noi-nouțe, șase dintre acestea fiind „testate” astă-vară în mai multe concerte. Cum pe zi ce trece armata fanilor din România ai acestui grup crește constant, am găsit că ar fi interesant pentru ei să le prezint toate melodiile de pe *„Growin'Up”* împreună cu numele soliștilor. Deci: *„Because It's Love”* (baladă-*Joey), „Wish I Were A Swallow”* (ritmată, *Maite/Kathy), „Angels Flying”* (pop-rock, *Joey), „One More Song”* (pop-power, *Paddy), I'll Swim I'll Swim”* (baladă, *Paddy/Angelo), „Rock'n'Roll Stole My Soul” (Paddy/Kathy), „Live Is Hard Enough”* (baladă, *Patricia) „Big Mouth On TV”* (pop, *Paddy), „Another World”* (mid-tempo, *Joey), „Leave It To The Spirits”* (dance-pop, *Barby/Jimmy) „Red Shoes”* (baladă, *John), „All Along The Way”* (baladă, *Kathy/Jimmy, Barby*). Chiar dacă *The Kelly Family* sînt refuzați în Anglia și în SUA eu rămîn la părerea că muzica lor reprezintă o oază de liniște în zbuciumata și foarte zgomotoasa lume a pop-rockului actual iar faptul că publicul lor cuprinde melomani de toate vîrstele se datorează exclusiv refuzului lor de a pune tehnica înaintea vocii umane, preferînd melodiile simple în care fiecare dintre noi se regăsește! Cum Sărbătorile se apropie, dați-mi voie să vă sugerez un cadou pentru cei dragi - *„Growin'Up”*...

POP-ROCK, de la A la Z

CUFF LINKS

Trupă nord-americană de pop-rock apărută la finele anilor '60, fondată de *Ron Dante* (22.8.1945, vocal, nume real *Carmine Granito*, fiul unor emigranți italieni). Septembrie 1969 îi găsea pe *Cuff Links* pe locul 9 în topul american cu *„Tracy”*, melodie care le deschidea drumul spre multe apariții TV și le oferea șansa unor concerte în marile orașe americane. A urmat *„When Julie Comes Around”*, care-i confirma și în Regatul Unit (locul 10)... Profitînd de capitalul acumulat *Ron Dante* se decide să continue solo iar la mijlocul anilor '70 îl găsim cîntînd împreună cu *Valerie Simpson* și *Melissa Manchester* sub titlul *Soft Drinks* fără a avea cine știe ce succes! În a doua jumătate a anilor '70 *Dante* își descoperă adevărata vocație, cea de compozitor, devenind colaboratorul cel mai apropiat al lui *Barry Manilow*...

CULTURE CLUB

Totul a început în 1981 cînd *Boy George* (14.6.1961, vocal, nume real *George O'Dowd*, venit din grupul *Bow Wow Wow*), *Roy Hay* (12.8.1961, chitară/clape), *Mikey Craig* (15.2.1960, bass, fost DJ), și *Jon Moss* (11.9.1957, tobe) se decid să-și încerce norocul sub numele *Culture Club*. La finele lui 1981 ei semnau un contract discografic cu casa *Virgin* iar în toamna lui 1982 single-ul *„Do You Really Want To Hurt Me”* devenea Numărul Unu în Marea Britanie și urca pînă pe locul doi în SUA! Din avalanșa de mari hituri care a urmat merită amintite aici *„Time (Clock Of The Heart)”* (1982), *„Church Of The Poison Mind”*, *„Karma Chameleon”*, *„I'll Tumble 4Ya”* (1983), *„It's A Miracle”*, *„Miss me Blind”*, *„War Song”* (1984), *„Move Away”* (1986). Din 1987 *Boy George* continuă solo dar *Culture Club* intrase deja în istorie cu albume ca *„Kissing To Be Clever”* (1982), *„Colour By Numbers”* (1983) sau *„Walking Up With The House On Fire”* (1984)... De achiziționat compilația *„Spin Dazzle”*!

CIFan Club

ID	Nume	Adresa
Murphy	Eddie	c/o Paul Bloch, Rogers & Cowan, 1888 Century Park East, Los Angeles, CA 90067, U
Murphy	Eddy	Mr. And Mrs. Lynch, Ellen's Way, Alpine, NJ 07620, USA
N'Sync		c/o Ariola, Steinhauserstr. 3, 81601 München, Germany
Nas		Sony Music, Stephanstr. 15, 60313 Frankfurt/-Main, Germany
Naughty By Nature		141 Harrison Street, Suite 141 East Orange, NJ 07018, USA
Nena		Leempad 10,4641 JX, Ossendrecht, The Netherlands
Nena		c/o Danny Geringer, Fahrstrasse 111, D21107, Hamburg, Germany

Top Singles

1. 4 Seasons Of Loneliness - Boyz II Men
2. As Long As You Love Me - Backstreet Boys
3. He's Comin' - Nana
4. Angel Of Mine - Eternal
5. Spice Up Your Life - Spice Girls
6. Because It's Love - The Kelly Family
7. How Come How Long - Babyface & Stevie Wonder
8. Phenomenon - LL Cool J
9. Cneaz Igor - Warren J
10. Foolish Game - Jewel

DE TOATE, PENTRU TOȚI

● Documente publicate de curînd în presa britanică au dezvăluit faptul că pe lîngă *John Lennon* și *Sex Pistols*, cei de la *UB40* au avut un dosar la serviciul de spionaj britanic *M15*, la secțiunea *„Subversion In Contemporary Music”*!...

● Din liniștitul Seattle vine o știre de senzație: liderul grupului *Alice In Chains - Layne Staley* și-ar fi pierdut cîteva degete în urma gangrenei provocate de consumul de droguri! Un purtător de cuvînt al grupului a negat categoric zvonul, declarînd că *Layne* este bine și sănătos!

● Se apropie lansarea colecției *Wham! - „Greatest Hits”*, single-ul promoțional fiind *„Everything She Wants”*...

● *Ian Brown*, fostul lider al grupului *Stone Roses*, a terminat lucrul la noul său *album solo* care va fi editat de casa *Polydor* cu care *Brown* a semnat de curînd un contract. Printre invitații care au colaborat la acest CD (al cărui titlu este încă necunoscut) se numără și foștii săi colegi din *Stone Roses-Mani* și *Alan Wren*...

● *V2 Records* va edita *„Princess Diana Tribute Album”*, cele mai multe melodii de pe acesta fiind interpretate de *Westminster Abbey Choir*, celebrului cor alăturîndu-i-se nume mari din pop-rock-ul mondial ca *Paul McCartney, Phil Collins, Peter Gabriel, Sting* și *Bryan Adams*. Comemorarea unui an de la dispariția tragică a Prințesei Diana va fi făcută printr-un concert duplex Londra - New York.

● Pentru cei care au acces la Internet iată situl grupului *Oasis: http://www.Oasisinet.com*.

● Nou album pentru *Vanessa Williams - „Next”*. Primul extras pe single este *„Who Were You Thinking'Bout?”* care n-a rupt gura tîrgului! Să rămînă *Vanessa* tributară vechiului *„Save The Best For Last”*?...

Pagină realizată de
MARIAN MINCULESCU

Calendar

19.12 - 25.12

19 - Limahl (1958), Alvin Lee (1944), Edith Piaf (1915 - 11.10.1963); 20 - Gigliola Cinquetti (1947), Anita Ward (1957), Anita Baker (1957), Chris Robinson (1966, Black Crows), Peter Criss (1947, ex-Kiss); 21 - Carl Wilson (1946, Beach Boys), Frank Zappa (1940-4.12.1993); 22 - Vanessa Paradis (1972), Robin & Maurice Gibb (1949), Rick Nielsen (1950, Cheap Trick), Alan Williams (1950, Rubettes); 23 - Eddie Vedder (1969, Pearl Jam), Dave Murray (1958, Iron Maiden); 24 - Lemmy Kilmister (1945, Motorhead); 25 - Robin Campbell (1954, UB40), Alice Cooper (1945), Joe Strummer (1956, The Clash), Annie Lennox (1954), Noel Hogan (1971, The Cranberries), Shane MacGowan (1957, Pogues).

TOLBA CU SCRISORI

Marian Stoica - Urziceni: Trebuie să recunosc că numele enumerate de tine la categoria techno-dance nu-mi spun mare lucru! Dacă voi găsi informațiile solicitate de tine, te asigur că le vei citi aici! Pînă atunci...

Nadine Firea - Ploiești: Björk (foto) este islandeză și a debutat cu grupul *Sugarcubes*. Numele ei real este *Björk Gudmundsdottir* (adică fiica lui *Gudmund*), are un fiu de 10 ani al cărui tată este fostul chitarist din *Sugarcubes - Thor Eldon*...

Monica Olaru - București: Contrar celor apărute în presa insulară, *„Fat Of The Land”* nu va reprezenta finalul carierei discografice pentru *The Prodigy, Liam Howlett* ridicînd mingea la fileu afirmînd că deja lucrează la noul album al trupei, album care se vrea o întoarcere spre dance music și nu va fi, în nici un caz, techno...

Bogdan Marinescu - Giurgiu: Am primit cele două plicuri dar, din păcate, careurile nu corespund exigențelor noastre! Corecte din punct de vedere tehnic, ele păcătuiesc la capitolul densității tematice!

Florina Sorescu - Galați: Ți-am respectat dorința de a folosi pseudonimul sugerat de tine deși, sincer îți spun, nu înțeleg de ce nu ai alege numele real?!? A doua problemă, cea cu anunțul, este ca și rezolvată! Trimite-mi textul și va fi publicat... Despre seriozitatea celor care îți vor scrie, subsemnatul nu are comentarii de făcut, nici în acest caz și nici în cazul celor care ne trimit anunțuri pentru corespondență! Îmi ceri să-i verific?!?

Vali Oproiu - Brașov: Noua trupă a lui *Bill Wyman* este *Rhythm Kings*, fostul basist al grupului *The Rolling Stones* editînd deja prima parte a unei trilogii muzicale care acoperă perioada anilor '20-'60! I s-au alăturat în acest proiect *Eric Clapton, George Fame, Paul Carrack* și *Beverley Skeete*. Primul CD se numește *„Struttin'Our Stuff”*...

Săptămînalul „Magazin” este editat de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculat la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac” S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran, Marian Grigore (222.83.21); Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Ilie Elena (1282); Irina Stoica, Paul Ioan, Șerban Filip, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Aurora Popescu
Secretar de redacție: Dumitru Mateuță
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicușor Dincă (șef departament),
Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-șef), Nicoleta Cochințiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Nițu, Rodica Nițu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

Misterele ultime ale științei

Vom călători vreodată în timp?

MIHAELA DOROBANȚU

● Imposibil... încă? Straniile punți spre viitor ● Cum să absorbi energie din vid? ● Temponauți în universuri paralele ● Legile neînduplecate ale... turismului temporal ● Drumul fără întoarcere...

Călătoria în timp - probabil că nu există un subiect care să fi fascinat mai mult mințile oamenilor, de la cercetătorii obișnuiți să manipuleze cele mai abstracte teorii fizico-matematice, la omul obișnuit, căruia îi este însă imposibil să reziste misterului ultim al adîncimilor spațio-temporale încă prea puțin cunoscute ale Universului nostru. Nave cosmice din ce în ce mai perfecționate, cu sau fără echipaj uman, au deschis cale explorărilor spațiale dintre cele mai îndrăznețe. Dar călătoria în timp? Va putea vreodată omul să depășească și această ultimă frontieră care îl mai ține legat de lumea prezentului în care trăiește? Deocamdată un lucru pare să fi devenit o certitudine: călătoria în timp este încă...

Imposibilă, dar nu interzisă!

Pentru că, la fel ca și spațiul, timpul fizicii moderne este relativ, legile fizicii permițînd în principiu să ne gîndim la călătoria în timp. Mai mult, odată cu evoluția înțelegerii noastre privind cele mai stranii obiecte ce populează Cosmosul actual, găurile negre, se prefigurează și o primă soluție: așa numitele „găuri de vierme" (Wormholes, în engleză), tunele spațio-temporale între trecut și viitor, prin care se poate „cădea" într-o epocă oricît de îndepărtată în timp, deși *nu* anterioară aceleia în care gaura de vierme însăși a luat naștere. Problema însă este că aceste „culoare" spre trecut au neplăcuta tendință de a se prăbuși, de a se închide deîndată ce o particulă are cea mai mică intenție de a le traversa. Altfel spus, ar fi nevoie de un *suport* care să le mențină în funcțiune, permițînd ca prin ele să treacă nu doar infimele particule elementare, ci adevărate nave cosmice. Iar acest suport pare a fi oferit de...

Antigravitație

Science Fiction? Se pare că nu. Cel puțin dacă luăm în considerație ideea lansată la începutul anilor 1940 de marele fizician și matematician olandez Hendrik Casimir (de multe ori oaspete al țării noastre). Acesta a observat că dacă între două plăci metalice, între care s-a creat vid, se stabilește un cîmp electric foarte intens, acestea au tendința de a se apropia: ca și cum s-ar absorbi energie din vid, dar o energie „negativă", sub formă de antigravitație, o forță, așa cum îi spune și numele, opusă tendinței naturale a corpurilor de a cădea spre Pămînt, sau spre un alt corp masiv în vecinătatea căruia se află. Aplicarea acestui efect la zone spațiale cu dimensiuni enorme ar putea menține deschise „găurile de vierme", făcînd posibilă traversarea lor. Încotro? Ei bine, în...

Universuri paralele

Motivul este simplu. „Turismul spațiotemporal trebuie să se supună unei legi fundamentale: evitarea așa numitor paradoxuri de incoerență și de cunoaștere. Din prima categorie fac parte cele care cer evitarea situațiilor: de tipul „cineva" s-ar putea întoarce în timp într-o epocă în care, de exemplu, cum precizează revista „Focus" „să-și poată ucide accidental un părinte, schimbînd total cursul istoriei și făcînd imposibilă chiar propria sa existență!" Cea de-a doua categorie interzice „purtarea" în trecut a cunoașterii actuale. Vă imaginați că s-ar întîmpla dacă i-ar duce cineva lui Dante „Divina Comedie" *înainte* ca acesta să o fi scris-o! Soluția pare aici să fie simplă: orice călătorie în trecut are loc într-un univers *paralel* cu al nostru, unde „temponautul" poate să facă orice modificare, rămînînd sigur că aceasta nu-i va afecta propria epocă. Ar mai fi o singură problemă: chiar dacă s-ar depăși toate dificultățile tehnice, călătoria în timp rămîne...

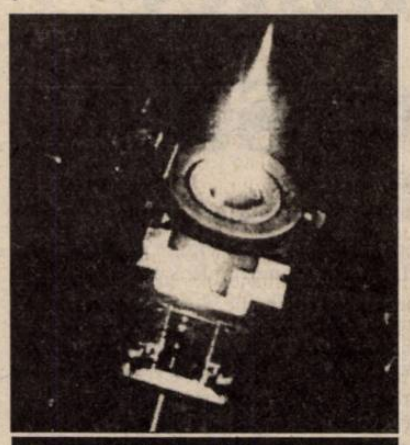

O posibilă mașină a timpului

O călătorie fără întoarcere

Pentru că intrăm aici în domeniul atît de straniu al fenomenelor proprii lumii cuantice, care fac imposibilă revenirea în propriul univers, în propriul timp - de fapt re-creînd, identică, o stare pe care am părăsit-o de bună voie. Așa că, presupunînd că o mașină a timpului va fi odată și-odată construită, rămîne să „alegem" între a fi striviți sub cumplita gravitație a găurilor negre pe care trebuie să le traversăm și perspectiva unei călătorii din care nu vom reveni niciodată. Sau, cine știe?...

Premieră științifică mondială

Gena „clock" a ritmurilor biologice

● O echipă de cercetători americani de la Universitatea Northwestern (Evanston, Illinois) a identificat, izolat și clonat, în premieră mondială, gena care guvernează orologiul intern al ființelor vii ● Astfel se deschide calea spre o mai bună cunoaștere a ritmurilor biologice și, implicit, spre obținerea unor progrese însemnate în tratarea multor maladii

Ființele vii posedă diferite ritmuri biologice. Cele mai cunoscute sînt ritmurile circadiene, care acoperă perioada unei zile (24 ore) - spre exemplu, ritmul veghe/somn -, ritmurile lunare și cele anuale. Dacă orologiul central circadian a fost localizat la plante și animale (în cazul omului, el se află într-o aglomerare de neuroni situată în apropiere de nervii oculari), gena acestui orologiu nu fusese încă identificată. În anii '80, această genă a fost descoperită la o ciupercă microscopică și apoi la insecta Drosophila melanogaster...

Iată, însă, că o echipă de cercetători americani condusă de prof. Fred Turek și de Joseph Takahashi, de la Universitatea Northwestern (Evanston, Illinois), a descoperit, izolat și clonat, în premieră mondială, gena botezată „clock" (ceas, în engleză), care guvernează orologiul circadian, pe cea de-a cincea pereche de cromozomi ai șoarecelui. Oamenii de știință americani sînt aproape de identificarea genei „clock" pe cea de-a patra pereche de cromozomi ai omului, relevă „Science et Vie".

Descoperirea genei „clock" prezintă o deosebită importanță pentru medicină. Astfel, oncologul francez Francis Levi, directorul sectorului cercetări din cadrul CNRS, a identificat perioadele cele mai propice pentru administrarea unui medicament anticanceros la șoareci. Deoarece șoarecii sînt animale cu activitate nocturnă, medicamentul ar urma să fie administrat omului la exact aceleași ore din timpul zilei, întrucît omul este activ ziua. Numeroase experimente efectuate pe subiecți umani au demonstrat că această metodă a dat bune rezultate în 75 la sută din cazuri. În restul cazurilor, maladia canceroasă perturbă orologiul circadian într-o măsură prea mare pentru ca tratamentul să aibă un efect pozitiv. Francis Levi a demonstrat și faptul că, în cazul pacienților care suferă de cancer la colon, chimioterapia „cronobiologică" a permis obținerea unor rezultate net superioare celor dobîndite prin utilizarea chimioterapiei clasice. În paralel cu aceste experimente, echipa de specialiști francezi condusă de prof. Bernard Buisson, de la Facultatea de Știință și Tehnică din Saint-Etienne, încearcă să descopere care este cel mai propice moment al zilei pentru a inocula pacienților medicamente anticoagulante...

Ritmurile circadiene sînt studiate și în cazul melcilor.

ȘERBAN FILIP

Strania taină a cerului

RAZELE GAMMA

ADRIAN HOAJĂ

Pînă acum cîteva decenii, habar nu aveam că sîntem în fiecare clipă expuși unui potop de felurite radiații cosmice care se abat asupra noastră, emise fie de Soare, fie din adîncurile nestiute ale Universului... Printre aceste radiații, razele gamma dețin un loc aparte datorat enigmei care le însoțește peregrinările cosmice: de unde oare provin și cum sînt produse? Cu cîțiva ani în urmă, mai exact la 17 februarie 1994, timp de o oră și jumătate, Pămîntul a fost supus „atacului" unor radiații gamma de o inimaginabilă violență, captate de satelitul GRO (Gamma Ray Observatory) și sonda europeană „Ulysse" care orbitează în jurul Soarelui... Firește, viața noastră și-a urmat cursul, nimeni neavînd nimic de suferit. Doar nu a fost, probabil, prima oară în miliardele de ani ale Pămîntului cînd a fost astfel bombardat! Imposibil de detectat de la suprafața Terrei, aceste răbufniri de energie sînt imprevizibile și pe cît de scurte, ca durată, pe atît de violente...

Totuși cum explică astronomii și astrofizicienii acest fenomen?...

Stelele neutronice - principalul suspect!

Încă din 1967, satelitul militar „Vela", care supraveghea experiențele nucleare ale URSS prin captarea radiațiilor gamma de slabă energie emise de explozii, detecta mult mai multe semnale gamma de mare intensitate decît era posibil să fie produse la suprafața Terrei. Luînd în considerare această anomalie greu de explicat, începînd din 1970, oamenii de știință s-au apucat să elaboreze ipoteze și modele capabile să justifice atît violența extraordinară a acestor impulsuri gamma, cît și durata foarte scurtă a acestora, care este cuprinsă între cîteva milisecunde și cîteva minute. Referindu-ne la aceste impulsuri, am folosit cuvîntul „violență", așa încît s-ar impune o scurtă explicație: un foton luminos are o energie de circa 3 electronvolți (3 eV), în vreme ce un foton gamma are între *o mie și o mie de miliarde de ori* mai multă energie! Primele suspectate de producerea acestor flash-uri gamma au fost stelele neutronice. După ce o stea masivă explodează ca o supernovă, resturile ei se prefac într-o stea neutronică (sau *pulsar)* de mici dimensiuni, cu un diametru de cel mult 20 km, însă cu o densitate excepțională care implică existența unei mase de pînă la trei mase solare! Așa este cazul pulsarului din constelația Crabului, cu o densitate ce depășește imaginația, care are o mișcare de rotație extrem de rapidă, emițînd o intensă radiație gamma.

Ipoteza cea mai seducătoare: razele provin din întregul Univers, fiind produse de fuziunea stelelor neutronice sau a „găurilor negre"...

...Deși ar putea proveni din colosalul halo al Căii Lactee...

...Sau din vecinătatea Sistemului nostru Solar, mai precis din enigmaticul Nor al lui Coort!

Pe de altă parte, uriașa energie a razelor gamma presupune că la sursa lor de origine se află fenomene de mare amploare la scară cosmică, de genul ciocnirilor între stele, de natură să producă reacții termonucleare capabile să genereze emisii de raze gamma care ar avea însușirile detectate - înaltă energie și durată extrem de scurtă.

Din păcate, aceste impulsuri detectate n-au fost localizate numai în zonele în care există stele neutronice. Impulsurile gamma au fost și sînt în continuare detectate ca provenind din întreaga sferă cerească, deci de pretutindeni...

(Continuare într-un număr viitor)

DAEWOO, trei ani în România

Compania Daewoo Automobile Romania S.A. a sărbătorit la sfîrșitul lunii noiembrie trei ani de la înființare. În acești ani, compania a produs 30000 de autoturisme și a exportat 13000. „Oricum viteza noastră de lucru ca producători de automobile este foarte mică. Ea este de numai 6 mașini de persoană pe an, în timp ce competitorii noștri produc între 18-45 mașini pe an. De aceea sper că viteza noastră se va tripla în următorii ani" afirmă președintele Daewoo, D.K. Park.

Începînd cu anul viitor, Daewoo va produce 100000-150000 de motoare și cutii de viteză pe care le va vinde în țările învecinate și în Coreea.

În 1998 vor apărea pe piață trei noi modele produse de această companie: Nubira, Leganza și M100, ultimul avînd prețul de vînzare în jur de 6000 USD.

În acești trei ani numărul angajaților a crescut de la 3800 în 1994 la peste 5000 în prezent.

Uscător solar în formă de tunel

În Germania s-a construit un uscător de fructe, legume, cereale și plante medicinale în formă de tunel. Inventat de un institut de tehnică agricolă, de la Universitatea Sttutgart-Hoheneim și firma Innotech, aparatul usucă plantele cu ajutorul energiei solare construcția sa performantă permițînd uscarea și în condiții de vreme nefavorabile.

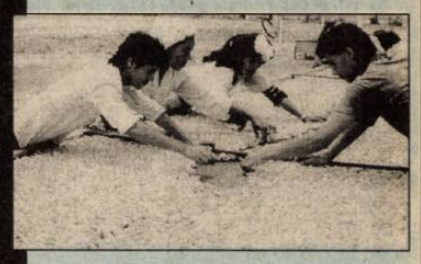

Construcția sa simplă permite instalarea și transportarea sa rapidă. După spusele întreprinderii, principalii utilizatori ai aparatului sînt întreprinderile agricole.

În timp ce nemții folosesc energia electrică pentru agricultură, suedezii au descoperit că pot folosi energia solară și într-un alt domeniu: producerea cimentului. Această operație cere multă energie. Rocile calcaroase trebuie topite la temperatura de 900 de grade Celsius.

Cercetătorii de la institutul Paul-Schrerrer din Villingen și-au imaginat că un reactor solar în formă de pălărie țuguiată, în care razele solare intră direct și se concentrează. Un flux de aer aduce praful calcaros care este învîrtit ca într-un ciclon, de unde și numele reactorului: reactor ciclonat. Căldura obținută provoacă transformarea chimică a calcarului, prin încălzirea pereților reactorului. Folosind o parabolă cu un diametru de 10 m pentru a concentra razele solare, cercetătorii spun că într-o oră pot topi aproximativ 25 kg de calcar. Nu este rău pentru un dispozitiv experimental sub soarele Suediei.

Grupaj realizat de
SANDRA CUȘNARENCU

Comunicări mediumnice despre destin

ION ŢUGUI

Fenomen bine cunoscut, căruia i s-au dedicat numeroase studii şi relatări, dezbateri şi cărţi, mediumnitatea încă nu a fost, totuşi, deslușită în privința tipului de comunicare şi mai ales în ceea ce priveşte sursa transmiţătoare. Se cunoaşte cît de cît starea de transă, care implică modificări psihice substanţiale şi intrarea pe un „canal" de informaţii ce acumulează în memorie, fără a participa la proces conştienţa mediumului. Creierul devine un fel de aparat care funcţionează, dar nu are „conştiinţa" faptului de-a funcţiona.

Capacităţile mediumnice se evidenţiază de regulă foarte devreme, la vîrsta copilăriei; dispar, aparent, puţin mai tîrziu şi reapar la maturitate cu drept deplin de exerciţiu în transă. Cazul Doinei Tudose din Mangalia se încadrează în mai toate „definiţiile" ce s-au formulat cu privire la transă şi mediumnitate. Pentru Doina, descoperirea acestei capacităţi s-a întîmplat cînd ea avea paisprezece ani. Totul a început cu vizualizarea energetică a unei lumi, apoi cu fragile contacte cu acea lume, însă de regulă cifrate, sugerîndu-se prin coduri participarea mediumului în lămurirea exactă a unui mesaj. Încă de la primele „crize" Doina a înţeles că trebuie să înveţe cîteva discipline de studiu care propriu-zis nu o preocupau: fizica, filozofia ştiinţei şi istoria...

Apariţia conştiinţei unei misiuni

Ca şi în cazul unor mediumi celebri, sugerarea mentală că ei au de îndeplinit o misiune devine ultimativă. Doina spune: „Sînt convinsă că aptitudinile mele nu-mi sînt dăruite ca daruri spirituale pentru a-mi servi exclusiv mie, deoarece mi s-a transmis că am obligaţia de a face şi altora cunoscut conţinutul acestor mesaje". Unele comunicări sînt şocante, mai ales atunci cînd se referă la postulatele în care noi am crescut spiritual şi informaţional. De pildă Doina pretinde că i s-a atras atenţia că există pe planeta noastră „documente ale adevărului" încă necunoscute de oameni.

În mai toate stările mediumnice Doina vizualizează mai întîi o sferă de energie luminoasă. În acea sferă, pe care o compară cu o imagine sintetică a Universului, i se arată un „tunel de energie" comparabil material cu o scară, cu o punte care face legătura între Terra şi o altă planetă din Univers. Treptele acestei scări reprezentată evident simbolic, semnifică fiecare un anumit grad de evoluţie spirituală; în acelaşi timp, aceeaşi imagine pare să reprezinte un fel de „revelaţie a întregii Creaţii". Doina îşi aminteşte: „Am văzut „oameni", adică fiinţe în care părea să existe chipul lui Dumnezeu, ei erau învăluiţi în acea slavă de care vorbeşte Biblia - în fond, însă, totul era un conţinut energetic, imposibil de descris. Am fost martora evenimentelor istorice din trecut, parcă mi se proiecta un film, timpul fiind condensat în secunde - mii de ani în cîteva minute; mi s-a arătat viitorul şi am intrat în legătură cu autorităţi cereşti de primă mărime. După aceste transe şi informaţiile primite, am dedus că există într-adevăr „a doua lume", pe care puţini oameni o pot percepe şi li se dezvăluie parţial doar unor iniţiaţi!"

Senzaţii şi informaţii

Este limpede că starea de transă este favorizată de un tip de energie „transformată". Doina se vede pe ea însăşi transformată într-o sferă energetică, corpul material dispare în acea sferă. Prima cerinţă pe care o conştientizează în acest moment este de a-şi coordona voinţa. Aceste stări vedem că solicită cunoaştere şi o evoluţie rapidă a capacităţii de asimilare a unor conştiinţe străine de mistică şi foarte concrete, aproape „academice". Este contextul în care mediumului i se dictează totul. Evoluţia în continuare a omenirii este pusă sub semnul purificărilor spirituale, necesare unui conţinut energetic convergent cu această „curăţire" generală. I s-a confirmat Doinei că de fapt totul în Univers şi în viaţa noastră este energie; dar că puritatea acestui flux energetic este esenţială, ea marcînd destinul global sau, în alternativa contrară, declinul global. Ideea nouă a acestor comunicări este aceea a „purităţii energetice" sau a impurităţii energiilor, fenomene din care oamenii au dezvoltat idei culturale sau religioase. Deci mesajul principal pentru omenire Doina spune că se referă la purificarea energiilor, ceea ce înseamnă gîndul, fapta, creaţiile omeneşti, stările şi aşa mai departe.

O notă aparte despre acest caz de mediumnitate: Doina Tudose este mediumul care citeşte gîndurile celor din preajma sa. Faptul a fost testat la Mangalia pe numeroşi cunoscuţi; ei pot depune mărturie că li s-a repetat de către Doina *exact* ce gîndeau în momentul testului...

Contactaţii, primul pas spre „New Age"

DAN D. FARCAŞ

Spuneam în numărul trecut că ideologia New Age sfătuieşte fiecare om să-şi caute propria cale către Ceruri şi Sacru. În acest scop ea face apel la credinţe din religiile orientale şi occidentale, dar şi la practici oculte străvechi, amestecate cu orientări ştiinţifice şi tehnice de ultimă oră precum fractalii, teoria haosului, teoria cuantică etc. Acest nonconformism şi acest sincretism scandalizează atît pe omul de ştiinţă respectabil cît şi feţele bisericeşti, dar în schimb fascinează marele public, care pare să găsească în ea soluţii la probleme pentru care nici ştiinţa, nici religia oficială nu-i oferă răspunsuri mulţumitoare. De pildă, deşi la o privire superficială ştiinţa şi religia par a se tolera reciproc, ele dau totuşi interpretări opuse multor aspecte ale realităţii (predarea în şcoală a creaţionismului biblic sau a darwinismului constituie doar un exemplu). Ideologia New Age rezolvă această contradicţie, găsind pentru superstiţiile şi aspiraţiile ascunse ale omului de pe stradă un gir care pare să vină deopotrivă şi de la ştiinţă şi de la religie. Oameni care posedă o bună pregătire tehnică dar şi alţii, care nu sînt obişnuiţi să pună sub semnul întrebării afirmaţiile venite din partea unor persoane respectabile care folosesc termeni absconşi din limbajul ştiinţei, vor fi fascinaţi de aceste noi deschideri, aderînd astfel treptat, fără să-şi dea seama, la o credinţă nouă, eclectică, totuşi coerentă, la credinţa New Age.

OZN-uri de pe celălalt tărîm

Se consideră că în forma sa modernă mişcarea New Age începe cu aşa numitul fenomen al *contactaţilor,* persoane care au convingerea că sînt canale de comunicare sau chiar ambasadori, acreditaţi de civilizaţiile extraterestre pentru a transmite omenirii anumite mesaje, de cele mai multe ori avertismente privind pericolele înarmării nucleare, sau pentru a-i învăţa pe pămînteni anumite deprinderi etice. Fenomenul a apărut la începutul anilor cincizeci, nu la mult timp după semnalarea primelor OZN-uri: faimoasa mărturie a lui Kenneth Arnold din 24 iunie 1947, după care s-a născut termenul de „farfurii zburătoare", sau presupusa prăbuşire a unui OZN cu omuleţi în el, la 4 iulie 1947, lîngă Roswell, dar şi a numeroase alte semnalări care au umplut paginile ziarelor din epocă.

Există un consens că primul dintre contactaţi a fost *George Adamski* (1891-1965), imigrant polonez, fără prea multă şcoală, care şi-a cîştigat un timp existenţa lucrînd cu ziua într-un restaurant din California, în zona muntelui Palomar, pe care se afla cel mai mare observator astronomic de atunci. El a devenit foarte cunoscut în rîndurile cititorilor americani şi englezi prin cărţile sale, între care: *Inside the Space Ships* (1955) şi *Flying Saucers Farewell* (1961), în care a descris, cu multă putere de convingere faptul că a fost unul dintre primii americani care s-a întîlnit personal cu extratereştri.

Astronom amator, Adamski spunea că a văzut prin telescop un OZN în formă de trabuc încă în 9 octombrie 1946. În următorii ani el a făcut mai multe fotografii deosebit de spectaculoase, între care poate cele mai interesante sînt cele din dimineaţa zilei de 5 martie 1951, în care se poate urmări modul în care mai multe „nave de cercetare" discoidale, luminoase, părăsesc pe rînd o „navă mamă" lunguiaţă, mult mai mare. În această perioadă, diverse persoane afirmă că au văzut, într-o zonă deşertică din California, OZN-uri coborînd la sol şi ieşind din ele nişte fiinţe stranii. Adamski se hotărăşte să verifice informaţia. Cu ce rezultate, vom vedea în episodul următor.

(Va urma)

Spectator la graniţa realităţii

Telepat şi prezicător

PAUL IOAN

Înainte de a intra în atenţia lui Hitler, Wolf Messing şi-a cîştigat celebritatea de telepat prin intermediul spectacolelor cu public. Făcea numeroase turnee (în special în Polonia) şi întotdeauna stîrnea uluiala asistenţei. „Numărul" repetat cu predilecţie era acela al ghicirii unui mesaj (sau desen) scris de un spectator, pus într-un plic şi predat juriului. Repetatele succese ale acestui extrasensitiv se coroborau şi cu capacitatea lui de a face predicţii de interes personal sau general. Una dintre acestea din urmă a fost cea referitoare la soarta lui Hitler. Messing a afirmat public că aventurarea führerului în estul Europei îi va fi fatală. Urmarea a fost punerea unui premiu pe capul prezicătorului, prinderea şi arestarea lui... Numai că Messing a reuşit să scape în cursul anchetei, dînd ordine mentale celor care-l păzeau(!). Era anul 1937.

Captarea interesului lui Stalin - telepatul se refugiase în URSS - s-a făcut într-un mod la fel de spectaculos. Wolf Messing şi-a „programat" singur o audienţă, chiar în biroul secret de la Kuntsevo al dictatorului! El a transmis gărzilor personale ordinul de liberă trecere, reuşind să intuiască unde se află odaia de lucru a lui Stalin, în acel edificiu cunoscut doar de cei mai apropiaţi colaboratori. Ulterior, după mai multe teste trecute cu brio, Messing a devenit cel mai important prezicător din anturajul conducătorului de la Moscova. Două din cele mai importante premoniţii (clarviziuni) au fost următoarele: armata roşie va ocupa Berlinul (făcută în 1939) şi aceea privitoare la momentul terminării celui de-al doilea război mondial, şi anume luna mai a anului 1945 (predicţie făcută în 1943, cînd nu se putea şti cine va fi învingătorul în cumplitul război aflat în plină desfăşurare şi cine va fabrica primul bomba atomică).

Pînă la vîrsta de 70 de ani (1966), acest redutabil telepat şi clarvizionar s-a pus în slujba cercetărilor ştiinţifice de profil din URSS. Autenticitatea puterilor lui parapsihologice a fost recunoscută de numeroşi savanţi sovietici ai epocii, printre care şi laureatul Premiului Nobel, Nicolai Semionov, care a scris extrem de favorabil despre Wolf Messing.

PSIHOCHIRURGIA PRO şi CONTRA

Ceva care dispare ca prin minune

MIHAELA DOROBANŢU

Să ne amintim că în momentul în care am ajuns cu relatarea celei de-a treia întîlniri între Guy Lyon Playfair, autorul cărţii „Puterea necunoscută" şi Edivaldo Oiveira Silva, unul dintre cei mai celebri vindecători brazilieni, Playfair asistase la o operaţie, la un consult şi era pe punctul de a „participa" oarecum direct la o nouă intervenţie a psihochirurgului. Se simţea, ca autor şi investigator al fenomenului, asigurat de prezenţa unui medic adevărat care îl asista pe Edivaldo. Magnetofonul înregistra tot ce se discuta, şi aceasta nu doar cu aprobarea, ci la cererea expresă a lui Edivaldo. Fusese mai întîi surprins, apoi impresionat, poate chiar uşor amuzat cînd îl auzise pe Edivaldo vorbind pe rînd cu vocile unor cunoscuţi medici care se „întrupau" într-un medium sau în altul pentru a „opera", pînă s-a decis la personalitatea lui Calzanas. Dar nimic nu se putea compara cu adevăratul şoc pe care l-a resimţit în momentul în care, după ce doar el ştia cum a făcut să apară „din nimic" un lichid întunecat la culoare pe abdomenul pacientei.

Cu o mişcare rapidă, Edivaldo şi-a tras mîinile din acea adevărată „baltă" de lichid. Spre stupoarea lui Playfair, aceasta nu şi-a modificat poziţia, nici măcar o picătură nu s-a vărsat. Ezitînd, a reuşit să introducă în lichid vîrful propriului său deget. Nu îşi dorise această experienţă, convingerile sale erau deja formate şi nu mai simţea nevoia unei dovezi în plus. Nu se putea totuşi împiedica să nu resimtă tot ce se întîmpla ca un veritabil moment al adevărului. Lichidul era cald. Părea mai uşor şi mai subţire ca sîngele adevărat şi îl făcea să se gîndească la o frază pe care Edivaldo-Calzanas o tot repeta, referitor la separarea globulelor roşii din plasma sanguină.

„Apă oxigenată!", a ţipat Edivaldo surprinzîndu-şi ca de obicei asistenţa. Cineva s-a apropiat şi a turnat cîteva picături dintr-o sticlă în deschiderea ce părea că se formase în abdomenul femeii. Apa a început să bolborosească, iar Playfair; speriat, şi-a tras repede degetul afară. Pentru cîteva minute l-a simţit umed şi lipicios, dar nu se decolorase sub acţiunea apei oxigenate. Playfair nu a avut timp să se ocupe de ceea ce i se întîmpla, pentru că un alt lucru de necrezut se petrecuse în acest timp în faţa sa: lichidul de pe abdomenul femeii dispăruse pur şi simplu. Ca în filme! Nu ştia ce să mai creadă, în timp ce Edivaldo explica medicului care îl asista despre ce era vorba: „Luăm eticul... îl separăm... închidem... pentru a preveni durerile... totul aici, 30-40 la sută roşu..."

Termeni tehnici, normali pentru dialogul între doi medici, dar din care Playfair şi toţi cei prezenţi înţelegeau prea puţin. Nu-i mai rămînea decît să consemneze tot ce auzea, cît putea de exact şi detaliat.

Anatomia secundei

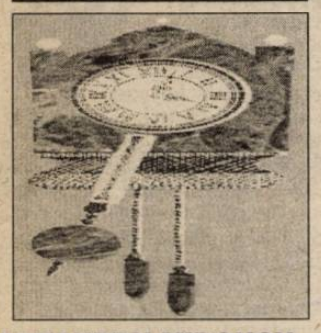

ALEXANDRU MIRONOV

EU mă branşez, TU te branşezi, EL se branşează...

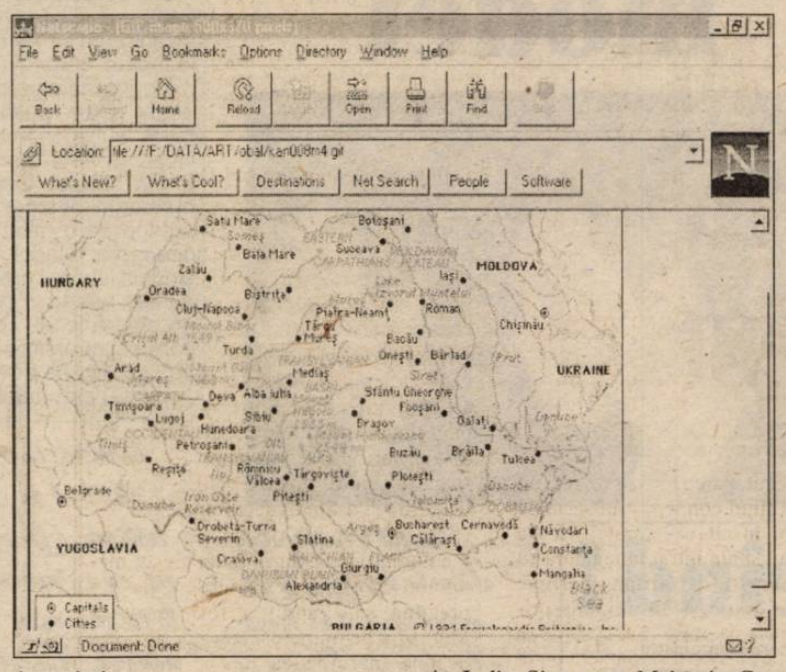

...la INTERNET, reţeaua reţelelor inteligente, unealta globalizatoare nr.1 a umanităţii. INTERNET este asaltat de americani (ei înţeleg mai repede viitorul!) dar şi europenii par să se trezească. Orbiţi de vechiul lor *Minitel* (un sistem de informare prin telefon), francezii cam pierduseră pasul, iată-l însă pe Cyber Jospin, - cum este numit primul ministru al Franţei - că intervine, un consilier pentru informatică este adus la Palatul Matignon, se fac planuri, intervenţii ale statului înlesnesc investiţiile în PC-uri, toată lumea le cumpără (vînzările cresc lunar cu 20%!), şcolile îşi refac clasele, dotîndu-le cu minicomputere branşate la marile reţele (universităţile se informatizează, 1,1 milioane de „internauţi" galici navighează deja pe INTERNET, administraţia franceză se adaptează acestor noi *tehnologii de esenţă culturală* care cuceresc lumea Terrei Superior, oferind informaţie instantanee, jocuri ultramoderne, învăţare, locuri de muncă şi, mai ales, fabuloase cîştiguri potenţiale, obţinute prin directă utilizare a creierelor instruite!

În Marea Britanie? Absolut la fel, poate Tony Blair să se afle chiar cu un pas înaintea Europei de Vest, urmare a unor înţelegeri americano-britanice mai vechi în informatică dar şi a unui suprem avantaj natural: INTERNET-ul vorbeşte pe limba engleză; Germania, Ţările Scandinavei, Benelux-ul, Spania, Italia - la fel, ca şi Mexicul sau ţările importante ale Americii de Sud sau Japonia, India, Singapore, Malaezia, Coreea de Sud.

Iar noi? Într-o recentă discuţie televizată, secretarul de stat Justin Tănase, preşedintele Comisiei Naţionale de Informatică a declarat că cheltuielile locuitorului României pentru dotarea cu hard şi software sînt de... 3 dolari pe an! Domnia sa mi-a vorbit despre dezinteresul manifestat de vechea conducere a Comisiei (are dreptate!) ca şi de către Ministerul Educaţiei Naţionale (are dreptate!) şi şi-a exprimat speranţa că România va fi în stare să cheltuiască, în viitor, 800 milioane de dolari pentru a se informatiza.

O sperăm şi noi, îi dorim domnului secretar de stat mult succes în bătălia cu anchilozatele structuri administrativ-birocratice ultrastrăvechi (inventez cuvîntul). Aduc doar la cunoştinţă că un minister mic, cel al Tineretului şi Sportului a fost informatizat în întregime, cu Direcţiile judeţene cu tot, şi legat (în mare parte) la INTERNET.

Că, de asemenea, am uneltit - sînt foarte mîndru de asta! -, cîţiva oameni foarte respectabili (Nicolai Sandu, Radu Jugureanu, Emil Onea etc), pentru a-l convinge pe filantropul (nu chiar dezinteresat...) George Soroş să investească 3 milioane de dolari în ceea ce poartă acum numele de „Programul Computere pentru Licee", prin care 266 de gimnazii şi licee s-au dotat cu PC-uri, s-au legat în reţea, s-au abonat la INTERNET - peste 200000 de elevi ies astfel din coaja veche a şcolii, în această atît de globală şi de informatizată lume în care trăim. Iar nevoia de nou, mai adaug, naşte structuri particulare, şcoli nenumărate, înfiinţate de specialiştii în informatică (un exemplu, de foarte mare succes, cel al reţelei de şcoli „International Computer School", condusă de ing. Florin Bocu, cu nu mai puţin de 10 sateliţi) care ştiu că nu mai au timp să mai aştepte ca viitorul să se întîmple pur şi simplu.

Mai ales aici, în acest segment numit societatea civilă, se găseşte speranţa. Alfabetizarea prin biţii PC-urilor va veni şi peste noi, dacă statul va ajuta societatea *civilă*, mai elastică, mai rapidă, să însănătoşească ancrasatele structuri ale administraţiei, oferind românilor posibilitatea de a intra în secolul lor.

Viaţa de lîngă noi

NIVELUL 4 DE SECURITATE

MARIAN GRIGORE

Contaminarea cu germeni extratereştri, cărora organismele pămîntene nu sînt în nici un fel pregătite să le facă faţă, constituie una din temele predilecte ale literaturii SF de nuanţă „horror". Fenomenul, departe de a aparţine doar ficţiunii, a constituit (şi constituie) o adevărată obsesie a organizatorilor activităţilor spaţiale, modulele recuperate după un zbor în cosmos care depăşeşte spaţiul periterestru (dar, la început, şi acestea!) fiind supuse unei atente proceduri de decontaminare înainte de a fi considerate apte de a lua contact cu fiinţele (şi, pe cît posibil, cu mediul, în general) terestre. Dar... pericolul e lîngă noi. Nu trebuie să căutăm prea departe pentru a descoperi primejdii potenţiale (mortale!) pentru civilizaţia umană. Instituţia carantinei (pentru că, în timp, a devenit o adevărată instituţie) nu datează de azi, de ieri, ci poartă amprenta spaimei faţă de marile (sau nevindecabilele) flageluri ale tuturor timpurilor. Ciuma, spre exemplu. Sau lepra.

Progresele cercetărilor biologice, precum şi preocupările (care, din păcate, încă există, deşi interzise prin multiple convenţii internaţionale) pentru crearea unor arme biologice sau, respectiv, a antidoturilor lor aduc, zi de zi, în cea mai strictă actualitate problematica mijloacelor de izolare a spaţiilor în care asemenea activităţi se desfăşoară. Virusul HIV - cel mai intens mediatizat -, dar şi apariţia unor misterioase sau puţin cunoscute maladii, precum boala febrei hemoragice provocate de virusul Ebola ori maladia vacii nebune au impus dezvoltarea unor centre de cercetare în care agenţii patogeni nu numai că nu sînt distruşi, ci sînt, dimpotrivă, cultivaţi cu grija ce se acordă unei specii preţioase. Evident, în scopul experimentării unor mijloace de combatere a lor.

Toate bune şi frumoase, dar vă închipuiţi ce s-ar putea întîmpla dacă, de exemplu, explozia unei banale butelii ar arunca în aer pereţii ori ferestrele laboratorului, înprăştiind pe mii de metri pătraţi extrem de virulenţii agenţi patogeni, care ar găsi afară mediul propice pentru a se înmulţi şi a omorî oamenii în progresie geometrică! Motiv pentru care - ţinînd seama de răspunsul pe care singuri vi-l puteţi da la această întrebare -, în prezent iau amploare preocupările pentru crearea unor structuri de maximă securitate - cam la fel cum, în penitenciare, există zone speciale pentru infractorii socotiţi extrem de periculoşi - în care cercetările să se poată desfăşura fără risc de contaminare, cel puţin pentru cei neimplicaţi direct. Pentru că, pentru cercetători, în ciuda tuturor măsurilor luate, un risc potenţial continuă să existe.

Din păcate, o asemenea structură costă bani. Şi nu-puţini! Astfel încît, fapt este că în lume există doar o mică structură de acest fel, la Hamburg, cîteva instalaţii ruseşti, deja bătrîne, precum şi un centru (modern, de această dată) situat în Statele Unite, în Atlanta. Centre cărora, în anul 1998, li se va adăuga cel de la Lyon, Franţa, construit pe locul fostului Institut Pasteur, datorită contribuţiei Fundaţiei Mérieux.

Viitorul centru francez, considerat a fi la nivelul 4 de securitate (cel mai înalt), va dispune de incinte etanşe, în care presiunea este menţinută negativă (astfel încît o eventuală fisură să provoace absorbţia de aer exterior şi nu, dimpotrivă, emisia de aer contaminat), incinte ale căror produse secundare (aer viciat, ape uzate) vor fi evacuate în exterior numai după o atentă şi severă decontaminare. Se înţelege că şi personalul, deloc numeros (doar 12 cercetători, faţă de 20 în cazul laboratorului din Atlanta), va fi protejat corespunzător, purtînd costume care nu diferă cu nimic (minus rezistenţa la presunea internă, mai redusă date fiind condiţiile specifice de mediu) de costumele astronauţilor.

Această realizare, care vine să îmbogăţească arsenalul luptei împotriva epidemiilor mortale, este rodul unei îndelungi lupte cu „finanţiştii", dusă de către un singur om: Charles Mérieux, un ins deosebit de activ la cei 90 de ani ai săi, care gîndea la o asemenea realizare de mult timp, o vreme imaginînd inclusiv posibilitatea de a folosi în acest scop instalaţiile nucleare strategice franceze de pe platoul Albion, ce urmează a fi dezafectate.

Clasarea unui agent patogen în clasa de risc 4 e dată, pe de o parte, de rata mortalităţii celor contaminaţi (mai mare de 30 la sută), condiţie pe care, de exemplu, virusul Ebola o îndeplineşte cu prisosinţă; dar şi de inexistenţa unui tratament sau vaccin adecvate, în cazul unor agenţi patogeni ce par mai puţin agresivi. Din păcate, această ultimă condiţie o îndeplineşte şi bacilul Koch multirezistent la antibiotice. Or, ţinînd seama de extinderea actuală a acestui bacil în lume (peste o treime din populaţia planetei, deci aproape două miliarde de persoane fiind afectate de tuberculoză - o boală ce s-a crezut, la un moment dat, că a fost eradicată), putem avea o imagine mai concretă a dimensiunii problemei la care viitorul laborator de maximă securitate va răspunde.

Nemuritorii

TUDOR VIANU

Bust realizat de MILIŢA PĂTRAŞCU şi dezvelit la Biblioteca Academiei pe 5 dec. 1997

Un mare profesor în tradiţie maioresciană...

Tudor Vianu s-a născut la 27 decembrie 1897, la Giurgiu. În 1915 devine student la Facultatea de filosofie şi drept din Bucureşti. Obţine titlul de doctor în filosofie al Universităţii din Tübingen, cu teza „Judecata valorilor în poetica lui Schiller". Iată cîteva din cele mai importante opere ale creaţiei sale: *Dualismul artei (1925), Poezia lui Eminescu (1930), Arta şi frumosul (1932), Idealul clasic al omului (1934), Estetica, 2 volume (1934-36), Filosofie şi poezie (1937), Introducere în teoria valorilor (1942), Istoria literaturii române moderne - în colaborare cu Şerban Cioculescu şi Vladimir Streinu (1944), Dicţionar de maxime comentat (1962)* etc. Tudor Vianu a fost profesor titular de estetică, Director al Teatrului Naţional (1945), ambasador la Belgrad (1946), iar din 1955 a fost membru titular al Academiei Române. S-a stins din viaţă la 21 mai 1964.

Despre personalitatea Profesorului Tudor Vianu a avut amabilitatea să ne ofere amănunte în plus dl. profesor Eugen Simion, preşedinte interimar al Academiei Române.

- Stimate domnule academician Eugen Simion, l-aţi avut profesor la facultatea de litere pe Tudor Vianu?

- Da, mi-a fost profesor timp de cinci ani şi acest fapt a reprezentat norocul meu şi al generaţiei mele. Pentru mine, în afara valorii intelectuale, Tudor Vianu a reprezentat şi o valoare morală, în sensul că l-am ales de la început ca model moral posibil, nu numai ca model spiritual. Mi-a plăcut liniştea acestui spirit, îmi plăceau cursurile lui ferme şi stabilizatoare, îmi plăcea tipul lui de discurs, îmi plăcea, în fine, omul grav care, din cînd în cînd, strecura în discursul lui cîte o ironie foarte inteligentă. L-am cunoscut mai bine după încheierea cursurilor şi pot spune că am trăit o oarecare vreme în preajma spiritului său. M-am gîndit întotdeauna, atunci cînd am devenit eu însumi profesor la Facultatea de litere din Bucureşti, ce înseamnă să fii un bun sau un mare profesor. Modelul Tudor Vianu a fost acela care mi-a venit primul în minte. Vianu a fost cu adevărat un mare profesor în tradiţie maioresciană.

- Cum aţi încadra opera lui de critic, estetician şi teoretician al literaturii, în peisajul culturii româneşti şi europene?

- Tudor Vianu a părăsit critica literară pentru că nu a mai găsit o justificare morală pentru ea. A plecat în Germania ca să descopere filosofia şi să-şi fundamenteze o ştiinţă atît de dificilă cum este estetica. Mai tîrziu, cînd după 1945 estetica a fost interzisă, a devenit profesor de literatură universală. În această calitate l-am cunoscut eu. Ora lui bogată, discuţiile cînd teoretizează în cultură, armonia în estetică, în stilistică, în analiza de texte cu mijloacele criticii variate, toate acestea fascinau. Mă gîndesc la acea minunată artă a prezentării romanului, la aducerea gîndirii estetice germane la începutul secolului - acea estetică a simpatiei - şi, desigur, la dăruirea şi harul talentului său.

- Din ce familie spirituală a criticii româneşti şi europene şi-a structurat demersul lui de critic literar?

- Am răspuns mai sus la această întrebare. Oricum, un Tudor Vianu vine în cultura noastră în tradiţia impusă de Maiorescu, cea a intelectualului care nu poate vorbi despre o operă literară fără o pregătire filosofică.

- Vă consideraţi un continuator al lui Tudor Vianu?

- Într-un anume sens, da. Îmi este mai aproape Eugen Lovinescu prin gîndirea şi morala lui critică, îmi este mai aproape Călinescu prin stilul lui critic, dar pe Tudor Vianu l-am iubit nu numai spiritualiceşte, l-am iubit pur şi simplu pentru enorma lui deschidere şi totodată pentru incomparabila lui etică.

A consemnat **PAUL IOAN**

E bine de știut...

Uneori se întîmplă ca Sărbătorile să vi se întipărească în memorie nu numai prin notele lor de bucurie şi bună dispoziţie, ci şi prin dezagreabile dureri de cap, senzaţie de gură amară sau de „pietroi" în stomac ce le urmează.

Etichetată drept „criză de ficat" proasta digestie ce însoţeşte mesele copioase poate fi prevenită. De aceea, e bine să cunoaşteţi mai întîi explicaţia ştiinţifică a indispoziţiei respective: cînd stomacul este plin, receptorii hormonali din pereţii săi trimit un semnal de alarmă care „taie" apetitul. Dacă lăcomia dv. nu se supune primelor semnale, în faţa exceselor de care daţi dovadă, intervine hipotalamusul, acea glandă situată la baza creierului, care ordonă blocarea pilorului, poarta de ieşire a alimentelor. Stomacul este „gîtuit", de unde senzaţia de rău, de greutate. Cum se poate evita răul? Prima eroare comisă este aceea de a ţine un regim în aşteptarea meselor copioase de Sărbători. Este cea mai sigură modalitate de îmbolnăvire pentru că aparatul digestiv, după repaus, va suporta greu o repriză brutală de lucru. În schimb, dacă veţi opta pentru legume, salate şi fructe, bogate în fibre, adesea absente din meniurile de sărbătoare, veţi suporta bine şocul meselor copioase. Dacă veţi bea unul sau două pahare cu apă înainte de petrecere şi, eventual, dacă luaţi o linguriţă de ulei de măsline, pentru a „tapeta" stomacul, alcoolul va pătrunde greu în circulaţia sanguină. Acest remediu, vechi de cînd lumea, îşi demonstrează eficienţa.

Este bine să evitaţi şocurile. Să vă reamintim să evitaţi amestecul de băuturi alcoolice? Dacă optaţi pentru vin, preferaţi-l pe cel alb şi străduiţi-vă ca după fiecare pahar de vin să beţi unul de apă minerală. Dacă înainte de a vă culca înghiţiţi două aspirine (sau două tablete de paracetamol) cu un pahar de apă în care aţi stors o felie de lămîie, vă veţi trezi bine dispuşi, fără dureri de cap, în formă. În aceste condiţii, petrecerile pot conitnua...

indiscretii

La ceasul modei

Parisul a cunoscut în ultimele săptămîni freamătul obişnuit al lansărilor de modă. Şi după ce săptămîna trecută ne-am familiarizat cititoarele cu modelele verii viitoare, să aruncăm o privire indiscretă printre spectatori. Astfel, Johnny Hallyday, cu un nou look, alături de fiica sa, Laura, au aplaudat-o pe Laeticia, tînara soţie a lui Johnny, top-model pentru o zi, pentru

Leonard. Laura nu are decît 14 ani, dar 1,70 înălţime, o frumuseţe de vis, ce a „împrumutat" de la tatăl ei ochii, iar de la mama sa, Nathalie Baye, farmecul. Printre staruri-spectatori au mai fost văzuţi Demi Moore, Gérard Depardieu, Carole Bouquet...

Gastronomice

Pentru această săptămînă vă sugerăm o ruladă umplută cu ciuperci. Pregătim o tocătură din 750 g carne, 100 g grăsime, 2-3 felii de pîine albă înmuiată în lapte, o ceapă, sare, piper. Pentru umplutură pregătim 300-400 g ciuperci, o ceapă, 50 g unt. Spălăm ciupercile, apoi le tăiem şi le punem la fiert în puţină apă. Tocăm ceapa şi o punem în untul topit. Adăugăm o ceşcuţă din zeama în care fierb ciupercile. Cînd s-a înmuiat bine ceapa, adăugăm şi ciupercile şi mai lăsăm puţin să fiarbă. Le lăsăm apoi să se răcească. Udăm un prosop curat şi întindem carnea tocată amestecată în prealabil cu toate ingredientele, într-un strat uniform, gros de un deget. Dăm pastei respective aspectul unui aluat întins cu sucitorul. Aşezăm la mijloc umplutura de ciuperci, apoi rostogolim cu grijă prosopul pentru a forma rulada. Ungem partea de deasupra cu ou, presărăm pesmet fin, apoi răsturnăm rulada de pe prosop pe o tavă unsă cu unt astfel încît partea de deasupra ruladei unsă cu ou să fie pe fundul tăvii. Ungem cu ou, presărăm pesmet, turnăm unt topit şi punem rulada în cuptorul încins. După ce s-a rumenit micşorăm focul, adăugăm cîteva linguri de zeamă de carne şi stropim rulada cît mai des cu sosul din tavă. Nu se stropeşte cu sos înainte de a se rumeni, pentru ca rulada să nu se înmoaie şi să crape.

Mai frumoase ca oricînd!

Mai ales acum în preajma Sărbătorilor este firesc să vă ocupaţi şi de frumuseţea şi sănătatea dv. Vă poate fi utilă firma „Avram Exim" ce vă oferă o paletă largă de produse cosmetice, testate calitativ şi avizate de Ministerul Sănătăţii. Este vorba despre:

◆ ***LOŢIUNE CAPILARĂ TONICĂ,*** ce conţine extract de ardei şi mesteacăn. Componentele au capacitatea de a activa circulaţia capilară.

◆ Un produs mai special este ***CREMA ÎMPOTRIVA SCABIEI.*** Substanţa activă din cremă permite vindecarea printr-o singură utilizare.

◆ Şi tot la fel de eficace este în situaţii extreme ***CREMA-BALSAM ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI.*** (Dacă copilaşul dv. „s-a căptuşit" de la grădiniţă sau de la şcoală cu păduchi, printr-o singură utilizare a acestui balsam rezolvaţi delicata problemă).

◆ În seria produselor pentru copii se înscriu şi ***ŞAMPONUL CU COLAGEN ŞI CREMA ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER.***

◆ În seria produselor speciale este inclusă ***PASTA PENTRU CURĂŢAT MÎINILE.*** Este vorba de curăţiri grele, iar această pastă îndepărtează uşor şi complet grăsimile industriale, vaseline, „mîzga de motor" etc. Dar iată seria completă a produselor cosmetice oferite de firma **„Avram Exim SRL":**

◆ **Loţiunea *STOP ACNEEA*** (împotriva coşurilor şi a punctelor negre) are un puternic efect antiseboreic, dezinfectant şi cicatrizant, conţinînd substanţe de reglare a PH-ului ce asigură vindecarea acneei (coşurilor).

◆ **Crema *STOP ACNEEA*** (împotriva coşurilor şi a punctelor negre) pare a fi o cremă magică ce penetrează profund pielea dv. înlăturînd acneea şi punctele negre.

◆ ***MASCA FILMOGENĂ STOP ACNEEA*** (împotriva coşurilor) conţine extracte de plante care ajută la vindecarea acneei şi la dispariţia punctelor negre. După cîteva zile de tratament veţi vedea că pielea dv. rămîne curată, mătăsoasă, fără asperităţi ce vă stîrbesc personalitatea. Acum, datorită produselor STOP ACNEEA, veţi putea fi din nou admirat(ă).

◆ ***SECRETUL NOPŢII*** - Cremă împotriva cearcănelor. Are acţiune emolientă, hidratantă, revitalizantă, conţinînd principii active de combatere a umflăturilor, a pungilor de sub ochi şi înalbeşte porţiunea vineţie din jurul ochilor. Obrazul capătă un aspect proaspăt, sănătos şi tineresc.

◆ ***TAINA TINEREŢII*** - Cremă antirid. Conţine principii de revitalizare celulară cu rol de protecţie a obrajilor, menţine pielea suplă şi fragedă, prevenind apariţia ridurilor şi le estompează pe cele existente. Se utilizează pentru orice fel de ten şi asigură un echilibru fiziologic spontan, îndepărtînd efectele îmbătrînirii.

◆ **Crema *LILY*** (pentru îngrijirea unghiilor). Prin aplicarea acestei creme se combat fragilitatea şi friabilitatea (ruperea) unghiilor, precum şi desprinderea dureroasă a pielii din jurul lor. Folosind cu încredere acest produs, unghiile cresc, îşi păstrează elasticitatea şi culoarea roz, sidefie, sănătoasă, imprimînd mîinii un aspect elegant şi plăcut.

◆ ***VERRUCA PLANTARIS*** - Loţiune pentru îndepărtarea negilor. Conţine extrase din plante şi principii active datorită cărora, prin aplicare repetată - doar pe porţiunea cu negi -, aceştia se usucă şi dispar.

◆ ***ADELA*** - Cremă de înălbire a pielii mîinilor avînd şi acţiune hidratantă. Prin aplicarea unui strat subţire de cremă, pielea mîinilor capătă elasticitate, se întinde, iar mîna va avea aspect tineresc de un alb sidefiu.

◆ ***UNGHII FALSE*** - Dacă tot ţineţi la frumuseţea mîinilor dv., puteţi adopta şi ideea unghiilor false. În orice moment al zilei mîinile dv. vor putea fi admirate.

◆ **Crema *ANTICLAVUS*** (împotriva bătăturilor, a crustelor de pe călcîie, coate sau genunchi). *ANTICLAVUS* are un efect rapid de îndepărtare a crustelor şi bătăturilor, aceste zone rămînînd netede şi catifelate. Senzaţia de confort datorată acestei creme este persistentă.

◆ **Crema *CASTELLANI*** (contra transpiraţiei picioarelor). Prin aplicarea unui strat subţire din această cremă, transpiraţia şi mirosul neplăcut dispar. Formula cea mai sigură împotriva transpiraţiei şi a mirosului neplăcut al picioarelor este crema *CASTELLANI.*

◆ **Loţiunea *LELIA ANTI - PISTRUI.*** Prin aplicarea acestei soluţii, pistruii şi petele de pe întreg corpul dispar cu siguranţă. Efectul este rapid. Încercaţi şi nu veţi regreta!

◆ **Loţiunea *CREOLA*** (pentru bronzarea artificială). Prin aplicarea acestei creme obţineţi o piele frumoasă, sănătoasă, de culoare arămie, care se menţine mult timp. Folosind Crema CREOLA, pielea capătă un aspect de bronz natural, aducînd un plus de sănătate şi frumuseţe.

◆ ***STIMULENT SEXUAL*** Produs natural pe bază de plante şi produse apicole, combate impotenţa şi frigiditatea, garantează creşterea duratei de erecţie cît şi durata şi calitatea actului sexual, ambii parteneri avînd satisfacţii nebănuite.

Pentru a primi produsele descrise, trebuie să le comandaţi firmei, pe baza bonului alăturat. Şi cum stocurile sînt limitate, cu cît vă veţi decide mai repede, cu atît veţi fi sigură că dorinţa dv. va fi îndeplinită cu promptitudine. Şi încă un argument tentant: cumpărătorii fideli ai firmei, care comandă trei produse, vor avea surpriza de a descoperi în pachetul solicitat şi un „cadou-surpriză".

BON DE COMANDĂ
DE TRIMIS LA AVRAM EXIM SRL CP 73, OP 82, BUCUREŞTI
✆ 01/6841952 sau 3214698

Doresc să cumpăr:

___ buc. Cremă STOP ACNEEA la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune STOP ACNEEA la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă MASCĂ FILMOGENĂ STOP ACNEEA la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ANTICLAVUS la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă CASTELLANI la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune LELIA ANTIPISTRUI la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă LILY la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune CREOLA la preţul de 35.000 lei
___ buc. Cremă SECRETUL NOPŢII la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă TAINA TINEREŢII la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune VERRUCA PLANTARIS la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ADELA la preţul de 30.000 lei
___ STIMULENT SEXUAL la preţul de 35.000 lei
___ UNGHII FALSE la preţul de 15.000 lei
___ Loţiune capilară tonică, la preţul de 25.000 lei
___ SCABEX. Cremă împotriva scabiei, la preţul de 25.000 lei
___ PEDEX, balsam-cremă, la preţul de 25.000 lei
___ Şampon cu colagen pentru copii, la preţul de 20.000 lei
___ Cremă împotriva eritemului, la preţul de 20.000 lei
___ Pastă de curăţat mîinile, la preţul de 25.000 lei

Suma corespunzătoare + taxele poştale şi de ambalare se plătesc la primirea coletului

Nume: _____ Prenume: _____
Strada: _____ Nr. ____ Bl. ____ Sc. ____ Ap. ____
Localitate: _____ Judeţ: _____ O.P. _____ Cod: _____
Telefon: _____

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc N.C., am 41 de ani şi de cîţiva ani mi-am stabilit reşedinţa în Italia. În timpul unei vizite făcute în ţară, am avut norocul să aflu despre harul vindecător al doamnei Vasilica Ciupea. Şi astfel, cînd m-am întors în Italia, am putut să-mi tratez cu ajutorul doamnei Vasilica Ciupea şi al fiicelor sale, doamnele Ana şi Mariana Ciupea, telepatic, spondiloza şi nevroza. Chiar de la primele şedinţe de tratament bioenergetic m-am simţit excelent, durerile spondilozei cedînd, la fel şi insomnia şi stările proaste datorate nevrozei"...

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 50

Numele şi prenumele pacientului.....
.....
Adresa.....
Intervalul efectuării tratamentului.....

Programări la telefon: 6862046

● Valabil pînă la 15 ianuarie 1998 ●

CONDIMENTELE ŞI MIRODENIILE - arome de *vis* sau de *coşmar*

Medicina împarte grupul mare şi eterogen al condimentelor în cinci mari categorii principale: condimente saline, reprezentate în speţă prin sare; condimente acide, reprezentate în special prin oţet şi sucul de lămîie, respectiv prin acidul citric; condimente aşa-numite aliacee, reprezentate de ceapă, usturoi, praz, precum şi de alte produse asemănătoare; condimente picante, de genul muştarului, al boielei de ardei; condimente aromate, în care intră de fapt mirodeniile. Această ultimă categorie cuprinde o largă paletă de plante indigene şi exotice cum ar fi: cimbrul, mărarul, tarhonul, leuşteanul, chimenul, coriandrul, anasonul şi enibaharul, apoi caperele, vanilia, dafinul, scorţişoara, cuişoarele şi încă multe altele. Doar piperul, tot produs exotic, intră în categoria condimentelor picante şi nu în aceea a aromelor.

ARCADIE PERCEK

Sărbătorile de iarnă au, fără îndoială, o aromă specifică: de vanilie, de enibahar, cimbru, coriandru, foi de dafin, scorţişoară, cuişoare... Au aroma mirodeniilor.

Dacă prin termenul de condimente

desemnăm, în mod obişnuit, substanţele picante de origine minerală, vegetală, animală sau chiar de sinteză care, adăugate unor produse alimentare, le conferă acestora gust şi aromă mai plăcute, prin acela de mirodenii desemnăm unele plante care sînt de asemenea folosite pentru a imprima mîncărurilor un gust mai picant sau o aromă mai deosebită, mai apetisantă, mai rafinată.

„Sarea şi piperul" bucatelor

Încercînd să ne imaginăm ce ar reprezenta bucătăria şi implicit mesele pe care le pregătim, în lipsa condimentelor şi a mirodeniilor, realizăm perfect ce fade ar fi unele bucate, preparate din alimente uzuale ca făinoasele, carnea, salatele. Ei bine, una din motivaţiile majore ale gastronomiei este aceea de a face alimentele sapide, adică gustoase şi implicit apetisante. După cum ştim, prin procesul fierberii, produsele alimentare devin mai digerabile, nu însă şi mai gustoase, aşa că bucătăria foloseşte o multitudine de alte procedee ca prăjirea, frigerea, rumenirea, îmbibarea în diverse sosuri etc. şi, mai ales, apelează la condimente şi mirodenii pentru a ieşi din acest impas. Cînd mîncăm, un întreg aparat morfofiziologic intră în funcţiune declanşînd senzaţiile cele mai variate. Limba, de exemplu, va semnala, graţie papilelor sale gustative, senzaţiile cardinale de dulce-acru, de sărat-amar, în timp ce aparatul olfactiv va intercepta şi prelucra aromele. Ansamblul

gurii, la rîndul său, va percepe senzaţiile termice şi tactile (cald, rece, ferm, moale, onctuos, crocant, elastic, granulos etc.), precum şi acţiunea calmantă, ca să spunem aşa, sau dimpotrivă iritantă, exercitată de alimente asupra mucoasei bucale.

Bune dar... şi rele

Dar, să nu ne imaginăm că mirodeniile şi în special condimentele, au numai virtuţi. Folosite în exces sau de către persoane care au interdicţie (în cazul că suferă de diferite boli) pot fi dăunătoare sănătăţii. De aceea, în continuare, vă propun să ne oprim puţin tocmai asupra efectelor negative ale condimentelor şi mirodeniilor, căci, din nefericire, există şi acestea şi încă din abundenţă. Aceste efecte se pot grupa în două mari categorii: prima ţine de faptul că, asociate cu unele condimente, alimentele devin mai gustoase şi mai apetisante, ceea ce, implicit, va duce la consumarea lor în exces, cu tot ce decurge din această situaţie. A doua, ţine de faptul că aproape fiecare condiment în parte, dacă este consumat în exces şi mai mult timp, poate declanşa diverse efecte iritante, congestive sau de alt gen asupra mucoaselor, ceea ce, în final se va concretiza în suferinţă.

Aceste efecte negative sînt direct proporţionale cu starea de sănătate sau de boală a tubului digestiv, a glandelor sale anexe, ca şi a aparatului excretor reno-uretero-vezical. Ele mai sînt dependente şi de toleranţa individuală faţă de diversele alimente, de cantitatea ca şi de durata administrării lor. Se ştie, în acest sens, că usturoiul, ceapa, oţetul pot produce, cînd sînt consumate în exces, un timp mai îndelungat, în cazul unor mucoase mai sensibile, iritarea şi inflamaţia acestora. Acţiuni similare exercită şi hreanul, boiaua şi muştarul. Numeroase gastrite, duodenite, ulcere gastroduodenale etc. nu sînt străine de acţiunea declanşantă sau numai favorizantă a diverselor condimente sau mirodenii.

N.R. În numărul viitor, Arcadie Percek vă propune o pagină specială cu sfaturi medicale de sărbători...

VIAŢA INTRAUTERINĂ influenţează coeficientul de inteligenţă

Inteligenţa este în mare măsură determinată de condiţiile de viaţă ale fătului în pîntecul mamei sale, se afirmă într-un studiu american bazat pe studierea coeficientului de inteligenţă (IQ), publicat în revista britanică Nature şi preluat de ARPRESS.

Lucrările echipei lui Bernie Devlin de la *University of Pittsburg School of Medicine* şi de la *Carnegie Mellon University* din Pittsburg, Pennsylvania, duc la concluzia că influenţa eredităţii asupra coeficientului de inteligenţă al omului este mai puţin importantă decît credeau pînă astăzi specialiştii. Perioada prenatală, „adesea considerată ca neglijabilă" sub acest aspect, ar putea avea o anumită influenţă asupra scorului IQ în cel puţin 20% dintre cazurile gemenilor şi în 5% dintre ale copiilor unici, este concluzia studiului, bazat pe analiza a 212 cazuri. Coabitarea într-un acelaşi adăpost intrauterin înainte de naştere ar putea să explice caracteristicile evident comune ale coeficientului de inteligenţă la gemeni, mai ales la aceia care au fost crescuţi separat, relevă autorii. În viziunea lor, factorii genetici ar fi, prin urmare, mai puţin importanţi decît considerau americanii R. Herrnstein şi C. Murray în „Curba lui Bell", lucrare publicată în 1994.

Conform modelului lui Devlin, coeficientul de inteligenţă nu poate fi atribuit decît în proporţie de 50% genelor. O confirmare a acestei concluzii ar contrazice tezele autorilor „Curbei lui Bell". Aceştia afirmau că transmiterea ereditară a inteligenţei este atît de hotărîtoare încît societăţile occidentale, cea americană mai ales, se îndreaptă către un sistem cu două caste: masa - cu potenţial intelectual limitat, dirijată de o elită restrînsă, cu coeficient intelectual superior, moştenit de la părinţi.

Dar factorii de mediu ar influenţa şi ei în mod decisiv scorul IQ în primii ani de viaţă sau înainte de naştere, afectînd în mod direct dezvoltarea creierului, conform unei concepţii la modă, comentează psihogeneticianul american Matt McGue, în acelaşi număr din *Nature*.

În această dezbatere asupra caracteristicilor înnăscute şi a celor dobîndite ale fiinţei umane, conchide el, „cercetările converg, totuşi, spre definirea unei capacităţi intelectuale umane cu puternică bază biologică, însă maleabilă", influenţabilă prin factori de mediu (nutriţie, condiţii de sarcină, educaţie ş.a.m.d.).

Medicul vă răspunde

O lungă şi emoţionantă scrisoare, ne adresează Traciu Bogdan, în vîrstă de 21 ani, din Botoşani. Într-o primă parte a scrisorii, ne face mărturisiri pe marginea supărărilor pe care le are în urma unui eşec sentimental constînd din faptul că iubita lui la care ţinea foarte mult l-a părăsit după exact un an şi trei luni. „Poate m-aş fi aşteptat să mi se întîmple aceasta de la orice altă fată - ne precizează cel în cauză - dar nu de la prietena mea, drăguţă şi frumoasă..." În cea de-a doua parte a scrisorii, ne vorbeşte de o afecţiune dermică denumită Pitiriasis versicolor, care i-a apărut ulterior şi care, de asemenea, îi produce necazuri.

Impresionat de emoţionanta Dv. scrisoare, domnule Bogdan Traciu, vă voi vorbi despre efectul nociv al supărărilor asupra sănătăţii, avînd chiar bănuiala că boala de piele de care îmi vorbiţi şi de care vă voi vorbi în răspunsul următor, nu este străină de această realitate. Dintru început vă precizăm faptul, stimate Domnule Traciu, că medicina cunoaşte şi nu de multă vreme situaţia în virtutea căreia supărările şi necazurile, mai ales dacă sînt durabile, cum este cazul Dv, se pot comporta faţă de organism aidoma unor factori microbieni sau virotici. Cunoaştem cu toţii această boală de natură virotică, care este herpesul, şi care constă dintr-o serie de erupţii veziculare grupate, ce se localizează preponderent în jurul orificiului bucal, deci al gurii, vezicule ce au tendinţa la confluare, şi a căror apariţie este precedată de o senzaţie de arsură. Inflorescenţele de care vorbim sînt produse de anume virusuri, care în mod obişnuit parazitează organismul, fără ca acesta să se resimtă de pe urma lor. În anume condiţiuni însă, şi mai ales atunci cînd sîntem victimele unor anume supărări şi necazuri, virusurile de care vorbim devin patogene, generînd herpesul.

Un cercetător britanic, şi anume Paul Martin, de pe lîngă Universitatea din Cambridge, care a aprofundat această problemă, a ţinut timp îndelungat în observaţie un lot de infirmiere din punctul de vedere al apariţiei herpesului, constatînd că boala menţionată a survenit la persoanele care din diverse motive aveau un moral mai scăzut, ca urmare a unor deziluzii sau eşecuri sentimentale, sau de alt fel. În numărul viitor al revistei, vă voi da o serie de sfaturi pe marginea bolii Dv de piele. Mulţumiri în numele redacţiei pentru elogiile pe care le aduceţi revistei noastre.

Dr. ANDREI ONU

Despre modul de prezentare a mierii (2)

Dacă mierea nu a fost suficient maturată (are peste 18% apă), cristalele de glucoză care se formează au tendinţa de a se separa de partea lichidă şi se depun pe fundul vasului. Partea superioară a mierii din vas rămîne fluidă şi nu cristalizează deoarece este mai bogată în apă. Această miere fluidă fermentează mai repede sau mai tîrziu în funcţie de temperatura de păstrare la consumator.

În scopul de a fi încărcată în borcane, mierea cristalizată din bidoane poate fi readusă în stare fluidă (lichidă sau vîscoasă) prin încălzire în baie de apă sau aer cald, în condiţii de agitare mecanică la o temperatură controlată (circa 38ºC). Este foarte important de reţinut că însuşirile binefăcătoare ale mierii se datorează conţinutului de enzime, vitamine, acizi, aminoacizi, hormoni, substanţe bactericide, polen şi arome. Dacă mierea este încălzită, substanţele active pierd din puterea stimulativă asupra sănătăţii omului cu atît mai mult cu cît încălzirea este mai îndelungată, se repetă sau are loc la temperatură mai ridicată. Este deci important ca mierea să nu fie încălzită nici o dată şi deci să nu fie introdusă nici în băuturi fierbinţi (max. 38ºC). Este preferabil ca dizolvarea mierii să se facă în gură.

Mierea cristalizată uniform reprezintă o garanţie că nu a suferit tratamente termice dăunătoare calităţii şi că are un conţinut de apă maximum 18%, care nu permite fermentarea mierii după un timp îndelungat de păstrare.

O miere indigenă oferită pe piaţă în stare lichidă, alta decît sortimentele arătate mai sus, poate avea următoarele alternative de proveniență şi calitate:

- în lunile iunie-octombrie mierea poate fi producţia anului curent sau anilor precedenţi, caz în care sigur a fost supusă unui tratament termic, care poate masca vechimea mierii sau/şi calitatea necorespunzătoare din punct de vedere al apei conţinute;
- în lunile noiembrie-mai mierea poate fi producţia anului apicol curent sau anilor precedenţi; în ambele cazuri mierea a fost supusă unui tratament termic, care micşorează eficienţa medicinală a mierii sau/şi maschează defecte ale acesteia.

Ing. ROMULUS NOSIEVICI

Sportul şi osteoporoza

O dată cu vîrsta, femeile sînt ameninţate de osteoporoză, un fenomen de fragilizare a oaselor, care, spre exemplu, în timpul unei căzături, poate provoca fracturi mai mult sau mai puţin grave. Un studiu realizat de Institutul finlandez de cercetare pentru sănătate a încercat să determine impactul sportului asupra oaselor, la 98 de femei sedentare, cu vîrste cuprinse între 35 şi 45 de ani. Femeile care au practicat exerciţii fizice (aerobic şi „step") vreme de o oră, de trei ori pe săptămînă, vreme de 18 luni au beneficiat de o creştere semnificativă a densităţii minerale a oaselor. În plus, aceste exerciţii ameliorează reflexele, favorizînd stabilitatea, sporind forţa musculară şi puterea picioarelor.

Prin culisele aspirinei

Nici un medicament n-a fost mai bine analizat, mai bine vîndut atîta timp, aşa de răspîndit şi cu efecte atît de diversificate. Acest medicament, apărut acum 100 de ani, este şi astăzi produs de nenumărate fabrici din lume, în ciuda extinderii tuturor invenţiilor în acest domeniu şi este cunoscut de toată lumea sub numele de aspirină.

Medicamentul a fost produs de chimistul Bayer la Leverkusen. El căuta un medicament eficace şi suportabil pentru tatăl său care avea reumatism şi la 10 august el a descoperit acidul acetilsalicilic. A devenit un medicament cu mare succes de... farmacie.

În 1899, produsului testat i-a fost acordată licenţa şi a fost numit aspirină. Atunci medicamentul şi-a început o carieră triumfală fără pereche. În anul 1928, un farmacist din München, Johann Anreas Buncher, a reuşit să fiarbă o masă galbenă făcută dintr-un suc de scoarţă (experiment făcut şi de Hippocrate acum 200 de ani însă fără nici un rezultat) pe care a numit-o salicină. Farmacistul francez Leroux a transformat această substanţă în cristal, iar italianul Raffaele Piria a transformat-o în acid salicilic. Doi chimişti, unul din Strasbourg şi celălalt din Marburg, au participat şi ei la dezvoltarea acestui medicament „internaţional" care

avea însă un inconvenient major: avea un gust oribil şi ataca mucoasele stomacului.

În anul 1945, uzinele Bayer şi-au pierdut licenţa din cauza legii. Ea a fost cumpărată de întreprinderea Stirling. În 1994 Bayer îşi va recupera o parte din drepturi contra sumei de 1 miliard de dolari. Grupul Bayer are cifra de afaceri anuală de 48,6 miliarde DM şi un beneficiu de 2,7 miliarde DM.

Aspirina este folosită împotriva durerilor, febrei, răcelii, iar recent este folosită împotriva infarctului miocardic şi atacurilor de apoplexie. „Credem că aspirina diminuează cancerul la colon" spunea Bayer. Analizele făcute pe animale au dus la concluzia că aspirina poate combate şi cancerul la plămîni. Ea este analizată chiar şi în lupta împotriva Sida.

HED, un asteroid mai deosebit

Dintre toți meteoriții care au lovit Terra, unul dintre ei este mai „special". Este vorba de meteoritul denumit *HED*, meteorit compus în mare parte din bazalt (un material complet neobișnuit pentru astfel de corpuri cosmice). Însă în 1970 o parte din misterul ce plana asupra acestui meteorit s-a împrăștiat. Atunci a fost descoperit asteroidul *Vesta 4*, al treilea ca dimensiune și singurul care se poate observa cu ochiul liber, avînd un diametru de 530 km. Spre stupoarea tuturor astronomilor care au lucrat atunci, s-a descoperit că și acesta este compus
din bazalt. Mai nou, folosindu-se celebrul telescop Hubble, s-a observat un crater imens la polul sudic al Vestei (în imaginea alăturată acesta se află în partea de jos).

Peter Thomas, un geolog specializat în studiul corpurilor cosmice de la Cornell, a putut observa *Vesta*, în luna mai a.c., cînd asteroidul a trecut la nu mai puțin de 176 milioane km de Terra. *„Am putut vedea clar un crater imens* - spunea el. *Acest crater are 456 km diametru și*
12,5 km adîncime și, nu avem nici un dubiu, el s-a format la impactul cu un alt asteroid." O parte din „proiectilele" rezultate au relovit planetoidul, roducînd o explozie greu de imaginat. În urma coliziunii 1% din volumul Vestei a fost „împrăștiat" în spațiu. Cei 400000 km³ de bazalt au fost mai mult decît suficienți pentru a-l crea pe celebrul HED.
(Discover, Dec. 97)

Minirobot

Sînt convins că ați citit măcar un roman SF în care apar roboți făcînd diferite munci în locul omului. În ultimii ani aceste lucruri nu mai sînt doar de domeniul fantasticului. Totuși nu putem spune că roboții actuali pot avea ceva uman în ei. Dar există o persoană care afirmă contrariul. Pornind de la ideea că roboții vor ajunge la un moment dat un lucru banal în casele oamenilor, Tommasa Sato de la Universitatea din Tokyo a construit un minirobot ce poate comunica cu oamenii prin fraze simple. El a pus robotul într-o casă computerizată dotată cu o interfață specializată, casă în care există camere video, microfoane și alți senzori montați în pereți. Într-o asemenea casă poți arăta o carte și, să zicem, ceri ca robotul să ți-o aducă. Dacă această locuință computerizată nu „recunoaște" obiectul cerut, ea îți va comunica imediat prin intermediul robotului: *„Nu înțeleg unde arăți"*. Dacă proiectul lui Sato va fi viabil și va fi la niște prețuri rezonabile, atunci probabil că vom vedea roboți în locuințe mai repede decît ne așteptăm.

Imagini din adîncuri

Cum pot fi transmise la suprafață imaginile luate la mare adîncime de o cameră video submarină fără a se recurge la un cablu? Prin... imitarea animalelor marine, care, pentru a se orienta și comunica între ele utilizează undele acustice modulate. Undele electromagnetice (lumină, radio, microunde...) se lovesc de „opacitatea" mediului marin și nu pot parcurge decît distanțe foarte scurte - handicap care nu afectează undele acustice. Specialiștii de la IFREMER (Institutul Francez de Cercetare pentru Exploatarea Mării) au pus la punct sistemul TIVA (transmitere a imaginilor pe cale acustică), care a trecut cu brio testele la care a fost supus cu prilejul ultimelor campanii oceanografice franceze. Fără a avea vreun echivalent pe piața mondială a instrumentelor oceanografice, TIVA este rodul a 10 ani de teste și cercetări. Versiunea sa cea mai elaborată produsă de societatea ORCA este echipată cu o cameră video în culori, care transmite imagini de la adîncimi de 3000 metri, cu un debit de 17 biți/secundă și cu un debit de 8,8, biți/secundă de la o adîncime de 6000 metri!

ZOOLOGIE

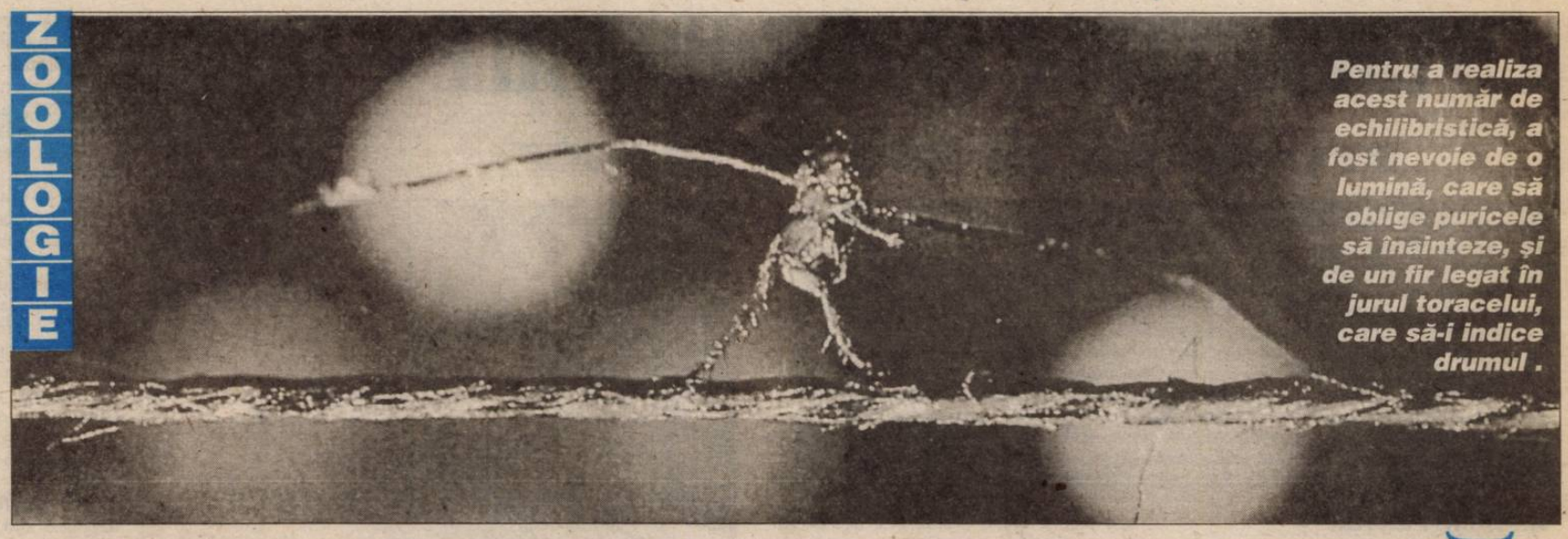

Pentru a realiza acest număr de echilibristică, a fost nevoie de o lumină, care să oblige puricele să înainteze, și de un fir legat în jurul toracelui, care să-i indice drumul .

DRESURĂ în lumea insectelor

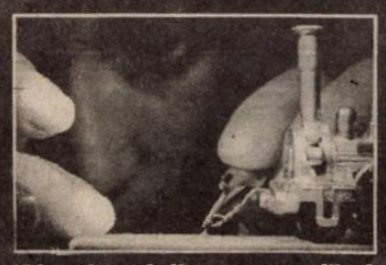

Circul puricilor „savanți" al Mariei Fernanda Cardoso, în care numărul cel mai captivant este al puricelui Brutus, cel mai puternic din lume. El trage timp de cîteva secunde o minilocomotivă montată pe roți.

Priviți aceste minuscule insecte care trag după ele încărcături „uriașe" și care, dintr-un salt, se desprind de sol pînă la o înălțime de 30 cm. Arma lor secretă nu se află, așa cum s-ar părea, în picioare, ci la nivelul toracelui. Acesta ascunde o substanță dotată cu o foarte mare elasticitate: rezilina. Puricele este un campion al tuturor categoriilor de salturi „fără elan". Pentru a realiza performanțele sale să ne închipuim că dintr-un singur salt am ateriza pe... Turnul Eiffel. Americanca Maria Fernanda Cardoso a prezentat adevărate tururi de forță ale acestor insecte ce măsoară doar 2 mm, în spectacole care-ți taie răsuflarea și în care nu e vorba numai de dresaj, ci și doar de o abilă utilizare a aptitudinilor naturale ale puricilor. Forța secretă a acestora a fost descoperită prin anii '60 de către cercetătorii Muzeului de istorie naturală din Londra care au depistat în zona toracelui două mici cavități circulare ce ascund aceeași proteină specială care s-a dovedit a fi cea mai elastică substanță naturală. Lăsată să cadă de la o înălțime de 10 m, o minge de rezilină sare 9,7 m în timp ce o minge din gumă nu se ridică mai mult de 8,5 m. Cum se produce însă acest spectaculos salt acrobatic? Simplu! Pregătindu-se de săritură, puricele îndoaie picioarele posterioare comprimînd puternic cele două sfere de rezilină. Din momentul în care se destind nu e nevoie decît de o milisecunda pentru ca energia eliberată de rezilină să imprime insectei o accelerație și o viteză maximă (125 cm/s), într-un salt pe care ochiul liber nu-l poate urmări.

Echipat cu ochelari speciali, „dresorul" așază săbiile din hîrtie în lăbuțele puricilor

Pentru a evita un „accident" la revenirea pe sol, organismul puricelui a fost „prevăzut" cu un sistem original de amortizare a șocului. Este vorba de minusculi saci cu aer care se umflă în momentul impactului. Recordul săriturilor este deținut de un parazit (purice) al șobolanului oriental cu 10000 de salturi pe oră.

COSMOSUL este adus pe... Pămînt!

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

Programul de antrenament al candidaților selecționați pentru a deveni astronauți reprezintă cel mai angajant trening care a fost conceput vreodată pentru o profesie, atît ca solicitare fiziologică cît și mentală; în continuare cîteva din cerințele acestuia.

Astronauții trebuie să se familiarizeze singuri cu funcționarea tuturor sistemelor și echipamentelor navei cosmice cu care vor zbura, de fapt cu fiecare component al acestora. Ei trebuie să asimileze tehnologia lansatoarelor, a instalațiilor de la sol și cea specifică operațiilor de zbor; de asemenea, ei trebuie să știe să verifice nava la lansare, să cunoască perfect manevrele destinate „rendez-vous"-ului pe orbită, să-și însușească tehnica apropierii de Lună și să aterizeze pe aceasta, să o părăsească în securitate și să manevreze astfel, la revenirea în atmosferă terestră, sistemele de frînare gazodinamică și aerodinamică, încît să fie evitate orice pericole!...

REMEMBER

Astronauții trebuie să cunoască navigația astronomică, geologia, să recunoască rocile vulcanice pentru a raporta dacă au găsit așa ceva pe solul lunar (!); să se „descurce" și să supraviețuiască dacă vor trebui să aterizeze în junglă, în deșert sau chiar în ocean! Ei trebuie să fie capabili să părăsească nava lor cosmică în orice condiții, pentru a reveni în siguranță pe Pămînt...

Astronauții trebuie să se antreneze la centrifuge pentru a reuși să suporte suprasarcini corespunzînd chiar la accelerații de 16 ori superioare celei normale (16g); să stea zile și chiar nopți în simulatoare, la trenajoare, în barocamere sau în termocamere, învățînd să conducă nava în orice condiții și să suporte cele mai dificile privațiuni. Îmbrăcați în costumele cu care vor face ieșiri extravehiculare devenind astfel „pietoni ai spațiului", ei trebuie să se antreneze ore întregi în piscine special amenajate pentru a simula imponderabilitatea, sau în aeronave care reușesc reducerea gravitației atunci cînd evoluează pe traiectorii specifice.

Se consideră că simulatoarele destinate pregătirii viitorilor selenauți pot primi, pe drept, denumirea de „bijuterii electronice", capabile să aducă Cosmosul pe... Pămînt! Imaginați-vă o încăpere avînd dimensiunile unui teren de fotbal, în care macheta în mărime naturală a cabinei cosmice Apollo sau a Modulului Lunar, se deplasează pe lagăre lubrifiate cu aer, simulînd mișcări efectuate în spațiul periterestru sau chiar perilunar; pentru veridicitate, pe ecrane imense este proiectată imaginea cerului negru pe care „evoluează" stele și chiar astrele vizibile din zona noastră...

Simulatorul pentru coborîrea Modulului Lunar pe Selena, altă bijuterie tehnică, este sub forma unui „fotoliu reactiv zburător"; iar totul este întrecut de Simulatorul misiunii integrate, un colos electronic computerizat, greu de 70 de tone (5t doar echipamente optice!) și înalt de 9 metri, în care selenauții au petrecut sute de ore...

Să reamintim cuvintele cosmonautului român D.D. Prunariu: „Ce ușor este de spus sau de scris cuvîntul *simulare* dar cît de complicate sînt, de fapt, lucrurile în acele momente!".

(Va urma)

AŞA...

Automobilul mileniului III

SANDRA CUŞNARENCU

La salonul de automobile de la Frankfurt/Main au participat aproximativ 1000 de expozanţi din 41 de ţări. Prin acest „spectacol al industriei automobilistice" cum a fost numit, inaugurat de cancelarul german Helmut Kohl, ş-a demodele noi ce nu suportă nici o comparaţie cu ce au scos pînă acum. Audi A4 devine din ce în ce mai mult rivala categoriei C a Mercedesului şi a seriei 3 BMV. Un aspect interesant îl are Audi AL2, cu o tehnologie de aluminiu, cu

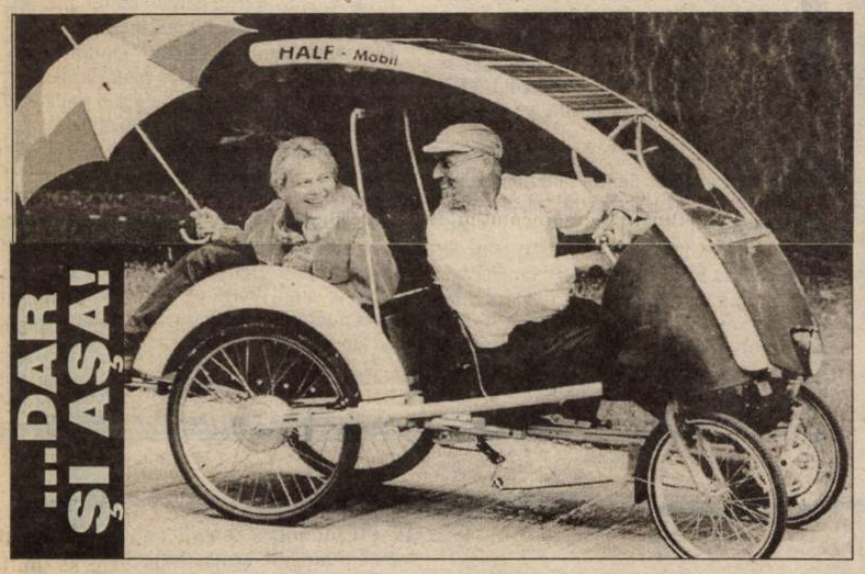

...DAR ŞI AŞA!

monstrat încă o dată progresul tehnic: motoare noi, securitate ridicată, sisteme electronice, designere interesante şi variate.

Mercedes Benz, BMV, Audi, Opel şi Ford au venit cu injecţie directă şi o cutie de viteze automatizată - o adevărată maşină a viitorului.

Firma Volkswagen (VW) a adus un automobil care are injecţie directă diesel şi care consumă puţin, în medie 4 litri la suta de kilometri. VW, unul dintre cele mai mari grupuri europene, a reconstruit Golful III şi a scos pe piaţă Golful IV. Unul dintre avantajele noului model este că e foarte spaţios şi este făcut din tablă zincată.

Marile grupuri de automobile ies încet dar lent din criză. În 1997, constructorii germani, japonezi şi americani au scos 19,5 milioane de vehicule. Aşa că golul de producţie existent între 1990-1996 de 2,2 milioane s-a micşorat la aproape un milion. Japonia şi-a crescut producţia între 1996-1997 cu 12% din 8,8 milioane, cu un milion mai puţin decît în 1990, în timp ce Germania şi-a crescut producţia cu 4%. Maşinile mileniului trei sînt în... Europa!

Pitică brună singuratică

Astronomii de la Universitatea Chile din Santiago au descoperit în urmă cu mai puţin de o lună, o stea cunoscută sub numele de pitica brună, la o depărtare de 30 de ani lumină de planeta noastră. Dar ce este o pitică brună? Explicaţia cea mai simplă ar fi asta: atunci cînd un nor de hidrogen aflat în Univers colapsează el devine foarte fierbinte. Dacă în acel nor se află o cantitate mare de gaz cosmic, atunci acest lucru conduce la fuziune şi astfel ia naştere o stea, aşa cum este, de pildă, Soarele nostru. Dacă, însă, norul de hidrogen conţine o cantitate redusă de gaz, teoria spune că se naşte o pitică brună. Pînă acum se credea despre piticele brune că ele nu pot exista decît în compania unor stele. În urma recentei descoperiri, cercetătorii recunosc că vechile lor teorii s-au zdruncinat, iar ei, că s-au înşelat, cel puţin în privinţa posibilităţii ca pitica brună să fie şi singuratică în Univers.

PUBLICITATE

Răspundem cititorilor

Cătălin Cristescu din Urziceni ne întreabă cum îşi fixau oamenii din Neolitic uneltele de piatră de măciucile de lemn.

Adezivi neolitici

IRINA STOICA

La sfîrşitul mileniului al IV-lea î. Ch. locuitorii de pe malul lacului Chalain, din munţii Jura, foloseau pentru coada de lemn a uneltelor şi armelor adezivi organici.

Diversitatea acestor adezivi, stabilită prin analiză chimică, demonstrează creativitatea tehnică a strămoşilor noştri.

Care erau însă materiile prime folosite la fabricarea lor? Analizate cu mijloace moderne, produsele descoperite în aşezarea de la Chalain au relevat faptul că majoritatea acestor adezivi au fost obţinuţi prin încălzirea scoarţei de copac. Natura vegetaţiei înconjurătoare a fost indicată prin prezenţa moleculelor caracteristice.

Două eşantioane erau construite din hidrocarburi, asociate cu acizi graşi şi colesterol: un adevărat amestec de bitum şi o materie grasă, animală care juca rolul unui liant uşurînd lipirea. Utilizarea acestui adeziv era cunoscută în Orientul Apropiat cu mai bine de 4000 de ani în urmă dar este pentru prima dată cînd a fost evidenţiată în *Europa.*

Cercetătorii preistoriei considerau că în Europa adezivii neoliticii erau fabricaţi în special dintr-o substanţă pe bază de scoarţă de mesteacăn. Diversitatea materialelor este deci surprinzătoare, mai ales că ele aveau acelaşi scop.

Ca şi producţiile ceramice, fabricarea acestor adezivi relevă probabil activităţile casnice dependente de tradiţiile familiale. Materiile prime sau temperaturile la care sînt transformate sînt specifice fiecărui grup. Această diversitate s-a amplificat prin amestecul substanţelor după renunţarea la uneltele de silex.

Adezivii pe bază de bitum- care nu exista în apropierea aşezării studiate - provin probabil din schimburile dintre locuitorii din Chalain şi cei din estul Elveţiei. Obiectul schimbului putea să fie bitumul simplu sau armele, respectiv săgeţile şi uneltele finisate, avînd deja cozi de lemn.

Diversitatea acestor adezivi constituie o probă a evoluţiei tehnice pe parcursul epocilor istorice. Unele procedee au fost menţinute, altele au fost caracteristice însă numai unei anumite perioade.

Unii adezivi pe bază de bitum au fost găsiţi în relicve datînd de 3200-3100 de ani î. Ch., alţii sînt complet absenţi în această perioadă, dar reprezentaţi ulterior, cam cu 3040-2950 de ani î. Ch.

Studiul acestor materiale ajută la o mai bună clarificare a arheologiei preistorice.

Serisori primite

Vă mulţumim, stimate Domnule Prof. GEORGICĂ ŢONCU (Huşi), pentru sentimentele pe care le nutriţi faţă de revista noastră! Cît priveşte problemele pe care le ridicaţi, pe de o parte, din păcate, nu deţinem adresele persoanelor care vă interesează. Pe de altă parte, ne pare rău dar suma pe care aţi plătit-o la poştă, pentru un abonament pe anul viitor, reprezintă preţul practicat de... Rodipet şi *nu* de redacţie! Deci, rezultă că v-aţi abonat nu la redacţie ci la Rodipet. Din păcate...!

Vă mulţumim pentru promptitudinea cu care ne-aţi trimis materialele solicitate, stimate Domnule MIRCEA C. MUNTEANU, (Oţelul Roşu), şi le aşteptăm pe cele promise! Sănătate să fie!

Vă mulţumim pentru opiniile Dvs., stimată Doamnă ELISABETA FURDUESCU (Roman), exprimate în... versuri! În privinţa ofertei de materiale, ce mai aşteptaţi?! Trimiteţi-le cît mai grabnic iar noi le vom publica!

Am dat scrisoarea Dvs., stimată Doamnă MARIA MORARU (Focşani), destinatarei dorite, aşa încît nu ne rămîne decît să aşteptăm decizia pe care o va lua! Pînă la aflarea răspunsului, vă dorim multă sănătate!

Ne-ar trebui mult spaţiu în revistă pentru a răspunde la nenumăratele întrebări pe care ni le-aţi pus în scrisoarea Dvs., stimate Domnule EDWARD CLAUDIO (Bucureşti)! Unele întrebări îşi vor afla răspuns în viitoare articole iar la altele vă vom răspunde... telegrafic! 1) În structurarea tematică a revistei ne călăuzim după preferinţele şi dorinţele marii majorităţi a cititorilor noştri. 2) Numele menţionate de Dvs. sînt ale unor colaboratori şi redactori ai revistei. Fără acceptul lor, nu ne permitem să le publicăm acel „curriculum vitae" pe care-l doriţi. 3) În afara e-mail-ului respectiv, nu deţinem alte date. 4) Revista care vă interesează, probabil că şi-a încetat apariţia.

Vă mulţumim, stimată Domnişoară MAGDALENA TOMA, pentru frumoasele cuvinte de apreciere la adresa revistei „Magazin"! Totodată, iată, vă îndeplinim şi dorinţa de a vă publica adresa, pentru a putea intra în dialog epistolar cu toţi cei ce sînt interesaţi de arta plastică, istoria religiilor, istoria culturii şi civilizaţiei şi „nu în ultimul rînd" - cum ziceţi Dvs.! - muzica anilor '60-'70. Deci:

MAGDALENA TOMA, localitatea VULCANA PANDELE, jud. DÎMBOVIŢA, cod 0276.

Mult succes!

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

Încercaţi să fiţi cît mai optimistă!

PSIHOLOGUL la dispoziţia dumneavoastră

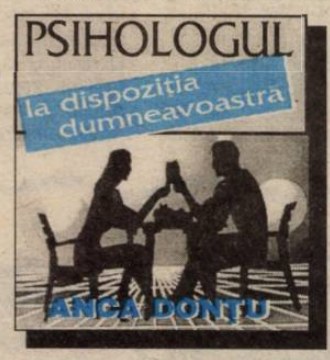

- Stimată Doamnă Anca Donţu, *(psiholog, coordonator program la Organizaţia „Salvaţi Copiii", Bucureşti), vă invităm să răspundeţi corespondenţei primite de la cititorii noştri. Pentru început o scrisoare care ne soseşte din Piteşti. P.C. are 37 de ani şi este tehniciană. De la vîrsta de 7 ani după ce în familia sa a apărut un nou-născut a avut probleme: leşinuri cu pierderi de cunoştinţă de oricîte ori vedea pe cineva rănit. A fost examinată de un neurolog care i-a spus că tulburările vor înceta la vîrsta primului ciclu - ceea ce s-a şi întîmplat. Îi dă următoarele sfaturi: să nu bea nici alcool, nici cafea, să nu nască copii şi... să fie cît mai veselă. Ea respectă sfaturile, are cîţiva prieteni dar şi stă foarte mult singură, inclusiv departe de părinţi. Începe să aibă „halucinaţii auditive" şi „vedenii", fără o temă precisă însă. Se prezintă la un control psihiatric şi i se prescrie un tratament complex, inclusiv Fluanxol. Începe din nou să aibă „căderi", deşi fără pierderi de cunoştinţă şi vă cere sfatul ce să facă pentru a evita dependenţa de Fluanxol, cum să privească o posibilă căsătorie (are un prieten) şi... cum arată viitorul său.*

- Situaţia expusă de Dv. în scrisoare este foarte complexă.

În primul rînd, este firesc ca la apariţia unui frate mai mic uneori să apară tulburări la primul născut (cum s-a întîmplat în cazul Dv.). S-ar putea ca toate cele relatate de Dv. să fi avut această cauză. S-ar putea chiar ca leşinurile să fi dispărut la vîrsta de 12 ani şi jumătate în urma celor spuse de medic despre încetarea lor la această vîrstă. Să fi fost un fel de condiţionare.

Oricum, cred că ar trebui să consultaţi un medic ginecolog sau obstretician care să vă spună dacă există efectiv o problemă pentru care să nu puteţi avea copii, pentru că din ceea ce aţi scris în scrisoarea Dv. nu reiese acest lucru.

Problemele din copilărie se pot rezolva la vîrsta maturităţii şi este bine să ştiţi dacă Dv. sînteţi fizic aptă pentru a purta o sarcină. Înţeleg că aveţi de patru ani un prieten. Dacă aveţi sentimente puternice faţă de el şi dînsul faţă de Dv şi doriţi să vă căsătoriţi - acest lucru ar fi foarte bun, pentru că nu are nici un sens să trăiţi singură, indiferent de problemele de sănătate de care vorbiţi.

Ar fi bine în acelaşi timp să consultaţi şi un alt medic psihiatru pentru a vedea dacă nu vă poate recomanda un alt tratament. Şi chiar să mergeţi la un psiholog, căruia să-i povestiţi ce probleme aţi avut din copilărie şi pînă acum, discutînd totul amănunţit, aşa cum ne-aţi relatat în scrisoare. Este foarte important să fiţi sinceră, deoarece cu cît va cunoaşte psihologul mai bine detaliile, cu atît vă va putea ajuta mai mult.

În prioada aceasta este important să aveţi pe cineva aproape. Deci, dacă vă puteţi bizui pe prietenul Dv., este bine să o faceţi. Şi încercaţi să fiţi cît mai optimistă, fiindcă nu se ştie niciodată care va fi viitorul şi nu cred că problemele Dv. nu se pot rezolva. Oricum, vă aştept să ne mai scrieţi în momentul în care aveţi rezultate de la medici şi de la psiholog şi vă urăm succes.

Pentru problemele Dv. puteţi suna la tel. 637.57.16.

- Mulţumim D-nei psiholog pentru răspuns. Aşteptăm alte scrisori din partea cititorilor.

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANŢU**

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

Demonul călătoriei

BOROBUDUR, SINTEZĂ A ASIEI BUDISTE

ALEXANDRU MARINESCU

Sinteză supremă a Asiei budhiste, Borobudurul este, în același timp un simbol cosmologic magnific prin adîncime și coerență, așa cum remarca, cu ani în urmă, orientalistul olandez Stutterheim.

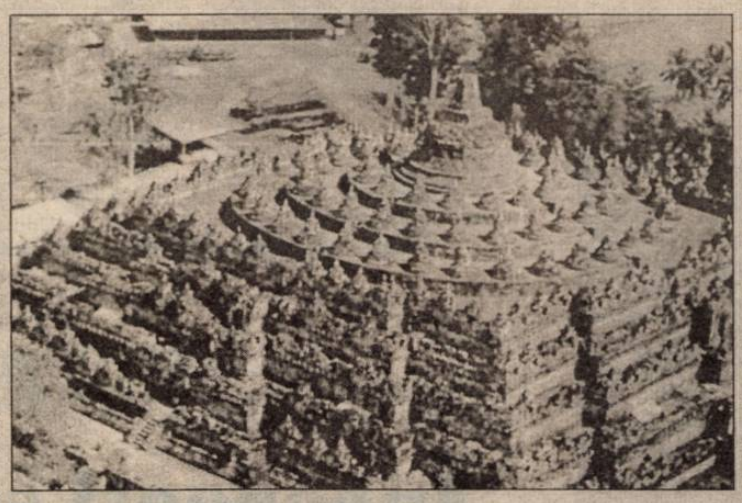

La mai puțin de un secol de la terminarea construcției, în anul 950, Borobudurul a fost părăsit, din motive care rămîn misterioase, așa cum au fost abandonate și alte temple din centrul Javei.

Curînd erupția vulcanului Merapi a învelit edificiul sub straturi de cenușă vulcanică pe care s-a instalat cu repeziciune vegetația atotbiruitoare a junglei. Timp de aproape un mileniu, Borobudurul a dispărut din ochii oamenilor și abia în 1814, datorită lui Thomas Raffles (17-18), acel extraordinar englez care a lăsat urme de nești în Asia de Sud-Est, a fost redescoperit. Din păcate această redescoperire a coincis cu începutul unei perioade de jafuri cumplite.

Starea monumentului, de a cărei valoare artistică și istorică nu se mai îndoia nimeni, a determinat guvernul olandez să întreprindă spre 1900, unele măsuri de salvare. Inginerul olandez van Erp, un cunoscător pasionat de antichitățile javaneze, a inițiat între anii 1907-1911, primele acțiuni de restaurare adunînd pietrele răspîndite, consolidînd zdurile, ameliorînd, pe cît i-a fost posibil, sistemul de drenare a uriașei cantități de apă de ploaie din sezonul musonic.

Dar împrejurările istorice (cele două războaie mondiale, apoi lupta pentru independență a indonezienilor) și lipsa unor mijloace financiare suficiente nu i-au permis olandezului să-și ducă pînă la capăt proiectele ambițioase.

După 1950 starea construcției era alarmantă, situația agravîndu-se după cele două cutremure din 1961. Infiltrarea apei a slăbit fundamentul și a început o alunecare de teren care putea fi fatală monumentului.

Apelul patetic lansat în 1967, în cadrul unui congres internațional de orientalism, de către directorul Institutului indonezian de arheologie a avut însă un ecou nesperat. Participanții au cerut intervenția specialiștilor de la UNESCO pentru inițierea unor operații de salvare și, lucru de mare importanță, esențial pentru o acțiune de mare anvergură, au putut fi obținute fondurile necesare lucrărilor.

Acestea au debutat oficial în 1973 și au continuat fără întrerupere timp de 10 ani.

Fiecare bloc de piatră, din cele 1.300.232 care compun monumentul, a fost desfăcut de la locul lui, transportat la o distanță de aproximativ 1 km, clasificat, fotografiat, repertoriat cu ajutorul calculatoarelor I.B.M., această societate oferind și programele necesare, apoi curățat și tratat chimic contra coroziunii.

S-a construit o nouă infrastructură din beton, pentru a susține monumentul, a fost instalat un sistem eficace de drenaj, pentru a preveni orice infiltrație și apoi s-a refăcut construcția, piatră cu piatră, după tehnica străveche, adică fără să se folosească mortarul.

Munca a fost titanică și la ea au participat 700 de oameni, lucrîndu-se cîte 6 zile pe săptămînă, dar rezultatele au depășit cele mai optimiste așteptări. Este drept, costul întregii operații a depășit și el cu mult prevederile inițiale ajungînd în final la 25 milioane de dolari.

Magnifica construcție a Borobudurului a putut fi redată patrimoniului cultural al omenirii la 23 februarie 1983, într-o stare care îi va permite să înfrunte din nou veacurile.

Pe drumul de întoarcere la Jogjakarta m-am gîndit o vreme la contradicțiile care macină spiritul uman, la forța uriașă ce poate rezulta dintr-o colaborare internațională pusă în slujba unor idealuri pașnice.

Siluetele elegante ale palmierilor se succedau cu repeziciune și doar în depărtare pantele abrupte ale vulcanilor dădeau o notă de relativă stabilitate peisajului pe care-l percepeam din goana mașinii, inundat de ultimele străluciri ale soarelui.

(Va urma)

Amprente ale spiritualității noastre

Biserica din Densuș

George Călinescu o descrie astfel: „Un mic stîlp din cei patru care susțin îngusta turlă e o stelă romană purtînd numele Longinus. E o marmură cu o inscripție elegantă, luminoasă, frumoasă precum o statuie. Ascunsă în umbră, abia luminată de cîteva șuvițe de soare venind pe niște ferestruici... face impresia unei opere divine furată de genii nocturne".

Biserica Sfîntului Nicolae din Densuș, aflată în apropierea fostei capitale a Daciei Romane, Sarmizegetusa a fost obiectul multor controverse. Unii au apreciat că, inițial, biserica a fost mausoleul unui general roman Longinus Maximus, alții că a fost un templu închinat zeului Marte.

Chiar construcția monumentului așa cum este ea, apropiată de zilele noastre, a suscitat discuții aprinse. Nicolae Iorga o plasează în secolul al XVI-lea iar criticul de artă V. Vătășeanu în ultimul sfert al veacului al XIII-lea.

S-au făcut cercetări amănunțite care au dovedit însă că pereții naosului și altarul sînt mai vechi de secolul XIII, biserica fiind reconstruită pe ruinele alteia.

De altfel în secolul al XIV-lea documentele vorbesc despre puternicii cneji din Densuș. La începutul secolului al XVI-lea, trei dintre aceștia - Costea, Nicolae și Dionisie - sînt răsplătiți de Iancu de Hunedoara pentru faptele lor. Din inițiativa acestora, în 1443, pictura bisericii este încredințată lui Ștefan, zugravul a cărui semnătură se păstrează și astăzi. Lui îi aparțin registrele superioare ale pereților naosului și cele de pe altar. Figurile profilate pe fond ultramarin dovedesc nu numai reale calități artistice, ci și o surprinzătoare asemănare cu cele de la Biserica Sf. Nicolae din Curtea de Argeș. Aceasta duce la presupunerea că, dacă Ștefan nu era un reprezentant al școlii muntene, avea serioase legături cu ea.

În 1789, preotul Simion din Pitești pictează tîmpla, iar în 1847, 1889-1990 biserica suportă numeroase reparații, fiind restaurată în 1961-1963.

Ceea ce impresionează la ea este mai ales aspectul ei exterior. Construită din piatră de rîu și alte pietre aduse de la Sarmizegetusa, este un conglomerat de cărămizi cu inscripții romane, capiteluri, pietre tombale, tuburi de canalizare.

Construcția, deși fascinantă, este lipsită de omogenitate, datorită adăugirilor făcute în timp, fiind alcătuită dintr-un naos în formă pătrată cu un altar circular în răsărit. Partea inferioară a fost construită din blocuri fățuite de piatră, peste care s-a pus piatră brută. În vestul altarului s-a adăugat o tindă, iar în sud un paraclis care însă a fost ruinat în timp. Acoperișul este de asemenea realizat din lespezi de piatră așezate în trepte.

Cu tot aspectul ei straniu și puțin obișnuit pentru zilele noastre, biserica din Comuna Densuș, Țara Hațegului, rămîne unul dintre cele mai vechi și mai interesante monumente de credință ale poporului nostru.

IRINA STOICA

„LICHEA" *„Leke" este un cuvînt care înseamnă în graiul vorbit de otomani, în secolul al XVII-lea, „pată", dar nu în sensul propriu, ci la figurat. Se numeau „leke" oamenii cu calități morale îndoielnice, paraziți, profitori, lingăi, care trezeau scîrba semenilor lor.*

„TICĂLOS" *În secolul al XVIII-lea, domnitorii fanarioți trimiteau prin case oamenii lor de încredere*

Dicționar etimologic

pentru a încasa fel de fel de taxe; dacă vedeau ceva frumos, care merita să fie „capturat", exclamau în limba lor „Ti Kalos" (Acesta, e frumos!). Românul i-a numit pe acești „oaspeți nepoftiți" după aceste cuvinte, și astfel frumos a devenit ticălos.

„MIȘTO !" *Nu este nici turcesc, nici țigănesc..., ci german. Apariția domnului elegant cu baston... „mit stock" a devenit «mișto».*

Redescoperirea civilizațiilor

JEFUITORII DE MORMINTE DIN VALEA REGILOR

„Am deschis sicriele și am desfăcut lințoliile în care erau înfășurați. Am găsit mumia augustă a regelui... avea în jurul gîtului puzderie de amulete și bijuterii de aur; capul era acoperit cu aur (...) Am smuls aurul pe care l-am găsit pe augusta mumie a zeului, amuletele și podoabele... Am găsit-o și pe soția regelui; i-am smuls, la fel, tot ce am găsit pe ea. Am dat foc lințoliului ei. Am furat vesela pe care am aflat-o alături de ei, erau acolo vase de aur, de argint și de bronz"...

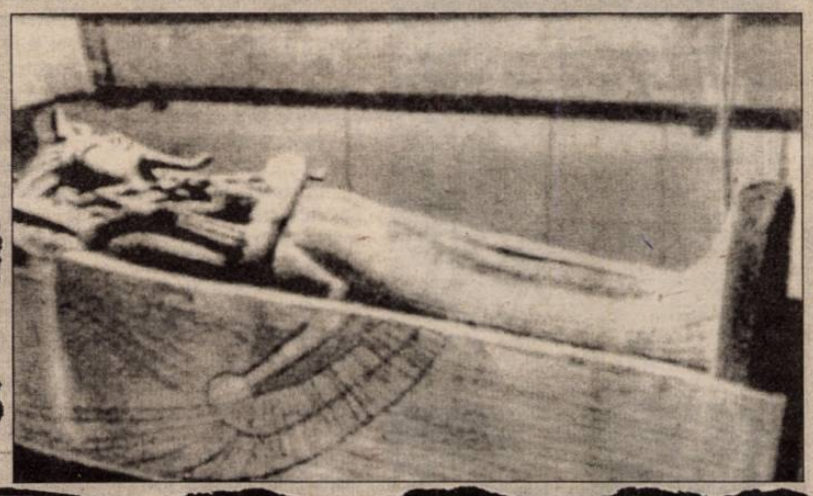

Declarația, notează W. Ceram în „Zei, morminte, cărturari" aparține unor jefuitori de necropole care, după ce „au fost loviți peste mîini și peste picioare cu o vargă dublă au mărturisit totul".

Evenimentele se petreceau acum trei mii de ani, ele însă, n-au fost chiar atît de simple cum par la prima vedere.

Dar, să ne întoarcem la fantastica istorie a Văii Regilor sau a mormintelor regale, așadar, la perioada „Imperiului nou", perioadă renumită pentru domnia celor mai puternici regi care au guvernat vreodată Egiptul; anii 1350-1200 î.e.n. „Fiii Soarelui, Ramses I și Ramses al II-lea".

Timp de 1700 de ani, regii Egiptului își asigurau veșnicia în piramide grandioase, trupul fiindu-le așezat în mausolee uriașe, fastuoase, prețioase.

Regele Tutmes I (1545-1515 î.e.n.) „sparge" canoanele tradiționale ale dinastiilor domnitoare transformînd cultura egipteană încorsetată în dogme, într-o civilizație mobilă, fapt marcat printr-un moment aparent minor. El a fost primul rege care și-a separat mormîntul propriu-zis de templul funerar, hotărînd ca trupul să-i fie îngropat într-un cavou săpat în stîncă. Așa au început primele lucrări efectuate în Valea Regilor, care a devenit cea mai fantastică necropolă din lume.

Care a fost rațiunea acestui rege?

Din ce în ce mai des, templele marilor regi ca și cele dedicate zeului Amon, erau violate, mumiile distruse, bogățiile furate, monumentele arse pentru a nu fi descoperiți făptașii. Erau implicați paznici, preoți, administrația, aceștia „cooperînd" fără nici o jenă cu hoții. Or, Tutmes I considera că păstrînd un secret absolut privind planurile și locul mormîntului va putea crea o anumită siguranță rămășițelor pe care nu și le dorea batjocorite și distruse. „La începutul celei de-a XVIII dinastii din Teba, în van s-ar fi căutat în întreg Egiptul un singur mormînt de rege care să nu fi fost jefuit, o singură mumie ilustră care să nu fi fost despuiată de o parte din *armura sa magică* și, în consecință, pîngărită pe vecie".

Arhitectul Ineni, cel care a conceput și supravegheat prima lucrare de acest gen, notează „pe pereții propriei sale capele mortuare": „Eu singur am supravegheat construirea mormîntului subteran al Maiestății Sale. Nimeni nu l-a văzut, nimeni n-a știut nimic".

Inexact. Au lucrat acolo peste 100 de muncitori sau chiar mai mulți pentru că era necesară multă forță de muncă, dată fiind pătrunderea în stîncă, apoi amenajarea încăperii. Dar, arheologul Carter presupune că muncitorii ar fi fost prizonieri de război, și că, o dată terminat mormîntul, ei au fost, pur și simplu, omorîți. Făcînd o paranteză, s-a constatat că la aproximativ 10-15 ani de la moartea lui Tutan-Khamon, hoții au violat mormîntul jefuind, distrugînd cu barbarie inscripții, scrijelind pereții...

Revenind la mărturisirea hoților, cronica spune (documente din vremea lui Ramses al IX-lea - 1142-1123 î.e.n.) că „primarul Tebei de apus, cel mai înalt funcționar însărcinat să vegheze asupra necropolei, s-a făcut complice cu hoții".

Acest fapt a provocat, cu trei secole în urmă, un scandal uriaș.

Selecție și prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU
(Va urma)

■ Aventura unei tinere

MANUEL S-A DOVEDIT... HIENĂ !

Manuel (patru ani) este un splendid exemplar de hienă africană. Alături de el se află Roberta Belardinelli (25 ani) din Roma. Par a fi (şi sînt) în cele mai bune relaţii de prietenie... Acum patru ani, Roberta, care lucrează într-un bar situat pe artera ce duce la Santa Severa, la nord de Roma, l-a găsit lîngă un depozit de resturi menajere. A surprins-o aspectul neobişnuit al acestui animal, presupus drept cîine, dar l-a socotit a fi o corcitură neobişnuită. S-a decis să-l „înfieze". Manuel s-a adaptat foarte repede la noua lui viaţă dar, spre surprinderea noii sale prietene, avea totuşi un comportament ciudat pentru un cîine, obişnuind să schelălăie prelung. Roberta s-a decis să viziteze un veterinar, de la care a aflat, cu această ocazie, că Manuel este, de fapt, o... hienă. Medicul i-a făcut recomandările necesare pentru a evita orice surpriză, ţinînd seama de pericolul potenţial pe care îl are un astfel de animal...

■ Din culisele istoriei

PREŢUL RĂZBOIULUI DIN VIETNAM

Relativ recent, biblioteca „Lindon Johnson", de la Austin, statul Texas, a publicat înregistrarea a două convorbiri telefonice ale acestuia, datînd din anul 1964. Interlocutori i-au fost ajutorul pentru securitatea naţională, Macgeorge Bundy şi senatorul statului Georgia, Richard Russel, care îi fusese mentor şi confident. Johnson caracteriza războiul din Vietnam drept „cea mai blestemată încurcătură de care am avut parte". El înţelegea că opinia publică este împotriva războiului, dar considera că Congresul l-ar dezavua dacă ar ordona reîntoarcerea în patrie a trupelor. „Ei l-ar expune pe preşedinte unui vot de neîncredere, nu-i aşa?", spunea el.

Johnson era o persoană extrem de emotivă şi percepea războiul nu doar ca om politic, ci şi pe plan uman, personal. În convorbirea cu senatorul Russel există următorul pasaj: „Aici, la Casa Albă, lucrează la mine un sergent mic de statură şi bătrîn. Are şase copii. Şi de fiecare dată, cînd sînt nevoit să iau anumite decizii (referitoare la Vietnam), el personifică pentru mine toate forţele armate ale SUA - armata de uscat, aviaţia şi flota."

„Numai simplul gînd că aş putea fi pus în situaţia de a-l trimite pe acel tată a şase copii într-un asemenea iad mă face să tremur din cap pînă-n picioare", mărturisea preşedintele.

Aceste amănunte i-au fost relatate corespondentului de la Minneapolis al ziarului „Izvestia" de către una din fiicele lui Johnson, al cărei soţ, Robb (actualmente senator) se afla în armată şi a primit ordin de plecare în Vietnam.

■ Caz unic în criminalistică !

CÎINELE ÎŞI ÎMPUŞCĂ STĂPÎNUL!

Drama lui Miguel Urbina din Yoro, Honduras, oglindeşte, fără putinţa de tăgadă, cît de ironică poate fi soarta cu unii semeni ai noştri. Vînător pasionat şi iscusit utilizator al armelor de tot felul, Miguel Urbina a murit ucis de cel mai bun prieten al său, cîinele Tam.

Acest bărbat de cincizeci şi doi de ani făcuse faţă de cîteva ori unor atacuri armate ale unor hoţi care intenţionau să-i prade casa, iar în tinereţe fusese un trăgător de elită. Retras la marginea localităţii Yoro, Miguel obişnuia să plece deseori la vînătoare însoţit numai de ogarul Tam. Pentru deplasările mai lungi folosea un jeep.

Într-una din zilele lui septembrie 1996, Miguel revine după o îndelungată partidă de vînătoare extrem de obosit şi uită să elimine cartuşul de pe ţeava puştii. Coboară şi lasă arma jos, apoi se duce să ridice oblonul garajului... Dar în timp ce se întorcea spre maşină, cîinele sare de pe bancheta din spate şi loveşte întîmplător trăgaciul. Glonţul îi perforează stomacul stăpînului, care se prăbuşeşte, zace în agonie cîteva minute, apoi moare. Din nefericire, nu era nimeni acasă... Cunoscuţii spun că Tam a refuzat ulterior să se mai hrănească şi a murit la rîndu-i după scurt timp. Trebuie amintit că poliţia a confirmat această tragică întîmplare numai după minuţioase analize balistice. Cazul este unic în analele criminalistice ale Hondurasului.

■ A stat ascuns jumătate de secol

CRIMINALUL NAZIST DEMASCAT

Antony Savoniak, originar din Bielorusia a avut un noroc chior pînă nu demult. El figura încă din anul 1946 pe lista criminalilor de război, întocmită de guvernul bielorus. Totuşi el a izbutit să evite a fi predat Uniunii Sovietice şi să se ascundă în Anglia, unde s-a angajat la căile ferate, reuşind chiar să devină proprietarul unei căsuţe la Londra. Dar cînd, la 45 de ani după război, a fost adoptată şi în Anglia o lege referitoare la criminalii de război, anchetatorii au început să culeagă informaţii despre fostul poliţai. Au fost ascultaţi peste 30 de martori, aflaţi actualmente în Bielorusia, Israel şi în alte ţări. Cercetările au confirmat că el slujise în formaţiuni paramilitare, organizate de ocupanţi, iar apoi făcuse parte din divizia S.S. bielorusă.

Aleksandr Baglai, principalul martor al acuzării, a relatat că Savoniak a fost un ucigaş înrăit. Înainte de executarea unor cetăţeni sovietici, el le cerea poliţailor din detaşamentul în care se afla: „Lăsaţi-mă pe mine să-i lichidez". Cei din detaşament se temeau de el.

Pavel Tardoniuk, care făcuse parte din acelaşi detaşament, a declarat că din subunitatea lor, care număra 40 de persoane, Savoniak a omorît cei mai mulţi locuitori paşnici, în majoritate evrei. Un alt martor, din Bielorusia, a văzut cum Savoniak a dus un grup de femei pînă la marginea unei păduri, unde le-a poruncit să se dezbrace pînă la lenjerie şi să se culce cu faţa la pămînt, după care le-a împuşcat cu pistolul mitralieră.

Savoniak afirmă că n-a omorît pe nimeni, el fiind doar un informator al nemţilor. Totuşi procurorul general a considerat că există suficiente temeiuri pentru a se întocmi împotriva lui acuzaţia de săvîrşire a unor crime de război.

■ Realitatea contrazice ficţiunea

ULTIMA MOHICANĂ

În faimosul roman al lui James Fenimore Cooper, indianul Uncas, „ultimul mohican" este ucis în urma trădării lui Magua. În realitate, în acea obscură zi a anului 1756 nu s-a încheiat istoria mohicanilor. Mulţi oameni de ştiinţă au susţinut că mai există urmaşi ai mohicanilor, în ciuda unor epidemii teribile care ar fi decimat triburile lor. Convingerea dispariţiei mohicanilor a fost spulberată recent de descoperirea cîtorva sute de mohicani care s-au creştinat şi supravieţuiesc datorită sprijinului statului american.

Însă păstrătoarea tradiţiilor tribului se dovedeşte a fi Gladys Tantaquidgeon, adevărată „ultima mohicană". Înfocată susţinătoare a renaşterii mohicanilor, Gladys are azi 98 de ani şi, în ciuda vîrstei, dă dovadă de o sănătate de fier. De un mare număr de ani locuinţa ei din Uncasville (Connecticut) a devenit un adevărat loc de pelerinaj pentru mulţi antropologi dornici să cunoască amănunte despre ierburile folosite de medicina tradiţională a mohicanilor, vestită pentru eficienţa ei. Gladys a înfiinţat şi un muzeu cu sprijinul tatălui şi al fratelui ei, în care sînt prezentate mărturii ale tradiţiilor şi obiceiurilor tribului.

NUNTĂ ÎN GRUP !

Şase sute de cupluri egiptene şi-au celebrat în aceeaşi zi nunta pe un stadion de hokey din Cairo, cu cîtva timp în urmă sub patronajul primei doame a ţării, Suzanne Mubarak. Şi cum se vede în fotografia trimisă de EPA, îmbulzeala nu pare că-i deranjează pe miri.

VEDETE, DAR ŞI OAMENI DE AFACERI

Claudia Schiffer

Tot mai multe vedete ale cinematografiei contemporane sînt ntate ca, în afara carierei lor artistice, să se lanseze şi în afaceri, de care, în mod obişnuit, se ocupă aşa-zişii muritori de rînd. Vocaţia artistică nu anulează simţul practic şi, îndeosebi cînd te bucuri de un nume faimos, succesul este aproape garantat.

◆ *Trioul Arnold Schwarzenegger, Bruce Willis, Sylvester Stallone, care simbolizează super-eroii filmelor de acţiune, şi-au asociat numele şi cu „Planet-Hollywood", deja bine-cunoscutul lanţ de restaurante, devenit încă de la prima „verigă" la fel de renumite ca şi proprietarii lor, motiv pentru care, după ce au împînzit America, au traversat Oceanul şi s-au extins de la Paris pînă la Moscova şi Helsinki.*

◆ *Există şi o replică feminină a coloşilor cu muşchi de oţel, care şi-au propus să cucerească lumea cu luxoasele lor restaurante. Reginele frumuseţii - Claudia Schiffer, Elle McPherson şi Naomi Campbell au coborît de pe podiumul paradelor de modă şi s-au îndreptat către o cafenea deosebit de cochetă deschisă la New York. În calitatea lor de proprietare, i-au dat un nume, desprins parcă din colecţiile de modă: „Fashion Café". Succesul enorm le-a permis să se extindă, aşa că parizienii şi londonezii au şi ei un „Fashion Café".*

Elle McPherson

Naomi Campbell

◆ *Şi francezii au starurile lor, deja experimentate în activităţi paralele cu lumea filmului. Gérard Dépardieu este nu doar un mare actor, ci şi un apreciat... comerciant de vinuri, răsfăţîndu-şi conaţionalii cu mult solicitatul „Chateau de Tigné". Pierre Richard s-a orientat tot către comercializarea vinului, dar „Chateau-Bel-Eveque".*

◆ *Revenind în America, pe bulevardele Hollywood-ului, sînt amplasate numeroase „localuri familiale" care au ca patroni fie pe Jack Nicholson, fie pe Eddie Murphy, Kevin Costner sau Burt Raynolds.*

◆ *Dar cea mai mare vechime în... arta comercializării unor produse o deţine Paul Newman care de peste 15 ani este recunoscut drept mare specialist în elaborarea diferitelor sosuri, cu arome şi gusturi rafinate pe care, evident, le-a lansat şi pe piaţă. Tot Paul Newman este asociat ca patron al unei echipe din Indycar („Newman Haas"), varianta americană a concursului de automobile din Formula 1.*

LUNI, 22 decembrie

PROGRAMUL 1: **12.05** Serial (r): „Secretul" **13.00** Avocatul poporului (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Lecţia de muzică (r) **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.00** Gala fotbalului românesc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Film: „Stare de fapt" (România, 1995) **22.45** Feţele schimbării **24.00** Serial: „Canary Wharf" **0.25** Scena **0.55** Pop show nocturn.

PROGRAMUL 2: **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Ecranul (r) **13.30** Club 2020 (r) **14.00** Convieţuiri **15.10** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** O altă putere **19.30** Sănătate, că-i mai bună decît toate! **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Credo **22.00** Film: „Pericol de moarte" (SUA, 1996) **23.35** Ecoturism **24.00** Insomnii.

MARŢI, 23 decembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Serial (r): „Secretul" **13.00** Credo (r) **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Daruri de Crăciun **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** În flagrant **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.15** Telecinemateca: „Biblia-Geneza" **23.00** La volan **23.30** Serial: „Canary Wharf" **23.55** Universul cunoaşterii **0.45** Un cîntec pentru fiecare.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Ecclesiast '97 (r) **9.55** Scena politică (r) **10.30** Serial (r): „Efecte secundare" **11.30** Desene animate **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **12.45** Scena (r) **13.30** Faţă în faţă cu autorul (r) **14.00** Convieţuiri **15.10** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** Dosarele istoriei **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Sensul tranziţiei **22.00** Teatrul Naţional prezintă: „Hangiţa" de Carlo Goldoni **23.30** Pelerinaje **24.00** Melodii frumoase, bucurii curate.

MIERCURI, 24 decembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: Ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Serial (r): „Secretul" **14.10** Serial (r): „Cristal" **15.00** Desene animate **15.30** Pro patria **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Casă de piatră" **18.00** În aşteptarea lui Moş Crăciun **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.45** Seara porţilor deschise... **22.45** Serial: „Marguerite Volant" **23.40** Colinde **0.10** În seara de Crăciun.

RAQUEL WELCH
TVR1, joi, ora 23⁰⁰

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **8.55** Cu ochi'n 4 (r) **9.40** Portrete în acvaforte (r) **10.10** Teleenciclopedia (r) **12.00** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Portret în oglindă (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.10** Film: „Crăciunul d-lui Krueger" **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.00** În seara de Ajun **20.00** Serial: „Secretul" **21.00** Film: „Cînd înfloreşte liliacul alb" (Germania, 1953) **22.35** Meridianele dansului **23.00** Deschide uşa, creştine! **23.30** Prieten, la nevoie...

JOI, 25 decembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Matinal **9.30** Lumină din lumină **13.30** Concert de Crăciun **14.35** Desene animate **15.00** Teledon **18.00** Sport '97 **19.00** Spectacol Disney pe gheaţă **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Dr. Quinn" **22.00** Teledon **23.00** Film: „Echipa de la salvare" (SUA, 1976). Cu: Raquel Welch **0.45** Varietăţi internaţionale.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Desene animate **9.00** Pas cu pas **9.55** Film: „Moş Crăciun" (SUA, 1982) **11.30** TVR Cluj-Napoca **12.10** TVR Iaşi **12.50** TVR Timişoara **13.30** Convieţuiri **14.00** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Sunset Beach" (r) **16.00** Serial: „Micaela" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Viaţa lui Iisus **20.00** Serial: „Secretul" (ultimul ep.) **21.00** Teatrul Naţional prezintă: „Visul unei nopţi de iarnă" de Tudor Muşatescu **22.40** Noaptea Magilor **23.35** Prieteni, la nevoie...

VINERI, 26 decembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Matinal **9.30** Lumină din lumină **10.30** Desene animate **11.00** Film: „Dragoste la prima vedere" (SUA, 1990) **12.40** Planeta cinema **13.30** Desene animate **14.30** Să cîntăm împreună, de sărbători **16.00** Film: „Stan şi Bran toreadori" (SUA, 1945) **17.00** Sport '97 **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Treptat, treptat" **19.00** Spectacol Disney **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Craii de la Răsărit (Italia). Cu: Raoul Bova **22.40** Reflecţii rutiere **23.05** Film: „Viaţa e minunată" (SUA, 1946) **1.10** Varietăţi internaţionale.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Euronews **8.30** Desene animate **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.00** TVR Cluj-Napoca **11.00** TVR Iaşi **12.00** TVR Timişoara **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Maguerite Volant" (r) **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **17.00** Serial: „Cristal" **18.00** De dor, de dragoste, de joc... **19.00** Studioul de film al TVR **20.00** Serial: „Pasiuni" (ep.1) **20.50** Seară de balet **23.00** Noi umblăm şi colindăm.

SÎMBĂTĂ, 27 decembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bunădimineaţa de la Iaşi! **8.30** Alfa şi Omega **9.05** Tip-Top, Mini-Top! **10.15** Serial: „Viaţa ca în viaţă" **11.00** Film: „Miercurea trăsnită" (SUA, 1947) **12.30** Serial: „Mork şi Mindy" **13.00** Ecranul **13.30** Mapamond **14.10** Camera ascunsă **14.30** Desene animate **15.00** Sport '97 **16.00** Concert de colinde şi folc **17.10** Spectacol Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **22.15** Film: „Unchiul meu, extraterestru" (SUA, 1996) **0.05** Serial: „Dublă expunere" **0.55** Arena AS.

MARCELLO MASTROIANNI
PRO TV, marţi, ora 23⁴⁵

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **8.30** Mondo-blitz **9.15** Pas cu pas **10.35** Spectacol Disney **11.30** TVR Cluj-Napoca **13.30** Actualitatea culturală **14.00** Serial: „Strindberg" **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **17.00** În jurul Pomului de Crăciun **18.00** Serata muzicală TV **20.00** Film: „Nunta regală" (SUA, 1951). Cu: Fred Astaire **21.45** TVR Rock concert **23.15** Convieţuiri **0.15** Concertul orchestrei de cameră „Bucureşti".

DUMINICĂ, 28 decembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineaţa de la Cluj! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Desene animate **9.35** Serial: „Aventurile lui Shirley Holmes" **10.00** Ala-Bala, Portocala! **10.45** Biserica satului **11.00** Viaţa satului **12.30** Tezaur folcloric **13.00** Serial de călătorii **14.10** Atlas **14.40** Camera ascunsă **15.00** Concert extraordinar - Gheorghe Zamfir **16.10** Fotbal '97 **17.10** Spectacol Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **18.55** Robingo **19.40** Duminica sportivă **20.00** Jurnal **20.45** Film: „Cu copiii după mine" (SUA, 1987) **22.25** Concert extraordinar **24.00** Portrete în acvaforte **0.30** Balada din Munţii Apuseni.

PROGRAMUL 2: **8.00** Euronews **8.30** Ferestre deschise **9.30** Lecţia de muzică **10.45** Spectacol Disney **11.30** TVR Iaşi **13.30** Memoria exilului românesc **14.00** Serial: „Strindberg" (ultimul ep.) **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **16.50** Serial: „Cristal" **18.00** Alo, tu alegi! **19.00** Ultimul tren **20.00** Serial: „În plină acţiune" **20.50** Repriza a treia **23.00** Jazz alive.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.05** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.50** Lumea filmului (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Procesul etapei (r) **12.30** Film: „Planeta condamnaţilor" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Deşteaptă-te române! **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Singur acasă I" (SUA, 1990). Cu: Macauley Culkin **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Seinfeld" **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Pentru cine bat clopotele". Cu: Ingrid Bergman.

MARŢI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.05** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.50** Serial: „Seinfeld" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Film: „Singur acasă I" (r) **12.25** Film: „Pentru cine bat clopotele" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Profesiunea mea - Cultura **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Spitalul de urgenţă" **21.15** Serial: „De partea legii" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Seinfeld" **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Splendoare". Cu: Marcello Mastroianni.

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.05** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.50** Serial: „Seinfeld" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **11.00** Serial: „Capcana timpului" **11.45** Serial: „De partea legii" (r) **12.30** Film: „Splendoare" (r) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Marimar" **17.15** Pro şi contra **18.00** Abracadabra Parc **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Singur acasă II" (SUA, 1992) **22.50** Film: „Crăciunul în Connecticut" (SUA, 1992). Cu: Tony Curtis **0.20** Concertul de la Vatican **4.25** Muzică.

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Film: „Noaptea în care au salvat Crăciunul" (SUA, 1984) **10.30** Super Abracadabra **11.30** Film: „Andre" (SUA, 1994) **13.50** Muzică **14.25** Crăciunul în filme **15.30** Concert: Luciano Pavarotti **16.45** Film: „Poveste de Crăciun" (SUA, 1994). Cu: Olivia Newton-John **19.00** Roata norocului

viața în serial

Răspuns la scrisori

Margareta Racoviță din județul Dîmbovița „ne imploră" să publicăm cîteva fotografii ale actorilor ei preferați din serialul „Șeicul", e vorba de Araceli Gonzales și Gustavo Bermudez. Avînd în vedere că nu este singura scrisoare pe această temă (amintim pe Gabriela Marcu din București, Georgiana Pavel din Craiova și Oana Tudor din Bistrița Năsăud), vom da curs acestei rugăminți.

ARACELI GONZALES

a trăit un eveniment deosebit de fericit în viața ei personală; în luna octombrie a acestui an s-a căsătorit cu actorul și producătorul Adrian Suar.

● Are o fetiță, Florencia, din prima căsătorie, dar își dorește încă un copil cu actualul ei soț.

● Gustavo Bermudez, partenerul ei din „Șeicul" nu a putut să participe la nuntă, deși cei doi actori sînt legați printr-o frumoasă prietenie și admirație profesională.

● Voiajul de nuntă a avut ca destinație o insulă „paradis" din Marea Caraibe.

● În prezent, lucrează cu Osvaldo Laport la telenovela „El ultimo verano", care în Argentina a început să fie difuzată și, după cum se spune, se bucură de un real succes.

● Este dispusă ca, de dragul familiei nou întemeiate, să lase pe planul doi cariera de actriță (desigur dacă altfel nu se va putea).

● Cînd simte nevoia de relaxare, merge la discotecă și dansează frenetic.

GUSTAVO BERMUDEZ

s-a născut pe 21 iulie 1964 la Rosario, Santa Fe.

● Este căsătorit cu top modelul Andrea, căreia îi este extrem de fidel, are o fetiță, Camila, și își dorește mult și un băiat.

● După „Șeicul" a debutat ca producător al telenovelei „Alen, luz de luna", nominalizat pentru șase premii „Martin Fiero".

● Anul acesta a interpretat cu mare succes, ca actor de teatru, rolul lui Romeo din „Romeo și Julieta", piesă premiată de nouă ori cu trofeul „Estellas del Mar", cel mai important premiu teatral din Argentina.

● A jucat și în filme pentru marele ecran; amintim „Quiero gridar che te amo".

● Este și eroul principal al unei fotonovele: „Los Angeles de la Noche". Unii dintre fanii lui Gustavo Bermudez nu agreează acest gen de activitate a idolului lor, considerînd-o sub „demnitatea" unei vedete de talia lui. Alții sînt fericiți că pot deține zeci de imagini cu Gustavo Bermudez în diferite ipostaze. Pentru actor, e o sursă suplimentară de venituri, nu chiar neglijabilă.

● Nu ezită să-și asume riscuri (mai ales pe platourile de filmare), se destinde jucînd biliard sau tenis, este un împătimit colecționar de timbre.

● Urăște invidia, minciuna și infidelitatea. Se consideră un om cu principii solide de la care nu vrea să se abată.

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

19.30 Știrile PRO TV **20.15** Film: „Hook" (SUA, 1991). Cu: Dustin Hoffman, Julia Roberts **0.00** Film: „Metropolitan" (SUA, 1990) **1.45** Jazz **2.00** Muzică.

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineața! **9.00** Desene animate **10.40** Film: „Colind de Crăciun (SUA, 1984) **14.05** Muzică **14.40** Film: „Annie" (SUA, 1982) **18.00** Concert **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Dosarele X" **21.15** Film: „Nemuritorul II" (SUA, 1991) **23.30** Serial: „La limita imposibilului" **0.30** Serial: „Zona Crepusculară" **1.00** Film: „De aici în Eternitate" (SUA, 1953). Cu: Frank Sinatra **2.55** Jazz **3.10** Baschet NBA: Detroit - Miami. Transmisiune în direct.

SÎMBĂTĂ **7.00** PRO TV Junior: Desene animate * Serial: „Superboy" **11.20** PRO Motor **11.50** Secretele bucătăriei **12.25** Concert Luciano Pavarotti (2) **13.00** Generația PRO: Serial: „Dragul de Raymond" • Serial: „Cine este șeful?" **16.00** Serial: „Hercule" **17.00** Serial: „Xena, prințesa războinică" **17.45** PRO Fashion **18.15** Serial: „Fete de bani gata" **18.45** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „J.F.K." (SUA, 1991). Cu: Kevin Costner, Jack Lemmon **23.50** Serial: „Millennium" **0.45** Film: „Adunarea II" (SUA, 1979).

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **9.00** Serial: „Lassie" **9.30** Super Abracadabra **11.00** Film: „Salvați-l pe Willy II" (SUA, 1995) **12.35** Profeții despre trecut **13.00** Serial: „Dragul de Raymond" **13.30** Serial: „Cine este șeful" **14.00** Film: „Detectiv cu greutate" (SUA/Italia, 1993) **16.00** Lumea filmului **16.30** Serial: „Efecte speciale" **17.15** Serial: „Al șaptelea cer" **18.30** Serial: „Beverly Hills"

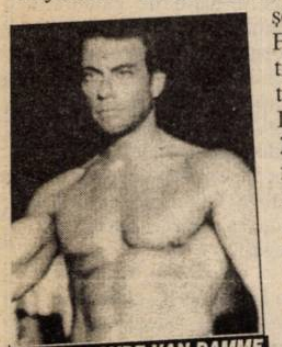

19.00 Prețul e corect (concurs) **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Predator 2" (SUA, 1990) **22.15** Serial: „Susan" **23.15** Film: „Guvernatoarea" (Anglia, 1996, partea II-a) **1.15** Jazz.

LUNI **6.30** Desene animate **7.00** Teledimineața **9.02** Serial: „Orășelul fantastic" (r) **9.40** Serial: „Sirenele" (r) **10.30** Film: „Casa lui Angelo" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **13.10** Între prieteni (r) **14.20** Serial: „Dempsey și Makepeace" **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginație" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.02** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Crăciunul unui rătăcitor" **21.30** Serial: „Viitorul începe azi" **22.30** Milionarii de la miezul nopții.

MARȚI **6.30** Desene animate **7.00** Teledimineața **9.02** Ziua Națională a Japoniei **9.50** Serial: „Viitorul începe azi" (r) **10.30** Film: „Crăciunul unui rătăcitor" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **13.10** Millenium (r) **14.20** Serial: „Dempsey și Makepeace" **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginație" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.02** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Cel mai frumos cadou" (Marea Britanie) **21.30** Serial: „Legea lui Burke" **22.30** Milionarii de la miezul nopții.

MIERCURI **6.30** Desene animate **7.00** Teledimineața **9.02** Serial: „Un cîine cu imaginație" (r) **9.40** Serial: „Legea lui Burke" (r) **10.30** Film: „Cel mai frumos cadou" (r) **12.20** Serial: „O iubire de neuitat" **13.10** Clubul „Hai România" (r) **14.20** Serial: „Dempsey și Makepeace" **15.20** Serial: „Un cîine cu imaginație" **16.00** Onyx **17.30** Telerebus **18.02** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Spectacol de Crăciun: „Crăciunul la Viena 1996" **21.30** Film: „Bradul domnului Willowbi" **23.30** Film: „Legendele Nordului" (Canada/Franța, 1994) **1.00** Colinde de Crăciun.

JOI **8.00** Teledimineața de Crăciun **9.45** Slujba de Crăciun **11.00** Teatru: „Moș Crăciun cel magic" **12.10** Film: „Spiridușul care a salvat Crăciunul" **12.35** Desene animate **14.10** Emisiune Magazin de Crăciun **17.30** „Pirații îl răpesc pe Moș Crăciun" (Desene animate) **18.02** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Muntele curajului" (SUA, 1989) **21.30** Serial: „Cronici paranormale" **22.30** World Music Awards '97.

VINERI **6.30** Film: „Muntele curajului" (r) **8.00** Teledimineața **10.00** Desene animate **12.10** „Primul Crăciun al extratereștrilor" (desene animate) **12.35** Crăciunul la Viena 1996 **14.05** Desene animate **14.30** Emisiune magazin **17.00** Onyx **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Crăciunul la Viena '97 **21.15** Film: „Jandarmul și extratereștrii" (Franța, 1978) **22.45** Serial: „Puterea banilor" **23.45** Concert extraordinar Gloria Estefan.

SÎMBĂTĂ **7.10** Crăciunul la Viena 1997 (I) **9.45** Film: „Un colțișor de Rai" (SUA, 1992) **11.25** Colinde de Crăciun (r) **12.30** Muzică populară **13.00** Documentar: „Viața sălbatică" **13.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **14.20** Serial: „Model Academy" **14.50** Fir întins **16.30** Între prieteni **17.30** Serial: „Club Hawaii" **18.02** Serial: „Tarzan" **19.00** Observator **19.45** Film: „Dublu impact" (SUA, 1991). Cu: Jean-Claude Van Damme **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **22.00** Serial: „Arli$$" **22.30** Serial: „Beavis & Butthead" **23.00** Hollywood Top Ten **0.10** Film: „Proiectul Shadowchaser IV" (SUA, 1996).

DUMINICĂ **7.00** Știri **7.10** Serial: „Tarzan" (r) **8.00** Fir întins (r) **8.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" (r) **9.00** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Orășelul fantastic" **11.10** Controverse istorice **11.40** Spirit și credință **12.10** Vedeta în papuci **12.50** Caleidoscop **14.00** Serial: „Extratereștri în familie" **14.45** O femeie - un bărbat și jumătate **15.10** Onyx **16.20** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **16.50** Serial: „Club Hawaii" **18.15** Millennium **19.00** Observator **19.45** Film: „O familie de împrumut" (SUA, 1997) **21.30** Serial: „Burlacul" **22.00** Serial: „Cape Caneveral - Eroii spațiului" **22.50** Film: „Un cuplu de pomină" (SUA, 1991).

TELE 7 abc

LUNI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Căsuța din preerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secția de poliție" **22.30** Foc încrucișat **23.30** Noapte de catifea.

MARȚI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Prințul din Bel Air" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Căsuța din preerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Cobra" **22.25** În numele dumneavoastră **0.00** Mașina de dans.

MIERCURI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.15** Desene animate **14.40** Serial: „Paradis" **15.35** Serial: „Celebritate" **16.30** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Un Crăciun cu Alf" **19.05** Concert de Crăciun - Viorica Cortez **20.00** Serial: „Căsuța din preerie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Film: „Vacanță de Crăciun" (SUA, 1989) **0.05** Concert: „Acustic" Crosby Stills & Nash.

JOI **8.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.15** Desene animate **12.25** Datini de Crăciun **13.35** Serial: „Căsuța din Preerie" **14.35** Se întîmplă... de Crăciun **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Un Crăciun cu Alf" **19.05** Serial: „Hotel" **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Kung Fu" **22.25** Film: „Pași de step" (SUA, 1991). Cu: Liza Minelli **0.15** Concert Shirley Bassey.

VINERI **8.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.15** Desene animate **11.35** Serial (r): „Medici la datorie" **13.10** Serial: „Roseanne" **13.40** Serial: „Căsuța din preerie" **14.35** De Crăciun la Hollywood **15.25** Film: „Cine este Sherlock Holmes" (SUA, 1988). Cu: Michael Caine **17.20** Lumea vedetelor **18.00** Șlagărele anului **19.00** Serial: „Croazieră" **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Profit" **22.25** Film: „La apă" (SUA, 1991).

SÎMBĂTĂ **8.00** Știri **9.00** Serial: Serial: „Femeia Fantastică" **9.50** Desene animate **13.10** Serial: „Croazieră de lux" **16.00** Magazinul femeilor **17.10** Necenzurat **18.00** As Show **19.05** Serial: „Lou Grant" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Internal Affairs". Cu: Richard Gere **23.25** Profil de artist **0.30** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ **8.00** Știri **9.00** Picollino **9.50** Desene animate **13.10** Serial: „Croazieră de Lux" **14.35** Desene animate **15.00** Se întîmplă numai duminica **17.25** Desene animate **18.00** Forța destinului **19.05** Serial: „Lou Grant" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Al șaselea simț" (SUA, 1984) **23.20** Tentații **23.50** Film: „Women in Rock".

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 22.12 - 28.12

BERBEC (21.03 - 20.04): Primele zile ale săptămînii vor fi pline de suspans, aşteptaţi răspunsul la o întrebare spinoasă - fie profesională, fie din relaţiile afective. Din fericire, deznodămîntul vă va umple de bucurie şi pînă la finele intervalului veţi savura cu partenerul de viaţă cele aflate. Nimic nou despre bani.

TAUR (21.04 - 21.05): Cel mai remarcabil aspect al perioadei este buna-dispoziţie şi umorul - molipsitor şi de bun gust, ca de obicei. Sînteţi mai optimist decît în săptămîna precedentă, iar curba psihicului staţionează la cotele cele mai înalte. Este posibil ca marţi sau miercuri să primiţi bani, o sumă mai mică decît speranţele dv.

GEMENI (22.05 - 21.06): Eticheta săptămînii pare să fie melancolia - generată de unele meandre sentimentale sau de asaltul amintirilor cu mare impact emoţional. Sînteţi inactiv, nu vă arde de nimic şi riscaţi să pierdeţi o bună ocazie de afirmare profesională. Atenţie! Pe acest fond sufletesc nefavorabil meseriei dv. puteţi fi foarte uşor manipulat sau cel puţin influenţat negativ de „binevoitori".

RAC (22.06 - 22.07): Curba financiară face adevărate minuni, urcînd şi coborînd vertiginos şi producîndu-vă mari dureri de cap. Ar trebui să fiţi foarte atent cu cheltuielile neprevăzute şi să drămuiţi cu mare atenţie bugetul. O veste bună soseşte, totuşi, din acest domeniu, la sfîrşitul intervalului sau la începutul săptămînii viitoare.

LEU (23.07 - 22.08): Două bucurii vor pigmenta această perioadă, ambele provenind din sfera financiară. Veţi reuşi să achitaţi toate datoriile şi să achiziţionaţi cîteva lucruri numai pentru sufletul dv. Pe de altă parte, nu sînt excluse disensiuni în cuplu, gelozie şi orgoliile îşi vor spune, inutil, cuvîntul.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Nimic nou în constelaţie, planetele vă ocolesc, dîndu-vă momente de respiro, de relaxare intelectuală. Abia în a doua jumătate a intervalului îşi face apariţia Mercur, ceea ce poate însemna că afacerile vor decurge mai bine sau că veţi primi bani (sau o veste bună despre ei). Mici şi trecătoare probleme cu sănătatea în weekend.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Curba financiară nu are deloc o alură prietenoasă, ea staţionînd în tot intervalul în vecinătatea normalului şi chiar la negativ. Nu trebuie, totuşi, să vă alarmaţi, această situaţie dificilă va dura numai pînă la începutul intervalului următor. În schimb, curba socio-profesională sugerează că veţi consolida relaţiile de amiciţie şi pe cele de la serviciu.

SCORPION (23.10 - 21.11): Venus şi Soarele se aspectează reciproc extrem de favorabil, fapt care poate însemna o viaţă afectivă bogată, armonie exemplară în cuplu sau, pentru celibatari, înfiripărea unei idile serioase şi de perspectivă. Marţi sau miercuri primiţi bani.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Atît curba financiară, cît şi cea a afectului vor avea maxime spre mijlocul perioadei. Probabil că veţi primi o sumă frumuşică de bani şi că legăturile afective şi de prietenie vor deveni şi mai solide. Joi sau vineri se poate întîmpla să aveţi o întîlnire neprevăzută, dar cu consecinţe favorabile.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): După una sau două zile plumburii, în care vă simţiţi fără vlagă şi nu aveţi chef de nimic, viaţa vă va oferi o bucurie consistentă în familie sau în profesiune. Va fi o surpriză plăcută, care vă va revigora moralicește şi vă va motiva pentru a avea iniţiative profitabile - în afaceri sau în meserie.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Uranus şi Luna domină constelaţia dv., fapt care poate însemna că vă veţi afla sub semnul hazardului şi că vă veţi lăsa condus mai mult după imboldurile inimii, decît după cele ale minţii. Fiţi foarte prudent în toate acţiunile şi amînaţi deciziile importante, cu urmări de lungă durată.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Cel mai însemnat aspect al săptămînii este cel financiar. Veţi primi o sumă acceptabilă şi o veste excelentă pentru viitorul apropiat. Pe de altă parte, veţi avea parte şi de o veste foarte bună din domeniul socio-profesional, care va reprezenta confirmarea unei arzătoare speranţe mai vechi.

mini DICŢIONAR de ARTE DIVINATORII

CLARAUDIŢIE - Percepţia extrasenzorială a unor informaţii acustice, care nu sînt decelabile în mod normal. Atunci cînd aceste informaţii aduc un mesaj bine definit sau simbolic despre viitor, claraudiţia este o metodă de divinaţie. Unul din cele mai faimoase cazuri este acela al Ioanei d'Arc. Tradiţia spune că ei i s-ar fi adresat Sf. Mihail şi Sf. Ecaterina, încurajînd-o să-l sprijine pe Carol al VII-lea şi să revitalizeze spiritul patriotic al francezilor. Al doilea mesaj auditiv pe care l-ar fi primit Fecioara din Orléans a fost cel privitor la locul unde este îngropată o sabie deosebită (a Sf. Ludovic). Arma a fost găsită exact la locul indicat: capela mănăstirii Fierbois.

CLARVIZIUNE - Percepţie extrasenzorială a unor informaţii vizuale care în mod firesc nu sînt sesizabile. Dacă aceste semnale sau simboluri reprezintă mesaje despre viitor (primite în stare de veghe sau în transă, cum este cazul şamanilor sau oficianţilor oracolelor), atunci clarviziunea este o metodă de divinaţie. Cazul lui Constantin cel Mare este definitoriu în acest sens. Viziunea crucii avută de el în anul 312 ar fi determinat propria convertire de la cultul solar la creştinism şi emiterea Edictului de la Milano, prin care înceta persecuţia creştinilor (313). Mai aproape de zilele noastre, Emanuel Swedenborg (1688-1772) şi Gérard Croizet (1909-1980) şi-au pus capacităţile lor de clarvăzători în slujba societăţii civile.

În sens biblic, clarviziunea şi claraudiţia sînt căile prin care mesajul divin înlesneşte emiterea de profeţii sau revelaţiile. Din întreaga literatură apocaliptică, Sinodul din Cartagina (419) a păstrat pentru Noul Testament pe cel al lui Ioan Teologul.

(PAUL IOAN)

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută şi dă mat în 4 mutări

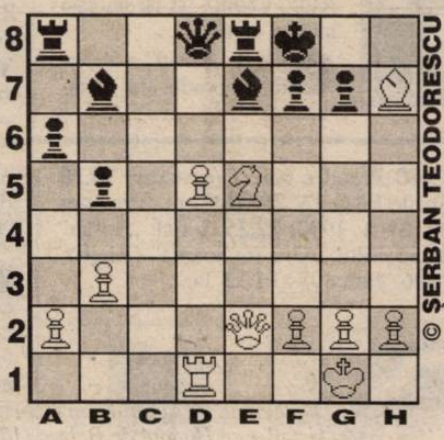

© ŞERBAN TEODORESCU

1. Dh5 Nd5 (1...g6 2. Dh6 mat) 2. T:d5! D:d5 3. D:f7+!! D:f7 4. Cd7 mat

observaţi poziţia falnică a regelui negru, executat în mijlocul propriilor piese, oare - în loc să îl apere - pur şi simplu îl sufocă! Un caz de lezmajestate...

Self SERVICE

Recuperări de căldură în locuinţă

MUNTEAN C. MIRCEA - Oţelu Roşu

Locuinţa, şi în cadrul ei încăperile, nu este un volum perfect etanş. Întotdeauna are loc un schimb de aer cu exteriorul atunci cînd circulăm pe uşi, mai ales cînd aerisim şi în permanenţă cînd sînt rosturi inadmisibil de mari în zonele de îmbinare a foilor de uşă şi a ramelor de geam în tocuri.

Recuperarea de căldură vizează folosirea la maxim a căldurii ce o putem utiliza din gazele de ardere şi stăvilirea risipei de căldură din încăperi pe la rosturile neetanşe şi prin elementele de construcţie ce mărginesc încăperea (în special tavanele). În acest scop literatura de specialitate ne-a oferit şi ne oferă diverse tipuri şi moduri de realizare a tot felul de instalaţii de recuperare a căldurii. Cînd realizăm asemenea instalaţii trebuie să avem în vedere că este necesar a-i lăsa şi coşului „căldura lui". De exemplu, dacă la utilizarea gazului metan drept combustibil se scot la coş gaze arse cu temperatura sub 125°C, în interiorul coşului va apare apă din condens, ştiut fiind că în timpul arderii în urma reacţiei chimice dintre gaz metan şi oxigenul din aer rezultă dioxid de carbon şi apă ($CH_4 + O_2 = CO_2 + 2H_2O$). Un metru cub de gaz metan prin ardere degajă 1,6 litri vapori de apă.

Dacă se observă rosturi deranjante (peste 1,5-2 mm) între toc şi foaia de uşă sau între cercevele şi toc sau la îmbinarea dintre ele, se vor lua măsuri de micşorare a lor, fie prin aşezarea unui şnur textil în colţul de etanşare (îmbinare), fie prin lipirea unor benzi înguste de carton ori de foaie de furnir pe toc sau pe ramă după cum este mai convenabil.

Sticla de geam trebuie să fie fixată cu baghete din lemn ori cu chit şi este de preferat să nu avem mai multe foi de geam într-o singură ramă.

Pentru oprirea afluxului de aer rece prin neetanşeităţile de la cercevelele ferestrelor, între cele două rînduri de cercevele se vor aşeza cilindri lungi din pînză, cu diametrul de 10-12 cm, umpluţi cu material textil, cu pene (puf) sau chiar cu puzderie de burete. Ideal este de realizat un al treilea rînd de cercevele, astfel încît să avem două straturi izolante de aer în loc de unul. O atenţie mare se va acorda la modul de îmbinare-etanşare a capacului de lemn al cutiei de la rolou (oblon).

Un loc mai puţin observat pe unde pătrunde aer rece în locuinţă este zona de îmbinare dintre tocul tîmplăriei şi zidărie. După desfacerea cu atenţie a pervazului din lemn care maschează îmbinarea în funcţie de starea de fapt se vor lua măsuri de astupare a rostului folosind hîrtie, fişii de carton sau fişii textile, iar apoi se va finisa cu pastă de ipsos la faţa văzută. După întărirea pastei de ipsos pervazul se va monta la loc prin batere în cuie.

Caloriferele, aşezate sub geamuri pe pereţii exteriori, mai reci, cedează o parte din căldură acestora. Pentru a nu risipi căldura caloriferului, peretele din spatele acestuia se va placa cu materiale izolante ca: hîrtie tip fagure, bucăţi de carton, placă P.F.L., plăci subţiri din polistiren. Pentru efect estetic peste materialul izolant se va aplica hîrtie de tapet.

Aerul cald, ridicîndu-se la partea superioară a încăperilor pierde o parte de căldură la contactul cu tavanele subţiri şi neizolate termic. Pentru a nu pierde căldură prin tavane se vor lua măsuri de izolare a acestora. În pod, peste grinzi, se va realiza o podină din scînduri peste care se vor pune materiale izolante ca: polistiren, lipitură de argilă + rumeguş sau plăci din ipsos - rumeguş.

O izolare bună a tavanului se obţine şi atunci cînd, în încăpere, pe acesta se lipesc materiale termoizolante uşoare - respectiv plăci decorative din polistiren.

DIALOGURILE LAUREI

„Cînd eram în apropierea ei, îmi pierea efectiv orice idee, mi se făcea un gol în stomac şi mă lua cu friguri şi fierbinţeli. De vorbit, să-i vorbesc - ce să mai vorbim!". Da, dragul meu LUCREŢIU... (Bucureşti), „diagnosticul" e cît se poate de limpede! Iubeai de mama focului... Dar, după cum ai constatat şi tu, „marea iubire" se uita la tine ca la un OZN... Vai! Şi uite că, treptat, fierbinţeala inimii a coborît pînă la temperatura normală. Cu acest prilej, după cum iarăşi ai observat, n-a căzut Luna de pe cer, nu s-a stins Soarele iar lumea îşi vede de treabă... Dai, însă, toată vina pentru eşec pe timiditate şi te socoţi a fi singurul „vinovat" de cele întîmplate: „Dacă perseveram, dacă eram curajos, poate că acum am fi fost împreună", spui tu. Pe ce te bazezi, vorba lui Moromete! Pe faptul că Ea a „schimbat" apoi alţi trei colegi de clasă, declarîndu-se, pe rînd, nemulţumită de fiecare?! Pe faptul că ţi-a spus că „regretă" că - vezi, Doamne! - „n-a ştiut" că o iubeşti, dar acum ar fi „prea tîrziu" s-o luaţi de la capăt?! Măi frăţioare, fata asta va învîrti mulţi băieţi pe degete, de fiecare dată se va arăta „nemulţumită" şi apoi va „regreta"! Încă n-ai priceput că, fie ea oricît de frumoasă, dacă n-are şi acel dram de bun simţ necesar unui om întreg la suflet, atunci degeaba te vei perpeli pe lîngă ea şi vei căuta - timid sau nu! - să-i dovedeşti că fără ea nu poţi trăi! Am cunoscut destule asemenea fete care, spre a căpăta „experienţă", au tot strîmbat din nas pentru ca apoi să se-ntrebe, de ce sînt socotite a fi prea... ieftine! Aşa încît, din toată păţania ta, cred că ar trebui să pricepi că timiditatea e doar o „idee" pe care ţi-ai vîrît-o singur în tîmplă! Află, dragul meu, că pe toţi şi pe toate ne ia cu fierbinţeală şi răcori, amuţim cu graţie şi sîntem imponderabili în stomac atunci cînd iubirea ne încearcă sufletul. Doar nu-i cu putinţă ca, în acele clipe de fior, să ne simţim... ca-n tramvai, nu? Toţi şi toate sîntem, deci, „timizi(de)"! Asta e! Eşti un băiat inteligent şi cu mult bun simţ, aşa că, rogu-te, să-ţi iasă din minte „vinovăţia" de a fi timid! Ei, şi la urma urmei, mai bine „timid" decît... hm! cum să zic... cu o inimă de iască şi minte de mucava!

Tuturor, pentru încă o săptămînă, puţintică răbdare! Încă un hop şi ne vom trezi în preajma Sărbătorilor minunate ale anului!...

SPORT

Cei mai buni sportivi ai anului

● Începînd cu cea de-a treia etapă a returului Diviziei A la fotbal, Rapidul a reciştigat fotoliul de lider al clasamentului, după victoria cu scorul de 3-0 în faţa F.C. Argeş, la Piteşti. Cu această ocazie, Mircea Lucescu îşi ia o binemeritată revanşă în faţa singurei echipe care se poate mîndri că a bătut Rapidul în Giuleşti. În ciuda scorului de forfait meciul a fost echilibrat, diferenţa făcînd-o Lobonţ, portarul Rapidului, aflat într-o formă deosebită, ceea ce îi va justifica probabil în viitor locul în "naţională".

● Cei mai buni sportivi ai anului au fost răsplătiţi pentru activitatea lor competiţională în cadrul "Galei Laureaţilor Sportului Românesc" ediţia 1997, ce s-a desfăşurat sîmbătă la Palatul Copiilor din Bucureşti.

În viziunea Asociaţiei Presei Sportive şi a Ministerului Tineretului şi al Sportului, cei mai valoroşi sportivi români ai anului au fost Dorel Simion şi Mihai Leu, respectiv Gina Gogean şi Gabriela Szabo. Echipa feminină de gimnastică a primit premiul pentru cea mai bună echipă, iar Ivan Patzaichin a fost desemnat antrenorul anului.

Este de remarcat faptul că, pentru prima oară în ultimii 50 de ani, s-au acordat Trofeele Naţionale pentru Sport. Acestea au fost primite de Gabriela Szabo şi Mihai Leu.

● Tot sîmbătă, Chicago Bulls, campioana NBA en titre, a cîştigat meciul disputat împotriva celor de la Toronto Raptors cu scorul de 97-70. Deşi diferenţa de scor este mare, aceasta nu le spală din ruşinea de a fi pe locul al cincilea în Conferinţa Estului, Divizia Centrală, cu 13 victorii şi 9 înfrîngeri. Pentru Chicago se anunţă în continuare nori negri, următoarele partide programate fiind împotriva celor de la Phoenix Suns şi Los Angeles Lakers. Superstarul echipei, Michael Jordan, nu s-a evidenţiat aşa cum ne aşteptam de la un jucător care se află pe prima poziţie a clasamentului marcatorilor, înaintea lui Karl Malone şi a lui David Robinson, ocupanţii locurilor doi, respectiv trei. "Air" Jordan a marcat 11 puncte, a recuperat 6 mingi şi a dat două pase decisive. Jordan s-a remarcat însă în afara terenului de baschet, declarînd că este de acord cu Charles Barkley şi cu alţi jucători din NBA, în încercarea lor de a boicota All-Star Gameul din ianuarie şi Campionatele Mondiale din august dacă pedeapsa aplicată "recalcitrantului" Latrell Sprewell care l-a molestat pe P.J. Carlesimo, antrenorul său de la Golden State Warriors, nu va fi redusă. În acelaşi timp Jordan i-a luat apărarea şi lui P.J. Carlesimo catalogat de presa occidentală drept rasist, declarînd: "Nu ştiu ce are toată lumea cu P.J. Îmi place de el. Citeodată mai urlă şi blestemă, dar trebuie să fii imun la aşa ceva".

Michael Jordan marcînd 2 din cele 31 de puncte ale sale

LA ÎNCHIDEREA EDIŢIEI. Luni noapte „taurii" au întîlnit „aştrii" din Phoenix. Partida s-a încheiat 111-104. Jordan a reuşit cea mai bună performanţă a sa în ultimele 10 jocuri marcînd 31 de puncte. Va conduce această ultimă victorie spre revirimentul aşteptat în Divizia Centrală?

ANDREI TOMA

ATLETISM

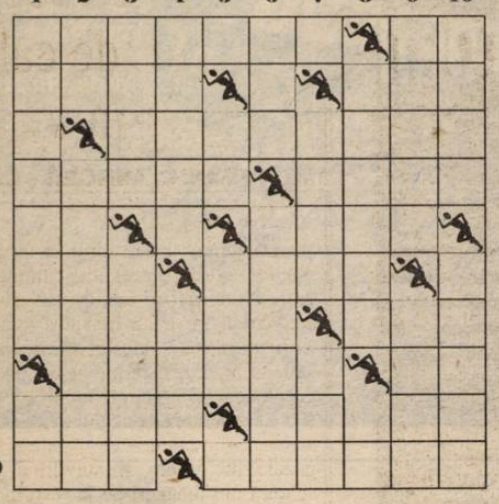

ORIZONTAL: 1) Sare cu succes... - ...în cupă! 2) Cu acces direct la culoare (pl.) - O probă de foc. 3) Probă de... culoare (pistă)!! 4) Depăşit la înălţime - Prefix... înainte. 5) Învinşi în final! - Pe cărările parcului. 6) Se pregăteşte pentru o cursă-n apă! - Trage în linie dreaptă... Pentru cursă! (Trage în linie dreaptă, înaintea cursei) 7) Culoare de foc! - Ea între bare! 8) O nereuşită (nefericită) evoluţie la cal - Ultimele din mişcări! 9) Cu toate pînzele sus... în competiţie - Pleacă (din debut) în marş! 10) Luat pe ultimii metri!! - Campioane la sărituri pe picioare.

VERTICAL: 1) Săritor la înălţime... cu bastonul - Din vorbă-n vorbă! 2) Locul 1 şi 2 la lungime! - Campion la greutate, african. 3) Stafetă specială - Sfîrşit la luptă mare... 4) ...După un tur - Companie scurtă. 5) Culese! - Abis! 6) Îs la datorie! - Evoluează cu brio la scenă deschisă. 7) Face galerie (reg.) - Teren ca-n palmă. 8) Fac sport din plecare - Sfîrşit de meci! 9) Teatru... sportiv! (pl.) - Concurent la prăjină. 10) Ea una trage - Teren cu brio - Memrbu al sportului de masă!! (pl.).

DICŢIONAR: ANTE, ORT, CIE, AAS, RIE, TALA..

LAURIAN BUTURE
Adjud

Soluţia careului „ZILE”

Orizontal: ANIVERSARE - MURI - A - SIN - I - UEDURI - O - NOPTI - ODOR - ARTIST - UCM - EI - COMUN - G - EDUCA - AT - LI - UT - RU - R - ONOMASTICA - BAIAT - IERI.

Mozaic

◆ Ideea maşinii de scris a apărut la începutul secolului al XVII-lea dar primul model a fost realizat abia în 1867 de Christopher Sholes din Milwaukee, Wisconsin. În 1873 el şi-a vîndut invenţia fabricii de carabine Remington. Interesul faţă de acest instrument de lucru a apărut abia spre 1880. De atunci maşina de scris s-a îmbunătăţit necontenit, dar aranjamentul literelor a rămas aproape acelaşi la toate tipurile.

◆ Cunoscutul joc de cărţi whist, strămoşul bridge-ului, este de origine engleză. El a fost descris pentru prima oară în 1743 de Edmund Hoyle, într-un tratat care l-a consacrat.

◆ Creatorul ştiinţei şi tehnicii sonicităţii a fost inginerul român Gogu Constantinescu (1881-1965), autor a numeroase invenţii bazate pe această tehnică.

PAR (anormale) de TOPAN

TEST PSI

Ştii să rişti?

„Chi non risica, non rosica” spune un proverb italienesc. Cum ar veni „cine riscă, nu se consumă”. Noi avem un proverb mai agresiv, chiar dacă nu de fiecare dată exact: cine nu riscă, nu cîştigă. Pînă la urmă sînt două moduri de a vedea viaţa. Două moduri de a reacţiona în faţa alegerilor pe care viaţa, societatea ni le oferă. Alegem în funcţie de modul nostru de a risca sau de a reflecta pentru a atinge scopurile noastre din viaţă, pentru a ne ameliora modul de viaţă. Să rişti e uneori necesar, deşi nu toată lumea ştie cum să facă asta. Tu rişti calculat? Rezolvă testul şi află răspunsul.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Te duci la un film despre care nu ştii nimic doar pentru că te atrage titlul? 1 2 3 4 5

2) Superiorii tăi îţi propun conducerea unui sector profesional pe care nu-l cunoşti aproape deloc. Accepţi? 1 2 3 4 5

3) „Adulmeci” o afacere bună. Decizi, chiar dacă nu înoţi în bani, să investeşti în ea? 1 2 3 4 5

4) Eşti în străinătate şi ţi se oferă un fel de mîncare tradiţională. Îl mănînci? 1 2 3 4 5

5) Şeful te tratează urît în faţa colegilor. Cu calm, dar cu fermitate, îl contrazici?1 2 3 4 5

6) Întîlneşti un bărbat/o femeie foarte atrăgător/are. Intri într-o aventură ştiind că nu va tulbura viaţa de cuplu?1 2 3 4 5

7) Pe stradă observi că o persoană e agresată de un individ. Sari în ajutor? 1 2 3 4 5

8) Îi admiri pe cei care „fac pe nebunii” la serviciu, riscîndu-şi locul de muncă? 1 2 3 4 5

Confruntă-ţi punctajul

De la 8 la 18 puncte: **Să rişti? Ei bine, n-ai auzit despre o asemenea acţiune. Nu eşti un tip care iubeşte riscul. Te sperie tot ce e nou şi te temi că nu vei fi la înălţimea cerinţelor.**

De la 19 la 31 puncte: **Îţi place un mod de viaţă liniştit şi te gîndeşti mult înainte de a acţiona. Orice risc pe care ţi-l asumi e îndelung calculat.**

De la 32 la 40 puncte: **Eşti un tip care mai mult acţionează decît reflectează. Oricum, ştii să rişti, fără să fii un iresponsabil.**

Umor

☺ *- Mămico, mă laşi la grădina zoologică să văd maimuţele?*

- Maimuţele? Dar de ce trebuie să mergi pînă acolo, cînd tocmai a venit tanti Aglaia în vizită!

☺ *- Cum ţi-a plăcut Parisul? este întrebat japonezul întors acasă.*

- Nu ştiu. N-am developat încă filmele!

☺ *Doi copii, băiatul şi fetiţă, privesc împreună un tablou reprezentîndu-i pe Adam şi Eva în Paradis.*

- Care este soţul? întreabă băieţelul.

- De unde să ştiu! răspunde fetiţa. Nu vezi că nu sînt îmbrăcaţi!?

☺ *- Ce este umorul? îl întreabă un romancier pe cel mai bun prieten.*

- Mi se pare foarte clar! Umorul este atunci cînd rîd eu de ce scrii tu!

☺ *- Doctore, dacă nu mai beau, nu mai fumez şi nu mă mai gîndesc la femei o să trăiesc mai mult?*

- Nu cred, dar oricum viaţa o să ţi se pară mult mai lungă!

Verificaţi-vă cunoştinţele

1. Cine a sculptat statuia poetului Ovidiu din Constanţa?

2. Care este cel mai adînc fiord de pe planeta noastră?

3. Cînd a fost inaugurat Canalul de Suez?

4. Cine a descoperit razele catodice?

5. Cine este autorul operei „Ţar şi teslar”?

6. De unde este originară mixandra, numită popular şi vioală?

7. Cine a descoperit calul sălbatic tarpan în stepele din sudul Rusiei?

8. Care este adevăratul nume al cunoscutului actor francez de film Fernandel?

9. Cine este autorul farsei groteşti „Ubu rege”?

10. Cine este fondatorul şcolii româneşti de medicină judiciară?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Cea mai mare valoare a radiaţiei solare pe Pămînt (120000 cal/cm.p) se înregistrează în Antarctica. 2) Bamele sînt originare din sud-estul Asiei. 3) Zeiţa scandinavă a primăverii, verii şi frumuseţii eterne se numea Idunn. 4) Estuarul Rio de la Plata (1516) şi gurile de vărsare ale fluviului Parana şi Uruguay au fost descoperite de călătorul şi navigatorul spaniol Juan Diaz de Solis (c. 1470-1516). 5) Primul frigider cu utilizare casnică a fost fabricat la Chicago în 1913. 6) Cel mai important edificiu din cetatea Sighişoarei este Turnul monumental cu ceas, construit în secolul al XIV-lea, impodobit cu figurine reprezentînd zilele săptămînii. 7) Autorul comediei „Mercadet sau Afaceristul” este Honoré de Balzac (1799-1850). 8) Autorul operei bufe „Căsătoria secretă” este compozitorul italian Domenico Cimarosa (1749-1801). 9) Călăraşii erau curieri speciali, călări, care apar în documente începînd din secolul al XV-lea. Principala lor sarcină era asigurarea legăturilor dintre capitalele Moldovei şi Ţării Româneşti cu Istanbulul. 10) Cea mai mare pasăre marină este albatrosul călător, avînd o lungime de 110-130 cm şi o anvergură a aripilor de peste 3,5 m. (IRINA STOICA)

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„NOTE”

FĂCUTĂ DIN PRIPĂ		ALIFIE		APARIŢIE		FOLOSITĂ		BĂŞTINAŞ		DIN CHILIA!
OMUL SURPRIZELOR		AJUTOARE LA CATEDRĂ		BINE CRESCUŢI		RODICA		DIN VIITOR		PRENUME FEMININ
PROPO-VĂDUITORI										
GELATINOŞI										
										SCOS LA TABLĂ
MATE						CURBE!		MARINA		
PRIMA FEMEIE								PUSE PE CASĂ		
			ILEGAL		A VENI LA O CAUZĂ		CÎINE			
							DIN SIRIA!			
SE APRIND UŞOR										SCLAVI GRECI
MATERIAL TIPOGRAFIC										
						LEZAT				
						FIR LA CURENT				
DIN SATIN!				GREC					NOTA 6	
ACUMULĂRI				POLIŢIST GREC					DIN ANOTIMP!	
							CÎINELE DELTEI			
							DIN GRABĂ!			
BINE UDATĂ								LA URECHE		
COPIE LA INDIGO										
					ARATĂ O ÎNCĂPĂŢÎNARE					

Dezlegarea integramei „IDE”

A - O - S - S - U - P - IMBRACAMINTE - PLATITUDINI - PLATONICE - TO - AGO - D - I - R - R - ASORTAT - TEBA - AS - ETALONAT - AMLAS - IEPURI - EOLIANA - MOV - INVITA - GRIS - TINA - LAUTAR - NETA - CANTINA.

Perspicacitate

Doi din şase

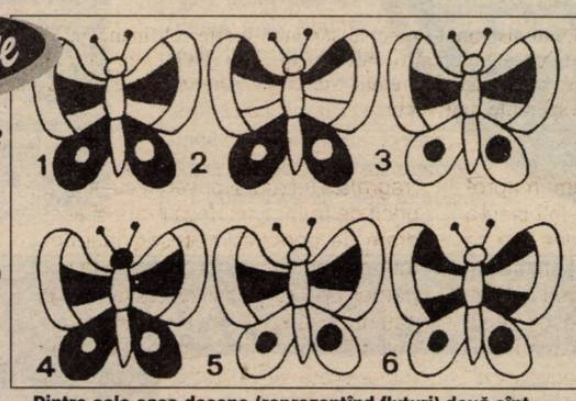

Dintre cele şase desene (reprezentînd fluturi) două sînt identice. Încercaţi ca în numai 60 de secunde să le identificaţi.
(Soluţia în numărul viitor)

Soluţia testului din numărul trecut:

Una din opt

Bucata cu numărul 5.

Mozaic

◆ Prima apariţie pe ecran a lui Popeye Marinarul a fost în seara de 17 ianuaie 1929. Filmul de desene animate era o creaţie a fraţilor Max şi Dave Fleischer, dar Popeye fusese eroul unor benzi desenate semnate de Elzie Crisler Segar.

◆ Se apreciază că pe planeta noastră există între două şi patru milioane de specii de insecte dintre care oamenii de ştiinţă au catalogat în jur de 625000. Dată fiind marea diversitate a acestor fiinţe, biologii nu speră că vor fi vreodată în stare să le clasifice pe toate.

Abonamente la „Magazin” direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	4700 LEI	❑ 4 LUNI	18800 LEI
❑ 2 LUNI	9400 LEI	❑ 5 LUNI	23500 LEI
❑ 3 LUNI	14100 LEI	❑ 6 LUNI	28200 LEI
		❑ 12 LUNI	56400 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:

Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN” S.R.L., P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

WINSTON CHURCHILL a mituit!

Bazîndu-se pe unele documente recent descoperite, istoricul britanic David Stafford demonstrează că Winston Churchill a recurs la mituire, căutînd să determine Spania să se abţină de a intra în cel de-al doilea război mondial de partea lui Hitler.

După cum reiese din documente, Churchill a dat în cursul anilor 1940-1942, în repetate rînduri, dispoziţii să se plătească sume mari de bani unor importanţi membri ai guvernului lui Franco şi unor generali ai acestuia. Pentru mituire s-au cheltuit, precum afirmă Stafford, circa 10 milioane de dolari. Banii erau transmişi franchiştilor prin conturile uneia din băncile new-yorkeze. În anul 1940, cînd administraţia americană a îngheţat conturile spaniole, Churchill a fost nevoit să-l roage pe preşedintele Roosevelt să deblocheze respectivul canal al conturilor financiare. Întreagă această schemă este amănunţit analizată în cartea lui David Stafford - „Churchill şi serviciile secrete" - care urmează să apară curînd de sub tipar.

ATENŢIE!

Nu călcaţi... mistreţii!

În cantonul Argovia, din zona „sălbatică" a Elveţiei circulaţia autovehiculelor trebuie să se facă cu o deosebită atenţie, întrucît în această zonă trăiesc numeroşi mistreţi care, în peregrinările lor, sînt obligaţi să traverseze şoselele în fugă. Sînt suficiente cîteva momente de lipsă de atenţie pentru ca o călătorie cu maşina să se transforme într-o adevărată tragedie... Chiar dacă zona respectivă este puţin frecventată, de-a lungul drumurilor sînt plantate numeroase panouri de avertizare iar poliţia rutieră efectuează o supraveghere susţinută pentru evitarea unor posibile accidente.

În numărul viitor

■ Laureaţii Premiilor Nobel 1997 se prezintă ■ Şi metalele au amintiri ■ Tradiţionala anchetă de sfîrşit de an a revistei „Magazin" ■ OZN, un dosar întredeschis: Kamikadze Roswell ■ Medicina la zi: Poftă bună, întru mulţi ani! ■ 7 recomandări pentru evitarea neplăcerilor digestive ■ Glob: Anul se termină, dar marile proiecte trăiesc! ■ Stonehenge, enigmaticul monument ■ Biblioteca de proză scurtă S.F. ■ SUPLIMENTUL DE SĂRBĂTORI AL REVISTEI „MAGAZIN"

Ce le trece unora prin minte?!

Lungimea unghiilor, a părului (pletelor), mustăţilor şi a bărbii este o opţiune personală. Sînt unii semeni ai noştri care au reuşit prin dimensiunile acestor podoabe naturale să uimească întreaga lume. Domnişoara Diane Witt, din Worcester, statul american Massachusetts, nu şi-a tăiat pletele din anul 1981 şi pînă-n 1989. Lungimea acestora a ajuns la 3,15 metri, reuşind să devină performera în materie. Numai pe baza unor mărturii, se poate spune că recordul absolut al tuturor timpurilor aparţine indianului Swami Pandarasannadhi, din Madras, India, care în anul 1949 ar fi avut un păr lung de... 7,8 metri!

Barba norvegianului Hans N. Langseth este păstrată la Smithsonian Institution din Washington DC. Înainte de deces lungimea bărbii a fost de 5,25 metri! O anomalie cu totul nedorită, dar cît se poate de adevărată, a afectat-o pe doamna Janice Deveree din Bracken County, statul american Kentuky. Ei i-a crescut o barbă de 35,5 cm, pe care a refuzat, toată viaţa, să o taie...

Timp de cincisprezece ani, mustaţa suedezului Birger Pellas a crescut pînă la lungimea de 2,79 metri, el fiind urmat de indianul Masuriya Din, cu o mustaţă de 2,59 metri.

Lăsîndu-şi să crească în voie unghiile de la mîna stîngă, indianul Shridhar Chillal a stabilit recordul de 4,14 metri (totalul celor cinci degete; la degetul mare lungimea a fost de 96,52 cm). Timpul necesar acestei performanţe a fost de 35 de ani.

Parcă am mai auzit astfel de argumente

FRUMUSEŢEA poate fi şi în... uniformitate

Directorii şi consiliile părinţilor de la o mie de şcoli elementare americane militează cu consecvenţă pentru introducerea uniformelor şcolare, întrucît elevii prea exagerează cu urmărirea modei, iar părinţii lor nu numai că îi încurajează, dar fac tot ce depinde de ei pentru ca odraslele lor să arate cît mai frumos gătite, ceea ce face nu numai ca şcolarii să fie distraşi de la învăţătură, dar duce chiar la cazuri de sustragere a unor haine la modă sau a unor bascheţi mai „haioşi".

Unele firme care produc confecţii pentru copii sînt de pe acum gata să vină în sprijinul luptătorilor pentru uniformitate, propunînd modeste costumaşe şcolare de culoarea valurilor mării şi kaki. Totuşi aceste modele, cu gulerele lor prea sofisticate nu-i satisfac pe administratorii şcolari, care sînt preocupaţi să şteargă deosebirile dintre copiii din familiile înstărite şi cei din familii sărace.

ELEFANŢII se răzbună... 5

Oamenii defrişează anual, în sudul Africii, o suprafaţă împădurită de circa 850000 hectare pentru a practica, cu mijloace rudimentare, o agricultură extensivă. Or, aceste noi terenuri agricole constituiau habitatul elefanţilor, nevoiţi să se retragă mereu în faţa „invaziei" oamenilor. Teritoriul ocupat de elefanţi în sudul Africii s-a redus în ultimul deceniu de la 7,3 la 5,9 milioane kilometri pătraţi...

Pentru comunităţile umane, această coabitare forţată pe un spaţiu din ce în ce mai restrîns constituie deseori o ameninţare întrucît elefanţii, devenind agresivi, atacă satele...

Prima revistă cu o apariţie regulată s-a publicat la Anvers în 1605, tipărită de Abraham Verhoeven, fiind la scurtă vreme imitată în Europa. Astfel în 1609, în Germania, au apărut două hebdomadare: la Amsterdam, George Veseler a tipărit între 1620-1621 primul ziar în limba engleză, iar în Franţa, Theophraste Renaudot (1586-1658), protejatul lui Richelieu, a editat „Gazeta" la 16 mai 1631, avînd patru pagini şi un tiraj de 1200 exemplare.

Se poartă şi pe la alte case

JURNALIŞTI în flagrant

În oraşul Fort-Lee, statul New York, au fost daţi în judecată patronul agenţiei locale de ştiri şi doi colaboratori ai acestuia, sub învinuirea de a fi interceptat comunicări prin pager ale funcţionarilor primăriei către subalternii lor şi de a fi difuzat informaţiile astfel obţinute. În numeroase oraşe americane, după cum comunică „Associated Press", reţelele pager şi celulară se utilizează încă de mult pentru transmiterea unor informaţii confidenţiale, întrucît pînă şi radioul poliţiei este considerat nesigur. Se aşteaptă ca la Fort-Lee cazul să nu se limiteze la arestările efectuate, dar e puţin probabil ca vreunul dintre cei 3000 de clienţi ai agenţiei să fie tras la răspundere, întrucît aceştia nu aveau nici cea mai vagă idee despre metodele de lucru ale acesteia. Vinovaţii ar putea fi condamnaţi la detenţie pe termen de pînă la 5 ani şi la plata unei amenzi de 250000 de dolari pentru fiecare caz de interceptare ilegală a convorbirilor.

Fotografia săptămînii

Adrian Philpott şi Cindy s-au cunoscut prin Internet, s-au plăcut şi s-au căsătorit. Amîndoi recunosc că a fost o dragoste la primul... bit.

METEO la sfîrşit de săptămînă

După cîteva zile deosebit de reci, chiar geroase în mare parte a ţării, în ultima parte a acestei săptămîni vremea se va încălzi treptat. Încălzirea va începe din vestul ţării şi se va resimţi mai întîi în zonele deluroase.

În vestul, centrul şi nordul teritoriului cerul va fi temporar noros şi vor cădea precipitaţii locale. La munte vor fi mai ales ninsori, iar în rest vor fi precipitaţii mixte la început, apoi vor predomina ploile, aşa încît vor fi condiţii de formare a poleiului. În regiunile sudice şi sud-estice va fi un cer variabil şi doar izolat şi trecător se vor semnala precipitaţii slabe, mai ales ploi, spre sfîrşitul intervalului. În zonele joase se va produce local ceaţă, mai ales noaptea şi dimineaţa. Acest fenomen va fi mai frecvent întîlnit în regiunile extracarpatice.

Vîntul va prezenta intensificări de scurtă durată în Cîmpia de Vest şi în estul teritoriului, iar în rest va sufla slab pînă la moderat.

VINERI temperaturile minime se vor încadra între -18º şi -8ºC, pe alocuri mai scăzute în nordul Moldovei şi în depresiuni, dar şi mai ridicate în Banat, Crişana şi vestul Transilvaniei (pînă spre -4º, iar maximele vor fi cuprinse în general între -10º şi 0ºC.

DUMINICĂ temperatura aerului va ajunge la valori între -12º şi -2ºC dimineaţa şi între -6º şi 4ºC la amiază.

ADRIANA SIMA
(Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie)

PREMIILE PENTRU SUPERTOMBOLA FIDELITĂŢII

Cum v-am anunţat, stimaţi cititori, pe lîngă avantajele pe care le oferă abonarea direct la redacţia noastră (vezi talonul din pagina a 15-a), cei care s-au abonat deja vor participa la o Tombolă a Fidelităţii, iar primii 5000 de cititori care se vor abona PE TOT ANUL 1998, direct la redacţie, vor participa la o Supertombolă a Fidelităţii.

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie, PE TOT ANUL1998, vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că preţul abonamentului pe 12 luni este de numai 56.400 lei.

PREMIILE

Primii 5000 de cititori care s-au abonat pe întreg anul 1998 vor participa la tragerea la sorţi a Supertombolei Fidelităţii, premiile fiind TREI TELEVIZOARE COLOR care se vor acorda la sfîrşitul lui ianuarie 1998. Pentru toţi ceilalţi cititori care s-au abonat la redacţia revistei noastre, indiferent de perioada abonamentului, se vor acorda, tot prin tragere la sorţi, TREI premii în valoare de UN MILION DE LEI, fiecare.

Biblioteca Judeţeană